បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

សៀវភៅណែនាំអនុវត្ត

រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៤

ការបោះពុម្ពផ្សាយនេះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សហការជាមួយអង្គការសកម្មភាពសម្រាប់ការអប់រំនៅកម្ពុជា(ខេប) រួមជាមួយអង្គការដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗទៀត ក្នុងគោលបំណងជួយដល់ការយល់ដឹង និងការអនុវត្តមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន នៅគ្រប់សាលារៀនបឋមសិក្សា និងមធ្យមសិក្សាក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

សូមដកស្រង់ការបោះពុម្ពផ្សាយនេះចេញពីឯកសារខាងក្រោម៖

MoEYS (2024). Local Life Skills Training Manual. Phnom Penh.

រចនាក្របៈ ដោយអង្គការសកម្មភាពសម្រាប់ការអប់រំនៅកម្ពុជា ©

© ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា, ២០២៤

អ្នកអានអាចថតចម្លង ឬបោះពុម្ពការបោះពុម្ពនេះសម្រាប់តែការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន នៅក្នុងឯកសារការបោះពុម្ពផ្សាយ ប្លុក គេហទំព័រ និងឯកសារបង្រៀន ដោយត្រូវផ្តល់ការទទួលស្គាល់ត្រឹមត្រូវពីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្នុងនាមជាប្រភពដើម និងម្ចាស់កម្មសិទ្ធិបញ្ញា។

គណៈកម្មការ

គណៈកម្មការគ្រប់គ្រង

១ - ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ	**ហង់ជួន ណារ៉ុន**	ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
២ - ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ	**ណាត ប៊ុនរឿន**	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
៣ - ឯកឧត្តម	**អ៊ុង បូរាត**	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
៤ - ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	**ចាន់ សុភា**	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
៥ - ឯកឧត្តម	**អ៊ុង ជីនណា**	អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានអប់រំ
៦ - ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	**ឱម សិទ្ធី**	អគ្គនាយករង នៃអគ្គនាយកដ្ឋានអប់រំ
៧ - លោកបណ្ឌិត	**កាន់ ពុទ្ធ**	ប្រធាននាយកដ្ឋានបឋមសិក្សា
៨ - លោក	**ឈុន រ៉ាមី**	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានបឋមសិក្សា

គណៈកម្មការរៀបចំ និងកែសម្រួលខ្លឹមសារ

៩ - ឯកឧត្តមបណ្ឌិត	**ចាន់ សុភា**	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
១០ - ឯកឧត្តម	**អ៊ុង ជីនណា**	អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋានអប់រំ
១១ - លោកបណ្ឌិត	**កាន់ ពុទ្ធី**	ប្រធាននាយកដ្ឋានបឋមសិក្សា
១២ - លោក	**ឈុន រ៉ាមី**	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានបឋមសិក្សា
១៣ - លោក	**តុង បូរិទ្ធ**	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានបឋមសិក្សា
១៤ - លោក	**នួន វណ្ណាសឿន**	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានតម្រង់ទិសវិជ្ជាជីវៈ
១៥ - លោក	**លី គាង**	អនុប្រធានគ្រប់គ្រងបណ្ដោះអាសន្ន នាយកដ្ឋានកិច្ចការរិក្រឹតការ
១៦ - លោក	**ព្រំ វិបុល**	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា
១៧ - កញ្ញា	**សេង ស៊ីណែត**	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យា
១៨ - លោក	**ហុង ពិដោរ**	ប្រធានការិយាល័យ នា.បឋមសិក្សា
១៩ - លោក	**ឈឹម គំនិត**	ប្រធានការិយាល័យ នា.មធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅ
២០ - លោក	**គុយ ច័ន្ទមង្គល**	ប្រធានការិយាល័យ នា.បឋមសិក្សា
២១ - លោក	**ហង់ ពិសិដ្ឋ**	ប្រធានការិយាល័យ នា.បឋមសិក្សា

២២ - លោក **ឈួន ត្រី** អនុប្រធានការិយាល័យ នា.បឋមសិក្សា

២៣ - លោក **សេង ពិសិដ្ឋ** អនុប្រធានការិយាល័យ នា.បឋមសិក្សា

២៤ - លោកស្រី **អ៊ាង សេងលីម** អនុប្រធានការិ. នា.កិច្ចការបណ្តុះបណ្តាល

២៥ - លោកស្រី **ហ៊ុន សោភ័ណ** អនុប្រធានការិយាល័យ នា.សុខភាពសិក្សា

២៦ - លោក **លឹម សេងហួត** អនុប្រធានការិយាល័យ នា.ធានាគុនភាពអប់រំ

២៧ - លោក **ផេង ទិមាន** អនុប្រធានការិយាល័យ នា.តម្រង់ទិសវិជ្ជាជីវៈ

២៨ - កញ្ញា **អយ សុគន្ធា** មន្ត្រីនាយកដ្ឋានបឋមសិក្សា

២៩ - លោក **ម៉ម ទិបុល** មន្ត្រីនាយកដ្ឋានបឋមសិក្សា

៣០ - លោកស្រី **ទ៉ា ចិន្តា** មន្ត្រីនាយកដ្ឋានបឋមសិក្សា

៣១ - លោកស្រី **សួស ធាវី** មន្ត្រីនាយកដ្ឋានបឋមសិក្សា

៣២ - លោក **ឡៀង ផល្លា** មន្ត្រីនាយកដ្ឋានបឋមសិក្សា

៣៣ - លោក **លី រតនា** មន្ត្រីនាយកដ្ឋានបឋមសិក្សា

៣៤ - លោក **ជា យុទ្រី** មន្ត្រីនាយកដ្ឋានតម្រង់ទិសវិជ្ជាជីវៈ

៣៥ - លោក **ញឹក ទិបុល** មន្ត្រីនាយកដ្ឋានមធ្យមសិក្សាចំណេះទូទៅ

៣៦ - លោក **សោមនស្ស តិរម្យ** មន្ត្រីនាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា

៣៧ - លោក **អ៊ុង សារ៉ាត់** មន្ត្រីនាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា

៣៨ - លោក **ស ប្រុស** មន្ត្រីនាយកដ្ឋានសុខភាពសិក្សា

៣៩ - លោក **សួង សិទ្ធី** នាយកសាលាបឋមសិក្សាអង្គរុន ខេត្តតាកែវ

៤០ - លោកស្រី **ព្រំ សុឡួន** នាយិការរងអនុវិ.ហ៊ុន សែន រលួស ខេត្តសៀមរាប

៤១ - លោក **ព្រឿន ប្រុញ** នាយកអនុវិទ្យាល័យអរញ្ញរង្សី ខេត្តសៀមរាប

៤២ - លោក **តោគ ឆួក** នាយកអនុវិទ្យាល័យ ថ្មស ខេត្តតាកែវ

៤៣ - តំណាងអង្គការ UNICEF

៤៤ - តំណាងអង្គការ KAPE

៤៥ - តំណាងអង្គការ Plan International

៤៦ - តំណាងអង្គការ Room To Read

៤៧ - តំណាងអង្គការ Child Right Foundation

៤៨ - តំណាងអង្គការ World Education

៤៩ - តំណាងអង្គការ Save The Children International

៥០ - តំណាងអង្គការ Child Fund

៥១ - តំណាងអង្គការ RTI

មាតិកា

បុព្វកថា...vii

១. សេចក្តីផ្តើម...1

១.១ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃឯកសារ...1

១.២ គោលបំណង និងខ្លឹមសារនៃឯកសារ...2

១.៣ របៀបប្រើប្រាស់ឯកសារ...6

២. ផែនការមេរៀនសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល...9

ផ្នែកទី១៖ សេចក្តីណែនាំការអប់រំបំណិនជីវិតនៅកម្ពុជា...10

មេរៀនទី១៖ ការអប់រំបំណិនជីវិត និងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា................. 11

មេរៀនទី២៖ ដំណើរការជ្រើសរើសប្រធានបទ...27

ផ្នែកទី២៖ វិធីសាស្ត្រការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហាសម្រាប់ការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន...39

មេរៀនទី៣៖ ទ្រឹស្តីការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម ការសិក្សាបែបគម្រោង និងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន...40

មេរៀនទី៤៖ គំរូអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន៖ ការអនុវត្ត ៦ដំណាក់កាល................53

មេរៀនទី៥៖ វិធីបញ្ចូល ICT នៅក្នុងដំណើរការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន 78

មេរៀនទី៦៖ ការបង្កើតភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាសម្រាប់ធ្វើឱ្យការសិក្សាប្រសើរឡើង.........................94

មេរៀនទី៧៖ វាយតម្លៃគម្រោង និងការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា 110

ផ្នែកទី៣៖ ការបង្កើតបរិស្ថានគាំទ្រនៅតាមសាលារៀន...123

មេរៀនទី៨៖ គាំទ្រការបង្កើតប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅតាមសាលារៀន 124

មេរៀនទី៩៖ យន្តការគាំទ្រគ្រូបង្រៀន និងនាយក នាយិកាសាលារៀន............................... 139

៣. ឯកសារចែកសម្រាប់អ្នកចូលរួម...155

ឯកសារផ្នែកទី១៖ សេចក្តីណែនាំការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា155

ឯកសារ ១.១៖ ការបង្រៀនបំណិនជីវិត...155

ឯកសារ ១.២៖ ករណីសិក្សារបស់សម្បត្តិ និងមករា...156

ឯកសារ ១.៣៖ មុខវិជ្ជាបំណិនទន់ និងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន 158
ឯកសារ ១.៤៖ ការអប់រំបំណិនជីវិតនៅកម្ពុជា 159
ឯកសារ ២.១៖ កម្មវិធីសិក្សាដែលបានចរចានៅសាលារៀន 161
ឯកសារ ២.២៖ ការជ្រើសរើសប្រធានបទ (វីដេអូ) 162
ឯកសារ ២.៣៖ ការកំណត់បញ្ហា 163
ឯកសារ ២.៤៖ ប្រធានបទ និងការរំពឹងទុកនៃការសិក្សា 165
ឯកសារ ២.៥៖ បំណែងចែកកម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន-ឧទាហរណ៍លើប្រធានបទ 166
ឯកសារផ្នែកទី២៖ វិធីសាស្ត្រការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហាសម្រាប់ការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន..167
ឯកសារ ៣.២៖ ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងវិធីសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធការសិក្សាស្ថាបនានិយម .. 167
ឯកសារ ៣.៣៖ ឧទាហរណ៍នៃការងារគម្រោងនៅក្នុងថ្នាក់រៀន 168
ឯកសារ ៣.១៖ ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងការងារគម្រោង 171
ឯកសារ ៣.៤៖ ការសិក្សាអាស្រ័យលើគម្រោង និងអាស្រ័យលើបញ្ហា.............................. 172
ឯកសារ ៣.៥៖ ដំណើរការ ៦ដំណាក់កាល 173
ឯកសារ ៣.៦៖ ផ្ទាំងប៉ុស្តិ៍រដំណើរការ ៦ដំណាក់កាល.. 175
ឯកសារ ៣.៧៖ បំណិនទន់នៅក្នុងប៉ុស្ទ័របំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន 176
ឯកសារផ្នែកទី៣៖ ការបង្កើតបរិយាកាសគាំទ្រនៅក្នុងសាលារៀន.........................225
ឯកសារ ៨.១៖ ក្រោយបណ្តុះបណ្តាល 225
ឯកសារ ៨.២៖ គំរូសិក្សា ៧០-២០-១០ 226
ឯកសារ ៨.៣៖ សេណារីយ៉ូ៖ សុភា និងការសិក្សាថ្មីៗ 227
ឯកសារ ៨.៤៖ ប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យនៅតាមសាលារៀនរបស់អ្នក 229
ឯកសារ ៨.៥៖ អ្នកដឹកនាំល្អ និងអ្នកដឹកនាំខ្សោយ 230
ឯកសារ ៨.៦៖ ករណីសិក្សានៅសាលារៀនបឋមសិក្សាភ្នាក់ 232
ឯកសារ ៨.៧៖ បញ្ជីត្រួតពិនិត្យការគ្រប់គ្រងធនធាន...234
ឯកសារ ៩.១៖ ការវាយតម្លៃចំណេះដឹងរបស់អ្នកអំពីបញ្ញត្តិ និងដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ 237

ឯកសារ ៩.២៖ ក្របខណ្ឌការងារ CPD នៅកម្រិតសាលារៀន 238
ឯកសារ ៩.៣៖ សកម្មភាពអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំដែលត្រូវពិចារណាសម្រាប់សាលារៀនរបស់អ្នក
.... 239
ឯកសារ ៩.៤៖ ការបង្កើតប្រព័ន្ធអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំដ៏ជោគជ័យមួយ............................. 241
ការដាក់ផែនការរួមគ្នាមួយដើម្បីដាក់ប្រព័ន្ធ CPD មួយតាមសាលារៀន............................... 241
ឯកសារ ៩.៥៖ ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ... 244

បុព្វកថា

ការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ជាការបណ្តុះបំណិនសតវត្សទី២១ ដល់សិស្សានុសិស្សចាប់ពីកម្រិតបឋមសិក្សា រហូតដល់មធ្យមសិក្សា និងបន្តទៅឧត្តមសិក្សា ដើម្បីឱ្យក្លាយជាពលរដ្ឋពេញលេញ។ កម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ត្រូវបានអនុវត្តនៅកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០០៦ និងបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាចាប់ពីថ្នាក់ទី៤ ដល់ទី១២ ក្នុងឆ្នាំ២០១៦។ ការលើកកម្ពស់មុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ជាអាទិភាពមួយរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្នុងការរួមចំណែកកែលម្អគុណភាពនៃការបង្រៀន និងរៀននៅគ្រប់កម្រិតសិក្សា។

សៀវភៅណែនាំអនុវត្ត ស្តីពីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន សម្រាប់សាលារៀន ត្រូវបានចងក្រង ផ្អែកលើវឌ្ឍនភាព និងឧត្តមានុវត្តន៍ល្អៗអំពីការអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានកន្លងមក ស្របតាមអាទិភាពកំណែទម្រង់វិស័យអប់រំ ដើម្បីគាំទ្រដល់គណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀន លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងអ្នកអប់រំនៅមូលដ្ឋានក្នុងការអនុវត្តមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅគ្រប់សាលារៀនទាំងអស់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា សំដៅអភិវឌ្ឍបំណិនទន់ដល់សិស្សានុសិស្សប្រកបដោយគុណភាព។ សៀវភៅណែនាំនេះ បានរំលេច និងជំរុញនូវការអនុវត្តវិធីសាស្ត្របង្រៀនមួយចំនួន រួមមានការសិក្សាបែបគម្រោង ការសិក្សាផ្អែកលើបញ្ហា ការស្រាវជ្រាវ ការពិភាក្សាក្រុម ការធ្វើបទបង្ហាញ និងការដោះស្រាយបញ្ហា។ សៀវភៅណែនាំនេះ ក៏ជាឯកសារសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូតាមសាលាគរុកោសល្យ កម្មវិធីសិក្ខាសាលា និងជាឯកសារជំនួយសម្រាប់ការប្រតិបត្តិផ្ទាល់នៅតាមសាលារៀនផងដែរ។

ក្នុងនាមក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំ បុគ្គលិកអប់រំ នៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងដៃគូអភិវឌ្ឍ ដែលបានខិតខំអស់កម្លាំងកាយចិត្ត ប្រាជ្ញា ស្មារតីក្នុងការរៀបចំសៀវភៅណែនាំនេះឡើង។

ក្រសួងសង្ឃឹមថា **សៀវភៅណែនាំអនុវត្ត ស្តីពីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន សម្រាប់សាលារៀន** នឹងត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយដល់គ្រប់គ្រឹះស្ថានសិក្សា និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដើម្បីចូលរួមអនុវត្តកម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងធ្វើទំនើបកម្មការបង្រៀននៅគ្រប់សាលារៀនទូទាំងប្រទេស។

ថ្ងៃចន្ទ ៦រោច ខែភទ្របទ ឆ្នាំរោង ឆស័ក ព.ស.២៥៦៨

រាជធានីភ្នំពេញ ២៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៤

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

បណ្ឌិតសភាចារ្យ **ហង់ជួន ណារ៉ុន**

១. សេចក្តីផ្តើម

១.១ ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃឯកសារ

ឯកសារបច្ចុប្បន្ននេះនឹងផ្តល់នូវទិដ្ឋភាពទូទៅផ្នែកបច្ចេកទេសគន្លឹះមួយ ដែលអ្នកអប់រំអាចយកទៅប្រើប្រាស់ដើម្បីអនុវត្តមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅតាមសាលារៀនរបស់ពួកគាត់បាន និងការបំពេញបន្ថែមការណែនាំមុខវិជ្ជាសិក្សាតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិច ដែលអាចចូលទៅប្រើប្រាស់បានតាមរយៈប្រព័ន្ធគេហទំព័រ MoEYS e-learning និងឯកសារណែនាំអនុវត្តដែលបានផលិតរួចមកហើយកាលពីឆ្នាំមុន ដោយមានសេចក្តីពន្យល់លម្អិត បញ្ញត្តិសំខាន់ៗ ដូចជាវិធីសាស្ត្របង្រៀន និងយុទ្ធសាស្ត្រអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅតាមសាលារៀន។

កម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានត្រូវបានណែនាំដំបូងនៅកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ហើយវាត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាផ្លូវការទាំងកម្រិតបឋមសិក្សា និងមធ្យមសិក្សានៅឆ្នាំ២០១៦។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមកអង្គការ UNICEF ក្នុងកិច្ចសហការជាមួយ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានគាំទ្រការអនុវត្តសាកល្បងដោយទទួលបានលទ្ធផលជោគជ័យគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ ការបង្រៀនដែលដាក់ចេញនៅក្នុងបរិបទនៃបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន គឺពិតជាមានឫសគល់នៅក្នុងគោលការណ៍នៃការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន។ វាងាកចេញពីការបង្រៀនតាមកម្មវិធីសិក្សាបែបប្រពៃណីមកជាការបង្រៀនបែបថ្មីដោយចាប់ផ្តើមជាមួយបញ្ហា ឬឱកាសដែលបានកំណត់នៅមូលដ្ឋាន ដែលមានបញ្ហាប្រឈម និងវិធីសាស្ត្របង្រៀនធម្មតា។ វិធីសាស្ត្រនេះបានផ្លាស់ប្តូរពីការសិក្សាដោយផ្តោតលើការទទួលបានចំណេះដឹងជាចម្បង មកជាការសិក្សាដោយទទួលបានការអភិវឌ្ឍបំណិនជាសំខាន់។ សិស្សចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងសកម្មភាពដែលជំរុញការលូតលាស់ផ្នែកបំណិនទន់របស់ពួកគេ លើកកម្ពស់ស្វ័យភាពក្នុងការសិក្សា ធ្វើឱ្យពួកគេយល់កាន់តែច្បាស់ យកឈ្នះលើបញ្ហាប្រឈម និងហានិភ័យនានាដែលកើតមានឡើងនៅក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ។ ការផ្លាស់ប្តូរនេះឆ្ពោះទៅរកវិធីសាស្ត្រការសិក្សាសកម្មជាងមុនដែលបង្កឱ្យមានបញ្ហាប្រឈមដ៏សំខាន់ដល់អ្នកអប់រំជាច្រើន។ ដើម្បីគាំទ្រការផ្លាស់ប្តូរនេះ ឯកសារបណ្តុះបណ្តាលបច្ចុប្បន្នត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងណែនាំពីវិធីសាស្ត្របង្រៀនអាស្រ័យលើគម្រោង និងអាស្រ័យលើបញ្ហា។ វិធីសាស្ត្រទាំងនេះ ស្របគ្នាទៅនឹងទ្រឹស្តីការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយមនៃការអប់រំ ដែលសិស្សធ្លាប់តែរៀនដោយផ្អែកលើការចងចាំ និងយល់ដឹង មកជាការបង្កើតចំណេះដឹងថ្មីយ៉ាងសកម្មតាមរយៈការងារគម្រោង។ អ្នកចូលរួមក្នុងការអនុវត្តការបង្រៀននេះនឹងទទួលស្គាល់ពីសារៈសំខាន់នៃការរៀនតាមបែបគម្រោង និងអាស្រ័យលើបញ្ហាក្នុងការអនុវត្តមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ វិធីសាស្ត្របង្រៀនទាំងនេះនឹងផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវឱកាសចូលរួមក្នុងគម្រោងពិតប្រាកដ ពិភពពិត និងដោះស្រាយបញ្ហាស្មុគស្មាញ។ តាមរយៈការអនុវត្តចំណេះដឹង និងបំណិនរបស់ពួកគេក្នុងស្ថានភាពជាក់ស្តែង សិស្សនឹងអភិវឌ្ឍន៍ការយល់ដឹងកាន់តែស៊ីជម្រៅលើប្រធានបទ និងទទួលបានបំណិនដ៏មានតម្លៃដូចជាការគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ ការដោះស្រាយបញ្ហា និងការសហការគ្នា។

ឯកសារបណ្ដុះបណ្ដាលនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីរួមបញ្ចូលទាំងផែនការបង្រៀនសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួលនៅពេលខាងមុខ ដែលក្រសួងអប់រំនឹងប្រគល់ភារកិច្ចឱ្យបណ្ដុះបណ្ដាលនាយកសាលារៀន និងគ្រូបង្រៀនក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅតាមសាលារៀន ព្រមទាំងសំណុំឯកសារដែលអ្នកសម្របសម្រួលអាចចែករំលែកដល់អ្នកចូលរួម។ ការណ៍នេះនឹងធានាបានថាអ្នកចូលរួមទាំងអស់មានឯកសារយោងត្រឹមត្រូវ ហើយពួកគេអាចពិនិត្យមើលឡើងវិញបន្ទាប់ពីបញ្ចប់វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល។ អ្នកអភិវឌ្ឍឯកសារនេះ ព្យាយាមចៀសវាងការប្រើប្រាស់ការបរិយាយរៀបរាប់ច្រើនពេក ដែលអាចនឹងពិបាកយល់ និងកាន់តែពិបាកសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួលនៅថ្ងៃខាងមុខក្នុងការចែករំលែកជាមួយគ្រូបង្រៀន និងអ្នកអប់រំផ្សេងទៀតនៅកម្រិតសាលារៀន។ ដូច្នេះ ឯកសារនេះផ្ដល់ការណែនាំច្បាស់លាស់ដល់អ្នកបណ្ដុះបណ្ដាលពីរបៀបប្រើប្រាស់សកម្មភាព និងសម្ភារជាក់ស្ដែងដើម្បីធានាថាអ្នកចូលរួមទទួលបានចំណេះដឹងល្អប្រសើរនូវវិធីអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅតាមសាលារៀន។ អ្នកចូលរួមនឹងចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងដំណើរការសិក្សាតាមរយៈការប្រើប្រាស់យ៉ាងទូលំទូលាយនៃបច្ចេកទេសជាច្រើនតាមរយៈអ្នកសម្របសម្រួល ដែលនឹងរួមបញ្ចូលទាំងការបំផុសគំនិត ករណីសិក្សា ការសម្ដែងតួ កិច្ចពិភាក្សាយ៉ាងសកម្ម និងរៀនពីបទពិសោធន៍របស់គ្រូបង្រៀន សិស្ស និងនាយកសាលារៀននៅកម្ពុជាផ្សេងទៀតដែលពួកគេទទួលបានជោគជ័យក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅក្នុងសាលារៀន។

១.២ គោលបំណង និងខ្លឹមសារនៃឯកសារ

គោលបំណងនៃឯកសារនេះ គឺផ្ដល់សេចក្ដីណែនាំជារចនាសម្ព័ន្ធដល់អ្នកសម្របសម្រួលដែលត្រូវបានជ្រើសរើសដើម្បីបណ្ដុះបណ្ដាលគ្រូបង្រៀន និងនាយកសាលាអំពីរបៀបអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងអនុវត្តវិធីសាស្ត្រការសិក្សាអាស្រ័យលើគម្រោង ឬ អាស្រ័យលើបញ្ហា ដោយពន្យល់ច្បាស់ៗពីឧទាហរណ៍ជាក់ស្ដែង ករណីសិក្សាពិតប្រាកដ និងឧបករណ៍បណ្ដុះបណ្ដាលផ្សេងទៀតដែលពន្យល់ពីការអនុវត្តការងារគម្រោង និងការបង្កើតប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យនៅតាមសាលារៀនដែលអាចគាំទ្រដល់ការអនុវត្តទាំងអស់។ ឯកសារនេះមានបណ្ដុំផែនការបណ្ដុះបណ្ដាលងាយស្រួលចំនួន **៩មេរៀន** ដើម្បីណែនាំដល់អ្នកសម្របសម្រួលក្នុងការធ្វើបទបង្ហាញក្នុងវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលជាក់ស្ដែងដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធពីបញ្ញត្តិមូលដ្ឋានខ្លះនៃការងារគម្រោង និងប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យ។ ផែនការបណ្ដុះបណ្ដាលនីមួយៗរួមបញ្ចូលព័ត៌មានដូចខាងក្រោម៖

- វត្ថុបំណងសិក្សា
- រយៈពេលប្រើសម្រាប់សកម្មភាពនីមួយៗ
- សេចក្ដីណែនាំស្ដីពីសកម្មភាពដែលអ្នកសម្របសម្រួលគួរត្រៀមទុកមុន
- ដំណើរការអនុវត្ត

- បញ្ជីសម្ភារៈ និងធនធានចាំបាច់ដើម្បីសម្របសម្រួលការបណ្តុះបណ្តាល។ ក្នុងន័យនេះគួរកត់សម្គាល់ផងដែរថា នៅក្នុងឯកសារណែនាំនេះមានឯកសារចែកសម្រាប់អ្នកចូលរួមដើម្បីឱ្យពួកគេអាចប្រើប្រាស់ជាឯកសារយោងបន្ទាប់ពីសិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលបានបញ្ចប់ផងដែរ។

១.២.១ ខ្លឹមសារលម្អិត

ឯកសារស្តីពីការបណ្តុះបណ្តាលបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ត្រូវបានរៀបចំជាបីផ្នែកផ្សេងគ្នា ដែលផ្នែកនីមួយៗរៀបរាប់អំពីធាតុជាក់លាក់នៃការអនុវត្តមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ គោលបំណងចម្បងនៃឯកសារនេះគឺបង្កើនការយល់ដឹងរបស់នាយកសាលា និងគ្រូបង្រៀនទាក់ទងនឹងការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងផ្តល់វិធីសាស្រ្តបង្រៀនបែបគម្រោងជាឯកសារយោង។ វាជាការសំខាន់ក្នុងការកត់សម្គាល់ថាសាលារៀន និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នីមួយៗនឹងមានសេរីភាពក្នុងការជ្រើសរើសប្រធានបទជាក់លាក់របស់គម្រោង។

ផ្នែកទី១ ដើរតួជាការណែនាំអំពីបញ្ញត្តិសំខាន់ៗដែលទាក់ទងនឹងការអប់រំបំណិនជីវិតនៅកម្ពុជា។ ផ្នែកនេះមានគោលបំណងយ៉ាងច្បាស់ថា អ្នកចូលរួមទាំងអស់នឹងមានការយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់អំពីបញ្ញត្តិជាមូលដ្ឋាន ដូចជាការអប់រំបំណិនជីវិត ការអភិវឌ្ឍបំណិនទន់ និងរបៀបដែលពួកវាទាក់ទងគ្នានឹងការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ អ្នកចូលរួមនឹងមានឱកាសពិនិត្យមើលឡើងវិញ និងឆ្លុះបញ្ចាំងពីដំណើរការជ្រើសរើសប្រធានបទសម្រាប់មុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅដើមឆ្នាំសិក្សា ដោយពិចារណាលើតថភាព និងពិនិត្យមើលលើការអនុវត្តគំរូពីសាលារៀននានានៅកម្ពុជា។

ផ្នែកទី២ ផ្តោតលើគរុកោសល្យនៃការបង្រៀនមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដោយសង្កត់ធ្ងន់លើទស្សនវិជ្ជាបែបស្ថាបនានិយម និងការពាក់ព័ន្ធរបស់វាជាមួយវិធីសាស្រ្តការសិក្សាបែបគម្រោង និងអាស្រ័យលើបញ្ហា។ អ្នកអប់រំនឹងទទួលបានការយល់ដឹងអំពីរបៀបអនុវត្តគម្រោងជាមួយសិស្សក្នុងបរិបទនៃប្រធានបទកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលជាធម្មតាចាប់ផ្តើមពីបញ្ហាក្នុងជីវិតពិត ឬទាក់ទងស្ថានភាពនៅក្នុងសហគមន៍ និងសាលារៀន។ អ្នកចូលរួមនឹងស្វែងយល់ពីទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមករវាងការបង្រៀនបែបគម្រោង ការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា និងការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងប្រៀបធៀបពួកវាជាមួយនឹងវិធីសាស្រ្តបង្រៀនតាមបែបប្រពៃណី ការវិភាគគុណសម្បត្តិ និងបញ្ហាប្រឈមនានាដែលពួកគេមាន។ តាមរយៈការសិក្សាលើករណីសិក្សាដែលបានជ្រើសរើសដោយប្រុងប្រយ័ត្ន អ្នកចូលរួមនឹងទទួលបានចំណេះដឹងអំពីរបៀបដែលវិធីសាស្រ្តទាំងនេះអាចអនុវត្តបានយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងថ្នាក់រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ លើសពីនេះ អ្នកចូលរួមនឹងត្រូវបានណែនាំពីគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងទៀតដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា នៅគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ចាប់ពីកម្រិតសាលារៀនរហូតដល់កម្រិតអន្តរជាតិ ដែលលើកកម្ពស់ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់យុវជន និងការស្ម័គ្រចិត្តក្នុងសហគមន៍។ ពួកគេនឹងត្រូវបានណែនាំឱ្យកំណត់ពីការស៊ីសង្វាក់គ្នាដ៏មានសក្តានុពលរវាងប្រធានបទបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងឧត្តមានុវត្តដែលមានស្រាប់។

ផ្នែកទី៣ ណែនាំអំពីបញ្ញត្តិនៃប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យនៅក្នុងសាលារៀន ដោយសង្កត់ធ្ងន់ពីការកែលម្អសាលារៀនប្រកបដោយភាពជោគជ័យ មិនមែនពឹងផ្អែកតែលើការលើកកម្ពស់វិធីសាស្ត្រសិក្សាបែបថ្មីៗតែមួយមុខនោះទេ។ អ្នកចូលរួមនឹងវិភាគសមាសធាតុផ្សេងៗនៃប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យ ពិនិត្យមើលគំរូសាលារៀនជំនាន់ថ្មី និងសាលារៀនរដ្ឋផ្សេងទៀតនៅកម្ពុជាដែលទទួលបានជោគជ័យ និងធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងពីការអនុវត្ត ឆ្លុះបញ្ចាំងពីសារៈសំខាន់នៃភាពជាអ្នកដឹកនាំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ និងប្រព័ន្ធអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ (CPD) ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធនៅក្នុងសាលារៀនដើម្បីបង្កើនគុណភាពបង្រៀន និងរៀន។

ខ្លឹមសារបណ្តុះបណ្តាល និងអ្នកចូលរួមគោលដៅ នៅពេលបង្កើតឯកសារសម្រាប់ទាំងគ្រូបឋមសិក្សា និងគ្រូមធ្យមសិក្សា និងនាយកសាលា អាចមានសារៈប្រយោជន៍ក្នុងការបែងចែកក្រុមគោលដៅជាសំខាន់សម្រាប់មេរៀននីមួយៗ។ ខណៈពេលដែលខ្លឹមសារមេរៀនទាំងអស់អាចមានតម្លៃសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលជារួមចំពោះក្រុមដែលបានគ្រោងទុក ការផ្តល់អាទិភាពលើខ្លឹមសារនៃការបណ្តុះបណ្តាលនឹងជួយដល់អ្នកសម្របសម្រួលក្នុងការគ្រប់គ្រងពេលវេលាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ វិធីសាស្ត្រនេះអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកសម្របសម្រួលកំណត់មេរៀនដែលជាអាទិភាព ដោយផ្អែកលើតម្រូវការជាក់លាក់នៃក្រុមគោលដៅនីមួយៗ ដំណើរការបណ្តុះបណ្តាល និងធានាឱ្យបាននូវការប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

មេរៀន	ក្រុមគោលដៅចម្បង		
	គ្រូបង្រៀន	នាយក ឬ នាយិកា សាលារៀន	បុគ្គលិកអប់រំ ថ្នាក់ជាតិ និង ថ្នាក់ក្រោម ជាតិ
មេរៀនទី១ ការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា	✓	✓	✓
មេរៀនទី២ ការជ្រើសរើសប្រធានបទ៖ កម្មវិធីសិក្សាតាមសាលារៀន		✓	✓
មេរៀនទី៣ ទ្រឹស្តីការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម៖ សេចក្តីណែនាំ	✓	✓	✓
មេរៀនទី៤ គំរូអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន៖ ការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា	✓		
មេរៀនទី៥ វិធីបញ្ជ្រាប ICT នៅក្នុងដំណើការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន	✓		
មេរៀនទី៦ ការបង្កើតភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាសម្រាប់ធ្វើឱ្យការសិក្សាប្រសើរឡើង៖ បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងការអនុវត្តរបស់ក្រសួងអប់រំ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត	✓		
មេរៀនទី៧ វង្វាយតម្លៃការសិក្សាតាមបែបគម្រោង ឬអាស្រ័យលើបញ្ហា៖ អ្វីត្រូវវាស់វែង និងតាមរបៀបណា	✓		

មេរៀនទី៨ ការគាំទ្រការបង្កើតប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅក្នុងសាលារៀន		✓	✓
មេរៀនទី៩ គាំទ្រយន្តការសម្រាប់គ្រូបង្រៀន និងនាយក ឬនាយិកាសាលារៀន	✓	✓	✓

១.៣ របៀបប្រើប្រាស់ឯកសារ

ឯកសារណែនាំនេះ ប្រើប្រាស់និមិត្តសញ្ញាស្តង់ដាមួយចំនួនដូចខាងក្រោមដើម្បីជួយអ្នកសម្របសម្រួលឱ្យមានភាពងាយស្រួលក្នុងការប្រើប្រាស់ឯកសារ។ និមិត្តសញ្ញាទាំងនេះបង្ហាញពីប្រភេទសកម្មភាពត្រូវប្រើជាមួយអ្នកចូលរួមសម្រាប់ជំហានផ្សេងៗនៃផែនការបង្រៀននីមួយៗ។

រយៈពេលបណ្តុះបណ្តាល

សកម្មភាពអ្នកសម្របសម្រួលគួរត្រៀម៖ មានព័ត៌មានពីរបៀបរៀបចំកន្លែងបណ្តុះបណ្តាលរបស់អ្នកសម្រាប់សកម្មភាពសិក្សា។ វាក៏ផ្តល់យោបល់ពីរបៀបរៀបចំសម្ភារដែលត្រូវការសម្រាប់សកម្មភាពផ្សេងៗផងដែរ។

ធនធាន និងសម្ភារៈ ផ្នែកនេះបង្ហាញពីសម្ភារចាំបាច់ផ្សេងៗមានដូចជាហ្វ៊ីត ឬក្រដាសផ្ទាំងធំជាដើម។ សម្ភារសិក្ខាសាលាផ្សេងទៀតនឹងមានភ្ជាប់មកជាមួយបន្ថែមក្នុងឯកសារចែកសម្រាប់អ្នកចូលរួម។ ជាទូទៅ អ្នកសម្របសម្រួលគួរត្រៀមថតចម្លងឯកសារចែកឱ្យបាន ២ច្បាប់។

វត្ថុបំណងសិក្សា៖ បង្ហាញពីអ្វីដែលអ្នកចូលរួមនឹងទទួលបានពេលចប់ផ្នែកនីមួយៗនៃការបណ្តុះបណ្តាល និងរបៀបក្នុងការវាស់វែងការយល់ដឹងរបស់អ្នកចូលរួម។

និមិត្តសញ្ញាបង្ហាញពីជំហាន និងដំណើរការ៖

សៀវភៅណែនាំនេះផ្តល់នូវវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាបន្តបន្ទាប់អំពីរបៀបបណ្តុះបណ្តាលគ្រូដែលរំពឹងថានឹងអនុវត្តមុខវិជ្ជាជំនាញជីវិតតាមមូលដ្ឋានដោយយកចិត្តទុកដាក់លើការប្រើប្រាស់វិធីសាស្រ្តការសិក្សាបែបគម្រោងនៅតាមសាលារៀន និងបង្កើតសហគមន៍វិជ្ជាជីវៈនៃការរៀនដើម្បីគាំទ្រចំណេះដឹង និងឧត្តមានុវត្ត។ និមិត្តសញ្ញាខាងក្រោមត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីណែនាំពីផែនការបណ្តុះបណ្តាលជាក់ស្តែង។ និមិត្តសញ្ញាទាំងនេះនឹងប្រាប់អ្នកសម្របសម្រួលពីសកម្មភាពគួរត្រៀមជាមុនសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល។ ផ្នែកនេះរួមមានសកម្មភាពអាចអនុវត្តបាន ការបង្កើតសំណួរគន្លឹះ ឧទាហរណ៍គំរូពីការអនុវត្តជាក់ស្តែង និងសកម្មភាពផ្សេងៗបន្ថែមទៀត។ ទោះជាមានការណែនាំថាអ្នកសម្របសម្រួលទាំងអស់ត្រូវអានមេរៀនទាំងមូលឱ្យបានច្បាស់លាស់ជាមុនក៏ដោយ តែពួកគេក៏អាចមើលទៅនិមិត្តសញ្ញាទាំងនេះ ហើយយល់ពីសកម្មភាពត្រូវអនុវត្តជាមួយអ្នកចូលរួមបានដែរ។

សកម្មភាពត្រូវអនុវត្ត៖ និមិត្តសញ្ញានេះបង្ហាញថាអ្នកសម្របសម្រួលត្រូវធ្វើសកម្មភាពជាក់ស្តែងដូចជាចែកឯកសារ រៀបចំកន្លែងអង្គុយ រៀបចំក្រុមអ្នកចូលរួម។ល។

ការសួរសំណួរ៖ និមិត្តសញ្ញានេះបង្ហាញថាអ្នកសម្របសម្រួលត្រូវសួរសំណួរគន្លឹះ ដើម្បីឱ្យអ្នកចូលរួមចាប់ផ្តើមការពិភាក្សា ឬធ្វើសកម្មភាពអ្វីមួយ។

ការពិភាក្សា៖ និមិត្តសញ្ញានេះបង្ហាញថាអ្នកសម្របសម្រួលត្រូវដឹកនាំការពិភាក្សា ឬទុកឱ្យអ្នកចូលរួមពិភាក្សាអ្វីមួយជាក្រុម។

ការកត់ត្រា៖ និមិត្តសញ្ញានេះបង្ហាញថាអ្នកចូលរួមត្រូវសរសេរ ឬកត់ត្រាអ្វីមួយលើក្រដាសផ្ទាំងធំ បំពេញកិច្ចការណាមួយ ឬការងារសរសេរផ្សេងៗ ។

ការពន្យល់៖ និមិត្តសញ្ញានេះបង្ហាញថាអ្នកសម្របសម្រួលត្រូវបកស្រាយ ឬពន្យល់អ្វីមួយទៅអ្នកចូលរួម។

ពាក្យជាអក្សរកាត់

CPD	ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ
DCD	នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា
DIT	នាយកដ្ឋានព័ត៌មានវិទ្យា និងបច្ចេកវិទ្យា
DOE	ការិយាល័យអប់រំស្រុក
EMIS	ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានអប់រំ
HR	ធនធានមនុស្ស
HRMIS	ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានធនធានមនុស្ស
LSE	ការអប់រំបំណិនជីវិត
LLS	បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន
LNGO	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក
MoEYS	ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
NIE	វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ
PLC	សហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀន
POE	មន្ទីរអប់រំខេត្ត
SBM	ការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន
SEAMEO	អង្គការរដ្ឋមន្ត្រីអប់រំអាស៊ីអាគ្នេយ៍
TTI	វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ
TPAP	ផែនការសកម្មភាពគោលនយោបាយគ្រូបង្រៀន
UNESCO	អង្គការអប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ
UNICEF	មូលនិធិអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីកុមារ
VMC	អង្គការស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់សហគមន៍យើង
VOD	នាយកដ្ឋានតម្រង់ទិសវិជ្ជាជីវៈ

២. ផែនការមេរៀន សម្រាប់ អ្នកសម្របសម្រួល

ផ្នែកទី១៖ សេចក្តីណែនាំការអប់រំបំណិនជីវិតនៅកម្ពុជា

២ មេរៀន

សេចក្ដីសង្ខេប៖ នៅក្នុង២មេរៀនបន្ទាប់ យើងនឹងណែនាំការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា និងសង្ខេបបញ្ញត្តិសំខាន់ៗដែលបានរៀនក្នុងអំឡុងវគ្គដំបូងនៃការរៀនតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិករបស់អ្នកចូលរួម។ យើងនឹងពិនិត្យមើលបញ្ញត្តិជាមូលដ្ឋានមួយចំនួនឡើងវិញដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដើម្បីធានាបាននូវការយល់ដឹងរួមរវាងអ្នកចូលរួមទាំងអស់ និងបរិបទកម្មដ៏ត្រឹមត្រូវនៃកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដែលជាអាទិភាពនៃការអប់រំនៅកម្ពុជាក្នុងសតវត្សរ៍ទី២១។ អ្នកចូលរួមនឹងឆ្លុះបញ្ចាំងពីសារៈសំខាន់នៃការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងកំណត់បាននូវវាក្យសព្ទមួយចំនួនដែលជារឿយៗត្រូវបានប្រើប្រាស់ជំនួសគ្នាទៅវិញទៅមក ដើម្បីជៀសវាងការភាន់ច្រឡំដូចជា បំណិនជីវិត បំណិនទន់ បំណិនដែលអាចផ្ទេរបាន ឬបំណិនសតវត្សរ៍ទី២១។ យើងនឹងពិភាក្សាអំពីទំនាក់ទំនងរវាងការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ការសិក្សាបែបសកម្ម និងការអភិវឌ្ឍបំណិនទន់ក្រោមទស្សនវិជ្ជាការសិក្សាតាមបែបស្ថាបនានិយម ដែលជាចំណុចចាប់ផ្ដើមក្នុងការរៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងវិធីសាស្ត្របង្រៀនដែលសមស្របជាងនេះ។ នៅក្នុងមេរៀនចុងក្រោយអ្នកនឹងយល់កាន់តែស៊ីជម្រៅពីដំណើរការជ្រើសរើសប្រធានបទបានត្រឹមត្រូវ និងរបៀបដែលដំណើរការនេះអាចអនុវត្តដោយជោគជ័យ ដោយមានការចូលរួមពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗព្រមទាំងសិស្សផងដែរ។

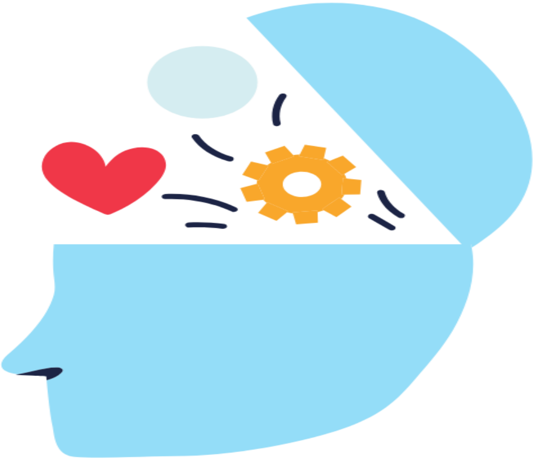

មេរៀនទី១៖ ការអប់រំបំណិនជីវិត និងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា

រយៈពេលមេរៀន៖ បង្រៀន **៥ម៉ោង** (បន្ថែម១០ម៉ោងសម្រាប់ស្វ័យសិក្សា ការហាត់សម និងការអនុវត្ត)

សកម្មភាពអ្នកសម្របសម្រួលត្រូវត្រៀម៖

- ពិនិត្យមើលស្លាយទាំងអស់សម្រាប់មេរៀន រួមទាំងគោលបំណងសិក្សា
- ថតចម្លងឯកសារទាំងអស់ខាងក្រោម

ធនធាន និងសម្ភារៈ

- ស្លាយ (PPT) កុំព្យូទ័រ និងម៉ាស៊ីនបញ្ចាំងស្លាយ (LCD projector)
- ថតចម្លងឯកសារតេស្តដើមគ្រា
- ក្រដាស A4 & ប៊ិក
- ថតចម្លងឯកសារចែក ១.១៖ *ការបង្រៀនបំណិនជីវិត*
- ថតចម្លងឯកសារចែក ១.២៖ *សម្បត្តិ និងមកពា*
- ថតចម្លងឯកសារចែក ១.៣៖ *បំណិនទន់ និងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន*
- ថតចម្លងឯកសារចែក ១.៤៖ *ការអប់រំបំណិនជីវិតនៅកម្ពុជា*

វត្ថុបំណងមេរៀន៖

ពេលបញ្ចប់មេរៀនទី១ អ្នកចូលរួមនឹងអាច៖

- ពិពណ៌នាអំពីអាទិភាពនៃការអប់រំនៅសតវត្សរ៍ទី២១
- កំណត់លក្ខណៈសំខាន់ៗនៃការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន
- ពន្យល់ពីទំនាក់ទំនងរវាងកម្មវិធីបំណិនជីវិត និងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា
- ពិពណ៌នាអំពីបញ្ញត្តិសំខាន់ៗទាក់ទងនឹងមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន
- ពិពណ៌នាអំពីធនធានដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធសំខាន់បំផុតទៅនឹងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការអនុវត្តទ្រឹស្តីផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការងារជាក់ស្តែង៖ អ្នកចូលរួមនឹង៖

- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីរបៀបដែលការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំនៅកម្ពុជា
- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីរបៀបដែលបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានឆ្លើយតបទៅនឹងអាទិភាពនៃការអប់រំសតវត្សរ៍ទី២១ នៅក្នុងបរិបទកម្ពុជា
- ឆ្លុះបញ្ចាំងលើទំនាក់ទំនងរវាងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន (SBM)

ឯកសារ និងការអាន៖

- ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (ឆ្នាំ២០២១)៖ ក្របខណ្ឌការងារសេតវត្សរ៍ទី២១ សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា៖ ជំពូកទី២ "ហេតុអ្វីបានជាប្រទេសកម្ពុជាត្រូវការក្របខណ្ឌការងារគរុកោសល្យថ្មី"។ ភាសាខ្មែរ និងភាសាអង់គ្លេស(Khmer version, English version.)។
- ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (ឆ្នាំ២០១៩)៖ ឯកសារណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ ជំពូកទី២៖ បញ្ញត្តិ និងគំរូនៃការអប់រំបំណិនជីវិត។

ផែនការបង្រៀន-មេរៀនទី១

ពិនិត្យឡើងវិញនូវគោលបំណងមេរៀន

បិតក្រដាសផ្ទាំងធំលើក្តារខៀន ឬស្លាយ ដែលសង្ខេបលទ្ធផលសិក្សាសម្រាប់ម៉ូឌុលនេះ។ ចូរពន្យល់ពីលទ្ធផលសិក្សា ហើយនេះគឺជាអ្វីដែលអ្នកចូលរួមគួរតែអាចធ្វើបាននៅពេលបញ្ចប់ម៉ូឌុល។ បន្ទាប់មកពន្យល់ពីគោលបំណងសិក្សាសម្រាប់មេរៀនទី១នេះ។

ការធ្វើតេស្តដើមគ្រា (Pre-test) កំណត់សមត្ថភាពមូលដ្ឋានរបស់អ្នកចូលរួម៖ ពន្យល់ដល់អ្នកចូលរួមថា នៅចុងបញ្ចប់នៃវគ្គសិក្សាពួកគេនឹងត្រូវស្នើសុំឱ្យធ្វើតេស្តចុងគ្រាម្តងទៀត ដើម្បីវាស់វែងសមត្ថភាពដែលទទួលបានពីវគ្គបណ្តុះបណ្តាលើប្រធានបទនីមួយៗ។ សូមអានសំណួរឱ្យឮៗ និងសូមបញ្ជាក់ចំណុចណាមួយតាមតម្រូវការរបស់អ្នកចូលរួម។ (ពេលវេលារំពឹងទុក៖ ៣០នាទី)។

ចាប់ផ្តើមមេរៀនទី១

ការអប់រំសម្រាប់សតវត្សរ៍ទី២១៖ បញ្ញត្តិគន្លឹះនៅកម្ពុជា

សេចក្តីផ្តើម មេរៀនទីមួយនេះណែនាំអំពីបញ្ញត្តិសំខាន់ៗ ដែលអាចឱ្យអ្នកចូលរួមរុករកតាមរយៈវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដែលនៅបន្ទាប់។ អ្នកសម្របសម្រួលនឹងស្វែងរកប្រភពដើមនៃបញ្ញត្តិដូចជា ការអប់រំបំណិនជីវិត ការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងអាទិភាពនៃការអប់រំនៅសតវត្សរ៍ទី២១ ការអភិវឌ្ឍបំណិនជីវិត (ឬបំណិនទន់) ការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន និងថាតើពាក្យ និងបញ្ញត្តិទាំងនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់ និងយល់ក្នុងបរិបទនៃការអប់រំនៅកម្ពុជា និងមានអន្តរកម្មរវាងគ្នាទៅវិញទៅមកដូចម្តេច។ បញ្ញត្តិទាំងនេះភាគច្រើនបានបង្ហាញរួចហើយដល់អ្នកចូលរួមទាំងអស់ក្នុងអំឡុងពេលវគ្គសិក្សាតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកដែលពួកគេធ្លាប់បានចូលរួមពីមុនមក។ អ្នកចូលរួមទាំងអស់នឹងត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យចែករំលែកចំណេះដឹងដែលមានស្រាប់ និងឆ្លុះបញ្ចាំងពីសារៈសំខាន់នៃការបង្រៀនបំណិនជីវិតនៅក្នុងសាលារៀន។

បញ្ញត្តិគន្លឹះទី១៖ ការអប់រំបំណិនជីវិត តើការអប់រំបំណិនជីវិតគឺជាអ្វី?

សកម្មភាព ធ្វើការជាដៃគូរយៈពេល ២០នាទី៖ ឯកសារ ១.១៖ *ការបង្រៀនបំណិនជីវិត*។

សូមអានសេចក្តីប្រកាសរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ហើយឆ្លើយនឹងសំណួរដូចខាងក្រោម។

ដកស្រង់ពីអត្ថបទ៖

"ក្រសួងអប់រំរៀបចំផែនការការអប់រំបំណិនជីវិត" ថ្ងៃទី២១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៣ (ប្រភព៖ ខ្មែរថែម Khmer Time)។

"ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា មានគោលបំណងបង្រៀនកម្មវិធីបំណិនជីវិតដែលអាចជួយឱ្យយុវជនវ័យក្មេងទទួលបានគោលដៅក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែងដើម្បីធ្វើឱ្យជីវិតទាន់សម័យជោគជ័យនៅក្នុងសតវត្សរ៍ទី២១។

[...] បំណិនជីវិតពិតជាមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាដែលប្រឈមមុខជាមួយគ្រួសារជាប្រចាំ និងបញ្ហាប្រឈមប្រចាំថ្ងៃដែលកើតឡើងនៅក្នុងសង្គម និងកន្លែងធ្វើការងារ។

[...] ការសិក្សាបំណិនជីវិតអាចធ្វើឱ្យជីវិតរបស់សិស្សប្រសើរឡើង រួមទាំងសុខភាពផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្ត។ បំណិនទន់អាចជួយឱ្យយុវជនបានយល់ដឹងកាន់តែប្រសើរឡើងលើការទទួលខុសត្រូវសង្គម អភិវឌ្ឍន៍តុល្យភាពអារម្មណ៍ និងការគ្រប់គ្រងក៏ដូចជាទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង។

សំណួរពិភាក្សា

- បើតាមទស្សនៈរបស់អ្នក តើអ្វីទៅជាការអប់រំបំណិនជីវិត?
- ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថា ក្រសួងអប់រំ ត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់សាលារៀនឱ្យបង្រៀនកម្មវិធីបំណិនជីវិត ឬបំណិនទន់?
- បើតាមទស្សនៈរបស់អ្នក តើកម្មវិធីបំណិនជីវិតអាចជួយដល់យុវជនបានយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?

សូមពិភាក្សាជាដៃគូនូវសំណួរខាងលើ អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវតែសង្ខេបចំណុចសំខាន់ៗ និងផ្តល់និយមន័យទូទៅនៃការអប់រំផ្អែកលើបំណិនជីវិត (នៅក្នុងប្រអប់ខាងក្រោម)។

និយមន័យ៖ "**ការអប់រំផ្អែកលើបំណិនជីវិត** គឺជាទម្រង់មួយនៃការអប់រំដែលផ្តោតលើការសាបព្រោះបំណិនជីវិតបុគ្គល (*បំណិនទន់ ឬបំណិនសតវត្សរ៍ទី២១*) ដូចជាការស្វ័យឆ្លុះបញ្ចាំង កាគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ ការដោះស្រាយបញ្ហា និងបំណិនអន្តរបុគ្គល"។ ជាការពិត បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានកំណត់ចង្អោមមួយនៃ**កម្មវិធីបំណិនជីវិតស្នូលទាំងដប់ពីរ** ដោយប្រើប្រាស់គំរូការសិក្សាចំនួនបួនសមាសភាគ៖ "**រៀនដើម្បីចេះ** (សមាសភាគចំណេះដឹង) **រៀនដើម្បីធ្វើ** (សមាសភាគឧបករណ៍) **រៀនដើម្បីមានសីលធម៌ល្អ** (សមាសភាគបុគ្គល) និង**រៀនដើម្បីរស់នៅជាមួយគ្នា** (សមាសភាគសង្គម)។ កម្មវិធីបំណិនជីវិតស្នូលទាំងដប់ពីរគឺជាការសិក្សាពេញមួយជីវិត និងកសាងភស្តុតាងដែលបានបញ្ជាក់ពីសារៈខាន់ក្នុងការទទួលបានបំណិនចាប់តាំងពីក្មេង[1]។ យើងនឹងស្វែងយល់បន្ថែមទៀតនៅក្នុងមេរៀនដែលនិយាយពីបំណិនទន់ទាំងដប់ពីរនេះ។

អ្នកសម្របសម្រួលគួរកត់សម្គាល់លើតំណភ្ជាប់ជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍជំនាញទន់។ ការឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីជំនាញទន់ណាមួយនឹងត្រូវពិនិត្យបន្ថែមទៀត។ បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំសំណួរបំផុសគំនិតខាងក្រោម៖

[1] https://www.unicef.org/mena/life-skills-and-citizenship-education

បញ្ញត្តិគន្លឹះទី២៖ បំណិនជីវិត បំណិនទន់ ឬបំណិនសតវត្សរ៍ទី២១

សំណួរបំផុស (១៥នាទី)៖ តើអ្នកអាចប្រាប់ពី "បំណិនទន់" ណាមួយដែលអ្នកបានដឹងដែរឬទេ? គិតអំពីបំណិនទន់ទាំង១២ ដែលជាគោលដៅនៃការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ អ្នកសម្របសម្រួលគ្រាន់តែរៀបរាប់បន្តិចបន្តួច និងអមជាមួយអ្នកចូលរួមក្នុងការរៀបរាប់ពីបំណិនមួយ ឬពីរក្នុងអំឡុងពេលធ្វើសកម្មភាពនេះ។

សកម្មភាព៖ សូមចែកតេស្តចុងគ្រា (Post Test) ដល់អ្នកចូលរួមទាំងអស់។ ណែនាំពួកគេឱ្យរំលឹកឡើងវិញពីបទពិសោធន៍ពីមុនមក ប៉ុន្តែជាបទពិសោធន៍ដែលបានមកពីការបណ្តុះបណ្តាលតាមអនឡាញដែលពួកគេបានរៀនចប់ (ប្រសិនបើមាន)។ សូមណែនាំឧទាហរណ៍បំណិនទន់គោលដៅមួយ ឬពីរពីបំណិនទន់ទាំង១២ នៃការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ឧទាហរណ៍ ការគ្រប់គ្រងខ្លួនឯង និងការច្នៃប្រឌិត។ អ្នកសម្របសម្រួលក៏ត្រូវផ្តល់និយមន័យដំបូងនៃបំណិនទន់ផងដែរ៖

«... គឺជាអ្វីដែលចាំបាច់ដើម្បីសម្របខ្លួនទៅនឹងបរិបទជីវិតផ្សេងៗ ហើយមនុស្សអាចផ្ទេរប្រកបដោយសក្តានុភាពទៅលើផ្នែកផ្សេងៗគ្នានៃសង្គម វប្បធម៌ ឬការងារ។ បំណិនទន់រួមបញ្ចូលទាំងចំណេះដឹងបំណិនសង្គម និងអារម្មណ៍ ដែលអាចធ្វើឱ្យកុមារ និងក្មេងជំទង់បន្តការសិក្សាពេញមួយជីវិត ក្លាយជាពលរដ្ឋសកម្ម និងមានសមត្ថភាពពេញលេញ។ បំណិនទន់អាចដំណើរការជាមួយបំណិនផ្សេងៗទៀត (បំណិនមូលដ្ឋាន បំណិនការងារ និងបំណិនឌីជីថល) ហើយជួយពួកគេឱ្យមានទំនាក់ទំនង និងពង្រឹងគ្នាទៅវិញទៅមក»។

អ្នកសម្របសម្រួលចាប់ផ្តើមប្រមូលចម្លើយរបស់អ្នកចូលរួម ហើយរៀបចំចម្លើយផ្សេងៗគ្នា ចាត់បំណិនស្រដៀងៗគ្នាជាក្រុម និងបំបែកបំណិនរឹងចេញពីបំណិនទន់ ប្រសិនបើមាន។

អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់ថាពាក្យ "**ទន់**" ត្រូវបានប្រើដើម្បីផ្ទុយនឹងពាក្យ "**រឹង**" ដែលត្រូវបានប្រើដើម្បីកំណត់បំណិនមួយ។ ជាទូទៅ យើងនិយាយអំពីបំណិនទន់ នៅពេលណាយើងសំដៅលើសមត្ថភាពដែលទាក់ទងទៅនឹងលក្ខណៈរបស់មនុស្ស ចំណែកបំណិនរឹងគឺជាសមត្ថភាពបច្ចេកទេសដូចជាការជួសជុលម៉ូតូ ការងារកសិកម្ម ការជួសជុលកុំព្យូទ័រ ជាដើម។ មុននឹងចាប់ផ្តើមធ្វើការជាមួយនឹងបំណិនទន់ វាជារឿងសំខាន់ដែលគ្រូ និងសិស្សនឹងត្រូវយល់ច្បាស់អំពីអ្វីជាបំណិនទន់។

(ជាជម្រើស)

បញ្ជីបំណិនរឹង ឬទន់ ដើម្បីជួយបញ្ជាក់ពីភាពខុសប្លែកគ្នារវាងបំណិនរឹង និងបំណិនទន់

បំណិនរឹង ឬបំណិនទន់?	**ចម្លើយត្រឹមត្រូវ**
សរសេរកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ	បំណិនរឹង
ដោះស្រាយបញ្ហាជាមួយដៃគូ	បំណិនទន់
ធ្វើទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព	បំណិនទន់
ដោះស្រាយបញ្ហា	បំណិនទន់
ធ្វើបេងផ្ទះ	បំណិនរឹង
រចនាប្លង់ស្ពាន	បំណិនរឹង
ដំណើរការចុះបញ្ជីសាច់ប្រាក់	បំណិនរឹង

បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលលើកទឹកចិត្តឱ្យអ្នកចូលរួមគិតប្រសិនបើតាមទស្សនៈរបស់ពួកគេ បំណិនរឹងមានសារៈសំខាន់ជាងបំណិនទន់ ឬបំណិនទន់មានសារៈសំខាងជាបំណិនរឹង។

បន្ទាប់មកសួរអ្នកចូលរួម៖ "តើគេអាចប្រើប្រាស់បំណិនទន់ ដើម្បីធ្វើឱ្យបំណិនរឹងកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពបានដែរឬទេ"?

ឧទាហរណ៍៖ គិតអំពីវិស្វករដែលរចនាប្លង់ស្ពាន៖ នាងមានចំណេះដឹងបច្ចេកទេសគ្រប់បែបយ៉ាងក្នុងការធ្វើកិច្ចការនេះ ប៉ុន្តែប្រសិនបើមានបញ្ហាដែលនឹកស្មានមិនដល់ តើបំណិនរឹងគ្រប់គ្រាន់ដែរឬទេ? ឬក៏បំណិនការច្នៃប្រឌិត ឬការដោះស្រាយបញ្ហាចាំបាច់ក្នុងការចូលរួមកែប្រែស្ថានភាពនោះ?

ឧទាហរណ៍ផ្សេងទៀត៖ ដូចជាការធ្វើស្រែចំការ បើកសិករមិនដឹងពីបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ តើបំណិនរឹង (ចំណេះដឹងក្នុងការដាំដុះ) គ្រប់គ្រាន់ហើយឬនៅ?

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន

បំណិនទាំងពីរមានសារៈសំខាន់ និងជាញឹកញាប់វាតែងតែបំពេញបន្ថែមឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីធ្វើឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពទាំងនៅសាលារៀន និងការងារនាពេលអនាគត ដូច្នេះបំណិនទាំងពីរចាំបាច់ត្រូវតែជាផ្នែកនៃការសិក្សានៅក្នុងថ្នាក់រៀន។ បំណិនរឹងមិនគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការទប់ទល់នឹងបញ្ហាប្រឈមប្រចាំថ្ងៃបានទេ។ បំណិនទន់រួមចំណែកដល់ដំណើរការសិក្សាទាំងក្នុងប្រធានបទបំណិនជីវិតសង្គម និងបំណិនអាជីពងាយ ជាឧទាហរណ៍កសិករត្រូវការបំណិនទន់ច្រើនជាងត្រូវការអ្នកឯកទេសព័ត៌មានវិទ្យាម្នាក់។ ទាំងនេះនឹងអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេទាំងពីរអាចទប់ទល់នឹងការផ្លាស់ប្តូរ បញ្ហាប្រឈម និងរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រការងាររបស់ពួកគេ។ សូមស្វែងយល់បន្ថែមនៅក្នុងករណីសិក្សាបន្ទាប់។

ហេតុអ្វីបំណិនទន់មានសារៈសំខាន់?

សំណួរបំផុស (៥នាទី)៖ បច្ចុប្បន្ននេះវាជារឿងធម្មតាទេដែលឮថា បំណិនរឹងតែមួយមុខ មិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់មនុស្សជំនាន់ថ្មី ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃ រួមទាំងកន្លែងធ្វើការ។ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថាមនុស្សនិយាយដូច្នេះ?

សកម្មភាព ឯកសារ ១.២៖ ករណីសិក្សា ***សម្បត្តិ*** *និង* ***មករា***

- រយៈពេល (៣០នាទី)
- គំរូ៖ ដៃគូ

សំណួរបំផុស (ដើម្បីពិភាក្សាជាមួយអ្នកចូលរួម)៖

- តើ **មករា** ធ្វើអ្វីដើម្បីប្រឈមនឹងបញ្ហា?
- តើ **សម្បត្តិ** ធ្វើអ្វី?
- តើលទ្ធផលដូចម្ដេច?
- តើបំណិនអ្វីដែល **មករា** បានអនុវត្តដើម្បីព្យាយាមរកដំណោះស្រាយ?

ចម្លើយរំពឹងទុក៖ បំណិនទន់ជួយឱ្យយល់ដឹង និងដោះស្រាយបញ្ហា បង្កើតគំនិតថ្មីៗ ចែករំលែកគំនិតយោបល់ជាមួយអ្នកដទៃប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ស្វែងយល់ពីបញ្ហាប្រឈមថ្មីៗ និងស្វែងរកដំណោះស្រាយ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ បំណិនទន់ជួយអ្នកការពារខ្លួនអ្នកពីបញ្ហាដែលអាចកើតមាន ធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់អ្នក និងមនុស្សជុំវិញ។ គ្រូបង្រៀននៅក្នុងសាលារៀនគួរតែអភិវឌ្ឍន៍បំណិនទាំងនេះដល់សិស្សដែលជួយឱ្យពួកគេចេះគិត និងឆ្លើយតបបានល្អដូច **មករា**។

វាក្យសព្ទ "បំណិនទន់" គឺជាពាក្យដែលប្រើច្រើនបំផុតនៅក្នុងឯកសារណែនាំអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ ដើម្បីឱ្យស្របជាមួយនឹងការបោះពុម្ពផ្សាយថ្មីៗ ដែលស្របទៅនឹងសំណុំបំណិនសតវត្សរ៍ទី២១ផងដែរ ឬគ្រាន់តែជាបំណិនជីវិត ឬបំណិនដែលអាចផ្ទេរបាន។ មនុស្សផ្សេងគ្នានឹងប្រើពាក្យផ្សេងគ្នា។

ចុងក្រោយ សូមទស្សនាវីដេអូដែលផលិតដោយអនុវិទ្យាល័យថ្មស ក្នុងខេត្តតាកែវ។ នាយកសាលាបានរៀបចំវីដេអូនេះ ដើម្បីព្យាយាមពន្យល់ដល់សាលារៀនផ្សេងទៀតអំពីឱកាសដែលសិស្សរបស់គាត់មាននៅពេលនេះ តាមរយៈប្រធានបទការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដើម្បីអភិវឌ្ឍ និងអនុវត្តបំណិនទន់។

(ពេលវេលាសម្រាប់សកម្មភាព៖ ២០នាទី)

វីដេអូទី១.១ បំណិនទន់នៅអនុវិទ្យាល័យថ្មស

សំណួរបំផុស (ដើម្បីពិភាក្សាជាមួយអ្នកចូលរួម)៖ អ្នកសម្របសម្រួលសរសេរសំណួរនៅលើក្ដារខៀន ឬ ការធ្វើបទបង្ហាញដោយការបញ្ចាំងស្លាយ ហើយសូមអានមុនពេលមើលវីដេអូ។ ស្នើសុំឱ្យអ្នកចូលរួមធ្វើការកត់ត្រា ហើយបញ្ជាក់ថា អ្នកនឹងត្រូវពិភាក្សាបន្ទាប់ពីមើលវីដេអូនេះរួច។

- តើបំណិនទន់អ្វីខ្លះដែលគាត់បានលើកឡើងនៅក្នុងវីដេអូ?
- តើសកម្មភាពអ្វីខ្លះដែលជំរុញសិស្សឱ្យអភិវឌ្ឍន៍បំណិនទន់?
- ហេតុអ្វីបានជាវាមានសារៈសំខាន់សម្រាប់សិស្ស?
- តើអ្នកអាចនិយាយពីព័ត៌មានសំខាន់ៗណាមួយដែលគាត់បានចែករំលែកបានដែរឬទេ?

ចុងក្រោយ អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារ ១.៣៖ ស្ដីពីបំណិនទន់នៅក្នុងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលបានបញ្ជាក់ថា មុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានបានកំណត់គោលដៅដែលមាន១២ បំណិនទន់ ដូចដែលបញ្ជាក់ក្នុងកម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានឆ្នាំ២០១៨ ដែលដាក់ជាក្រុម ៤ ប្រភេទ៖

១. បំណិនសម្រាប់ការរៀនសូត្រ (ការច្នៃប្រឌិត ការរិះគិតពិចារណា ការដោះស្រាយបញ្ហា)
២. បំណិនសម្រាប់ការពង្រឹងអំណាចផ្ទាល់ខ្លួន (ការគ្រប់គ្រងខ្លួនឯង ភាពធន់ និងទំនាក់ទំនង)
៣. បំណិនសម្រាប់លទ្ធភាពរកការងារ (សហប្រតិបត្តិការ ការចរចា និងការសម្រេចចិត្ត)
៤. បំណិនសម្រាប់ភាពជាពលរដ្ឋ (ការគោរពពហុភាព សមានចិត្ត និងការចូលរួម)

ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ទៅតាមប្រភេទដោយប្រើប្រាស់គំរូសិក្សាបួនសមាសភាគដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសសរស្ដម្ភទាំង៤ របស់លោក **Delors** ដែលបានកំណត់ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៦។ តើអ្នកចូលរួមចាំបានទេថា តើអ្វីជាសសរស្ដម្ភទាំង៤?

ក្រុមគោលដៅ បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន	**ចតុស្ដម្ភ**	**គំរូសិក្សាតាមសមាសភាគទាំង៤**
បំណិនសម្រាប់ការរៀនសូត្រ	**រៀនដើម្បីចេះ**	សមាសភាគពុទ្ធិ
បំណិនសម្រាប់ការពង្រឹងអំណាចផ្ទាល់ខ្លួន	**រៀនដើម្បីមានសីលធម៌ល្អ**	សមាសភាគបុគ្គលិកលក្ខណៈ
បំណិនសម្រាប់លទ្ធភាពរកការងារ	**រៀនដើម្បីធ្វើ**	សមាសភាគឧបករណ៍
បំណិនសម្រាប់ភាពជាពលរដ្ឋ	**រៀនដើម្បីរួមរស់ជាមួយគ្នា**	សមាសភាគសង្គម

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន៖ គោលដៅចុងក្រោយនៃការអភិវឌ្ឍបំណិនទន់របស់សិស្សគឺធ្វើឱ្យកុមារ និងក្មេងជំទង់បន្តការសិក្សាពេញមួយជីវិត និងក្លាយជាពលរដ្ឋសកម្ម និងពលរដ្ឋប្រកបដោយផលិតភាព។ ឧទាហរណ៍៖ បំណិនសម្រាប់ការសិក្សានឹងអាចឱ្យសិស្សរៀនបង្កើតចំណេះដឹងដោយខ្លួនឯង ទីបំផុតពួកគេសម្រេចបាន **"រៀនពីរបៀបរៀន"** ដែលជាបំណិនសំខាន់បំផុតនៅក្នុងពិភពលោកដែលអាចមានការផ្លាស់ប្ដូរជាបន្តបន្ទាប់ ហើយជារឿយៗនោះយើងមិនអាចទាយទុកជាមុនបានឡើយ។ នៅពេលដែលគ្រូបង្រៀនអនុវត្តវិធីសាស្ត្រការសិក្សាបែបសកម្មនៅក្នុងថ្នាក់រៀន ដែលយើងនឹងស្វែងយល់បន្ថែមនៅក្នុងផ្នែកទី២។ វិធីសាស្ត្រនេះផ្ទាល់នឹងជួយគ្រូបង្រៀនក្នុងការលើកកម្ពស់ការសិក្សាបែបសកម្មរបស់សិស្ស និងធ្វើឱ្យសិស្សដឹកនាំការសិក្សា និងអនុវត្តបំណិនទន់ដូចជា ការប្រឈមមុខនឹងបញ្ហា ហើយព្យាយាមដោះស្រាយវា គិតអំពីដំណោះស្រាយដែលសមស្រប ធ្វើការសម្រេចចិត្ត ទំនាក់ទំនងជាមួយសមាជិកសហគមន៍ សហការជាក្រុមជាមួយមិត្តភក្ដិ។ នេះជាហេតុផលដែលការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានមានសារៈសំខាន់ វាបង្ហាញសិស្សនូវបទពិសោធន៍សិក្សាដែលអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេអភិវឌ្ឍបំណិនរបស់ពួកគេ និងក្លាយជាបុគ្គលដែលអាចឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈម ការផ្លាស់ប្ដូរ និងសកម្មនៅក្នុងសង្គម។

ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីបំណិនទន់ និងវិធីជំរុញពួកគេក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន អាចរកបាននៅក្នុងឯកសារ ក្រសួង. អយក (២០១៩) ឯកសារណែនាំអនុវត្តសម្រាប់បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ជំពូកទី៤ ពីទំព័រ២៨។

អាចទាញយកនៅទីនេះ: https://sala.moeys.gov.kh/library/00000347

(សម្រាក)

បញ្ញត្តិគន្លឹះទី៣៖ បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

ដើម្បីណែនាំពីបញ្ញត្តិនៃការបង្រៀនបំណិនជីវិត និងការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន អ្នកសម្របសម្រួលសូមណែនាំសេចក្តីប្រកាសបន្ថែមមួយពីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡានៅកម្ពុជា។

ជាក់ស្តែងកាលពីពេលថ្មីៗនេះ ក្រសួងអប់រំបានលើកឡើងនៅក្នុងសុន្ទរកថាផ្សេងៗថា គ្រូបង្រៀនទាំងអស់គួរតែជា**គ្រូបង្រៀនបំណិនជីវិត**។

សំណួរណែនាំសម្រាប់ការពិភាក្សា (១០នាទី)៖

- សំណួរទី១៖ តើអ្នកគិតថាគាត់ចង់មានន័យថាដូចម្តេច?
- សំណួរទី២៖ តាមទស្សនៈរបស់អ្នក តើគ្រូបង្រៀនគណិតវិទ្យា គ្រូមុខវិជ្ជាភាសាខ្មែរ ឬគ្រូមុខវិជ្ជាវិទ្យាសាស្ត្រអាចក្លាយជាគ្រូបង្រៀនបំណិនជីវិតបានដោយរបៀបណា? ហេតុអ្វីអាច? ហេតុអ្វីមិនអាច?

ចម្លើយដែលរំពឹងទុក៖ អ្នកសម្របសម្រួលសង្ខេបនូវអ្វីដែលអ្នកចូលរួមលើកឡើង ហើយណែនាំពួកគេឱ្យសន្និដ្ឋានថា ក្រសួងអប់រំរំពឹងថាគ្រូបង្រៀនទាំងអស់ ដោយមិនគិតពីមុខវិជ្ជាដែលពួកគេបង្រៀន ពួកគេអាចធ្វើវាតាមវិធីរបស់ពួកគេ ដែលមិនត្រឹមតែបង្កើនចំណេះដឹងរបស់សិស្សប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងបំណិន និងអាកប្បកិរិយារបស់ពួកគេផងដែរ។ សិស្ស **"រៀនដើម្បីចេះ" "រៀនដើម្បីធ្វើ" រៀនដើម្បីមានសីលធម៌ល្អ" និង "រៀនដើម្បីរស់នៅជាមួយគ្នា"**។ គ្រូបង្រៀនត្រូវរៀបចំសិស្សមិនត្រឹមតែការសិក្សាមួយប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងឱ្យពួកគេអាចប្រឈមមុខ និងឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមក្នុងពិភពពិតដើម្បីអាចទទួលបានជោគជ័យក្នុងជីវិតជាមនុស្សពេញវ័យ។ នេះរួមបញ្ចូលទាំងសមត្ថភាពប្រព្រឹត្តដូចលោក **មករា** បានធ្វើដែរ។

របៀបដែលគ្រូបង្រៀនក្លាយជា "**គ្រូបង្រៀនបំណិនជីវិត**" នឹងត្រូវបានពិភាក្សានៅក្នុងផ្នែកទី២ នៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ នៅពេលដែលយើងនឹងពិនិត្យមើលការអនុវត្តការបង្រៀននៅក្នុងថ្នាក់រៀន។

អ្នកសម្របសម្រួលបន្តធ្វើការណែនាំពាក្យគន្លឹះបន្ទាប់គឺ **បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន**។ ក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ ជាការពិតអ្នកចូលរួមនឹងផ្តោតលើការបង្រៀន និងរៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលជាឧទាហរណ៍គំរូល្អនៃការអប់រំបំណិនជីវិត ដើម្បីលើកកម្ពស់បំណិនសិស្ស និងការអភិវឌ្ឍអាកប្បកិរិយា។

សូមបញ្ជាក់ជាមុនសិនថា បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានជាអ្វី។

សំណួរណែនាំសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល (១៥នាទី)

- តើវាជាមុខវិជ្ជាដែរឬទេ?
- តើវាជាកាតព្វកិច្ចដែរឬទេ?
- តើកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ត្រូវបានបង្រៀននៅថ្នាក់ទីប៉ុន្មាន?
- តើពាក្យ "**តាមមូលដ្ឋាន**" សំដៅលើអ្វី?

ចម្លើយរំពឹងទុក៖ បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន គឺជាមុខវិជ្ជាសិក្សាគោល។ ក្របខណ្ឌកម្មវិធីសិក្សាឆ្នាំ២០១៥ បែងចែក២ម៉ោងក្នុងមួយសប្ដាហ៍សម្រាប់កម្រិតបឋមសិក្សា (ថ្នាក់ទី៤ ដល់ថ្នាក់ទី៦) ខណៈ១ម៉ោងក្នុងមួយសប្ដាហ៍សម្រាប់ថ្នាក់ទី៧ ដល់ទី៩។ វិសាលភាពនៃបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានគឺដើម្បីលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យស្វែងយល់ពីបញ្ហាពិតពពិត និងផលប៉ះពាល់នៅក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ពួកគេ និងស្វែងរកដំណោះស្រាយដែលសមស្រប។

យោង**ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំ២០១៩** យើងសំដៅលើប្រធានបទដែលសិស្សត្រូវបានណែនាំឱ្យបង្កើតគម្រោង រុករក និងរៀនពីបរិបទក្នុងតំបន់របស់ពួកគេ ដោយមានឯកសារយោងជាក់លាក់ចំពោះបំណិនជីវិតផ្នែកអាជីពងាយ និងបំណិនសង្គម។ វាមានគោលបំណងផ្សារភ្ជាប់សិស្សទៅនឹងពិតពពិត **ដែលអនុវត្តចំណេះដឹងដែលពួកគេបានរៀនពីមុខវិជ្ជាផ្សេងៗ និងអភិវឌ្ឍបំណិនតាមរយៈការសិក្សាបែបសកម្ម និងគម្រោងសហគមន៍** ដែលនឹងជួយពួកគេឱ្យចេះប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាប្រឈមក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃដោយផ្សារភ្ជាប់ទ្រឹស្ដីជាមួយនឹងការអនុវត្ត។

បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលចែក ឯកសារ ១.៤៖ *ការអប់រំបំណិនជីវិតនៅកម្ពុជា* ហើយស្នើឱ្យអ្នកចូលរួមរំលឹកឡើងវិញនូវនិយមន័យនៃការអប់រំបំណិនជីវិត។ បន្ទាប់មកទៀត សូមឱ្យអ្នកចូលរួមមើលឯកសារណែនាំអនុវត្ត ហើយពិភាក្សាជាដៃគូ ពីរបៀបដែលពួកគេគិតថា មុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានទាក់ទងនឹងការអប់រំបំណិនជីវិត។

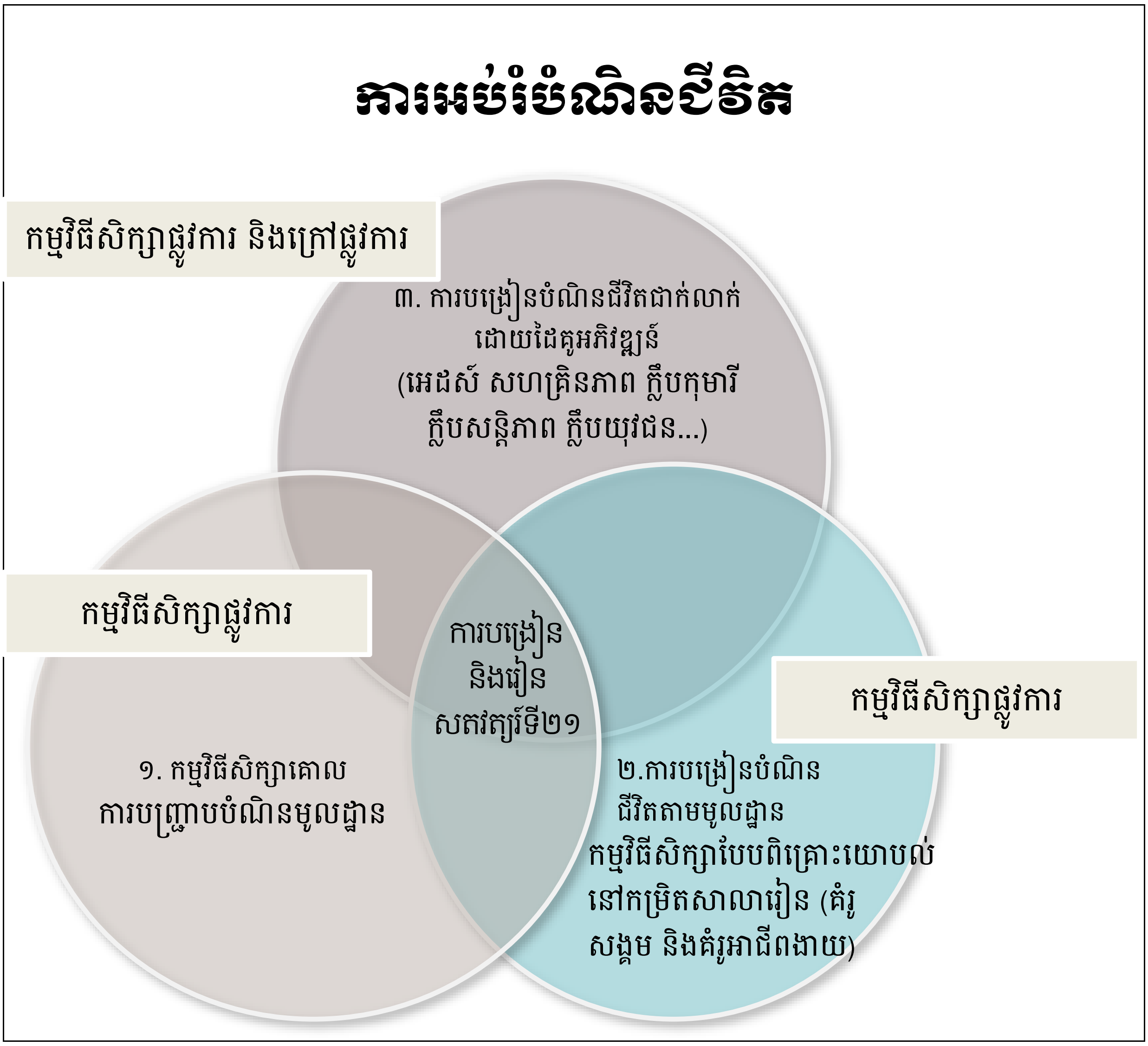

បន្ទាប់មក ដឹកនាំការពិភាក្សាដោយណែនាំអំពីធាតុសំខាន់ៗដែលបង្ហាញក្នុងដ្យាក្រាមខាងលើ ដោយសួរថាតើវាពាក់ព័ន្ធយ៉ាងណាទៅនឹងការអប់រំបំណិនជីវិត។ ព្យាយាមមិនបង្ហាញព័ត៌មាននេះដោយផ្ទាល់ទៅកាន់អ្នកចូលរួមទេប៉ុន្តែដើម្បីឈានដល់ការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានគឺត្រូវផ្អែកលើសំណួរ និងចម្លើយ។ អ្នកសម្របសម្រួលគួរតែអង្កេតឱ្យបានច្បាស់ថាតើអ្នកចូលរួមប៉ុន្មាននាក់បានអនុវត្តរួច ហើយនៅក្នុងសាលារៀនរបស់ពួកគេដែលទាក់ទងនឹងក្លឹបសិក្សា ឬសកម្មភាពក្រៅកម្មវិធីសិក្សា (ចំណុចទី៣) ការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន គឺជាឧទាហរណ៍នៃការអប់រំបំណិនជីវិត។ បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ផ្តោតលើការបណ្តុះបំណិនទន់របស់សិស្ស *ពីព្រោះសិស្សនឹងត្រូវបានណែនាំឱ្យឈ្វេងយល់លើប្រធានបទនៅក្នុងសហគមន៍មូលដ្ឋានដែលប៉ះពាល់ដល់ពួកគេ និងព្យាយាមស្វែងរកដំណោះស្រាយ។*

ហេតុអ្វីការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានមានសារៈសំខាន់?

អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវពន្យល់ថា ឥឡូវនេះយើងនឹងមើលវីដេអូរបស់សាលារៀនមួយនៅខេត្តសៀមរាប។ ពួកគេនឹងឮពីនាយកសាលា និងគ្រូបង្រៀន ដែលពន្យល់ពីទស្សនៈរបស់ពួកគេ ហេតុអ្វីបានជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានមានសារៈសំខាន់ដល់សិស្ស និងការផ្តល់យោបល់មួយចំនួនលើការអនុវត្ត។

តើសិស្សអាចធ្វើអ្វីបានអំឡុងពេលសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន?

សូមចាប់ផ្តើមស្វែងរកអ្វីដែលសិស្សអាចធ្វើបាននៅសាលារៀនដែលអនុវត្តមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅសាលារៀនដូចគ្នា។

វីដេអូទី១.២ សិស្សមកពីសាលារៀនដានរ៉ុន៖

https://www.youtube.com/watch?v=-ub7FAewxd8&t=855s (ពីនាទី0:00ទៅនាទី១៣:០៥)

សំណួរបំផុសសម្រាប់ការឆ្លុះបញ្ចាំងលើខ្លឹមសារវីដេអូ៖

- តើពួកគេស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទអ្វី?
- ហេតុអ្វីបានជាពួកគេស្រាវជ្រាវប្រធានបទនេះ?
- តើពួកគេធ្វើអ្វីដើម្បីស្វែងរកព័ត៌មាន?
- តើសិស្សបង្ហាញបំណិនអ្វីខ្លះនៅក្នុងវីដេអូនេះ? (ឧ. តើគេមានទំនុកចិត្តដែរឬទេ? តើពួកគេប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាយ៉ាងណា? តើពួកគេសហការគ្នាដោយរបៀបណា?។ល។)
- តើអ្នកគិតថាសិស្សក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នកអាចធ្វើដូចនេះបានដែរឬទេ?

វីដេអូទី១.៣ នាយកសាលា និងគ្រូបង្រៀនពីអនុវិទ្យាល័យដានរ៉ុន៖ ហេតុអ្វីបានជាមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានមានសារៈសំខាន់? (ពីនាទី៖ ១៣:០៦)

សំណួរបំផុស

- ហេតុអ្វីបានជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានមានសារៈសំខាន់សម្រាប់នាយកសាលា?
- តើការផ្តល់យោបល់សំខាន់អ្វីខ្លះពីគ្រូបង្រៀន?

សូមមើលបន្ថែមទៀតនូវអ្វីដែលសិស្សអាចសម្រេចបានការសិក្សាបំណិនជីវិតតាមរយៈគម្រោងគំនិតផ្តួចផ្តើមដើងឯកនៃការផ្លាស់ប្តូររបស់អង្គការភ្លែនអន្តរជាតិនៅកម្ពុជា។

ជើងឯកនៃការផ្លាស់ប្តូរ(CoC) គំរូឬស្ត្រីវ័យក្មេងក្នុងការដឹកនាំកម្មវិធីសមភាពយេនឌ័រ និងសិទ្ធិកុមារី អង្គការភ្លែនអន្តរជាតិកម្ពុជា

ឧទាហរណ៍ដ៏ល្អមួយនៃគំនិតផ្តួចផ្តើមបំណិនជីវិតដែលកំពុងមានផលជះដល់កុមារ និងយុវជននៅកម្ពុជាគឺជាមេរៀន ជើងឯកនៃការផ្លាស់ប្តូរ (CoC) ដែលជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីភាពជាអ្នកដឹកនាំស្ត្រីវ័យក្មេងរបស់អង្គការភ្លែនអន្តរជាតិ។ កម្មវិធីនេះលើកទឹកចិត្តកុមារា និងកុមារីឱ្យរិភាគយ៉ាងស៊ីជម្រៅលើបទដ្ឋានសង្គម និងចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការតស៊ូមតិដើម្បីសមភាពយេនឌ័រក្នុងសង្គមកម្ពុជា ដោយផ្តួចផ្តើមឱ្យមានយុវជនដឹកនាំចលនាសង្គមដែលប្រឈមនឹងបទដ្ឋានសង្គម និងទទួលបានការគាំទ្រពីសង្គមទាំងមូលចំពោះសមភាពយេនឌ័រ និងសិទ្ធិកុមារី។

ចូរស្តាប់អ្នកចូលរួមមួយចំនួន៖

កែវ ជាយុវជនមានអាយុ ១៩ឆ្នាំ មកពីខេត្តសៀមរាប និយាយថា៖

"ការផ្លាស់ប្តូរដ៏សំខាន់បំផុតរបស់ខ្ញុំគឺសមត្ថភាពដឹកនាំរបស់ខ្ញុំ ពីព្រោះខ្ញុំបានរៀនពីរបៀបដឹកនាំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។"

ចៅសង្កាត់រងម្នាក់មកពីខេត្តរតនគិរី មានប្រសាសន៍ថា៖

"យុវជនមានភាពក្លាហាន និងឆ្លាតជាងមុន ដោយសារការចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំ និងចែករំលែកនូវវឌ្ឍនភាពសកម្មភាពរបស់ពួកគេជាមួយក្លឹបកុមារ ឬយុវជន។ ជាងនេះទៀត កុមារខ្លះបានបោះបង់ការសិក្សាឥឡូវបានចូលរៀនវិញហើយ" ។

ឧត្តម មានអាយុ ១៦ឆ្នាំ ជាមនុស្សម្នាក់មកពីគម្រោង គំនិតផ្តួចផ្តើមកម្មវិធីភាពជាអ្នកដឹកនាំស្ត្រីចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១៩ នៅខេត្តស្ទឹងត្រែង និយាយថា៖

"ខ្ញុំចង់ធ្វើជាគំរូសម្រាប់ក្មេងស្រីដទៃទៀតក្នុងសហគមន៍របស់ខ្ញុំ ហើយសង្ឃឹមថាខ្ញុំនឹងជំរុញពួកគេតាមរយៈការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្ញុំ និងការចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម និងសហគមន៍របស់ខ្ញុំ"។

អ្នកសម្របសម្រួល៖ ឱ្យអ្នកចូលរួមចែករំលែកចំណាប់អារម្មណ៍របស់ពួកគេលើឧត្តមានុវត្តដែលបានធ្វើកន្លងមក។

ធនធានដែលមានស្រាប់ដើម្បីណែនាំការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍ បាននឹងកំពុងបង្កើតធនធានយ៉ាងច្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តលើមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ រួមមានប្រភេទធនធានបានផលិតចែកជាក្រុម ៣ផ្សេងៗគ្នា៖

១. គោលនយោបាយ

២. ឯកសារណែនាំអនុវត្ត

៣. ការគាំទ្រផ្នែកធនធានសម្ភារ

អ្នកត្រូវបានគេណែនាំពីឯកសារទាំងអស់ក្នុងអំឡុងពេលសិក្សាតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក និងចូរធ្វើការរំលឹកឡើងវិញ៖

សកម្មភាព (៣០នាទី)៖ តើអ្នកស្គាល់បានប៉ុន្មាន? តើអ្នកបានអានប៉ុន្មាន?

https://forms.gle/5wVjBaWadqXkivx86

រាល់ឯកសារទាំងអស់គឺទាក់ទិនទៅនឹងកម្រិតសាលារៀនដោយមានគោលបំណងផ្សេងៗគ្នា៖

- **គោលនយោបាយ និងនីតិវិធី៖** ដើម្បីផ្តល់ភាពជាផ្លូវការនៃមុខវិជ្ជាដល់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងផ្តល់នូវលទ្ធផលសិក្សាច្បាស់លាស់ ពេលវេលានៃការបង្រៀន វិសាលភាព និងនីតិវិធីទូទៅ។
- **ឯកសារណែនាំអនុវត្ត៖** ផ្តល់ឯកសារយោងលើដំណើរការអនុវត្ត។ ឯកសារណែនាំទាំងពីរដែលមាននាពេលបច្ចុប្បន្ននេះពន្យល់ពីអ្វី និងរបៀបធ្វើវា។ ឯកសារទាំងនេះតំណាងឱ្យឯកសារយោងសម្រាប់គ្រូបង្រៀន និងនាយកសាលា ដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ជាពិសេសចំពោះសាលារៀនដែលទើបចាប់ផ្តើមអនុវត្ត។

- **ការគាំទ្រផ្នែកធនធានសម្ភារ៖** វាមានភាពផ្សេងៗគ្នានៃសៀវភៅណែនាំ ធនធានលើអ៊ីនធឺណិត សៀវភៅណែនាំវីដេអូ កម្មវិធីដែលត្រូវបានអនុម័តដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដែលផ្តល់ខ្លឹមសារ និងរចនាសម្ព័ន្ធការបង្រៀនដែលបានផ្តល់យោបល់សម្រាប់មុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដែលពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនចាប់ពីអក្ខរកម្មឌីជីថល រហូតដល់សុខភាពបន្តពូជផ្លូវភេទ និងបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ។ល។ ធនធាននេះអាចប្រើប្រាស់បានច្រើនយ៉ាងអាស្រ័យលើតម្រូវការរបស់សាលារៀន។ វាត្រូវបានស្នើឱ្យប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំបែបនេះដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានដំបូងអំពីប្រធានបទ ហើយបញ្ចូលសៀវភៅណែនាំបែបនេះនៅក្នុងការអនុវត្តគម្រោង ព្រោះយើងនឹងស្វែងយល់បន្ថែមនៅមេរៀនបន្ទាប់។ វាជារឿងសំខាន់ដែលសាលារៀនមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ធនធានបែបនេះ ជាពិសេសសម្រាប់ប្រធានបទដែល

ព័ត៌មានទូទៅគឺវាពិបាកក្នុងការចូលស្វែងរកនៅក្នុងសហគមន៍ ឬសាលារៀន។ ក្នុងអំឡុងពេលបណ្តុះបណ្តាលនេះយើងនឹងចែករំលែកព័ត៌មានបន្ថែមអំពីរបៀបកំណត់ទីតាំងធនធានជំនួយសំខាន់ៗដែលមាននាពេលបច្ចុប្បន្ន។

លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងនាយកសាលាទាំងអស់ក៏មានលទ្ធភាពចូលរៀនតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ស្តីពីការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលបំណិនផ្សេងៗទៀត ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយនាយកដ្ឋានទទួលបន្ទុករបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា VOD និង DCD ក្នុងការសម្របសម្រួលជាមួយនាយកដ្ឋានព័ត៌មានវិទ្យា (DIT)។

ប្រអប់ផ្តល់អនុសាសន៍៖ ត្រូវប្រាកដថា បុគ្គលិកសាលារៀនទាំងអស់មានសិទ្ធិចូលប្រើប្រាស់ឯកសារ ក៏ប៉ុន្តែត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ សម្រាប់ពេលវេលាជាក់លាក់មួយក្នុងការចរចា និងពិនិត្យមើលគោលការណ៍ណែនាំ។ សូមរំលឹកផងដែរថា គួរតែបែងចែកពេលវេលាជាក់លាក់ដល់គ្រូបង្រៀនថ្មីៗ ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ និងការពិភាក្សា (ឧ. ក្នុងអំឡុងពេលប្រជុំថ្ងៃព្រហស្បតិ៍/សហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀន។ល។ វាមានសារៈសំខាន់ជាពិសេសសម្រាប់បុគ្គលិកដែលទើបជ្រើសរើសថ្មី សម្រាប់គ្រូកិច្ចសន្យា និងគ្រូក្របខណ្ឌ។ ឯកសារនេះផ្តល់ឱ្យគ្រូនូវឧទាហរណ៍ និងការណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្ត។

បញ្ចប់មេរៀនទី១

មេរៀនទី២៖ ដំណើរការជ្រើសរើសប្រធានបទ

រយៈពេលបណ្តុះបណ្តាល៖ ៥ម៉ោង(បន្ថែម១០ម៉ោងសម្រាប់ស្វ័យសិក្សា ហាត់សម និងអនុវត្ត)

សកម្មភាពអ្នកសម្របសម្រួលត្រៀម៖

- ពិនិត្យមើលស្លាយទាំងអស់សម្រាប់មេរៀនរួមទាំងវត្ថុបំណងសិក្សា
- ថតចម្លងឯកសារចែកដូចខាងក្រោម

ធនធាន និងសម្ភារៈ

- ស្លាយ (PPT) កុំព្យូទ័រ ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំងស្លាយ
- ក្រដាស A4 & ប៊ិក
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ២.១៖** *កម្មវិធីសិក្សាដែលបានចរចាកនៅម្រិតសាលារៀន*
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ២.២៖** *ការជ្រើសរើសប្រធានបទ និងឯកសារចែក*
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ២.៣៖** *ការកំណត់បញ្ហា*
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ២.៤៖** *ប្រធានបទ និងការរំពឹងទុកនៃការសិក្សា*
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ២.៥៖** *កម្មវិធីបំណែងចែកកម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ឧទាហរណ៍លើប្រធានបទ*
- រៀបចំតំណភ្ជាប់តាមអ៊ីនធឺណិតនៅក្នុងឧបករណ៍វាស់ស្ទង់ (ឬកម្មវិធីអនឡាញ**ស្រដៀង**គ្នាផ្សេងទៀត) សម្រាប់សំណួរ "**តើសហគមន៍មានបញ្ហាអ្វី?** (ជាជម្រើស)
- ថតចម្លងសៀវភៅឯកសារយោងសម្រាប់ប្រធានបទបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងកម្មវិធីសិក្សាលម្អិតបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

វត្ថុបំណងសិក្សា៖

នៅទីបញ្ចប់មេរៀនទី២នេះ អ្នកចូលរួមនឹងអាច៖

- ពិពណ៌នាអំពីដំណើរការជ្រើសរើសប្រធានបទ
- កំណត់ប្រភេទប្រធានបទផ្សេងៗគ្នា ហើយវាមានភាពពាក់ព័ន្ធជាសកល និងតាមមូលដ្ឋាន
- ពន្យល់ពីរបៀបកំណត់បញ្ហានៅក្នុងសហគមន៍
- ពន្យល់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗដែលចូលរួមលើការជ្រើសរើសប្រធានបទ និងតួនាទីរបស់ពួកគេ

ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការអនុវត្តទ្រឹស្តីផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការងារជាក់ស្តែង៖ អ្នកចូលរួមនឹងមាន៖

- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីបញ្ហាប្រឈមដែលអាចកើតមាននៅក្នុងដំណើរការជ្រើសរើសប្រធានបទ
- វាយតម្លៃលើដំណោះស្រាយដែលសមស្រប ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ដំណើរការជ្រើសរើស

ប្រធានបទ

- រៀបចំផែនការប្រធានបទដែលសមស្រប ដើម្បីពិចារណាក្នុងការអនុវត្តនៅតាមសាលារៀនរបស់ពួកគេ

ឯកសារ និងកិច្ចការអាន៖

● ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (២០១៩) កសារណែនាំអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ជំពូកទី៣ វគ្គទី៣.១ "ការជ្រើសរើសប្រធានបទ"

ផែនការបង្រៀន-មេរៀនទី២

ពិនិត្យមើលគោលបំណងមេរៀន

បិទក្រដាសផ្ទាំងធំលើក្ដារខៀន ដែលសង្ខេបលទ្ធផលសិក្សាសម្រាប់ម៉ូឌុលនេះ។ ពន្យល់ពីលទ្ធផលសិក្សាដែលនេះគឺជាអ្វីដែលអ្នកចូលរួមគួរតែអាចធ្វើបាននៅពេលបញ្ចប់ម៉ូឌុល។

កម្មវិធីសិក្សាដែលបានចរចាកម្រិតសាលារៀន

ចាប់ផ្ដើមមេរៀននេះដោយចែកឯកសារ ២.១៖ *ការពន្យល់និយមន័យកម្មវិធីសិក្សាដែលបានចរចានៅកម្រិតសាលារៀន*។ សូមមើលពាក្យគន្លឹះទាំងអស់នេះ៖ (១) **នៅកម្រិតសាលារៀន** (២) **ដែលបានចរចា** (៣) **កម្មវិធីសិក្សា**។

សំណួរបំផុស (១០នាទី)៖ តើអ្នកគិតថា អ្វីទៅជាកម្មវិធីសិក្សាដែលបានចរចានៅកម្រិតសាលារៀន?

សកម្មភាព (៣០នាទី)៖

សកម្មភាពទី១៖ រៀបចំក្រដាសផ្ទាំងធំ រួចសរសេរកម្មវិធីសិក្សាដែលបានចរចានៅកម្រិតសាលារៀននៅចំកណ្ដាលក្រដាសផ្ទាំងធំ និងចែកក្រដាស់ស្អិតពណ៌ដល់អ្នកចូលរួម។ ស្នើឱ្យអ្នកចូលរួមសរសេរពី ៣ ទៅ ៥ ពាក្យ ឬគំនិតទៅនឹងពាក្យ (ពាក្យនីមួយៗទាក់ទងទៅនឹង "កម្មវិធីសិក្សាដែលបានចរចាកម្រិតសាលារៀន")។ បង្ហើតជាឧទាហរណ៍មួយចំនួន៖

- ការចរចា → ការពិភាក្សា និងការប្រឹក្សា
- កម្រិតសាលារៀន → ការផ្ដល់សិទ្ធិអំណាច និងការសម្រេចចិត្តតាមមូលដ្ឋាន។

សកម្មភាពទី២៖ រៀបចំពាក្យជាក្រុម ក្រោមពាក្យគន្លឹះនីមួយៗនៃកម្មវិធីសិក្សាដែលបានចរចានៅកម្រិតសាលារៀន។

សកម្មភាពទី៣៖ អានចម្លើយមួយចំនួន រួចគូសបញ្ជាក់ពីចម្លើយដែលស្រដៀងគ្នា និងសុំឱ្យអ្នកចូលរួមចែករំលែកការយល់ដឹងរបស់ពួកគេ។

លក្ខណៈសំខាន់ៗនៃកម្មវិធីសិក្សាដែលបានចរចានៅកម្រិតសាលារៀន ដែលបានពិភាក្សាគួរតែបញ្ចូល៖

- កម្មវិធីសិក្សាដែលបានចរចាកនៅម្រិតសាលារៀនសំដៅលើវិធីសាស្ត្រផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ថ្នាក់ក្រោមដែលចូលរួមធ្វើការសម្រេចចិត្តរបស់សាលារៀនអំពីកម្មវិធីដែលឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការសិក្សារបស់សិស្ស។

- ដំណើរការធ្វើការសម្រេចចិត្តរួមគ្នា (មានអ្នកពាក់ព័ន្ធចូលរួមផ្សេងៗ) និងគណនេយ្យភាពចំពោះការអប់រំរបស់កូនពួកគេ។

- វាតំណាងឱ្យជម្រើសមួយចំពោះការសម្រេចចិត្ត "ពីលើចុះក្រោម" ឬកម្មវិធីសិក្សាមជ្ឈការ។

    - ដោយសារហេតុផលនេះហើយ បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានត្រូវបានលើកឡើងជាញឹកញាប់ថាជាគំរូដ៏ល្អនៃការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន។

- វាអនុវត្តតាមគោលការណ៍ និងដំណើរការលម្អិតដោយរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិ ដែលគ្រូបង្រៀនអាចសម្របខ្លួន និងមានភាពច្នៃប្រឌិតទៅនឹងតម្រូវការរបស់សិស្សរបស់ពួកគេ (ទាក់ទងនឹងដំណើរការជ្រើសរើសប្រធានបទ វិធីសាស្ត្រនៃការបង្រៀន និងការវាយតម្លៃ)។
- នៅកម្ពុជា ពាក្យ "ចរចា" ត្រូវបានបន្ថែមដើម្បីពង្រឹងបញ្ញត្តិដែលភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗគ្នា រួមទាំងសិស្ស នាយកសាលា គ្រូបង្រៀន អ្នកតំណាងសហគមន៍ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានរួមចំណែកក្នុងការជ្រើសរើសប្រធានបទ ជ្រើសរើសការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សាតាមសាលារៀនដែលបានរៀបចំជាធម្មតាក្នុងអំឡុងពេលធ្វើផែនការកែលម្អសាលារៀនសម្រាប់ឆ្នាំសិក្សាបន្ទាប់។

ការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀននៅកម្ពុជា (SBM)**៖** ការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀននៅកម្ពុជាគឺជាវិធីសាស្ត្រវិមជ្ឈការមួយសម្រាប់អភិបាលកិច្ចសាលារៀន និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ និងការចូលរួមរបស់សហគមន៍។ វាផ្តល់ឱ្យសាលារៀននូវស្វ័យភាពនៅក្នុងផ្នែកដូចជា ការរៀបចំថវិកា និងការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា។ សាលារៀនបង្កើតផែនការកែលម្អសាលារៀន **(SIPs)** ដោយចរចាជាមួយសហគមន៍។ គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងសាលារៀនដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការដឹកនាំការសម្រេចចិត្ត។ សរុបសេចក្តីមក **ការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀននៅកម្ពុជា** (SBM) មានគោលបំណងផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់សាលារៀន លើកកម្ពស់លទ្ធផលនៃការអប់រំ និងជំរុញការចូលរួមរបស់សហគមន៍ដែលមានចែងនៅក្នុងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

ស្តង់ដាសាលារៀនគំរូ នៅដើមឆ្នាំ២០២៤ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់នូវស្តង់ដាសាលារៀនគំរូ។ ក្រសួងអប់រំ បានកំណត់ស្តង់ដា៥ ដើម្បីអន្តរាគមន៍ដោយមានសូចនាករកំណត់ដែលសាលារៀនត្រូវសម្រេចឱ្យបានដើម្បីក្លាយជាសាលារៀនគំរូ។ សាលារៀនចូលរួមក្នុងកម្មវិធីនេះតាមការស្ម័គ្រចិត្ត។ នៅក្នុងស្តង់ដាទី២ "គុណភាពនៃការសិក្សា" ក៏មានសូចនាករដែលសំដៅទៅលើការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន(សូចនាករ ២.៦ នៅកម្រិតបឋមសិក្សា "ភាគរយនៃថ្នាក់ទី៤ ដល់ ទី៦ រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន" យ៉ាងហោចណាស់ឱ្យបាន ៧០%។

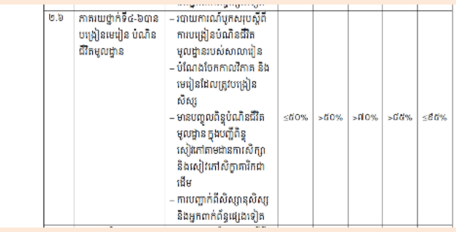

២.៦	ភាគរយថ្នាក់ទី៤-៦បានបង្រៀនមេរៀន បំណិនជីវិតមូលដ្ឋាន	- របាយការណ៍បុគ្គលិកស្ដីពីការបង្រៀនបំណិនជីវិតមូលដ្ឋានរបស់សាលារៀន - បំណែងចែកកាលវិភាគ និងមេរៀនដែលត្រូវបង្រៀនសិស្ស - មានបញ្ចូលពិន្ទុបំណិនជីវិតមូលដ្ឋាន ក្នុងបញ្ជីពិន្ទុសៀវភៅតាមដានការសិក្សា និងសៀវភៅសិក្ខាគារិកជាដើម - ការបញ្ជាក់ពីសិស្សានុសិស្ស និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត	≤៥០%	>៥០%	>៧០%	>៨៥%	≤៩៥%

របៀបដែលបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានចូលរួមចំណែកក្នុងការកសាងសាលារៀនគំរូ៖

ស្តង់ដាសាលារៀនគំរូ	**កម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានចូលរួមចំណែក**
ស្តង់ដាទី១៖ លទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស	ការអភិវឌ្ឍបំណិនសតវត្សរ៍ទី២១ គឺជាអាទិភាពក្នុងដំណើរការសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។
ស្តង់ដាទី២៖ ដំណើរការបង្រៀន និងរៀន	ការលើកកម្ពស់ការងារគម្រោងរបស់សិស្ស ដោយប្រើវិធីសាស្ត្រការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា ដែលជាផ្នែកមួយនៃទស្សនវិជ្ជាការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម គឺជាគោលការណ៍សំខាន់ក្នុងការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។
ស្តង់ដាទី៣៖ ការចូលរួមរបស់សហគមន៍	ប្រសិទ្ធភាពនៃបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានអាស្រ័យលើការផ្សារភ្ជាប់សិស្ស និងគណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀនដើម្បីទំនាក់ទំនងជាមួយសហគមន៍។ ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ គឺជាផ្នែកមួយនៃដំណើរការសិក្សាមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលសិស្សអង្កេតបញ្ហាដែលមាននៅក្នុងសហគមន៍ និងស្វែងរកដំណោះស្រាយដែលសមស្រប។
ស្តង់ដាទី៤៖ ដំណើរប្រតិបត្តិការ និងរដ្ឋបាលសាលារៀន	ការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន គឺអាស្រ័យលើអភិបាលកិច្ចល្អ និងការបង្កើតប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងសាលារៀន។
ស្តង់ដាទី៥៖ គណនេយ្យភាព	អភិបាលកិច្ចល្អ និងគណនេយ្យភាពចំពោះសិស្ស ឪពុកម្តាយ និងសហគមន៍ត្រូវបានលើកកម្ពស់ និងជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃការបណ្តុះបណ្តាលបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានជាមួយសាលារៀន។

ដំណើរការជ្រើសរើសប្រធានបទ

អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារ ២.២៖ *ការជ្រើសរើសប្រធានបទ និងពន្យល់* ពីសកម្មភាពបន្ទាប់របស់អនុវិទ្យាល័យ **ចាន់ ស** ខេត្តសៀមរាប។ អនុវិទ្យាល័យ **ចាន់ ស** គឺជាសាលារៀនដំបូងគេដែលចូលរួមនៅក្នុងការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដើមឆ្នាំសិក្សា២០១៥-១៦។ មិនយូរប៉ុន្មានវាបានក្លាយជាសាលារៀនគំរូសម្រាប់សាលារៀនផ្សេងទៀត ហើយបានចាប់ផ្តើមផលិតវីដេអូដើម្បីគាំទ្រដល់សាលារៀនផ្សេងទៀតក្នុងការអនុវត្ត ដូចជាវីដេអូដែលយើងនឹងឃើញនៅពេលនេះ។

សកម្មភាពណែនាំ

- **ជំហានទី១** សូមអានសំណួរខាងក្រោមមុនពេលមើលវីដេអូ វានឹងជួយអ្នកឱ្យយល់អំពីបញ្ញត្តិសំខាន់ៗដែលបានពន្យល់។
- **ជំហានទី២** មើលវីដេអូអំពីដំណើរការជ្រើសរើសប្រធានបទ។
- **ជំហានទី៣** ពិភាក្សាក្នុងក្រុម ហើយឆ្លើយសំណួរនៅក្នុងឯកសារចែកជូន។
- **ជំហានទី៤** ចែករំលែកចម្លើយរបស់អ្នកនៅក្នុងក្រុម។

មើលវីដេអូទី២.១ ពីសាលារៀនក្នុងការជ្រើសរើសប្រធានបទ (៣០ នាទី)៖
https://www.youtube.com/watch?v=b6G7Q8piIAo

ការកំណត់បញ្ហា

ភាពខុសគ្នាចម្បងរវាងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងមុខវិជ្ជាផ្សេងទៀតគឺបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន មិនមានសៀវភៅសិក្សាគោលទេ៖ ដូច្នេះសៀវភៅសិក្សាគោលមិនមែនជាចំណុចចាប់ផ្តើមនោះទេ។ ផ្ទុយទៅវិញសាលារៀន **បង្កើតគម្រោងដោយចាប់ផ្តើមពីការកំណត់បញ្ហា** នៅក្នុងកម្រិតសាលារៀន ឬសហគមន៍។

ការកំណត់អត្តសញ្ញាណបញ្ហាគឺជាដំណើរការដែលចាប់ផ្តើមពីចំណាប់អារម្មណ៍របស់សិស្ស និងសេណារីយ៉ូក្នុងពិភពពិតនៅក្នុងសហគមន៍។ ដោយផ្អែកលើគំនិតផ្សេងគ្នាដែលបានស្នើឡើង សាលារៀននឹងជ្រើសរើសប្រធានបទដោយប្រើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជាច្រើន។ **ទីមួយ** សាលារៀននឹងត្រូវកំណត់បញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធ **ទីពីរ** ពួកគេនឹងត្រូវពិចារណាពីធនធាន និងព័ត៌មានដែលមាននៅក្នុងសាលារៀន និងក្នុងសហគមន៍ ដើម្បីអង្កេតបញ្ហានេះ។ ប្រសិនបើបញ្ហាត្រូវបានជ្រើសរើសត្រឹមត្រូវ ដែលបញ្ជាក់ថាវាពាក់ព័ន្ធ នោះនឹងមានព័ត៌មានដែលត្រូវប្រមូលជានិច្ច។ សម្រាប់ហេតុផលនេះ ដូចដែលយើងបានឃើញភាគីផ្សេងគ្នាចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការនេះ។

សំណួរបំផុស៖ អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យអ្នកចូលរួមគិតអំពី "**តើសហគមន៍មានបញ្ហាអ្វី?** អ្នកចូលរួមត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យគិតអំពីសាលារៀន និងសហគមន៍របស់ពួកគេ។

ប្រើប្រាស់កម្មវិធី Mentimeter App ដើម្បីធ្វើការបំផុសគំនិតនេះជាផ្នែកមួយនៃការបង្ហាញដល់អ្នកចូលរួមពីរបៀបបញ្ច្រាបព័ត៌មានវិទ្យា ICT ក្នុងដំណើរការបង្រៀន និងរៀន។ (ជាជម្រើស៖ ផ្តល់ក្រដាសពណ៌ស្អិតដល់អ្នកចូលរួមដើម្បីសុំឱ្យពួកគេសរសេរជម្រើសឱ្យបាន ៣ ហើយបិទបង្ហាញវានៅក្នុងក្រដាសផ្ទាំងធំ)

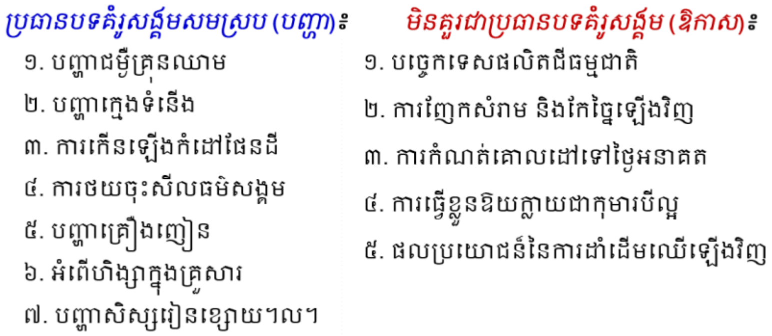

ការសន្និដ្ឋានដែលសមស្រប (សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)។ មានបញ្ហាជាច្រើនដែលសិស្សអាចអង្កេតក្នុងសហគមន៍ ហើយវាមានឥទ្ធិពលដល់ជីវិតរបស់ពួកគេ។ បញ្ហាខ្លះកើតឡើងញឹកញាប់ ខ្លះតែម្តងគត់ ខ្លះពិបាកអង្កេត និងទៀតខ្លះអាចមានគ្រោះថ្នាក់ ប៉ុន្តែភាគច្រើនយើងត្រូវស្វែងរកបញ្ហាដែលអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ឱ្យឯកភាពគ្នាសម្រាប់កម្រិតថ្នាក់ ឬថ្នាក់រៀននីមួយៗ។ ជាចុងក្រោយ យើងអាចសួរខ្លួនឯងថា តើមានស្ថានភាពដែលយើងមិនចង់ឱ្យមាននៅក្នុងសហគមន៍ ឬសាលារៀនរបស់យើង និងវិធីដែលយើងមិនចង់ឱ្យសិស្សក្លាយជាបែបនោះ។ **ឧទាហរណ៍៖** អំពើហិង្សាក្នុងសាលារៀន ឬការបៀតបៀន ឬក្មេងទំនើង។ សូមមើលឧទាហរណ៍មួយចំនួនខាងក្រោមនៃបញ្ហាពីផ្នែកម្ខាង និងឱកាសផ្នែកម្ខាងទៀត "អ្វីដែលយើងចង់មាន ឬក្លាយជា" នៅក្នុងជួរឈរផ្សេងទៀត។

រូបភាពទី១ បញ្ហាដែលអាចកើតមាន និងឱកាស

ជាជាងកំណត់គោលដៅសម្រាប់បញ្ជីបញ្ហាពេញលេញ អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវពន្យល់ថា សាលារៀនអាចពិចារណាប្រើប្រាស់លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យមួយចំនួនដែលមានរាយដូចខាងក្រោមនៅពេលកំណត់បញ្ហាក្នុងសហគមន៍៖

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ

- បញ្ហាកើតឡើងញឹកញាប់ (ញឹកញាប់)
- បញ្ហាកើតមានមួយរយៈ (រយៈពេល)

- បញ្ហាប៉ះពាល់ដល់មនុស្សជាច្រើន ជាពិសេសសិស្ស (វិសាលភាព ឬទំហំ)
- បញ្ហាគឺមានសុវត្ថិភាពសម្រាប់សិស្សក្នុងការអង្កេត (សុវត្ថិភាព)
- បញ្ហាត្រូវបានគេយល់ថាជាបញ្ហា(**ការយល់ឃើញ**)[2]

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យចុងក្រោយនេះ ការយល់ឃើញ គឺជាកត្តាសំខាន់មួយ ហើយក៏អាចជួយបង្ហាញពីការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ការដោះស្រាយបញ្ហាក្នុងសហគមន៍ផងដែរ។ អ្វីដែលត្រូវបានគេមើលឃើញថាជាបញ្ហា អាចខុសគ្នាពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយ និងពីក្រុមមួយទៅក្រុមក្នុងសហគមន៍តែមួយ។ ទោះបីជាមិនមាននិយមន័យផ្លូវការនៃបញ្ហាសហគមន៍ក៏ដោយ ក៏ឧទាហរណ៍ និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យខាងលើអាចផ្តល់ឱ្យសាលារៀនក្នុងការកំណត់អត្តសញ្ញាណបាន។

អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារ ២.៣៖ កំណត់បញ្ហា និងពន្យល់ពីតួនាទី។ អ្នកចូលរួមត្រូវធ្វើការងារជាក្រុមដែលមានសមាជិកពី ៤ ទៅ ៥នាក់។ វិសាលភាពនៃសកម្មភាពគឺសម្រាប់អ្នកចូលរួមធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងពីអ្វីដែលជាប្រធានបទដែលអាចកើតមានឡើង និងរបៀបដែលប្រធានបទត្រូវបានជ្រើសរើសដោយចេតនា។ (**ពេលវេលាណែនាំ៖ ៤៥នាទី**)៖

ទិសដៅ និងតួនាទី៖ នាយកសាលាមានតួនាទីដឹកនាំការសន្ទនា និងធានាថាបញ្ហាដែលបានស្នើឡើងអនុវត្តតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលបានផ្តល់ ហើយចុងក្រោយត្រូវកំណត់ពីការរួមចំណែកពីភាគីពាក់ព័ន្ធនីមួយៗ។

សមាជិកផ្សេងទៀតមានបញ្ជីបញ្ហាដែលពួកគេអាចស្នើឡើង និងព្យាយាមតស៊ូមតិ។ ប្រសិនបើត្រូវបានជ្រើសរើស ពួកគេក៏មានលក្ខណៈពិសេសផងដែរ ដែលប្រធានបទដែលពួកបានចូលរួមចំណែក។ ប្រធានបទចុងក្រោយនឹងត្រូវបានជ្រើសរើសដោយការបោះឆ្នោត ប៉ុន្តែអ្នកចូលរួមត្រូវតែប្រាកដថាប្រធានបទដែលបានជ្រើសរើសគឺ**ពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ជីវិតរបស់សិស្ស និងផលប្រយោជន៍របស់ពួកគេ**។ អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវលើកទឹកចិត្តឱ្យអ្នកចូលរួមគិតអំពីការចូលរួមរបស់កុមារក្នុងការជ្រើសរើសប្រធានបទ។

សំណួរឆ្លុះបញ្ចាំង អ្នកសម្របសម្រួលគាំទ្រការសង្ខេបពីសកម្មភាពដែលណែនាំអ្នកចូលរួមឱ្យឆ្លុះបញ្ចាំងពីផ្នែកសំខាន់ៗមួយចំនួននៃសកម្មភាពដូចជា៖

[2] https://www.youthlead.org/resources/analyzing-community-problems

- តើអ្វីទៅដែលប្រព្រឹត្តទៅបានល្អ?
- តើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមចម្បង? តើអ្នកបានដោះស្រាយវាដោយរបៀបណា?
- តើអ្នកអាចធ្វើវាបាននៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នកបានដែរឬទេ? តើនឹងមានបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះ? តើអ្នកនឹងដោះស្រាយវាដោយរបៀបណា?

ប្រភេទប្រធានបទ

នៅពេលគិតអំពីប្រធានបទ ចំណាត់ថ្នាក់ដំបូងដែលអាចពិចារណាបាន គឺរវាងប្រធានបទពាក់ព័ន្ធជា**សកល** និងក្នុង**មូលដ្ឋាន។**

អ្នកសម្របសម្រួលសួរអ្នកចូលរួមថា ប្រសិនបើពួកគេអាចគិតពីឧទាហរណ៍មួយនៃប្រធានបទជាសកល និងមួយទៀតសម្រាប់ប្រធានបទពាក់ព័ន្ធក្នុងមូលដ្ឋាន។

តើអ្វីទៅជាទំនាក់ទំនងរវាងប្រធានបទដែលពាក់ព័ន្ធជាសកល និងពាក់ព័ន្ធក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នក?

(សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)

- ឧទាហរណ៍នៃប្រធានបទពាក់ព័ន្ធជាសកល៖ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ បញ្ហាយេនឌ័រ សិទ្ធិកុមារ សុខភាពផ្លូវចិត្ត សុខភាពបន្តពូជផ្លូវភេទ អក្ខរកម្មឌីជីថល...
- ប្រធានបទពាក់ព័ន្ធក្នុងមូលដ្ឋាន៖ ការធ្វើចំណាកស្រុកខ្ពស់របស់យុវជននៅក្នុងភូមិ ករណីគ្រុនឈាមច្រើននៅក្នុងភូមិ ទឹកជំនន់ប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពសហគមន៍។ល។

នៅក្នុងកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន សិស្សត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យអង្កេតប្រធានបទដែលពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ជីវិតរបស់ពួកគេ។ ចាប់តាំងពីការបង្កើតដំបូងនៃបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ការផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន បានផ្លាស់ប្ដូរបន្តិចម្ដងៗពីបំណិនអាជីពងាយ ដើម្បីរួមបញ្ចូលប្រធានបទបំណិនសង្គម។

អ្នកសម្របសម្រួលសួរអ្នកចូលរួម៖ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថារឿងនេះវាកើតឡើង?

ចម្លើយរំពឹងទុក៖ ដំបូងឡើយ បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន មានបំណងជាការបណ្ដុះបណ្ដាលបុរេវិជ្ជាជីវៈដែលកុមារកំពុងរៀនបំណិនបច្ចេកទេស ដែលពួកគេអាចប្រើប្រាស់នៅផ្ទះដើម្បីជួយគ្រួសាររបស់ពួកគេ ជាពិសេសទាក់ទងនឹងវិស័យកសិកម្ម។ បន្តិចម្ដងៗ អាទិភាពនៃការអប់រំកំពុងផ្លាស់ប្ដូរទៅបញ្ហាបំពេញបន្ថែមផ្សេងទៀត ដែលប៉ះពាល់ដល់ជីវិតរបស់សិស្ស និងនាំទៅរកការសម្រេចចិត្តដែលមាន

ព័ត៌មានបន្ថែមទៀតនាពេលអនាគត។ ប្រធានបទពាក់ព័ន្ធសង្គមបានចាប់ផ្តើមរួមមាន ច្បាប់ចរាចរណ៍ ការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន សុខភាពបន្តពូជ មេរោគអេដស៍ ការថែទាំសុខភាពបឋម ការធ្វើចំណាក ស្រុក បរិស្ថាន ឬការសេពគ្រឿងស្រវឹង និងមួយចំនួនទៀត។

បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលបន្ថែមថា គោលការណ៍ណែនាំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានឆ្នាំ ២០១៩ ក៏បានណែនាំគំរូពីរផ្សេងគ្នាផងដែរគឺ ប្រធានបទបំណិនសង្គម និងបំណិនអាជីពងាយ ហើយ មានប្រធានបទជាច្រើនដែលអាចជ្រើសរើសបានទាំងផ្នែកបំណិនសង្គម និងបំណិនអាជីពងាយ។

អ្នកសម្របសម្រួលចែក ឯកសារ ២.៤៖ "*ប្រធានបទ និងការរំពឹងនៃលទ្ធផលសិក្សា*" ឱ្យអ្នកចូលរួមធ្វើការជាក្រុមមានគ្នាពី ៤ ទៅ ៥នាក់ ត្រូវមានក្រដាសផ្ទាំងធំ និងហ្វឺត។ អ្នកសម្រប សម្រួលពន្យល់ដល់អ្នកចូលរួមថា ឥឡូវនេះពួកគេនឹងធ្វើការងារជាក្រុម ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងពីទំនាក់ទំនង រវាងប្រភេទប្រធានបទ និងលទ្ធផលសិក្សាដែលរំពឹងទុករបស់សិស្ស (២០នាទី)។

នៅចុងបញ្ចប់នៃសកម្មភាព អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំអ្នកចូលរួមឱ្យឆ្លុះបញ្ចាំងពី សកម្មភាព ដោយប្រើសំណួរឆ្លុះបញ្ចាំងដូចខាងក្រោម (ជាឯកសារយោងសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល ដែលអាចបន្ថែមសំណួរបន្ថែមទៀតដោយអាស្រ័យលើលទ្ធផលការងាររបស់អ្នកចូលរួម)៖

- តើអ្នកយល់ថាវាងាយស្រួលក្នុងការកំណត់ប្រធានបទក្នុងចំណោមគំរូទាំងពីរនេះដែរឬទេ?
- តើមានភាពខុសគ្នាអ្វីខ្លះទាក់ទងនឹងលទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក?

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន៖ ការជ្រើសរើស និងការអង្កេតទាំងប្រធានបទបំណិនសង្គម និងបំណិនអាជីពងាយគឺ មានសារៈសំខាន់។ សិស្សទទួលបានចំណេះដឹងផ្សេងៗគ្នា តាមរយៈការរៀន និងការអនុវត្តបំណិនស្រ ដៀងគ្នាក្នុងដំណើរការសិក្សា ប៉ុន្តែពួកគេក៏អភិវឌ្ឍបំណិនបច្ចេកទេសមួយចំនួនទៀត ព្រមទាំងមាន សមត្ថភាពទាក់ទងនឹង "បំណិនសហគ្រិន" ផងដែរ ដូចជាការធ្វើផែនការ ការធ្វើផែនការថវិកា ឬ ផលិតផលទីផ្សារ ឬការសរសេរប្រវត្តិរូបសង្ខេប ជាដើម។

អ្នកសម្របសម្រួលបន្តពន្យល់ថា ការឆ្ពោះទៅមុខក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំមកនេះ ការសង្កត់ធ្ងន់ជា ទូទៅត្រូវបានផ្តល់ទៅឱ្យការជ្រើសរើសប្រធានបទដែលផ្តល់ឱកាសដល់សិស្សក្នុងការអង្កេតបញ្ហា ឬ ឱកាសបង្កើតគម្រោងមួយនៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ (ស្វែងរកដំណោះស្រាយ ឬការកសាង ផលិតផល)។

អ្នកសម្របសម្រួលសួរអ្នកចូលរួម៖ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថារឿងនេះកើតឡើង?

ចម្លើយរំពឹងទុក៖ ផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្សចូលរួមក្នុងការងារគម្រោងដែលអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេស្វែងយល់ពីបញ្ហានៅក្នុងសហគមន៍ បង្កើតការសិក្សាយ៉ាងសកម្ម ជំរុញការសិក្សាបែបឯករាជ្យ ថែមទាំងផ្តល់ឱកាសឱ្យមានការសិក្សាបែបសហការជាមួយអ្នកដទៃ និងអនុវត្តបំណិនផ្សេងៗ រួមទាំងបំណិនការគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ មើលបញ្ហាឱ្យបានស៊ីជម្រៅដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយ ឬរៀនធ្វើការសម្រេចចិត្ត ឬរៀនទំនាក់ទំនងជាមួយមនុស្សផ្សេងៗគ្នា។ ការសិក្សាទាំងអស់នេះនឹងអាចអនុវត្តបាន ហើយមានការពាក់ព័ន្ធក្នុងជីវិតនាពេលអនាគត។

បញ្ជីប្រធានបទ ឬព័ត៌មានកម្មវិធីសិក្សាលម្អិត

សាលារៀនមួយចំនួនប្រហែលជាពិបាកកំណត់ប្រធានបទផ្សេងៗគ្នានៅក្នុងឆ្នាំសិក្សានីមួយៗ។ សម្រាប់គោលបំណងនេះតារាងរៀបចំប្រធានបទតាមលំដាប់បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានត្រូវបានរៀបចំ តារាងលំដាក់ថ្នាក់នេះរួមបញ្ចូលទាំងឧទាហរណ៍នៃប្រធានបទ ដោយបានបែងចែករវាងប្រធានបទបំណិនសង្គម និងបំណិនអាជីពងាយ។ វាបានផ្តល់នូវឧទាហរណ៍នៃបញ្ហាដើម្បីអង្កេត និងមានធនធានដែលអាចផ្តល់ព័ត៌មានដំបូងដល់សិស្ស និងគាំទ្រគ្រូក្នុងការដឹកនាំការរៀបចំការងារគម្រោង។

អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារដែលបានដកស្រង់ចេញពីប្រធានបទ **កម្មវិធីអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានសម្រាប់ថ្នាក់ទី ៤-៦ និង ៧-៩** (ឯកសារ ២.៥ ឧទាហរណ៍ប្រធានបទកម្មវិធីសិក្សាលម្អិតបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន) ដែលមានការគូសផែនទីចង្អុលប្រាប់អំពីប្រធានបទដែលត្រូវបានអង្កេតក្នុងកម្មវិធីអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងជាផ្នែកមួយនៃខ្លឹមសារប្រធានបទផ្សេងទៀត។ មុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានអាចផ្តល់ពេលវេលាដើម្បីអង្កេតពីរបៀបដែលបញ្ហាទាំងនេះកើតឡើងនៅក្នុងសហគមន៍។ សាលារៀនក៏អាចប្រើប្រាស់បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដើម្បីស្វែងយល់ពីស្ថានភាពជាក់ស្តែងនៃប្រធានបទដែលសិស្សសិក្សាទ្រឹស្តីនៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សានៃមុខវិជ្ជាផ្សេងទៀត ដែលជាធម្មតាមាននៅក្នុងមុខវិជ្ជាសិក្សាសង្គមវិទ្យា វិទ្យាសាស្ត្រ គណិតវិទ្យា ឬកម្មវិធីសិក្សាសុខភាព។ ជាឧទាហរណ៍ សិស្សានុសិស្សទាំងបឋម និងមធ្យមសិក្សា សិក្សាពីច្បាប់ចរាចរណ៍ ប្រធានបទសុខភាព ឬសុខភាពផ្លូវចិត្ត ដើម្បីលើកឡើងតិចតួចនៅក្នុងការសិក្សាសង្គម ប៉ុន្តែពួកគេមិនបានអង្កេតការអនុវត្តរបស់វានៅក្នុងសហគមន៍ និងមិត្តភក្តិរបស់ពួកគេទេ។

សកម្មភាព៖ អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់ថា វីដេអូនេះគឺជាឧទាហរណ៍នៃការអនុវត្តចំណេះដឹងកម្មវិធីសិក្សាសុខភាពនៅក្នុងសេណារីយ៉ូពិតនៃសហគមន៍មូលដ្ឋាន តាមរយៈមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

វីដេអូ ទី២.២ ជំងឺគ្រុនឈាម

សំណួរបំផុស (វីដេអូឈ្នះបញ្ហាំង)៖

- តើសិស្សបានអង្កេតប្រធានបទដោយរបៀបណា?
- តើប្រភពនៃព័ត៌មានត្រូវបានប្រើប្រាស់អ្វីខ្លះ?
- តើអ្នកគិតថាសិស្សរបស់អ្នកនឹងអាចធ្វើកិច្ចការនេះបានដែរឬទេ?
- បើតាមទស្សនៈរបស់អ្នក ប្រសិនបើធ្វើសកម្មភាពបែបនេះ តើសិស្សរៀនអ្វីខ្លះទាក់ទងនឹងបំណិនទន់?

ឧត្តមានុវត្ត និងគន្លឹះសម្រាប់ការជ្រើសរើសប្រធានបទ

ជាចុងក្រោយ អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញដល់អ្នកចូលរួមនូវសៀវភៅយោងសម្រាប់បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលរួមមានធនធានពាក់ព័ន្ធដែលមាននៅកម្ពុជាសម្រាប់ប្រធានបទជាក់លាក់ចំនួន៥ ដូចជា**ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ សមភាពយេនឌ័រ សុខភាពបន្តពូជ អក្ខរកម្មឌីជីថល និងការគ្រប់គ្រងភាពតានតឹង**។ ប្រធានបទទាំង ៥ នេះត្រូវបានគេកំណត់ថាជាប្រធានបទពាក់ព័ន្ធទូទៅជាសកល និងក្នុងតំបន់សម្រាប់សិស្ស ប៉ុន្តែពួកគេពិបាកក្នុងការស្វែងរកព័ត៌មាន។ នៅក្នុងឯកសារនេះសាលារៀននឹងរកឃើញបញ្ជីសម្ភារផ្សេងៗដែលមានជាភាសាខ្មែរសម្រាប់ប្រធានបទបំណិនអាជីពងាយ និងបំណិនសង្គម ដែលអាចធ្វើការប្រឹក្សាបាន។ ផ្តល់ពេលវេលាដល់អ្នកចូលរួមដើម្បីមើលឯកសារ។ បើអាចធ្វើបានសូមចែកឯកសារថតចម្លងមួយ ឬយ៉ាងហោចណាស់ឯកសារជាសុហ្វសម្រាប់អ្នកចូលរួមម្នាក់ៗ ហើយអាចរកបាននៅលើគេហទំព័ររបស់ក្រសួងអប់រំ។

បញ្ចប់មេរៀនទី២

៥ មេរៀន

សេចក្តីសង្ខេប៖ ផ្នែកទី២ ផ្តោតលើរបៀបបង្រៀនមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដោយមានការណែនាំពីទ្រឹស្តីស្ថាបនានិយម និងទំនាក់ទំនងរបស់វាជាមួយវិធីសាស្ត្ររៀនអាស្រ័យលើបញ្ហា។ អ្នកអប់រំនឹងយល់ពីរបៀបអនុវត្តវិធីសាស្ត្រសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហាជាមួយសិស្សក្នុងមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដោយចាប់ផ្តើមជាទូទៅពីបញ្ហាជីវិតពិតនៅក្នុងសហគមន៍ និងសាលារៀន ។ អ្នកចូលរួមនឹងយល់ពីទំនាក់ទំនងរវាងបញ្ហា និងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ហើយនឹងប្រៀបធៀបជាមួយវិធីសាស្ត្រប្រពៃណីបន្ថែមទៀតដើម្បីវិភាគពីអត្ថប្រយោជន៍ និងបញ្ហាប្រឈមរបស់វា។ តាមរយៈករណីសិក្សាដែលបានជ្រើសរើសដោយបំណងប្រាថ្នា អ្នកចូលរួមនឹងវិភាគការអនុវត្តការរៀនអាស្រ័យលើបញ្ហានៅក្នុងថ្នាក់រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ ការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានវិទ្យា (ICT) ក្នុងការបង្រៀន និងរៀនរបស់កម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននឹងត្រូវបានបង្ហាញ។ អ្នកចូលរួមនឹងត្រូវណែនាំឱ្យកំណត់នូវភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាដែលមាននៅក្នុងប្រធានបទបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា នៅកម្រិតថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលលើកកម្ពស់ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់យុវជន និងការស្ម័គ្រចិត្ត។ ជាចុងក្រោយ មេរៀនទី៧ នឹងអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកចូលរួមឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីដំណើរការវាយតម្លៃ និងឧបករណ៍ដែលសមស្របបំផុតដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងប្រធានបទបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

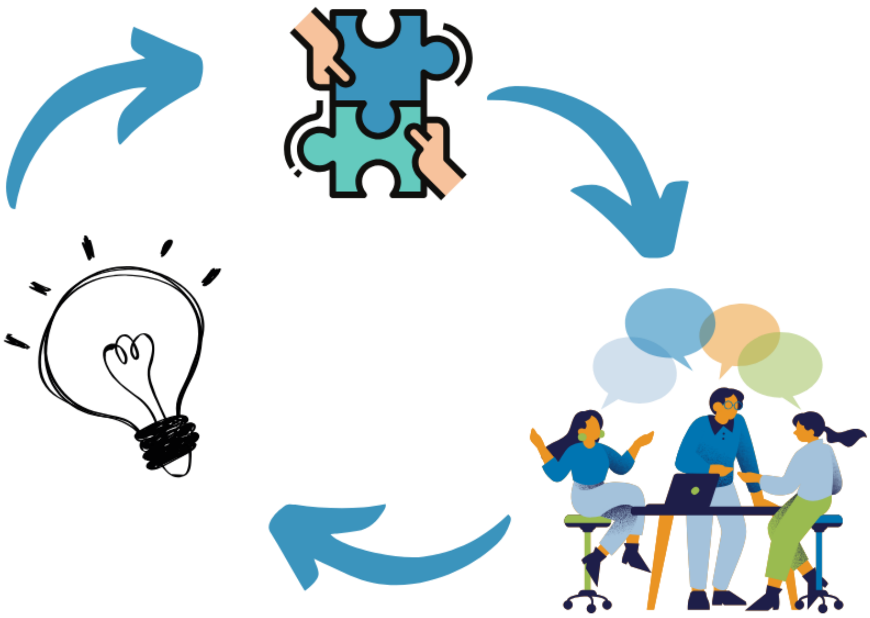

មេរៀនទី៣៖ ទ្រឹស្តីការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម ការសិក្សាបែបគម្រោង និងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

ពេលវេលាមេរៀន៖ បង្រៀន៥ម៉ោង (បន្ថែម១០ម៉ោងស្វ័យសិក្សា ហាត់សម និងអនុវត្ត)

សកម្មភាពអ្នកសម្របសម្រួលគួរត្រៀម៖

- សរសេរវត្ថុបំណងសិក្សានៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំដើម្បីណែនាំមេរៀន
- គូរដ្យាក្រាមដែលបង្ហាញនៅក្នុងឯកសារ ៣.២ នៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ
- គូរលើក្រដាសផ្ទាំងធំនូវដំណើការ ៦ដំណាក់កាល (ឯកសារ ៣.៦) និងក្រដាសផ្ទាំងធំបំណិនទន់ (ឯកសារ ៣.៨)
- ថតចម្លងឯកសារចែកទាំងអស់ដូចមានក្នុងបញ្ជីខាងក្រោម

ធនធាន និងសម្ភារៈ

- លទ្ធផលសិក្សានៅលើសន្លឹកក្រដាសផ្ទាំងធំដើម្បីណែនាំមេរៀន
- ក្រដាសផ្ទាំងធំ ហ្វឺត ស្កុតបិត
- ឯកសារថតចម្លងដ្យាក្រាមដែលគូរដោយដៃ ដែលបង្ហាញក្នុងឯកសារ ៣.២
- ថតចម្លងឯកសារចែក ៣.១៖ ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងការសិក្សាបែបគម្រោង
- ថតចម្លងឯកសារចែក ៣.២៖ ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងវិធីសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម
- ថតចម្លងឯកសារចែក ៣.៣៖ ឧទាហរណ៍នៃការសិក្សាបែបគម្រោង
- ថតចម្លងឯកសារចែក ៣.៤៖ ការសិក្សាអាស្រ័យលើគម្រោង និងអាស្រ័យលើបញ្ហា
- ថតចម្លងឯកសារចែក ៣.៥៖ ដំណើរការទាំង ៦ដំណាក់កាល
- ថតចម្លងឯកសារចែក ៣.៦៖ ក្រដាសផ្ទាំងធំដំណើរការ ៦ដំណាក់កាល
- ថតចម្លងឯកសារចែក ៣.៧៖ ក្រដាសផ្ទាំងធំពីបំណិនទន់
- ថតចម្លងឯកសារចែក ៣.៨៖ ការយល់ដឹងអំពីបំណិនទន់
- នៅពេលបញ្ចប់មេរៀនទី៣ អ្នកចូលរួមនឹងអាច៖
  ១. កំណត់គោលការណ៍សំខាន់ៗមួយចំនួននៃការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងរបៀបដែលវាទាក់ទងទៅនឹងការងារគម្រោង ជាពិសេស ការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា។
  ២. កំណត់ការសិក្សាបែបរគម្រោងទាក់ទងនឹងលក្ខណៈសំខាន់ៗរបស់វា ព្រមទាំងទម្រង់ផ្សេងៗមួយចំនួនដែលអាចទទួលយកបាន (ឧ. វិធីសាស្ត្រការសិក្សាអាស្រ័យលើគម្រោង ការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា។ល។)

៣. កំណត់គុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនៃការអនុវត្តប្រភេទផ្សេងៗនៃគម្រោង
៤. ពន្យល់ពីរបៀបដែលការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហាគឺសាកសមបំផុតសម្រាប់ការលើកកម្ពស់ការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន
៥. ពិពណ៌នាអំពីដំណើរការទាំង ៦ដំណាក់កាលនៃការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហាដែលបានអនុវត្តចំពោះការបង្រៀនកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន
៦. កំណត់អត្ថប្រយោជន៍នៃការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហាសម្រាប់សិស្ស និងសហគមន៍

ឯកសារ និងកិច្ចការអាន៖

- *ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (២០២០)៖ ឯកសារការបណ្តុះបណ្តាលការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម៖* ឯកសារនេះផ្តល់មូលដ្ឋានគ្រឹះបន្ថែមលើគោលការណ៍សំខាន់ៗនៃការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងបច្ចេកទេសជាក់លាក់ដែលអាចអនុវត្តបាននៅក្នុងថ្នាក់រៀននៅកម្ពុជា។

  តំណភ្ជាប់៖ https://www.kapekh.org/files/report_file/166-en.pdf
- ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (២០២៣)៖ ការងារគម្រោង៖ ឯកសារនេះផ្តល់ការឆ្លុះបញ្ចាំងស៊ីជម្រៅស្តីពីអ្វីទៅជាការងារគម្រោង របៀបដែលវាពាក់ព័ន្ធទ្រឹស្តី និងការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម។ វាបង្ហាញពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនៃភាពផ្សេងៗគ្នានៃវិធីសាស្ត្រការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម តួនាទីថ្មីរបស់គ្រូបង្រៀន និងវិធីសាស្ត្រក្នុងវាយតម្លៃការងារគម្រោង។

  តំណភ្ជាប់៖ https://www.kapekh.org/files/report_file/395-en.pdf

ផែនការបណ្តុះបណ្តាល-មេរៀនទី៣

គោលបំណងសិក្សា

ពិនិត្យមើលគោលបំណងមេរៀន

បិទក្រដាសផ្ទាំងធំ ឬស្លាយលើក្តារខៀន ដែលសង្ខេបពីវត្ថុបំណងសម្រាប់ម៉ូឌុលនេះ។ ពន្យល់ពីវត្ថុបំណង និងអ្វីដែលអ្នកចូលរួមអាចធ្វើបាននៅពេលបញ្ចប់ម៉ូឌុល។ បន្ទាប់ ពន្យល់ពីវត្ថុបំណងសម្រាប់មេរៀននេះ។

តើការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយមជាអ្វី ហើយការសិក្សាបែបគម្រោងមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងដូចម្តេចជាមួយការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម?

សេចក្តីផ្តើម៖ សាលារៀនជាច្រើនក្នុងប្រទេសកម្ពុជាបានអនុវត្តការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដោយស្វ័យភាព ឬដោយមានការជួយជ្រោមជ្រែងពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ រួមជាមួយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាដោយបានបង្កើតធនធានសម្ភារជាច្រើនដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តរបស់សាលារៀន។ ធនធានសម្ភារទាំងនេះបានគ្របដណ្តប់លើចំណាប់អារម្មណ៍នៃប្រធានបទផ្សេងៗគ្នា និងវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗក្នុងការអនុវត្ត។ ដូចដែលយើងបានសិក្សារួចមកហើយ សាលារៀននីមួយៗមានសេរីភាពក្នុងការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសប្រធានបទណាមួយមកសិក្សា។ ម្យ៉ាងវិញទៀត គោលបំណងនៃសៀវភៅណែនាំនេះគឺធ្វើឱ្យមានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាលើរបៀបនៃការបង្រៀនការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដើម្បីធានាលើការលើកកម្ពស់វិធីសាស្ត្រសិក្សាបែបសកម្ម និងការសិក្សាបែបគម្រោងក្នុងក្របខណ្ឌនៃការបង្រៀន និងរៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

វិធីសាស្ត្រក្នុងការអប់រំដែលលើកកម្ពស់ការសិក្សាបែបសកម្ម

ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា កំពុងខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងខ្លាំងក្នុងការលើកកម្ពស់គុណភាពនៃប្រព័ន្ធអប់រំទូទៅក្នុងប្រទេស ដោយជំរុញឱ្យសាលារៀនមានការច្នៃប្រឌិតលើការអនុវត្តការបង្រៀន និងរៀននៅក្នុងថ្នាក់ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ និងលើកកម្ពស់ការសិក្សាពេញមួយជីវិតសម្រាប់សិស្សទាំងអស់។ ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ការយកចិត្តទុកដាក់ជាក់លាក់ត្រូវបានផ្តល់ការកែលម្អវិធីសាស្ត្របង្រៀនឆ្ពោះទៅរកវិធីសាស្ត្រសិក្សាបែបសកម្ម ដោយណែនាំពីការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងការសិក្សាបែបគម្រោងនៅក្នុងរបៀបវារៈជាតិ។ អ្នកសម្របសម្រួលបន្តបង្ហាញសៀវភៅណែនាំ និងចែករំលែកតំណភ្ជាប់ទៅកាន់ឯកសារដើម្បីឱ្យអ្នកចូលរួមយល់ដឹងកាន់តែស៊ីជម្រៅអំពីប្រធានបទដែលនឹងត្រូវណែនាំនៅពេលនេះ និងពន្យល់ពីរបៀប

ដែលការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងការសិក្សាបែបគម្រោងមានទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងការបង្រៀន និងរៀនការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន៖

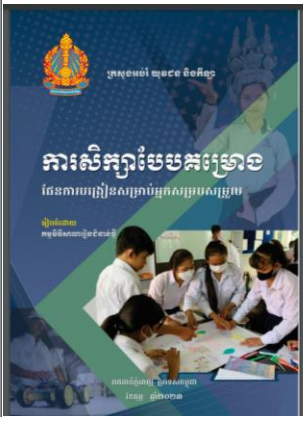

ព្យុះគំនិត៖ អ្នកសម្របសម្រួលបន្តសួរអ្នកចូលរួម តើពួកគេធ្លាប់បានឮដែរឬទេពី "ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម" ឬ "ការសិក្សាបែបគម្រោង"?

អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំការបំផុសគំនិតពីរបីនាទីដល់អ្នកចូលរួម និងត្រូវដឹងថាមានអ្នកចូលរួមប៉ុន្មាននាក់ធ្លាប់ស្គាល់ពី "ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម" ឬ "ការសិក្សាបែបគម្រោង"។ បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលចែក ឯកសារ ៣.១ ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងការសិក្សាបែបគម្រោង ដោយមានបង្ហាញពីនិយមន័យ "ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម" ឬ "ការសិក្សាបែបគម្រោង"?

អ្នកសម្របសម្រួលចាប់ផ្តើមពន្យល់ថា ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម គឺជាវិធីសាស្ត្រដ៏លេចធ្លោបំផុតមួយក្នុងការបង្រៀន និងរៀននៅក្នុងសតវត្សរ៍ទី២១នេះ ដោយសារតែវាបានផ្តោតលើ "ការបង្កើតចំណេះដឹង" និង "ការរៀនពីរបៀបរៀន"។ ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយមគឺជាទស្សនៈវិជ្ជាបង្រៀន ខណៈដែលការសិក្សាបែបគម្រោង ត្រូវបានកំណត់ថាជាវិធីសាស្ត្របង្រៀន ដែលរួមមានសិស្សសកម្ម និងការសហការគ្នាក្នុងសកម្មភាពគម្រោង ជាមួយនឹងវិសាលភាពនៃការដោះស្រាយបញ្ហាស្មុគស្មាញ ការបង្កើតគំនិត ការបង្កើតរបស់គំរូ និងការដោះស្រាយបញ្ហាសាមញ្ញៗ។

បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលស្នើសុំឱ្យអ្នកចូលរួមចែករំលែកចម្លើយរបស់ពួកគេទាក់ទងនឹងសំណួរដែលមាននៅក្នុងឯកសារចែក៖

តាមគំនិតរបស់អ្នក "តើការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងការសិក្សាបែបគម្រោង មានទំនាក់ទំនងគ្នាយ៉ាងដូចម្តេច?"

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន (សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)

- ពិតណាស់ ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងវិធីសាស្ត្រការសិក្សាបែបគម្រោង គឺមានភាពស្រដៀងគ្នាជាច្រើនរួមមាន សិស្សធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំង សិស្សធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងការបង្កើតផលិតផល ដូចជាការងារគម្រោង។
- ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយមគឺជាក្របខណ្ឌទស្សនវិជ្ជាអប់រំទូលំទូលាយមួយដែលមានធាតុផ្សំជាច្រើន ដូចជាសិស្សអាចកំណត់ពីសារៈសំខាន់នៃភាពជាក់ស្តែងដោយដោយខ្លួនឯង ដែលមិនមែនពិពណ៌នាអំពីការសិក្សាបែបគម្រោងមួយមុខនោះទេ។
- សរុបសេចក្តីមក ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយមគឺជាក្របខណ្ឌទស្សនវិជ្ជាអប់រំមួយដែលបានគ្រប់ដណ្តប់លើវិធីសាស្ត្រការសិក្សាបែបគម្រោង ក៏ដូចជាវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗទៀត។

អ្នកសម្របសម្រួលបន្តបង្ហាញក្រាហ្វិកពី **ឯកសារ ៣.២ "ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងវិធីសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធនឹងកាសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម"** ដែលពន្យល់ពីទំនាក់ទំនងនេះ។ អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញពីរបៀបដែលការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម គឺជាក្របខណ្ឌទស្សនៈវិជ្ជាអប់រំទូលំទូលាយ ខណៈដែលមានវិធីសាស្ត្របង្រៀនជាច្រើនបានប្រើប្រាស់គោលការណ៍ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងការសិក្សាបែបគម្រោង (មូលដ្ឋាន) ដូចជាការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា និងការសិក្សាអាស្រ័យលើគម្រោង។	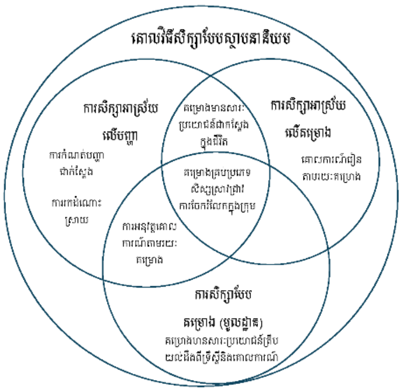 *រូបភាពទី២ ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងវិធីសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម*

អ្នកសម្របសម្រួលចែក**ឯកសារចែកទី៣.៣** ឧទាហរណ៍នៃការងារគម្រោង និងសួរទៅអ្នកចូលរួម៖ "តើមានវិធីសាស្ត្រការសិក្សាបែបគម្រោងច្រើនជាងមួយប្រភេទមែនដែរឬទេ?"

ចម្លើយសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល បាទ ឬចាស។ វិធីសាស្ត្រការសិក្សាបែបគម្រោង មានភាពខុសប្លែកគ្នាក្នុងទម្រង់ជាច្រើនប្រភេទ។ ដូចដែលបានកត់សម្គាល់ខាងលើ ពេលខ្លះគេសំដៅថាវិធីសាស្ត្រការសិក្សាបែបគម្រោងគឺជា "ការសិក្សាបែបគម្រោង (មូលដ្ឋាន)"។ អ្នកផ្សេងទៀតនិយាយអំពី "ការសិក្សាអាស្រ័យលើគម្រោង" ខណៈអ្នកខ្លះផ្សេងទៀតចូលចិត្តនិយាយអំពី "ការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា"។ ទាំងអស់នេះពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់ការសិក្សាបែបគម្រោងដើម្បីរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធសិក្សា។

អ្នកចូលរួមធ្វើការជាក្រុមតូចៗដើម្បីអានសៀវភៅណែនាំ និងធ្វើលំហាត់ដែលបានដាក់ឱ្យ។ អ្នកសម្របសម្រួល សម្របសម្រួលការពិភាក្សាជាមួយអ្នកចូលរួមលើប្រភេទផ្សេងគ្នានៃការសិក្សាបែប

គម្រោង ដោយបញ្ជាក់លើវិធីសាស្ត្រទាំង៣ ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាឧទាហរណ៍នៃការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម។ ទាំងអស់នេះគឺជាការបង្កើតគម្រោង។

ខណៈដែលវិធីសាស្ត្របង្រៀននីមួយៗប្រើប្រាស់គោលការណ៍ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម មានភាពខុសប្លែកគ្នាក្នុងវិធីផ្សេងៗ ប៉ុន្តែពួកវាតែងតែចែករំលែកនូវបច្ចេកទេសដូចគ្នាមួយចំនួនដូចជា ការរៀនបែបសកម្ម បែបសហការ ការសិក្សាបែបគម្រោង និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់សិស្ស។

បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលសួរអ្នកចូលរួមថា៖ តើអ្វីដែលអ្នកបានរៀនកន្លងមកទាក់ទងនឹងការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ហើយបើតាមគំនិតរបស់អ្នក ហេតុអ្វីបានជាវិធីសាស្ត្របង្រៀនការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហាត្រូវបានចាត់ទុកថាសមស្របបំផុតសម្រាប់ការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន?

បង្ហាញក្រាហ្វិចម្តងទៀតពីឯកសារចែក ៣.២ ហើយបង្ហាញថាមួយណាជាវិធីសាស្ត្របង្រៀន (ការសិក្សាអាសស្រ័យលើបញ្ហា) និងការពិតដែលត្រូវបានភ្ជាប់ជាមួយគម្រោងដែលមានគោលបំណង (គម្រោងដែលមានគោលបំណង និងហេតុផល៖ ១. ស្វែងរកដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហា ឬការបង្កើតផលិតផល។ គម្រោងទាំងពីរនេះនៅតែបន្តបន្ទាប់ពីសកម្មភាពបានបញ្ចប់)។ វិធីសាស្ត្របង្រៀនការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហាគឺធ្វើឱ្យយើងយល់ពីដំណើរការនៃការសិក្សា ហើយអំឡុងពេលនៃដំណើរការនេះសិស្សនឹងអភិវឌ្ឍន៍ចំណេះដឹង និងបំណិនបានល្អ។

អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញក្រដាសផ្ទាំងធំជាមួយការសិក្សាតាមបែបគម្រោង និងគោលការណ៍គន្លឹះនៃការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា (ឯកសារ ៣.៤ ការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា និងការសិក្សាតាមបែបគម្រោង)។ ស្នើឱ្យអ្នកចូលរួមកំណត់គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហាដែលរួមមាន៖

អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញក្រដាសផ្ទាំងធំស្តីពីគោលការណ៍គន្លឹះនៃការសិក្សាអាស្រ័យលើគម្រោង និងការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា (ឯកសារចែក ៣.៤ ការសិក្សាអាស្រ័យលើគម្រោង និងការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា)។ អ្នកសម្របសម្រួលស្នើឱ្យអ្នកចូលរួមធ្វើការកំណត់ពីគោលការណ៍សំខាន់ៗនៃការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា ដែលរួមមានដូចខាងក្រោម៖

- ចរិកលក្ខណៈនៃកិច្ចការ៖ ផ្តោតលើការស្វែងរកដំណោះស្រាយលើសេណារីយ៉ូក្នុងពិភពពិត។
- រចនាសម្ព័ន្ធ និងដំណើរការ៖ មានភាពបត់បែន ផ្តោតលើការសិក្សាស្រាវជ្រាវបែបសកម្ម ការសាកសួរការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការអភិវឌ្ឍបំណិន។

- កិច្ចសហការ៖ ផ្ដោតលើការស្វែងរកដំណោះស្រាយជាក្រុម។
- ការវាយតម្លៃ៖ ផ្ដោតលើការអនុវត្តបំណិនដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយ និងការសហការ (មិនផ្ដោតលើផលិតផលចុងក្រោយ)។

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន (សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)៖ គោលការណ៍ទាំងអស់នេះត្រូវគ្នាជាមួយនឹងវិសាលភាពប្រធានបទបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន៖

- វាផ្ដោតលើសេណារីយ៉ូពិភពពិត។
- មានរចនាសម្ព័ន្ធដែលអាចបត់បែនបាន ហើយវិសាលភាពគឺស្វែងរកដំណោះស្រាយ និងលើកកម្ពស់ការសិក្សាបែបសកម្មរបស់សិស្ស និងការអភិវឌ្ឍបំណិនទន់។
- ការផ្ដោតសំខាន់គឺទៅលើដំណើរការច្រើនជាងផលិតផលចុងក្រោយ។
- ការសហការគឺជាគន្លឹះ។
- ការវាយតម្លៃគឺនៅលើការអនុវត្តបំណិន ជាជាងគុណភាពផលិតផលចុងក្រោយ។

ចុងក្រោយ យើងចាប់ផ្ដើមលើកឡើងថា ការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានជួយសិស្សឱ្យអភិវឌ្ឍបំណិនដែលនឹងជួយពួកគេឱ្យកាន់តែមានទំនុកចិត្ត ប៉ុន្តែក៏ជាពលរដ្ឋមានទំនួលខុសត្រូវ និងត្រៀមខ្លួនប្រឈមមុខនឹងបញ្ហានាពេលអនាគត។ មកស្ដាប់ពីកាបកស្រាយពួកគេ។ អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំវីដេអូបន្ទាប់ពីអនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុនសែន រលួស ក្នុងខេត្តសៀមរាប។ អនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុនសែន រលួសជាសាលារៀនគំរូសម្រាប់ការអនុវត្តការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងជាឯកសារយោងសម្រាប់សាលារៀនទាំងអស់ក្នុងខេត្តសៀមរាប។

វីដេអូទី៣.១ វីដេអូចុងក្រោយ ការផ្លាស់ប្ដូររបស់សិស្ស៖ ហេតុអ្វីត្រូវសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន https://www.youtube.com/watch?v=sPjdk39ND9s&t=84s

សំណួរបំផុស

- តើសិស្សចូលចិត្តអ្វីជាងគេអំពីមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន?
- តើអ្វីជាធាតុសំខាន់ៗក្នុងសាលារៀន ដែលអនុញ្ញាតឱ្យសិស្សទទួលបានការផ្លាស់ប្ដូរបែបនេះ?
- តើអ្នករកឃើញគុណភាពអ្វីខ្លះរបស់សិស្សនៅក្នុងវីដេអូ? គិតអំពីបំណិនទន់។
- តើភាពជាអ្នកដឹកនាំល្អក្នុងសាលារៀន មានសារៈសំខាន់យ៉ាងណាដើម្បីសម្រេចបានលទ្ធផលបែបនេះ? ហេតុអ្វី?

បន្ទាប់មក យើងចាប់ផ្ដើមស្វែងយល់ពីរបៀបដែលគ្រូអាចណែនាំសិស្សរៀនពីការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ក្រោមក្របខណ្ឌនៃ**វិធីសាស្ត្រការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា**។ ដើម្បីជាការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តក្នុងសាលារៀន យើងមានក្របខណ្ឌឯកសារយោងមួយត្រូវបានពន្យល់ និងប្រើប្រាស់ដោយសាលារៀនជាច្រើនរួចមកហើយ ដែលបានផ្ដល់នូវដំណើរការទាំង ៦ដំណាក់កាល៖ ដំណើរការមានភាពបត់បែន ហើយគ្រូអាចសម្រេចចិត្តជាមួយសិស្សពីរបៀបរៀបចំដំណាក់កាលនីមួយៗ។ យើងនឹងពិនិត្យមើលឧទាហរណ៍ និងករណីសិក្សាជាក់ស្ដែងមួយចំនួនទាំងឧត្តមានុវត្ត និងបញ្ហាប្រឈមដែលសាលារៀនបានជួបប្រទះនាពេលកន្លងមក និងផលជះដែលសិស្សកំពុងទទួលបានពីការសិក្សានេះ។

ម៉ោងសម្រាក

ការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា និងដំណើការទាំង ៦ដំណាក់កាល

សកម្មភាព (២០នាទី)៖ អ្នកសម្របសម្រួលស្នើឱ្យអ្នកចូលរួមគិតអំពីបញ្ហាដែលពួកគេបានជួបប្រទះកាលពីពេលកន្លងមក ហើយព្យាយាមរំលឹកឡើងវិញនូវអ្វីដែលពួកគេបានធ្វើដើម្បីដោះស្រាយ។ គិតអំពីជំហាន និងសកម្មភាពផ្សេងៗដែលអ្នកបានធ្វើដើម្បីជាដំណោះស្រាយ។

គំរូ៖ ស្នើឱ្យអ្នកចូលរួមធ្វើការជាដៃគូ ឬក្រុមតូចៗពី ៣-៤នាក់ (អាស្រ័យលើចំនួនអ្នកចូលរួមសរុប)។ ចែកក្រដាសពណ៌ស្អិត (Sticker Note) និងទុកពេលឱ្យអ្នកចូលរួមពី ១០-១៥នាទី ដើម្បីធ្វើការពិភាក្សា និងសរសេរសកម្មភាព។

ពន្យល់អ្នកចូលរួមឱ្យជ្រើសរើសបញ្ហាដែលពួកគេបានជួបប្រទះកាលពីពេលកន្លងមក។ សរសេរសកម្មភាពដែលពួកគេបានធ្វើក្នុងបញ្ជី និងចុងក្រោយអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេស្វែងរកដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហា។ ក្រដាសពណ៌ស្អិតមួយ (One sticker Note) សរសេរសកម្មភាពតែមួយប៉ុណ្ណោះ។

ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះ អ្នកសម្របសម្រួលគូសតារាងលើក្រដាសផ្ទាំងធំ ឬតារាងមួយនៅលើក្ដារខៀនដែលនឹងត្រូវប្រើសម្រាប់ដាក់ជាក្រុមនៃចម្លើយរបស់អ្នកចូលរួម (សូមមើលរូបខាងក្រោម) ដោយប្រើគោលការណ៍ទាំង ៦ដំណាក់កាល នៃការអនុវត្តការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលនឹងពិភាក្សាបន្ថែមទៀតក្នុងកំឡុងពេលបណ្ដុះបណ្ដាល។

ការយល់ដឹងពីបញ្ហា	ការប្រមូលព័ត៌មាន	ការវិភាគព័ត៌មាន	ស្វែករងដំណោះស្រាយនិងផែនការ	ការអនុវត្តផែនការ	ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងវាយតម្លៃ
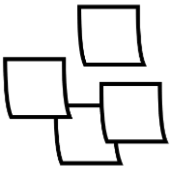	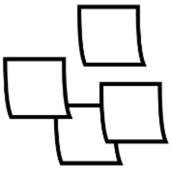	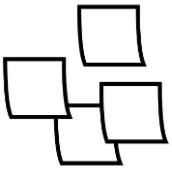	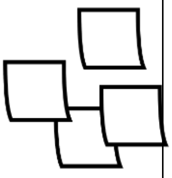	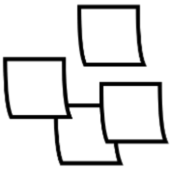	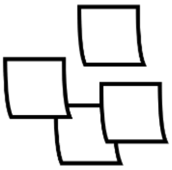

ចម្លើយរំពឹងទុក៖

១. កំណត់បញ្ហា

២. ប្រមូលព័ត៌មាន

៣. បង្កើតដំណោះស្រាយប្រកបសក្តានុភាព

៤. វាយតម្លៃជម្រើស

៥. ធ្វើការសម្រេចចិត្តលើអ្វីដែលត្រូវដោះស្រាយ

៦. អនុវត្តដំណោះស្រាយ

៧. វាយតម្លៃលទ្ធផល

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន (សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)៖ យើងម្នាក់ៗប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាតាមរបៀបផ្សេងៗគ្នា ប៉ុន្តែមានជំហាន ឬគោលការណ៍ទូទៅមួយចំនួនដែលយើងទាំងអស់គ្នាមានទំនោរធ្វើតាមជាពិសេសនៅពេលដែលយើងដោះស្រាយបញ្ហាដោយជោគជ័យ។ នេះគឺជាដំណើរការដែលយើងនឹងអនុវត្តតាមសម្រាប់ការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានជាមួយសិស្ស ហើយវាត្រូវបានសង្ខេបទាំងប្រាំមួយដំណាក់កាលដែលបានសរសេរនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ។

សកម្មភាព (៤០នាទី)៖ អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារ ៣.៥៖ ដំណើរការទាំង៦ដំណាក់កាល៖ ត្រូវពន្យល់ថាសកម្មភាពនេះ អ្នកចូលរួមនឹងអនុវត្តវិធីសាស្ត្រសហការពីរនៃការពិភាក្សាជាក្រុម៖ ហៅថា **Jigsaw** និង **Placemat**។ ពួកគេអាចប្រើវិធីសាស្ត្រទាំងនេះនាពេលអនាគតជាមួយសិស្សរបស់ពួកគេផងដែរ។ អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់យ៉ាងខ្លីអំពីវិធីសាស្ត្រមុនពេលចាប់ផ្តើមធ្វើសកម្មភាព៖

វិធីសាស្ត្រ Jigsaw គឺជាវិធីសាស្ត្រការសិក្សាដែលសិស្សធ្វើការរួមគ្នាជាក្រុមតូចៗ។ ១. វាចាប់ផ្តើមជាមួយសិស្សដែលធ្វើការជាក្រុម ដែលយើងហៅថា "ក្រុមដើម" ដែលសិស្សម្នាក់ៗក្លាយជាអ្នកជំនាញក្នុងផ្នែកមួយដ៏ជាក់លាក់លើការវិភាគប្រធានបទ ហើយមានភារកិច្ចជាក់លាក់ (ឧទាហរណ៍

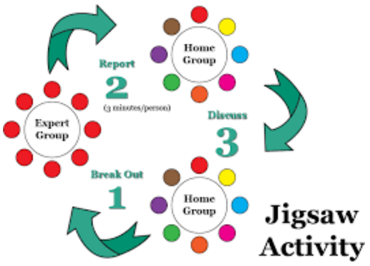

អានផ្នែកនៃរឿង និងពន្យល់ទៅកាន់សមាជិកម្នាក់ទៀត។ សមាជិកនៃក្រុមនោះនឹងមានផ្នែកផ្សេងៗដើម្បីអាន និងពន្យល់ផងដែរ)។ ២. បន្ទាប់មក ក្រុមថ្មីត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងចំណោមអ្នកជំនាញនៃក្រុមនីមួយៗដែលយើងដាក់ឈ្មោះថា "ក្រុមអ្នកជំនាញ"។ ក្នុងដំណាក់កាលនេះ អ្នកជំនាញមកពីគ្រប់ក្រុមនីមួយៗជួបប្រជុំគ្នាចែករំលែកការយល់ដឹងអំពីផ្នែកដែលពួកគេទទួលខុសត្រូវ និងបញ្ជាក់បន្ថែមការយល់ដឹងពីអ្នកផ្សេងទៀតដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះផ្នែកដូចគ្នា។ ៣. ចុងក្រោយ អ្នកជំនាញម្នាក់ៗត្រឡប់ទៅ

"ក្រុមដើម" វិញ ហើយចែករំលែកការយល់ដឹងចុងក្រោយលើផ្នែករបស់គេ កែលម្អបន្ទាប់ពីការប្រឈមមុខជាមួយអ្នកជំនាញផ្សេងទៀត។ វិធីសាស្ត្រនេះលើកកម្ពស់ការសិក្សាបែបសហការ ការសិក្សាបែបសកម្ម និងការអភិវឌ្ឍបំណិនសំខាន់ៗ។
ព័ត៌មានបន្ថែមអាចរកបាននៅក្នុងឯកសារបណ្តុះបណ្តាលការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម (ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំ២០២០ ទំព័រ៥៨)។ https://www.kapekh.org/files/report_file/166-en.pdf

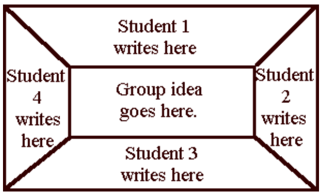

វិធីសាស្ត្រ Placemat គឺជាបច្ចេកទេសសិក្សារួមគ្នា ដែលសិស្សធ្វើការជាក្រុមតូចៗ។ ពួកគេបំផុសគំនិតរៀងខ្លួនៗ បន្ទាប់មកចែករំលែក និងពិភាក្សាអំពីគំនិតនោះនៅលើផ្នែកដែលទទួលខុសត្រូវនោះ។ ពួកគេសហការគ្នាសំយោគគំនិតរបស់ពួកគេ និងឈានដល់ការសន្និដ្ឋានជាក្រុម។ វិធីសាស្ត្រនេះជំរុញឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ការគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ និងការកសាងចំណេះដឹង។

បច្ចេកទេស **Placemat** អាចប្រើបានជាមួយសំណួរជាច្រើនប្រភេទ និងការជំរុញ ឬសម្រាប់គោលដៅសិក្សាដ៏ធំទូលាយ ដូ. • ដើម្បីលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យចែករំលែកគំនិត និងឈានដល់ការមូលមតិគ្នាអំពីប្រធានបទ ឬគំនិត • ដើម្បីរំលឹកបុរេពុទ្ធិនៃប្រធានបទក្នុងចំនោមសិស្ស • ដើម្បីជួយសិស្សឱ្យចែករំលែកបច្ចេកទេសដោះស្រាយបញ្ហា • ដើម្បីកត់ត្រាតាមក្រុមអំឡុងពេលមើលវីដេអូ ឬធ្វើបទបង្ហាញផ្ទាល់មាត់ • ដើម្បីសង្ខេបមេរៀនបន្ទាប់ពីថ្នាក់រៀន និងត្រូវប្រើជាការរំលឹកឡើងវិញសម្រាប់មេរៀនបន្ទាប់។

បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវណែនាំពីវីដេអូបន្ទាប់។ វីដេអូនេះផលិតឡើងដោយអនុវិទ្យាល័យអរញ្ញរង្សី ខេត្តសៀមរាប ដើម្បីពន្យល់ពីដំណើរការទាំង ៦ដំណាក់កាលដល់សាលារៀនដទៃទៀត។ សាលារៀននេះបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ហើយមិនយូរប៉ុន្មានសាលារៀននេះបានក្លាយជាសាលារៀនគំរូសម្រាប់សាលារៀនទាំងអស់នៅក្នុងខេត្ត។
សម្រាប់ហេតុផលនេះ មន្ទីរអប់រំខេត្ត បានស្នើឱ្យសាលារៀននេះជួយដល់សាលារៀនផ្សេងទៀតក្នុងការចាប់ផ្តើមការអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ សូមណែនាំអ្នកចូលរួមឱ្យអានសេចក្តីណែនាំនៅឯកសារចែក។ បញ្ជាក់តាមតម្រូវការ និងណែនាំអ្នកចូលរួមឱ្យយល់ពីដំណើរការ។

វីដេអូទី៣.២ អនុវិទ្យាល័យអរញ្ញរង្សី គោលការណ៍ទាំង ៦ដំណាក់កាល៖

https://www.youtube.com/watch?v=Y2Vu6mnxt20

នៅពេលបញ្ចប់សកម្មភាព អ្នកសម្របសម្រួលចំណាយពេល ៥នាទី ដើម្បីធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងជាមួយអ្នកចូលរួមអំពីវិធីសាស្ត្រសិក្សាដែលប្រើក្នុងសកម្មភាព៖

- តើអ្នកបានរៀន ឬធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងពីផ្នែកដែលអ្នកទទួលខុសត្រូវប៉ុន្មានដង?
- តើអ្នកមានអារម្មណ៍ថាក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការការយល់ដឹងរបស់អ្នកបានប្រសើរឡើងក្នុងដំណាក់ផ្សេងគ្នាមែនដែរឬទេ? ហេតុអ្វី?
- តើអ្នកអាចអនុវត្តវិធីសាស្ត្រទាំងនេះក្នុងដំណើរការសិក្សាផ្សេងទៀតដោយរបៀបណា?

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន (សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)៖ អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំអ្នកចូលរួមឱ្យយល់ថាវិធីសាស្ត្រទាំងនេះពិតជាមានប្រយោជន៍នៅក្នុងថ្នាក់រៀន ហើយអាចប្រើបានក្នុងស្ថានភាពជាច្រើនដើម្បីលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ការសហការ និងធ្វើឱ្យសិស្សមានការគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ។ វាធ្វើឱ្យសិស្សបង្ហាញពីគំនិតផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេខណៈដែលការលើកកម្ពស់គំនិតស្របគ្នានៅក្នុងក្រុមផងដែរ។ តាមរយៈការបង្ហាញដោយមើលឃើញនូវគំនិតរបស់ពួកគេរួមគ្នា សិស្សអាចមើលឃើញទំនាក់ទំនង និងភាពខុសគ្នានៃការគិតរបស់ពួកគេ ដែលនាំទៅដល់ការយល់ដឹងកាន់តែស៊ីជម្រៅ និងការកសាងចំណេះដឹង។

ដំណើរការ ៦ដំណាក់កាល និងការអភិវឌ្ឍបំណិនទន់

អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារទី៣.៦ ប៉ុស្ទ័ដំណើរការ ៦ដំណាក់កាល៖ ឱ្យអ្នកចូលរួមមើល និងអានឱ្យលឺៗសម្រាប់ដំណាក់កាលនីមួយៗ។ សូមពន្យល់ថា សម្រាប់ដំណាក់កាលនីមួយៗក្នុងផ្នែកខាងលើបង្ហាញពីបំណិនទន់ដែលសិស្សនឹងប្រើ។

សកម្មភាព (៤៥នាទី) គំរូ៖ ឱ្យអ្នកចូលរួមធ្វើការងារជាដៃគូ ឬក្រុមដែលមានសមាជិក ៣នាក់។ ចែកឱ្យដៃគូនីមួយៗនូវនិយមន័យ និងការពិពណ៌នាអំពីបំណិនទន់១ក្នុងចំណោម១២បំណិនទន់ដែលពួកគេបានរៀនរួចមកហើយនៅក្នុងវគ្គសិក្សាតាមអនឡាញ (អ្នកសម្របសម្រួលអាចថតចម្លងវាចេញពីឯកសារណែនាំឆ្នាំ២០១៩)។ ត្រូវប្រាកដថា បំណិនទន់ទាំង១២ ត្រូវបានចែកឱ្យទៅតាមក្រុម ប្រសិនបើអ្នកមានអ្នកចូលរួមតិចជាង ២៤នាក់ (តិចជាង១២ដៃគូ) សូមផ្តល់បំណិនទន់ចំនួន២ ដល់ក្រុមដែលមានគ្នា ៣នាក់។ មុននឹងចាប់ផ្តើមសកម្មភាព សូមពិនិត្យមើលថាតើអ្នកចូលរួមត្រូវការរំលឹកឡើងវិញបន្តិចពីបំណិនទន់ទាំង១២ដែរឬទេ។ បង្ហាញពួកគេនូវឯកសារ ១.៣៖ បំណិនទន់ និងមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងធ្វើការជាមួយគ្នាលើបំណិនជាមួយអ្នកចូលរួម។

ពន្យល់ថាមានទំនាក់ទំនងផ្ទាល់រវាងសកម្មភាពដែលសិស្សចូលរួម និងការអភិវឌ្ឍបំណិន។ ឧទាហរណ៍៖

- រៀបចំការដដែកដេញដោលរបស់សាលារៀន៖ ជំរុញឱ្យមានការអភិវឌ្ឍបំណិនទំនាក់ទំនង និងបំណិនគ្រប់គ្រងខ្លួនឯងផងដែរ។
- លើកកម្ពស់ការសិក្សាបែបស្រាវជ្រាវរបស់សិស្ស៖ ជំរុញការគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ ឬបំណិនដោះស្រាយបញ្ហា ព្រោះសិស្សត្រូវគិតពីកន្លែងដែលត្រូវស្វែងរកព័ត៌មាន តើព័ត៌មានណាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការយល់ដឹង។

បង្ហាញរូបភាពខាងក្រោម ហើយពន្យល់ថា ទោះបីជាប្រភេទនៃប្រធានបទត្រូវបានអង្កេតក៏ដោយ សិស្សក៏អាចអភិវឌ្ឍបំណិនទន់ក្នុងដំណើរការសិក្សាបានដែរ៖ **ទាំងអស់នេះគឺអាស្រ័យលើរបៀបដែលសិស្សត្រូវបានណែនាំឱ្យសិក្សា។**

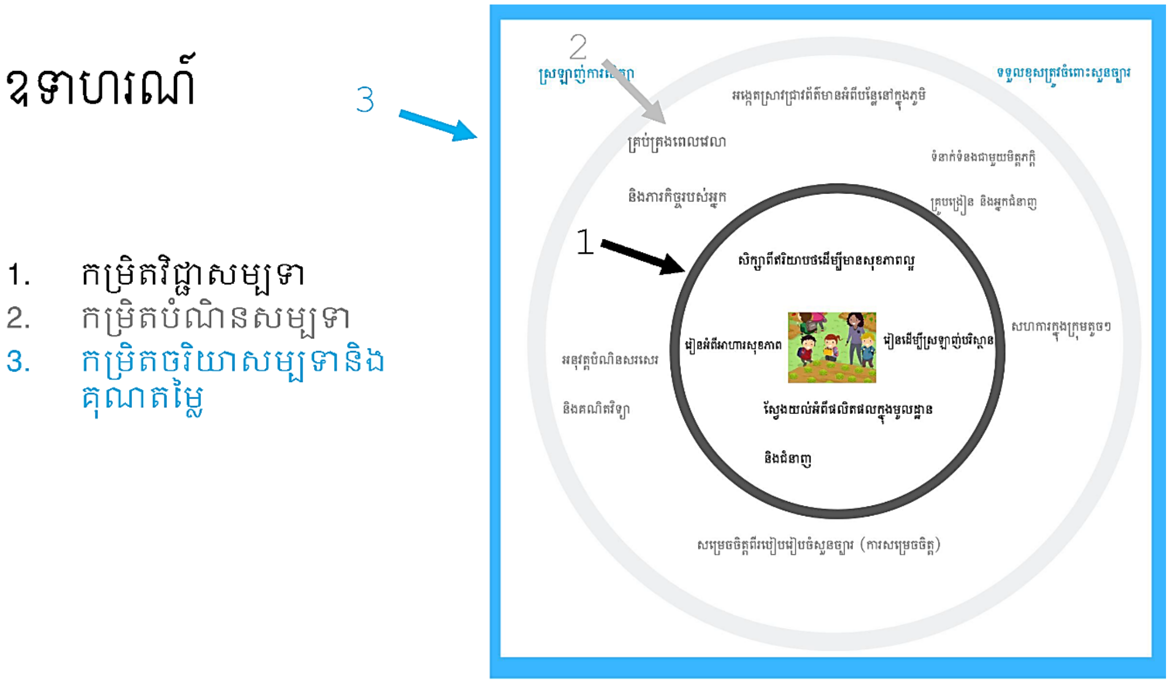

សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល៖ ពិពណ៌នារូបភាព និងបង្ហាញពីទំនាក់ទំនងរវាងប្រភេទនៃសកម្មភាពដែលបានស្នើឡើង និងការអភិវឌ្ឍបំណិនទន់នៅក្នុងសកម្មភាពសួនជីវៈចម្រុះ៖ គ្រប់គ្រងពេលវេលា និងកិច្ចការរបស់អ្នក (បំណិនគ្រប់គ្រងខ្លួនឯង) ការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយមិត្តភ័ក្តិ និងអ្នកជំនាញក្នុងសហគមន៍ ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានអំពីរបៀបធ្វើសួនជីវៈចម្រុះ (បំណិនទំនាក់ទំនង) សម្រេចចិត្តពីរបៀបរៀបចំសួន (ការសម្រេចចិត្ត ឬបំណិនចរចា) ។ល។

បញ្ចប់មេរៀនទី៣

មេរៀនទី៤៖ គំរូអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន៖ ការអនុវត្ត ៦ដំណាក់កាល

រយៈពេលបណ្តុះបណ្តាល៖ បង្រៀន៥ម៉ោង (បន្ថែម១០ម៉ោងស្វ័យសិក្សា ហាត់សម និងអនុវត្ត)

សកម្មភាពអ្នកសម្របសម្រួលគួរត្រៀម៖

- ពិនិត្យមើលស្លាយទាំងអស់ពីស្លាយ (PPT) សម្រាប់មេរៀន រួមទាំងគោលបំណងសិក្សា
- ថតចម្លងឯកសារចែកទាំងអស់ដូចដែលបានរាយបញ្ជីខាងក្រោម
- បោះពុម្ពផែនការមេរៀនរបស់គ្រូ
- ក្រដាសផ្ទាំងធំ និងហ្វឺត

ធនធាន និងសម្ភារៈ៖

- ស្លាយ (PPT) កុំព្យូទ័រ ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំងស្លាយ
- ថតចម្លងក្រដាសកិច្ចការ ឬគម្រោងអនុវត្ត (ផ្នែកទន់ ឬរឹង) សកម្មភាពទាំងអស់
- ក្រដាស A4 និងប៊ិក
- ថតចម្លងសេចក្តីណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន (ឆ្នាំ២០១៨ និង២០១៩)
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៤.១៖** *ដើមឈើបញ្ហា និងដើមឈើវត្ថុបំណង*
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៤.២៖** *ការកំណត់សកម្មភាព*
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៤.៣៖** *ការបង្កើតក្រុមការងារគម្រោងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងសមតុល្យ*

វត្ថុបំណងសិក្សា៖

នៅពេលបញ្ចប់មេរៀនទី៤ អ្នកចូលរួមនឹងអាច៖

- ពន្យល់ពីសកម្មភាពដើម្បីអនុវត្តប្រធានបទបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានសម្រាប់ដំណាក់កាលនៃដំណើរការនីមួយៗ
- បែងចែកឱ្យដាច់រវាងការងារជាក្រុម (Group) និងក្រុមការងារ (Team)
- ពិពណ៌នាអំពីតួនាទីបីប្រភេទនៃក្រុមការងារ និងពន្យល់ពីមូលហេតុសំខាន់ក្នុងការដែលសិស្សម្នាក់ ឬច្រើននាក់បានដើរតួយ៉ាងតិចមួយនៅក្នុងប្រភេទនីមួយៗ
- អ្នកចូលរួមយល់អំពីតួនាទីទាំងប្រាំបួនប្រភេទនៅក្នុងក្រុមមួយ

ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការអនុវត្តទ្រឹស្តីនៅកន្លែងធ្វើការ៖ អ្នកចូលរួមនឹង៖

- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីប្រភេទនៃសកម្មភាពដែលសាលារៀនអាចអនុវត្តបានក្នុងអំឡុងពេលបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន
- ឆ្លុះបញ្ចាំងលើឧបករណ៍ និងឧទាហរណ៍ផ្សេងៗដែលអាចអនុវត្តបានសម្រាប់ដំណាក់កាលនីមួយៗ
- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីរបៀបជ្រើសរើសសកម្មភាពដោយផ្អែកលើធនធានដែលមាន និងក្រុមគោលដៅ
- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីការអនុវត្តការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហានៅក្នុងកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានតាមរយៈឧត្តមានុវត្ត
- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីបញ្ហាប្រឈមដែលអាចកើតមាននៅក្នុងដំណោះស្រាយ
- ស្វែងយល់ថាតើសិស្សណាដែលសមស្របក្នុងការដើរតួណាមួយ

ឯកសារ និងកិច្ចការអាន៖

- (ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំ២០១៩) សេចក្តីណែនាំការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ជំពូកទី៤។ បំណិនទន់៖ សេចក្តីណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន (ទំព័រទី២៨ ដល់ទំព័រទី៥០)។
- (ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំ២០១៩) សេចក្តីណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន៖ កិច្ចតែងការមេរៀន ទំព័រទី៥១ ដល់ទំព័រទី៥២ ការអនុវត្ត ៦ដំណាក់កាលឧទាហរណ៍៖ ទំព័រទី១១១ ដល់ទំព័រទី១៤១។

ផែនការបណ្តុះបណ្តាល-មេរៀនទី៤

ដំណើរការទាំង ៦ដំណាក់កាលៈ ឧត្តមានុវត្តពីសាលារៀន

គោលបំណងសិក្សា

ពិនិត្យមើលគោលបំណងសិក្សា

បិទក្រដាសផ្ទាំងធំលើក្តារខៀន ដែលសង្ខេបលទ្ធផលសិក្សាសម្រាប់ម៉ូឌុលនេះ។ ពន្យល់ពីលទ្ធផលសិក្សា ហើយនេះគឺជាអ្វីដែលអ្នកចូលរួមគួរតែអាចធ្វើបាននៅពេលបញ្ចប់ម៉ូឌុល។

ធនធានដែលពាក់ព័ន្ធ

សេចក្តីណែនាំ៖ អ្នកសម្របសម្រួលចាប់ផ្តើមមេរៀនដោយការចង្អុលបង្ហាញពីធនធានឯកសារសំខាន់ៗមានសម្រាប់សាលារៀន ដើម្បីចរចាក្នុងការធ្វើជាឯកសារយោងដល់ការអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

១	២
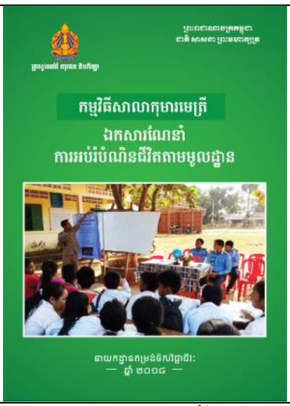	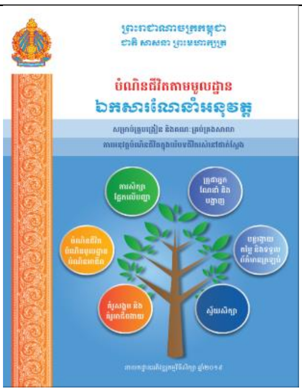
ឯកសារណែនាំការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន (សៀវភៅពណ៌បៃតង) ឆ្នាំ២០១៨ https://sala.moeys.gov.kh/library/00000358	ឯកសារណែនាំការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន (ឆ្នាំ២០១៩) https://sala.moeys.gov.kh/library/00000347

ទី១ មានសេចក្តីណែនាំពីរ ពន្យល់៖

១. (សៀវភៅពណ៌បៃតង ឆ្នាំ២០១៨) របៀបអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅក្នុងសាលារៀន និងមានការគាំទ្ររបស់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។

២. (សេចក្តីណែនាំ ឆ្នាំ២០១៩) **ណែនាំបញ្ញត្តិបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានសំខាន់ៗ (រួមទាំងនិយមន័យ និងសកម្មភាពបំណិនទន់ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍ**របស់ពួកគេនៅក្នុងថ្នាក់រៀនជាមួយសិស្ស) ផ្តល់ជាឧទាហរណ៍ពីសកម្មភាពអនុវត្ត (៦ដំណាក់កាល) និងរួមបញ្ចូលឧបករណ៍វាយតម្លៃទាំងអស់ដែលសាលារៀនត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យប្រើដើម្បីវាយតម្លៃសិស្សក្នុងអំឡុងពេលបង្រៀនកម្មវិធីបំណិនជីវិត។

សកម្មភាព (៤០នាទី)៖ ការវិភាគសេចក្តីណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន (ឆ្នាំ២០១៩)

- រៀបចំអ្នកចូលរួមជាក្រុមដែលមានគ្នា ៤នាក់។
- ចែកឯកសារតាមជំពូកដល់សមាជិកក្រុមនីមួយៗ (ជំពូកទី៤ ដល់ទី៧)។ ផ្តល់ពេលចំនួន ២០នាទីដល់អ្នកចូលរួមម្នាក់ៗឱ្យអានឯកសារដោយសង្ខេប។
- បន្ទាប់មក សុំឱ្យអ្នកចូលរួមដូរក្រុមឡើងវិញ លើកនេះដាក់ជាក្រុមតាមជំពូកដែលបានអាន។ ដូច្នេះយើងនឹងមានក្រុមចំនួន៤៖ មួយក្រុមធ្វើកិច្ចការនៅជំពូកទី៤ មួយក្រុមធ្វើកិច្ចការនៅជំពូកទី៥ មួយក្រុមធ្វើកិច្ចការនៅជំពូកទី៦ និងមួយក្រុមធ្វើកិច្ចការនៅជំពូកទី៧។ ទុកពេលឱ្យពួកគេចំនួន ២០នាទី ដើម្បីពិភាក្សាក្នុងក្រុមថ្មីអំពីអ្វីដែលជាខ្លឹមសារសំខាន់នៃជំពូកនីមួយៗ ហើយត្រៀមខ្លួនដើម្បីបង្ហាញដល់ក្រុមធំ។ ចែកក្រដាសផ្ទាំងធំ និងហ្វឺត ដើម្បីសង្ខេបចំណុចសំខាន់ៗនៃបទបង្ហាញរបស់ពួកគេ។

សាលារៀនប្រហែលនឹងអាចប្រើប្រាស់ធនធានទាំងអស់នេះរាល់ពេលដែលពួកគេត្រូវការដើម្បីបញ្ជាក់ដំណាក់កាលនីមួយ ឬទទួលបានគំនិតពីរបៀបនៃការចាប់ផ្តើមសកម្មភាព។ ប្រសិនបើសាលារៀនមានតែសៀវភៅណែនាំបំណិនជីវិត (សៀវភៅពណ៌បៃតង) ឆ្នាំ២០១៨ សូមពន្យល់ថាខ្លឹមសារមានភាពស្រដៀងគ្នារវាងឯកសារណែនាំទាំង២នេះ ប៉ុន្តែឯកសារណែនាំឆ្នាំ២០១៩ គ្របដណ្តប់ខ្លឹមសារបន្ថែម ជាពិសេសបំណិនទន់ និងឧទាហរណ៍បន្ថែមដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្ត។

ទី២ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានបញ្ចប់ឯកសារយោងសម្រាប់ការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលរួមមានធនធានសម្ភារ (វីដេអូ សៀវភៅណែនាំ កម្មវិធី បទបង្ហាញ) សម្រាប់ប្រធានបទជាច្រើនពាក់ព័ន្ធបំណិនសង្គម និងបំណិនអាជីពងាយ ដែលសាលារៀនអាចប្រើប្រាស់បានដើម្បីយល់ពីប្រធានបទ និងទទួលបានគំនិតអ្វីមួយ និងរបៀបអង្កេតលើប្រធានបទ។ ការផ្តោតជាក់លាក់ត្រូវបានផ្តល់នូវប្រធានបទពាក់ព័ន្ធជាសកលចំនួន៥ សម្រាប់សិស្សអាចអង្កេតកម្មវិធីរបស់ខ្លួននៅក្នុងបរិបទក្នុងមូលដ្ឋានដែលរួមមាន៖

- សមភាពយេនឌ័រ
- សុខភាពបន្តពូជ
- សុខភាពផ្លូវចិត្ត
- អក្ខរកម្មឌីជីថល
- បម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ
- ប្រធានបទបំណិនសង្គម និងបំណិនអាជីពងាយផ្សេងទៀត។

អ្នកសម្របសម្រួលចែករំលែកឯកសារថតចម្លងមួយចំនួននៃឯកសារយោងសម្រាប់អ្នកចូលរួមដើម្បីពិគ្រោះយោបល់។ ធនធានសម្ភារនេះត្រូវបានផលិតឡើងដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍផ្សេងៗទៀតជាច្រើនឆ្នាំកន្លងមក ហើយសម្ភារថ្មីបន្តផលិត។ ក្រសួងអប់រំនឹងដាក់ឯកសារទាំងអស់នៅលើគេហទំព័រ៖ *(https://sala.moeys.gov.kh/)*

ទី៣ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានផលិតនូវផែនការមេរៀនគំរូបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដែលមានសារៈប្រយោជន៍ដល់សាលារៀនដែលទើបចាប់ផ្តើមអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ ផែនការមេរៀនទាំងនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់រយៈពេល ១ឆមាស ដែលសិស្សនឹងប្រើដើម្បីស្រាវជ្រាវប្រធានបទដែលបានជ្រើសរើស និងរៀបចំផែនការផ្សព្វផ្សាយដើម្បីបង្ហាញលទ្ធផល និងសកម្មភាពបន្ថែមទៀតជាមួយមិត្តភក្តិ និងសហគមន៍ *(អ្នកសម្របសម្រួលបោះពុម្ព ចែកផែនការមេរៀនមួយចំនួន និងចែករំលែកតំណភ្ជាប់សម្រាប់ទាញយកឯកសារដល់អ្នកចូលរួមនៅចុងបញ្ចប់មេរៀន)*។ សូមបង្ហាញផែនការមេរៀនមួយ និងពន្យល់ពីរបៀបរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធ។

មុនពេលចាប់ផ្តើមមើលដំណាក់កាលនីមួយៗ អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវណែនាំវីដេអូដែលផលិតដោយអង្គការ Action Aid ដោយសហការជាមួយនាយកដ្ឋានតម្រង់ទិសវិជ្ជាជីវៈនៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។

វីដេអូទី៤.១ ចំណងជើង៖ បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន មិនមែនគ្រាន់តែជាមុខវិជ្ជា៖ https://www.youtube.com/watch?v=lb4dE_a96iI (នៅនាទីទី៨.១២)

សំណួរបំផុស (១៥នាទី)

- នៅក្នុងវីដេអូតើលោកគ្រូ **សុខ លី** យល់ឃើញដូចម្ដេចពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន? តើអ្វីធ្វើឱ្យគាត់មានអារម្មណ៍រីករាយចំពោះការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន? (ចម្លើយ៖ មានអារម្មណ៍ថាមានមោទនភាព ឃើញភាពប្រសើរឡើងនៃបំណិន និងចរិយាសម្បទារបស់សិស្ស រៀនស្វែងរកការគាំទ្រពីអ្នកដទៃ គាំទ្រការងារជាក្រុមតាមរយៈបច្ចេកទេសបង្រៀនថ្មី)
- កាលពីមុន តើអ្វីខ្លះជាបញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗដែលអ្នកគ្រូ **ហ៊ុន ថាវី** ជួបប្រទះក្នុងការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន? តើនាងយកឈ្នះដោយរបៀបណា? (ចម្លើយ៖ នាងមិនអាចយល់ពីរបៀបអនុវត្តល្អបានទេ ប៉ុន្តែគ្រូផ្សេងទៀតបានគាំទ្រគាត់ ហើយឥឡូវនេះគាត់បានយល់ច្បាស់ហើយ)
- តើអត្ថប្រយោជន៍អ្វីខ្លះនៃការបង្រៀន និងរៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានសម្រាប់លោក **ម៉ុក វី** សមាជិកគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងសាលារៀន? (ចម្លើយ៖ គ្រូបង្រៀន និងសហគមន៍ធ្វើការរួមគ្នា សិស្សកាន់តែសកម្ម ក្លាហានជាងមុន និងអាចរៀបចំការងារគម្រោងដោយខ្លួនឯងបាន)
- មានអត្ថប្រយោជន៍អ្វីខ្លះដល់ **ឈាង នីសា** ជាសិស្សថ្នាក់ទី៦ នៅក្នុងវីដេអូ? (ចម្លើយ៖ នាងអាចបង្កើតគម្រោងសំណួរ បំផុសគំនិត ធ្វើការជាក្រុម)
- ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថាចំណងជើងវីដេអូ បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានមិនមែនគ្រាន់តែជាមុខវិជ្ជាមួយនោះទេ?

អ្នកសម្របសម្រួលដោយដកស្រង់ពីវីដេអូលោក **ម៉ុក វី** បានលើកទឹកចិត្តដល់អ្នកចូលរួម "កុំមើលស្រាលកម្មវិធីនេះ" ដើម្បីផលប្រយោជន៍ដល់សិស្សានុសិស្ស និងសាលារៀនចំណោះទូទៅ។

ឥឡូវនេះ យើងចាប់ផ្ដើមឈ្វេងយល់ពីការអនុវត្តដំណាក់កាលនីមួយៗឱ្យបានលម្អិតបន្ថែមទៀត ដើម្បីការយល់ដឹងកាន់តែស៊ីជម្រៅ។ យើងនឹងពិនិត្យមើលឧទាហរណ៍ពីសាលារៀន ហើយយើងនឹងឮពីសិស្ស គ្រូ និងនាយកសាលាអំពីការឧត្តមានុវត្ត ដើម្បីមើលពីរបៀបដែលដំណើរការនេះត្រូវបានអនុវត្តនៅសាលារៀនពិតប្រាកដ។

ដំណើរការ ៦ដំណាក់កាល៖ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្ដែង

ក្នុងពេលស្ទាបស្ទង់មតិដែលធ្វើឡើងជាមួយសាលារៀនគំរូថ្មីៗនេះ សាលារៀនដែលអនុវត្តដំណើរការ ៦ដំណាក់កាលនៅចុងឆ្នាំ២០២៣ ដោយសាលារៀនត្រូវបានសួរថា តើដំណាក់នីមួយៗមានការលំបាកយ៉ាងណា? ខាងក្រោមនេះជាចម្លើយ៖

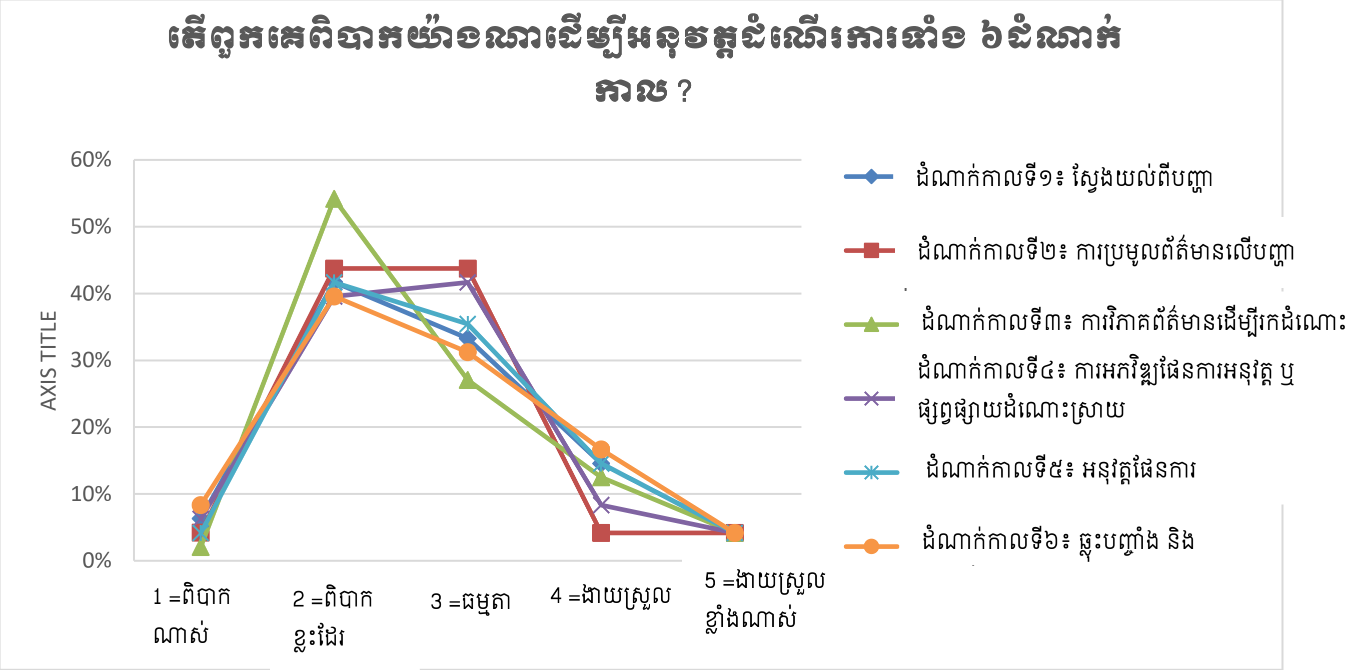

សាលារៀនភាគច្រើនយល់ថាដំណើរការ ៦ដំណាក់កាល "ធម្មតា" ឬ "ពិបាកខ្លះដែរ" មានឧបសគ្គតិចតួចប៉ុណ្ណោះ ឬងាយស្រួលណាស់។ ដំណាក់កាលទី៣ ត្រូវបានគេយល់ថាមានការលំបាកបំផុតសម្រាប់គ្រូបង្រៀន ហើយហេតុផលនេះ យើងនឹងផ្តោតជាពិសេសលើជំហាននេះ ខណៈការផ្តល់នូវទិដ្ឋភាពទូទៅ និងឧទាហរណ៍មួយចំនួនសម្រាប់អ្នកដទៃ។

ដំណាក់កាលទី១៖ ការស្វែងយល់ពីប្រធានបទ

អ្វី? សិស្សត្រូវចាប់ផ្តើមស្វែងយល់ពីប្រធានបទ ឬបញ្ហាដែលពួកគេនឹងអង្កេតនៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ។

ដូចម្តេច? **ការបំផុសគំនិត៖** អ្នកសម្របសម្រួលសួរអ្នកចូលរួមថា តើពួកគេអាចរៀបរាប់ពីប្រភពព័ត៌មាន និងសកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធ ឬបច្ចេកទេសដែលសិស្ស និងគ្រូអាចប្រើប្រាស់ក្នុងដំណាក់កាលទី១បានដែរឬទេ? ពេលសួរសំណួរនេះ អ្នកសម្របសម្រួលរៀបចំតារាងខាងក្រោម៖

ធនធាន	**សកម្មភាព និងឧបករណ៍**
សិស្ស	ពិនិត្យមើលចំណេះដឹងដែលមានស្រាប់។ ប្រើប្រាស់ព្យុះគំនិត ផែនទីគំនិត និងប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ដូចជា Mentimeter App និង Callpoint App។
បណ្ណាល័យ	អ្នកអាចចាប់ផ្តើមពីបណ្ណាល័យ

ឯកសារផ្លូវការរបស់ក្រសួងអប់រំមាននៅសាលារៀន	ប្រឹក្សាសៀវភៅឯកសារយោង ឆ្នាំ២០២៤ ដែលផលិតដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឬធនធានផ្សេងទៀតដែលផលិតដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលអាចរកបាននៅក្នុងការិយាល័យនាយក។
អ៊ីនធឺណិត	ប្រឹក្សាលើគេហទំព័រក្រសួងអប់រំ ដើម្បីស្វែងរកធនធានបន្ថែម ឬនៅក្នុងបណ្តាញ YouTube៖ https://www.youtube.com/channel/UChj-XAo5wFRjZtXgTExKwQQ
ធនធានមនុស្ស (ឧ. នាយកសាលា គ្រូបង្រៀន មិត្តភក្តិ ឪពុកម្តាយ អ្នកជំនាញនៅមូលដ្ឋាន)	ជួបប្រជុំជាមួយអ្នកដែលមានចំណេះដឹងស្តីពីប្រធានបទអ្វីមួយដែលសិស្សនឹងអង្កេត។ គ្រូអាចរៀបចំការធ្វើបទបង្ហាញដល់សិស្សនៅសាលារៀនជាមុនដើម្បីណែនាំប្រធានបទដល់សិស្ស ឬអញ្ជើញអ្នកជំនាញពីសហគមន៍។

អ្នកសម្របសម្រួលបន្ថែមថានៅក្នុងដំណាក់កាលទី១ សិស្សចាប់ផ្តើមយល់ពីបញ្ហាដោយខ្លួនឯង ឧទាហរណ៍ ជំងឺគ្រុនចាញ់។ ក្នុងដំណាក់កាលដំបូង ចំណុចសំខាន់គឺត្រូវស្វែងយល់ពីព័ត៌មានមូលដ្ឋាន រួមមាន៖ តើវាជាអ្វី ឆ្លងរបៀបណា ផលប៉ះពាល់ និងវិធីព្យាបាលដូចម្តេចនៅក្នុងដំណាក់កាលដំបូងនេះ?

បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំពីវីដេអូនៅអនុវិទ្យាល័យអញ្ចោះរង្សី ខេត្តសៀមរាប។ អ្នកចូលរួមបានមើលវីដេអូនេះរួចហើយនៅក្នុងមេរៀនមុន ប៉ុន្តែឥឡូវនេះយើងនឹងផ្តោតបញ្ចាំងបន្ថែមទៀតពីសកម្មភាពនីមួយៗ។ សូមទស្សនា និងស្តាប់ការបកស្រាយពីដំណាក់កាលទី១ លើការអនុវត្តនៅក្នុងអនុវិទ្យាល័យ អញ្ចោះរង្សី។

សកម្មភាព (១០នាទី) **វីដេអូទី៤.២៖** https://youtu.be/Y2Vu6mnxt20 (វីដេអូចាប់ពីការណែនាំទូទៅ បន្ទាប់មកព័ត៌មានជាក់លាក់នៅជំហានទី១ ផ្តើមនៅនាទីទី**២:៤៣** ដល់ទី **៣:៥៤**)។

សំណួរសម្រាប់ពិភាក្សា៖

- តើមានបច្ចេកទេសអ្វីខ្លះដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងវីដេអូនេះ?
- តើអ្នកអាចគិតពីវិធីផ្សេងទៀតនៃការរៀបចំដំណាក់កាលដំបូងនេះបានដែរឬទេ?
- តើបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះដែលអ្នកគិតថាអ្នកអាចនឹងជួបនៅក្នុងដំណាក់កាលដំបូងនេះ?

សកម្មភាពគ្រូ៖ សកម្មភាពគន្លឹះ

គន្លឹះទី១៖ គ្រប់គ្រងការប្រើប្រាស់ទូរស័ព្ទក្នុងថ្នាក់រៀន៖ កំណត់ការប្រើប្រាស់ទូរស័ព្ទនៅក្នុងថ្នាក់រៀនរបស់អ្នកដើម្បីធានាថាមិនរំខានដល់ដំណើរការការសិក្សា។ គិតអំពីវិធីការពារសិស្សប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព មិនមែនរំខានពួកគេទេ ប៉ុន្តែនៅពេលជាមួយគ្នានោះ សូមប្រើទូរស័ព្ទជាប្រភពក្នុងការស្វែងរកព័ត៌មានដ៏មានប្រយោជន៍សម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ។

គន្លឹះទី២៖ ត្រូវប្រាកដថាព័ត៌មានអាចទុកចិត្តបាន៖ ណែនាំសិស្សរបស់អ្នកឱ្យផ្ទៀងផ្ទាត់ព័ត៌មានដែលពួកគេប្រមូលបាន ជាពិសេសពីគេហទំព័រ និងបណ្ដាញសង្គម (**Facebook, TikTok** ។ល។)។ ឧទាហរណ៍ ព័ត៌មានមិនពិតអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជាឧទាហរណ៍រួមមាន៖

- *អាកាសធាតុមិនដែលល្អប្រសើរទេ។*
- *ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុមានការកើនឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័ស មិនមែនសុទ្ធតែបណ្ដាលមកពីសកម្មភាពរបស់មនុស្សទេ។*
- *ថាមពលកកើតឡើងវិញមិនដំណើរការទេ។*

វីដេអូទី៤.៣៖ ធ្វើដូចម្ដេចដើម្បីដឹងថាគេហទំព័រព័ត៌មានណាមួយដែលអាចជឿទុកចិត្តបាន? ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា៖
https://www.facebook.com/moeys.gov.kh/videos/1611219236302723/

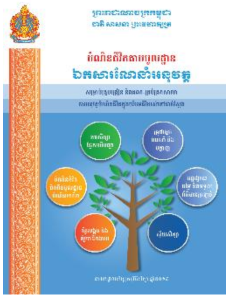

- ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីវិធីជួយសិស្សរបស់អ្នកឱ្យដឹងពីព័ត៌មានក្លែងក្លាយ សូមមើលឯកសារណែនាំអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន (ឆ្នាំ២០១៩) ឧបសម្ព័ន្ធទី៤.១។
- គំនិតបន្ថែមលើការអនុវត្តដំណាក់កាលទី១ អាចរកមើលនៅទំព័រ១១១ ដល់ ១១៦ នៃសេចក្ដីណែនាំនេះ។ អ្នកនឹងរកឃើញព័ត៌មានអំពីរបៀបធ្វើផែនទីគំនិត ចំណេះដឹងដែលមានស្រាប់ ពិនិត្យមើលព័ត៌មានដែលត្រឹមត្រូវ ដើម្បីចាប់ផ្ដើមរៀបចំចំណេះដឹងដែលមានស្រាប់។

ដំណាក់កាលទី២៖ ការប្រមូលព័ត៌មាន

អ្វី? ប្រមូលព័ត៌មាននៅក្នុងសាលារៀន និងពីសហគមន៍ដែលទាក់ទងនឹងប្រធានបទដែលសិស្សកំពុងអង្កេត។ សិស្សនឹងត្រូវណែនាំឱ្យធ្វើបទសម្ភាសន៍ ជួបជាមួយអ្នកជំនាញនៅមូលដ្ឋាន និងសមាជិកសហគមន៍ ដើម្បីស្វែងយល់ពីផលប៉ះពាល់នៃបញ្ហានៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ។ ភាពស្មុគស្មាញនៃកម្រងសំណួរអាស្រ័យលើកម្រិតថ្នាក់ និងសមត្ថភាពរបស់សិស្ស។

ដូចម្ដេច? វីដេអូទី៤.២ សូមស្ដាប់វីដេអូនៅអនុវិទ្យាល័យអញ្ញវង្សី ដោយពន្យល់ពីដំណាក់កាលទី២។ វីដេអូ៖ https://youtu.be/Y2Vu6mnxt20 (ពីនាទីទី៣:៥៥ ដល់ទី៦.១៧)

សំណួរបំផុស

- តើសិស្សធ្វើអ្វីខ្លះដើម្បីប្រមូលព័ត៌មាន?
- តើសិស្សជួបនរណាខ្លះ?
- តើអ្នកគិតថា អាចមានមធ្យោបាយផ្សេងសម្រាប់ប្រមូលព័ត៌មានដែរឬទេ?

គន្លឹះសម្រាប់គ្រូ៖ សូមរៀបចំការហៅតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ

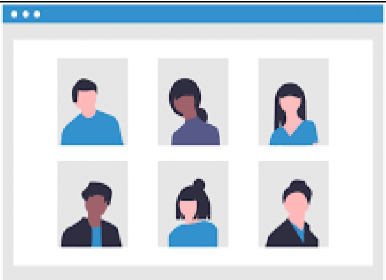

បច្ចុប្បន្ននេះ វាជារឿងធម្មតាក្នុងការរៀបចំការប្រជុំការងារតាមអនឡាញ។ វិធីនេះមានគុណសម្បត្តិដោយមិនទាមទារការចំណាយច្រើនលើកន្លែងប្រជុំ ជាពិសេសនៅពេលអ្នកត្រូវការរៀបចំការប្រជុំសិស្សទាំងអស់ជាមួយអ្នកជំនាញនៅមូលដ្ឋាន។ នៅពេលអ្នកជំនាញនៅតាមមូលដ្ឋានមិននៅក្នុងសហគមន៍ ប៉ុន្តែសិស្សមានចំណាប់អារម្មណ៍ជជែកជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធបាន ឧទាហរណ៍ ជាមួយអ្នកជំនាញដែលនៅទីក្រុងផ្សេងគ្នា ការប្រជុំតាមអនឡាញពិតជាអាចធ្វើទៅបាន។ នៅក្នុងមេរៀនទី៥ យើងនឹងឃើញលម្អិតបន្ថែមទៀត ប៉ុន្តែមានមធ្យោបាយផ្សេងៗក្នុងការរៀបចំការប្រជុំ ដោយប្រើទម្រង់ផ្សេងគ្នារួមមាន តាមតេឡេក្រាមជាដើម។ អ្វីដែលសាមញ្ញគឺ Google Drive (អ្នកត្រូវការគណនេយ្យមួយដើម្បីបង្កើតតំណភ្ជាប់) ឬ skype។

គន្លឹះសម្រាប់គ្រូ៖

- ត្រៀមឱ្យសិស្សរបស់អ្នកហាត់សមមុនពេលធ្វើការសម្ភាសជាក់ស្ដែង។ សូមឱ្យគេអនុវត្តសួរសំណួរ ដោយបែងចែកការទទួលខុសត្រូវរវាងសិស្ស (អ្នកដែលសួរសំណួរ អ្នកដែលកត់ត្រាចម្លើយ និងអ្នកដែលធានាថាសំណួរទាំងអស់ត្រូវបានសួរ ជាដើម។ល។)
- សូមអញ្ជើញអ្នកជំនាញនៅមូលដ្ឋាន ដោយសរសេរលិខិតអញ្ជើញជាផ្លូវការ។ សូមពន្យល់ឱ្យបានច្បាស់ពីសកម្មភាពអ្វី និងមូលហេតុអ្វីបានជាវត្តមានរបស់ពួកគាត់មានតម្លៃសម្រាប់សិស្ស។ ពិនិត្យពីរបីថ្ងៃមុន ដើម្បីប្រាកដថាពួកគាត់អាចមកសាលារៀន ឬជួបសិស្សទៅតាមការគ្រោងទុក។

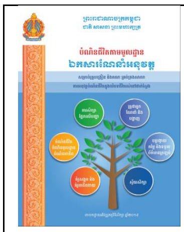	ព័ត៌មានលម្អិតបន្ថែមស្ដីពីការអនុវត្តដំណាក់កាលទី២ អាចរកមើលបាននៅក្នុងសេចក្ដីណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ពីទំព័រទី ១១៧ ដល់ទី១២០។ ព័ត៌មានស្ដីពីកន្លឹះទំនាក់ទំនង មិនផ្ទាល់មាត់ ហើយទំនាក់ទំនងផ្ទាល់មាត់អាចរកមើលបាននៅទំព័រទី១៣៨។

ដំណាក់កាលទី៣៖ ការវិភាគព័ត៌មាន

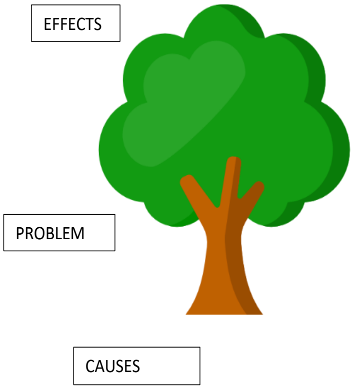

អ្វី? សិស្សរៀនវិភាគព័ត៌មានដែលប្រមូលបាននៅក្នុងដំណាក់កាលទី២ រៀបចំវាដោយផ្អែកលើទំនាក់ទំនង ផលប៉ះពាល់ដើម្បីកំណត់ពីឫសគល់បញ្ហា និងកំណត់ដំណោះស្រាយសមស្រប។

ហេតុអ្វី? មានមធ្យោបាយជាច្រើនដើម្បីវិភាគព័ត៌មានសិស្សដែលប្រមូលបាននៅក្នុងដំណាក់កាលទី២។ នៅក្នុងដំណាក់កាលនេះ សិស្សនឹងមានឱកាសឆ្លុះបញ្ចាំងព័ត៌មាន វិភាគផលប៉ះពាល់ ព័ត៌មានក្រុមដែលរៀបរាប់ពីបញ្ហា និងចាប់ផ្ដើមយល់ដឹងពីឫសគល់បញ្ហា។

អ្នកសម្របសម្រួលសួរអ្នកចូលរួម ប្រសិនបើពួកគេដឹងពីច្ចេកទេស ឬឧបករណ៍ណាមួយសម្រាប់គោលបំណងនេះ តើពួកគេបានធ្លាប់បាលលីពីដើមឈើបញ្ហា សម្រាប់ជាឧទាហរណ៍? ឬបច្ចេកទេកគ្រោងឆ្អឹងត្រីឬទេ?

អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំសកម្មភាពបន្ទាប់ដោយបង្ហាញពីរូបដើមឈើបញ្ហានៅក្នុងផ្ទាំងប៉ុស្ទ័រ (ឯកសារ ៤.១) និងចាប់ផ្ដើមពន្យល់ថា ដើមឈើបញ្ហាគឺជាឧបករណ៍មួយដែលជួយអ្នកឱ្យបែងចែកពីភាពខុសគ្នា និងរៀបចំ **ហេតុ និងផលនៃបញ្ហា**។ អ្នកសម្របសម្រួលបង្កើតឧទាហរណ៍មួយ៖ **កង្វះកិច្ចសហការរវាងសាលារៀន និងសហគមន៍។**

អ្នកសម្របសម្រួលចាប់ផ្ដើមធ្វើព្យុះគំនិតជាមួយអ្នកចូលរួម៖

- "តើអ្វីទៅដែលជាមូលហេតុនៃបញ្ហានេះ?" (*ចម្លើយ៖* កង្វះបណ្ដាញទំនាក់ទំនង កង្វះការយល់ដឹងអំពីសារៈប្រយោជន៍នៃកិច្ចសហការគ្នា ទស្សនៈអាចជឿទុកចិត្តបាន ឬអវិជ្ជមានធនធានមានកម្រិត កង្វះភាពជាអ្នកដឹកនាំ។)

- តើអ្វីទៅជាផលប៉ះពាល់នៃមូលហេតុទាំងនេះលើកង្វះខាតនៃកិច្ចសហការគ្នា? (***ចម្លើយ៖*** ការចូលរួមរបស់សហគមន៍មានកម្រិត បាត់បង់ឱកាសសម្រាប់ការសិក្សា កាត់បន្ថយការគាំទ្រសិស្ស ភាពជាម្ចាស់ការរបស់សហគមន៍មានកម្រិត ការប្រើធនធានមិនមានប្រសិទ្ធភាព)។

អ្នកសម្របសម្រួលសរសេរពីហេតុ និងផលនៅក្នុងក្រដាសផ្ទាំងធំ។ នៅពេលបញ្ចប់ បង្ហាញវាដល់អ្នកចូលរួមពីវិធីប្រមូលព័ត៌មាន។ ពួកគេអាចមើលឃើញទាំងអស់គ្នានូវមូលហេតុនៃបញ្ហានៅខាងក្រោម និងផលនៃបញ្ហានៅខាងលើ។ រាល់ហេតុនីមួយៗមានផលយ៉ាងតិចមួយ ដើម្បីបញ្ចូលក្នុងផ្នែកខាងលើ។

នៅដំណាក់កាលទី២៖ អ្នកសម្របសម្រួលបំពេញដើមឈើវត្ថុបំណង បន្ទាប់មកដើមឈើបញ្ហា ហើយបំប្លែងមូលហេតុទៅជាសកម្មភាពដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រកបដោយភាពវិជ្ជមាន គម្រោងប្រែក្លាយនៅក្នុងគោលបំណង ហើយផលគឺជាផលនៃសកម្មភាពវិជ្ជមានមានរាយមុខបញ្ជីខាងក្រោម។

អ្នកសម្របសម្រួលសួរ៖ តើសកម្មភាពអ្វីដែលខ្ញុំអាចធ្វើដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានីមួយៗ តើផលដូចម្តេច? (***ចម្លើយ៖*** ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះ ដំណោះស្រាយរួមមាន ការកែលម្អបណ្តាញទំនាក់ទំនង បង្កើនការយល់ដឹង ដោះដ្រាយការមិនជឿជាក់ វិភាជធនធាន និងជំរុញការគាំទ្រភាពជាអ្នកដឹកនាំ។ តាមរយៈការអនុវត្តដំណោះស្រាយទាំងនេះ សាលារៀន និងសហគមន៍អាចលើកកម្ពស់កិច្ចសហការគ្នា និងតម្កល់ផលប្រយោជន៍ដល់សិស្ស និងសហគមន៍ទាំងមូល។

ឧទាហរណ៍សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល

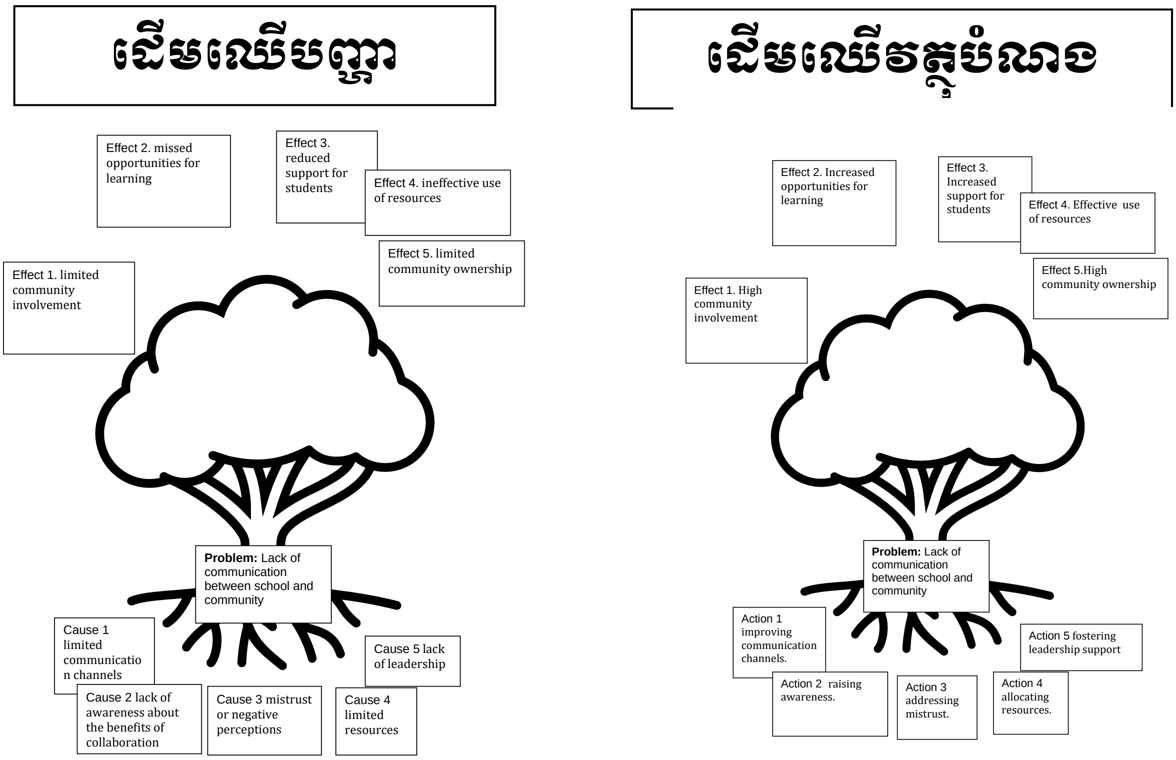

ទំនាក់ទំនងហេតុ-ផលប៉ះពាល់៖ ឧបករណ៍ដើមឈើបញ្ហាអនុញ្ញាតឱ្យសិស្សរៀន និងអនុវត្តប្រកបដោយហេតុផលស្ដីពីមូលហេតុ - ផលប៉ះពាល់ ដែលសំខាន់ដើម្បីយល់ដឹងពីស្ថានភាព និងព្យាយាមដោះស្រាយ។ វាគឺជាធាតុមួយដ៏សំខាន់នៃបំណិនការគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ (ដំណើរការវិភាគ) ព្រមទាំងបំណិនដោះស្រាយបញ្ហា និងវិភាគបញ្ហា។ នៅពេលធ្វើការជាមួយសិស្ស មុនពេលចាប់ផ្ដើមដើមឈើបញ្ហា សូមធ្វើលំហាត់សាមញ្ញៗខ្លះស្ដីពីទំនាក់ទំនងហេតុ និងផលប៉ះពាល់។ អ្នកចូលរួមអាចស្វែងរកការពន្យល់បន្ថែមស្ដីពីហេតុ និងផលប៉ះពាល់នៅក្នុងសេចក្ដីណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន (ឆ្នាំ២០១៩) ទំព័រទី៣៣។

សកម្មភាព (៣០នាទី)៖ បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារ ៤.១៖ ការអនុវត្តឧបករណ៍ដើមឈើបញ្ហា៖ អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំសកម្មភាព ដោយត្រូវធានាថាអ្នកចូលរួមទាំងអស់យល់ដឹងពីសេចក្ដីណែនាំ។

នៅចុងបញ្ចប់នៃសកម្មភាព សូមចំណាយពេលបន្តិចដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងជាមួយអ្នកចូលរួម។ នៅពេលធ្វើវារួច សូមគូសបញ្ជាក់ពីរបៀបធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងនៅចុងបញ្ចប់នៃដំណាក់កាល

នីមួយៗដែលមានសារៈសំខាន់សម្រាប់សិស្សក្នុងការរៀបចំដំណើរការទាំងចំណេះដឹង និងបំណិនដែលពួកគេកំពុងអនុវត្ត។ ខាងក្រោមនេះគឺជាឧទាហរណ៍នៃការឆ្លុះបញ្ចាំងដែលអ្នកសម្របសម្រួលលើកទឹកចិត្តឱ្យអ្នកចូលរួមឆ្លើយ ហើយត្រូវចងចាំថាត្រូវប្រើជាមួយសិស្សជានិច្ច នៅក្នុងដំណើរការសិក្សាណាមួយដែលពួកគេកំពុងចូលរួម។ វាជាប្រភេទនៃការវាយតម្លៃក្រៅផ្លូវការផងដែរ ដើម្បីជួយអ្នកពិនិត្យមើលពីរបៀបដែលសិស្សកំពុងរៀន។

សំណួរឆ្លុះបញ្ចាំង៖

1. តើអ្នកមានសកម្មភាពពិបាកធ្វើដែរឬទេ? ហេតុអ្វី?
2. តើអ្នកបានធ្វើសកម្មភាពអ្វីខ្លះដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយ?
3. តើអ្នកចូលចិត្តធ្វើការជាក្រុមទេ? ហេតុអ្វី? តើវាពិបាកទេ?
4. តើអ្នកអាចកែលម្អអ្វីខ្លះនាពេលអនាគត?

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន (សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)៖ ឧបករណ៍ដើមឈើបញ្ហាផ្ដល់នូវវិធីសាស្ត្ររចនាសម្ព័ន្ធដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណឫសគល់នៃបញ្ហាគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ និងបង្កើតគោលដៅដំណោះស្រាយសម្រាប់ការបង្ការគ្រោះថ្នាក់។ តាមរយៈការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍នេះ សិស្សានុសិស្សអាចកំណត់អត្តសញ្ញាណមូលហេតុជាក់លាក់តាមមូលដ្ឋានដែលបង្កឱ្យមានអត្រាគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់នៅក្នុងមូលដ្ឋាន និងកំណត់សកម្មភាពដែលអាចអនុវត្តបានសម្រាប់ការកែលម្អសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ និងកាត់បន្ថយចំនួនគ្រោះថ្នាក់។

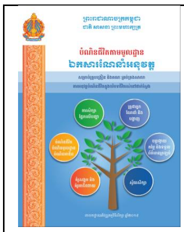

គំនិតបន្ថែមលើការអនុវត្តដំណាក់កាលទី៣ អាចរកបាននៅក្នុងឯកសារណែនាំ (ឆ្នាំ២០១៩) ដោយចាប់ផ្ដើមពីទំព័រទី១២១ ដល់ទី១២៦។ វាពន្យល់ពីរបៀបប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ផ្សេងទៀតផងដែរ ដូចជាដ្យាក្រាមគ្រោងឆ្អឹងត្រី ឬ ៥ហេតុអ្វី (៥ Why) ដែលអ្នកចូលរួមអាចប្រើជាមួយសិស្សក្នុងថ្នាក់រៀនដើម្បីវិភាគមូលហេតុនៃបញ្ហា។

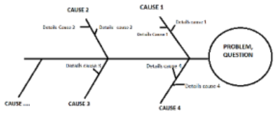

ដំណាក់កាលទី៤៖ ការអភិវឌ្ឍផែនការគៀងគរ ឬផែនការអាជីវកម្ម

អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់ថា នៅដំណាក់កាលនេះ សិស្សត្រូវសម្រេចចិត្តពីអ្វីដែលត្រូវធ្វើនៅដំណាក់កាលបន្ទាប់ជាមួយនឹងព័ត៌មានទាំងអស់ដែលពួកគេប្រមូលបាន ដើម្បីធ្វើសកម្មភាពដោយយោងទៅលើបញ្ហាដែលពួកគេបានវិភាគ។ អ្នកសម្របសម្រួលបន្តទៅដំណាក់កាលបន្ទាប់ដែលជាគន្លឹះក្នុងការបណ្ដុះកូនសិស្សនូវតម្លៃនៃភាពជាពលរដ្ឋសកម្ម និងការទទួលខុសត្រូវ ព្រមទាំងលើក

កម្ពស់ការស្ម័គ្រចិត្ត។ នៅដំណាក់កាលនេះ ការសហការគ្នាជាមួយគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងទៀតអាចស្វែងយល់បាន ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាព និងមានផលជះដោយការភ្ជាប់ និងការជួយសហគមន៍ (ផ្នែកនេះនឹងអាចស្វែងយល់យ៉ាងលម្អិតនៅក្នុងមេរៀនទី៦)។

អ្វី? សិស្សនឹងរៀនពីរបៀបកំណត់ដំណោះស្រាយសមស្របបំផុតសម្រាប់បញ្ហា និងរបៀបរៀបចំផែនការដើម្បីប្រតិបត្តិសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយ។ ពួកគេនឹងរៀនកំណត់ធនធាន និងបែងចែកទំនួលខុសត្រូវក្នុងក្រុម។

ហេតុអ្វី? អ្នកសម្របសម្រួលសុំឱ្យអ្នកចូលរួមត្រឡប់ទៅក្រុមដើមដែលពួកគេបានពិភាក្សាលើបញ្ហា ឬសកម្មភាពដើមឈើវត្ថុបំណង ឯកសារចែក ៤.១ និង ឯកសារចែក ៤.២ *កំណត់សកម្មភាព។* មើលដើមឈើវត្ថុបំណង និងពន្យល់ថាពួកគេត្រូវមើលសកម្មភាពដែលបានស្នើឡើងនៅក្នុងដើមឈើវត្ថុបំណង ហើយឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរដែលបានណែនាំខាងក្រោម៖

សំណួរណែនាំ (ការពិភាក្សាលើសកម្មភាព ឯកសារចែក ៤.២)។

- អ្នកត្រូវតែជ្រើសរើសសកម្មភាពមួយបន្ថែមទៀតឱ្យសិស្សអនុវត្ត៖ តើសកម្មភាពអ្វីដែលអ្នកនឹងណែនាំសិស្សឱ្យធ្វើ? ជ្រើសរើសសកម្មភាពមួយសម្រាប់សិស្សបឋមសិក្សា និងសកម្មភាពមួយសម្រាប់សិស្សអនុវិទ្យាល័យ។
- តើអ្នកនឹងអនុវត្តលក្ខខណ្ឌអ្វីខ្លះ?
- តើអ្វីអាចជាដែនកំណត់ ឬបញ្ហាប្រឈម?

បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញឧទាហរណ៍ពីរនៃសកម្មភាពដែលអាចអនុវត្តបាន មួយមកពីកម្មវិធីស្ត្រីវ័យក្មេងក្នុងការដឹកនាំរបស់អង្គការប្លែនអន្តរជាតិ ហើយមួយទៀតពីសាលារៀនជំនាន់ថ្មី។

ឧទាហរណ៍ទី១៖ ការចូលរួមរបស់យុវជននៅក្នុងកម្មវិធីស្ត្រីវ័យក្មេងក្នុងការដឹកនាំ

របស់អង្គការប្លែនអន្តរជាតិនៅកម្ពុជា បន្តពង្រឹងសមត្ថភាព និងលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមរបស់មនុស្សជំនាន់ថ្មីទាំងនេះ ក្នុងការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ និងដោះស្រាយបញ្ហាសមភាពយេនឌ័រ។ សកម្មភាពទាំងនេះកើតឡើងនៅក្នុងក្លឹបសិក្សានានាក្នុងសហគមន៍ ហើយអាចក្លាយជាសកម្មភាពយ៉ាងងាយស្រួលជាផ្នែកនៃការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលបំផុសតួនាទីសកម្មរបស់សិស្សនៅក្នុងសហគមន៍ និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន (ឃុំ) របស់ពួកគេ។

វីដេអូទី៤.៣ ការចូលរួមរបស់យុវជននៅក្នុងកម្មវិធីស្ត្រីវ័យក្មេងក្នុងការដឹកនាំ

មើលវីដេអូ (រយៈពេល៖ ៣:៥១ នាទី)។

https://www.youtube.com/watch?v=xXdhzwAx2To

សំណួរបំផុស

តើពួកគេរៀនពីអ្វីខ្លះដើម្បីអាចតស៊ូមតិបាន?

តើសិស្សធ្វើសកម្មភាពអ្វីខ្លះ ដើម្បីតស៊ូមតិសម្រាប់សមភាពយេនឌ័រ?

តើអ្វីជាវិសាលភាពនៃគម្រោងសំឡេងជួង?

តើអ្នកណាចូលរួម?

ឧទាហរណ៍ទី២៖ ទិវាជួបជុំឪពុកម្ដាយនៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មី ឆ្នាំ២០២៣

អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់ថា សាលារៀនជំនាន់ថ្មីរៀបចំកម្មវិធីពិព័រណ៍ស្នាដៃសិស្សជារៀងរាល់ឆ្នាំ។ សិស្សានុសិស្សបង្ហាញលទ្ធផលស្នាដៃរបស់ពួកគេដោយមោទកភាពនៅក្នុងសាលារៀន ជូនចំពោះឪពុកម្ដាយ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងសហគមន៍ដែលមកទស្សនា។ រូបភាពខាងក្រោមបង្ហាញពីការតាំងពិព័រណ៍ស្នាដៃសិស្សឆ្នាំ២០២៣ នៅវិទ្យាល័យ ជា ស៊ីម ព្រែកអញ្ចាញ សម្រាប់មាតាបិតា សហគមន៍ និងសិស្សានុសិស្សទាំងអស់បានចូលរួម និងជួបជុំគ្នាដើម្បីបង្ហាញស្នាដៃរបស់ពួកគេក្នុងឆ្នាំសិក្សា។ ស្នាដៃរបស់ពួកគេរួមមានឯកសារស្រាវជ្រាវ ការបង្កើតផលិតផលធម្មជាតិ និងការអភិវឌ្ឍផែនការអាជីវកម្មដែលពាក់ព័ន្ធសម្រាប់ផលិតផលធម្មជាតិដូចជាសាប៊ូកក់សក់ ឬសាប៊ូបោកខោអាវ ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធី (Apps) ជាដើម។

សំណួរបំផុស៖

ហេតុអ្វីបានជាសាលារៀនរៀបចំពិព័រណ៍ស្នាដៃសិស្ស?

តើសកម្មភាពនេះអាចស្របទៅនឹងសកម្មភាពបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដូចម្ដេចខ្លះ?

តើអ្នកត្រូវការធនធានអ្វីខ្លះ?

តើអ្នកធ្លាប់រៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ស្រដៀងគ្នានៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នកដែរឬទេ?

ចំណាំទី១៖ នេះគឺជាឱកាសដ៏ល្អមួយដើម្បីឱ្យសហគមន៍ចូលរួមនៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នក ដូចដែលយើងនឹងពិភាក្សាបន្ថែមទៀតនៅក្នុងមេរៀនទី៨ នៃវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលនេះ។

ចំណាំទី២៖ ប្រសិនបើអ្នកកំពុងអនុវត្តក្លឹបសរសេរកូដនៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នក ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធី ឬកម្មវិធីក៏អាចឱ្យឧបករណ៍ដែលអាចធ្វើទៅបានសម្រាប់ផែនការផ្សព្វផ្សាយផងដែរ។
ឧទាហរណ៍៖
សាលារៀនជំនាន់ថ្មី ឧទាហរណ៍ទី១៖ ក្រុមសិស្សបង្កើតកម្មវិធីដែលអាចកំណត់ដឹងពីសំណើមនៅក្នុងដី។ នៅពេលដែលដីស្ងួត កម្មវិធីនេះធ្វើសកម្មភាពដល់ឧបករណ៍បញ្ចេញទឹកដើម្បីធានាថារុក្ខជាតិក្នុងសួនច្បារមានទឹកគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីដុះលូតលាស់។
https://www.facebook.com/NGSAction/videos/540970754473055

អ្នកសម្របសម្រួលសំយោគការចង់ចាំរបស់អ្នកចូលរួមថា សហគមន៍ និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានអាចចូលរួមចំណែកជាធនធានសម្ភារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីជួយដល់សកម្មភាពសិស្ស ដូចដែលយើងបានឃើញពីឧត្តមានុវត្តរបស់សាលារៀនល្អសដែលមានច្រើននៅក្នុងផ្នែកនេះ៖

សមាជិកសហគមន៍ចូលរួមថវិកា និងសម្ភារសម្រាប់យុទ្ធនាការបរិស្ថាន	**ការអំពាវនាវការជួយគាំទ្រពីសប្បុរសជន**

ដំណាក់កាលទី៥៖ ការអនុវត្តផែនការ

អ្វី? សិស្សអនុវត្តផែនការដោយផ្អែកលើដំណោះស្រាយដែលពួកគេបានជ្រើសរើស ដោយមានការចូលរួមពីសហគមន៍ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយ ដើម្បីជូនដំណឹងដល់ពួកគេអំពីដំណោះស្រាយដែលអាចកំណត់បាន។

ហេតុអ្វី? អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំឧទាហរណ៍បន្ទាប់ ពីអនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន រលួស ជំនួសវិញ។ អ្នកចូលរួមនឹងមើលវីដេអូពីមធ្យោបាយផ្សេងៗនៃសកម្មភាពរបស់សិស្ស។ មើលដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ហើយត្រៀមខ្លួនឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរខាងក្រោម (ឱ្យអ្នកចូលរួមសរសេរ)៖

វីដេអូទី៤.៤ ការការពារភពផែនដី គឺការពារជីវិតរបស់យើង (ពីអនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន រលួស)

https://www.youtube.com/watch?v=hUxnBmSIupE

សំណួរបំផុស៖

- តើសិស្សដោះស្រាយបញ្ហាអ្វីខ្លះ?
- តើមានសកម្មភាពសំខាន់ៗអ្វីខ្លះ?
- តាមទស្សនៈរបស់អ្នក ហេតុអ្វីបានជាសាលារៀនសម្រេចចិត្តរៀបចំសកម្មភាពបែបនេះ?
    - តើនរណាជាគោលដៅចុងក្រោយ?
- តើអ្នកគិតថាអ្នកអាចធ្វើបែបនេះនៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នកដែរឬទេ?

ចុងក្រោយ យើងនឹងចាប់ផ្តើមពិនិត្យមើលភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាមួយចំនួនដែលសាលារៀនអាចស្វែងយល់នៅដំណាក់កាលនេះ។ តាមពិតទៅ វាមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់សាលារៀនផងដែរក្នុងការមើលទៅពិភពខាងក្រៅ ហើយស្វែងរកឱកាសដែលអាចអនុញ្ញាតឱ្យសិស្សមានបទពិសោធន៍កាន់តែច្រើន ពង្រីកចំណេះដឹងរបស់ពួកគេ និងអនុវត្តនូវអ្វីដែលបានរៀនក្នុងអំឡុងពេលរៀនមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ យើងនឹងស្វែងយល់បន្ថែមនៅក្នុងមេរៀនទី៦ ប៉ុន្តែសូមចាប់ផ្តើមមើលការរួមផ្សំដែលអាចធ្វើបានទាំងនេះ។ ចំពោះបញ្ហានេះ អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំវីដេអូបន្ទាប់។ ការសហការដោយមានគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងទៀត (សូមមើលវីដេអូរបស់ក្មេងស្រី)។

កំណត់យុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ទស្សនិកជននៃទិសដៅនាពេលអនាគត៖ ជួយសិស្សរបស់អ្នកឱ្យគិតអំពី ថាតើទស្សនិកជនគោលដៅសម្រាប់សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយរបស់ពួកគេនឹងត្រូវធ្វើដូចម្តេច។ នៅពេលដែលយើងចង់តស៊ូមតិសម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាសម្បទារបស់មនុស្ស ឬដើម្បីជូនដំណឹងដល់សហគមន៍ឱ្យបានទូលំទូលាយ វាតែងតែមានយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការរួមបញ្ចូលការប្រជុំជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ឧទាហរណ៍តំណាងឃុំ

រូបភាពទី១៖ អង្គការ UNICEF នៅកម្ពុជា/២០២៣/សេង តារាវត្តី

ឬសង្កាត់ ដែលនៅជិតបំផុតជាមួយសហគមន៍ និងជាប់ឆ្នោតតាមកាលកំណត់។ ខាងក្រោមនេះ យើងបង្ហាញឧទាហរណ៍មួយនៅសាលារៀន**ត្រែង** ដែលសិស្សបានអង្កេតលើការគ្រប់គ្រងសំរាម ពួកគេសម្រេចចិត្តតស៊ូមតិដើម្បីសុំអន្តរាគមន៍ពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ឬសង្កាត់។ សិស្សថ្នាក់ទី៨ នៃអនុ

វិទ្យាល័យ**ថ្មីតាព្រហ្ម** ក្នុងខេត្តស្ទឹងត្រែង បង្ហាញដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហាគ្រប់គ្រងសំរាមដែលប្រឈមមុខនឹងមន្ត្រីសាលាឃុំ ឬសង្កាត់ មានការតស៊ូមតិដោយមានការជួយជ្រោមជ្រែងពីនាយកសាលា (រូបភាពខាងស្តាំ) ដើម្បីឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ឬសង្កាត់សាងសង់ឡដុតសំរាមនៅលើកោះក្បែរនោះគឺកោះជ្រោម។

លោក ឡាយ ឈុន ជំទុកទី១ ឃុំអូររ៉ាំង ដែលសារភាពកំហុសខ្លួនឯងថាបានចោលសំរាមពាសវាលពាសកាលដូចជាកន្ទុយបារី ប៉ុន្តែមិនបានដឹងថាវាពុលដល់បរិស្ថាន គាត់បាននិយាយថា "វាដូចជាការដាស់តឿនមួយ"។ លោកសង្ឃឹមថាពួកគេនឹងអាចទុកថវិកាដែលត្រូវការសម្រាប់សាងសង់ឡដុតនៅឆ្នាំក្រោយ។

ប្រភព៖ *https://www.unicef.org/cambodia/stories/students-empowered-take-action-against-rubbish*

នៅក្នុងទំព័រទី១៣៧-១៣៨ ឯកសារណែនាំអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានឆ្នាំ២០១៩ ផ្តល់យោបល់ និងការណែនាំអំពីការអនុវត្តផែនការ និងវិធីជួយសិស្សក្នុងការរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ ឬសកម្មភាពដែលបានសម្រេចចិត្ត។

ដំណាក់កាលទី៦៖ ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការវាយតម្លៃ

អ្វី? លើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យឆ្លុះបញ្ចាំងពីបទពិសោធន៍សិក្សារួមក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាព និងការអភិវឌ្ឍបំណិន។

ហេតុអ្វី? គ្រូបង្រៀនអាចប្រើឧបករណ៍ណាមួយដែលបានស្នើឡើងសម្រាប់ការវាយតម្លៃជាផ្លូវការ និងក្រៅផ្លូវការដែលមាននៅក្នុងឯកសារណែនាំអនុវត្តឆ្នាំ២០១៩។ មេរៀនទី៧ នឹងផ្តោតលើដំណើរការ និងឧបករណ៍វាយតម្លៃដែលយើងនឹងចាប់ផ្តើមឆ្លុះបញ្ចាំងពីសារៈសំខាន់ និងពេលវេលា។ សូមស្តាប់ពីសាលារៀនមួយចំនួន៖

ការឆ្លុះបញ្ចាំងលើដំណើរការទូទៅ

ការឆ្លុះបញ្ចាំងគឺជាបំណិនដ៏សំខាន់ដែលជួយបុគ្គលគ្រប់រូបឱ្យជៀសផុតពីកំហុសដដែលៗនាពេលអនាគត។ វាលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការគិត និងការវិភាគឱ្យបានហ្មត់ចត់ និងជួយឱ្យមានគំនិត និងដំណោះស្រាយល្អៗសម្រាប់ជីវិតប្រចាំថ្ងៃ។ គ្រូត្រូវបញ្ចូលការឆ្លុះបញ្ចាំង៖

- នៅចុងបញ្ចប់នៃមេរៀននីមួយៗ (ជាពាក្យសំដី) ឧទាហរណ៍៖

    - តើអ្នកជួបសកម្មភាពលំបាកអ្វីខ្លះសម្រាប់ថ្ងៃនេះដែរឬទេ ?
    - តើអ្នកបានធ្វើអ្វីខ្លះដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា ?
    - តើអ្នកសប្បាយចិត្តនឹងលទ្ធផលថ្ងៃនេះដែរឬទេ ?
- ចុងបញ្ចប់នៃដំណាក់កាលនីមួយៗ ត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងពីដំណើរការបំណិនគោលដៅ (ផ្ទាល់មាត់) ឧទាហរណ៍៖
    - ឆ្លុះបញ្ចាំងពីរបៀបអនុវត្តសកម្មភាព តើយើងបានរៀនអ្វីខ្លះ។ល។?
    - គិតអំពីរបៀបកែលម្អសកម្មភាពនេះនៅពេលក្រោយ។
- ចុងបញ្ចប់នៃឆមាស (ជាពាក្យសំដី ឬសរសេរ)៖ ដើម្បីពិនិត្យមើលចំណេះដឹងដែលទទួលបានឡើងវិញ ប៉ុន្តែជាពិសេសការកែលម្អការអនុវត្តបំណិនទន់ និងសមត្ថភាពគោល។
    - ទម្រង់អង្កេត
    - ការធ្វើតេស្តសរសេរ
    - កម្រងស្នាដៃ
    - ។ល។

អ្នកសម្របសម្រួលសួរអ្នកចូលរួម៖ ហេតុអ្វីបានជាវាសំខាន់ក្នុងការលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការឆ្លុះបញ្ចាំងជាបន្តបន្ទាប់?

ចម្លើយ៖ ការឆ្លុះបញ្ចាំងលើដំណើរការគឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់ ដែលសិស្សរៀនតាមរយៈសកម្មភាពសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា។ ជួនកាល ការឆ្លុះបញ្ចាំងនេះបង្កើតផលច្រើន ឬច្រើនជាងការដែលធ្វើគម្រោងខ្លួនឯងទៅទៀត។ ការឆ្លុះបញ្ចាំងនេះរួមបញ្ចូលទាំងការគិតអំពីរបៀបដែលសិស្សបានធ្វើការជាក្រុម ឬរបៀបដែលពួកគេស៊ូទ្រាំនឹងបញ្ហាប្រឈមក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការ។ នៅពេលអនាគត ការវិភាគបែប Meta នេះទំនងជាបានផល។

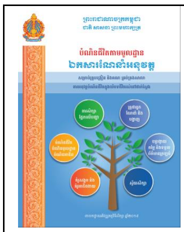	ពីទំព័រទី១៣៩-១៤១ ផ្តល់ជាគំនិតសម្រាប់ការឆ្លុះបញ្ចាំងចុងក្រោយជាមួយសិស្ស និងការរៀបចំរបាយការណ៍ចុងក្រោយសង្ខេបមួយពីការងារដែលបានធ្វើតាមថ្នាក់ និងការឆ្លុះបញ្ចាំងចុងក្រោយសម្រាប់ការកែលម្អនាពេលអនាគត។ ការពិពណ៌នាលម្អិតនៃដំណើរការវាយតម្លៃ និងឧបករណ៍ដែលមានស្រាប់ ត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងជំពូកទី៧ នៃឯកសារណែនាំអនុវត្ត។ **ព័ត៌មានលម្អិតនឹងត្រូវបានផ្តល់ជូននៅក្នុងមេរៀនទី៧ នៃឯកសារបណ្តុះបណ្តាលនេះ។**

ការរៀបចំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃការធ្វើការជាក្រុមនៅក្នុងការអនុវត្តគម្រោង

ការបែងចែកភាពខុសគ្នារវាងក្រុម និងធីម

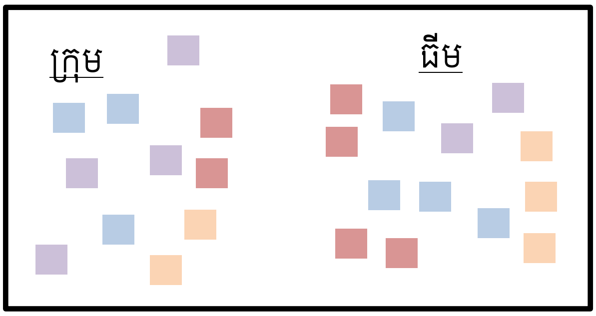

ចុងក្រោយ មុនពេលបញ្ចប់មេរៀន យើងនឹងមើលលម្អិតលើរបៀបរៀបចំក្រុមឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។

សូមអ្នកចូលរួមធ្វើការជាក្រុម។ សរសេរពាក្យ "ក្រុម" នៅផ្នែកខាងឆ្វេងក្តារខៀន និងពាក្យ "ធីម" នៅផ្នែកខាងស្តាំ និងគូសបន្ទាត់កណ្តាលបែងចែកក្តារខៀនជាពីរ។ ចែកក្រដាសស្អិតក័រឱ្យក្រុមនីមួយៗដោយមួយក្រុមទទួលបានដុំក្រដាសមានពណ៌ផ្សេងៗគ្នា។ ប្រាប់អ្នកចូលរួមរកភាពដូចគ្នា និងខុសគ្នារវាងក្រុម និងធីម។ ក្រុមអ្នកចូលរួមពិភាក្សា និងសរសេរចម្លើយលើក្រដាសស្អិតក័រមួយសន្លឹក ឧទាហរណ៍៖ "ក្រុម ជាការប្រមូលមនុស្សដែល.....ហើយធីម ជាទូទៅដំណើរការដោយ.....”។ ក្រដាសស្អិតក័រនីមួយៗមានល្បះមួយអំពីក្រុម និងធីម មិនមែនទាំងពីរលើក្រដាសតែមួយទេ។ បន្ទាប់ពីពិភាក្សាប្រហែល ១០ ទៅ ១៥នាទី ពួកគេត្រូវយកក្រដាសស្អិតក័រទាំងអស់សរសេរពី **ក្រុម** មកបិទខាងឆ្វេង និងក្រដាសសរសេរពី **ធីម** ទៅបិទនៅខាងស្តាំ។ បើពេលវេលាមិនគ្រប់គ្រាន់ អ្នកសម្របសម្រួលអាចបន្ថែមបាន។ ក្តារខៀនបិទក្រដាសហើយមានទម្រង់ដូចនឹងរូបភាពខាងស្តាំ។

អានល្បះលើក្រដាសនីមួយៗឱ្យឮៗសម្រាប់ **ក្រុម។** ប្រសិនបើល្បះមិនសូវច្បាស់ សូមក្រុមអ្នកចូលរួមដែលត្រូវនឹងពណ៌ក្រដាសស្អិតក័រធ្វើការពន្យល់។ ធ្វើដូចគ្នាដែរចំពោះ"**ធីម**"។

សួរអ្នកចូលរួមថាតើពួកគេមានអ្វីជាការសង្កេតឃើញបន្ថែមទៀតដែលពួកគេបានលឺ?

ឯកសារចែកទី៤.៣៖ *ការបង្កើតក្រុមអនុវត្តការសិក្សាបែបគម្រោងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងតុល្យភាព។*

អ្នកសម្របសម្រួល និងអ្នកចូលរួមអានជាមួយគ្នានូវអ្វីដែលមានក្នុងឯកសារចែកជូន៤.៣។ អ្នកសម្របសម្រួលអាចស្នើឱ្យអ្នកចូលរួមម្នាក់អានឮៗ មួយជួរម្តងៗ។ បន្ទាប់មកទៀត ឱ្យអ្នកចូលរួមម្នាក់អានល្បះចាប់ផ្តើមដោយ "វាប្រាកដណាស់ថា.....” ។ ពន្យល់ទៅអ្នកចូលរួមថា ផ្នែកបន្ទាប់នឹងនិយាយពីការបង្កើតក្រុមដែលមានប្រសិទ្ធភាព និងតួនាទីចាំបាច់ដើម្បីឱ្យក្រុមមួយធ្វើការជាមួយគ្នាបានល្អពេលអនុវត្តគម្រោងណាមួយនៅសាលារៀន។ ស្នើឱ្យគ្រូទុកពេល ៥នាទីដល់អ្នកចូលរួមសរសេរពីបទពិសោធន៍ពេលធ្វើការជាមួយក្រុមសិស្ស អាចជាការអនុវត្តការសិក្សាបែបគម្រោងណាមួយដែលដំណើរការមិន

ស្ទួល្អ ឧទាហរណ៍៖ សិស្សមិនអាចបញ្ចប់ការងារទាន់ពេល លទ្ធផលមិនសូវល្អ សមាជិកក្រុមមិនសូវសហការគ្នាជាដើម។ ឱ្យពួកគេពិចារណាពី៖

- អ្វីជាបញ្ហាប្រឈមដែលសមាជិកក្រុមជួបប្រទះពេលអនុវត្តគម្រោង?
- អ្វីទៅជាប្រភពនៃបញ្ហាប្រឈមទាំងអស់នោះ?

ជ្រើសរើសអ្នកស្ម័គ្រចិត្តពីរ ឬបីនាក់ដើម្បីចែករំលែករឿងរ៉ាវរបស់ពួកគេ។ ស្តាប់ករណីសិក្សាខាងក្រោម៖

- សិស្សក្នុងឧទាហរណ៍ដែលបានផ្តល់ឱ្យមានមុខងារជាការងារក្រុម មិនមែនជាការងារធីម។
- បញ្ហានេះទាក់ទងនឹងសិស្សចម្រុះដែលមិនសូវល្អ ពោលគឺក្រុមមិនដំណើរការល្អ ដោយសារពួកគេខ្វះសមាជិកណាមួយ ឬច្រើនដែលផ្តោតលើសកម្មភាព តម្រង់ទិស ឬផ្តោតលើមនុស្ស។

សួរទៅអ្នកចូលរួមថាតើពួកគេបានកត់សម្គាល់ឃើញគំរូណាមួយនៅក្នុងឧទាហរណ៍ដែលបរាជ័យ។ អ្នកសម្របសម្រួលធ្វើការសង្កេតផ្ទាល់ខ្លួនពីចំណុចទាំង ២ ខាងលើ(គឺភាពខុសគ្នារវាងក្រុម និងធីម និងការបាត់តួនាទីទទួលខុសត្រូវ)។ ប្រើប្រាស់ចំណុចទាំងអស់នេះដើម្បីជួយដល់ការពិភាក្សាបន្ទាប់អំពីតួនាទីធីម។

តួនាទីរបស់ធីម

អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់ដោយពាក្យរបស់គាត់ផ្ទាល់អំពីខ្លឹមសារនៅក្នុងកថាខណ្ឌដែលចាប់ផ្តើមដោយពាក្យ "គ្រូទាំងអស.....″ នៅឯកសារចែក ៤.៣។

សួរអ្នកចូលរួម "តើមានអ្នកចង់សាកល្បងពន្យល់ពីភាពខុសគ្នារវាងអ្នកផ្តោតលើសកម្មភាព អ្នកផ្តោតលើគំនិត និងអ្នកផ្តោតលើមនុស្សដែរឬទេ?″

បន្ទាប់មក ពន្យល់លម្អិតពីតួនាទីសមាជិកធីមនីមួយៗដូចខាងក្រោម៖

- អ្នកអនុវត្ត៖ អ្នកអនុវត្តចូលចិត្តអនុវត្តសកម្មភាព និងធ្វើឱ្យគំនិតក្លាយជាការពិត។ ពួកគេជាមនុស្សមានវិន័យក្នុងការរៀបចំសម្ភារផ្សេងៗឱ្យមានរបៀបរៀបរយ ហើយពួកគេក៏ជាអ្នកជួយគាំទ្រសមាជិកក្រុមផ្សេងៗទៀតផងដែរ។
- អ្នកជំរុញ៖ អ្នកជំរុញក៏ជាអ្នកអនុវត្តសកម្មភាពដែរ។ ពួកគេជំរុញការងារក្រុម និងលើកទឹកចិត្តសមាជិកក្រុមដើម្បីឱ្យមានដំណើរការទៅមុខ។ ពេលក្រុមជួបបញ្ហាអ្វីមួយ អ្នកជំរុញនេះដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះភ្លាមៗ។ ពួកគេភាគច្រើនជាអ្នកដឹកនាំ ឬអ្នកគ្រប់គ្រងចាត់ចែង។
- អ្នកបញ្ចប់៖ អ្នកបញ្ចប់ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការលម្អិតការងារតូចៗ និងភាគច្រើនធ្វើការដោយឯករាជ្យ។ ពួកគេជាអ្នកធានាថាលទ្ធផលសម្រេចបានមានគុណភាពអតិបរមា និងលើកទឹកចិត្តសមាជិកក្រុមឱ្យប្រឹងប្រែងទាំងអស់គ្នា។

- អ្នកពិនិត្យតាមដាន៖ អ្នកពិនិត្យតាមដានជាមនុស្សពូកែខាងធ្វើផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និងភាគច្រើនជាអ្នកចេះដឹងច្រើន។ ពួកគេគិតពីគំនិតណាមួយយ៉ាងល្អិតល្អន់ ហើយបើគំនិតនោះល្អ និងអាចសម្រេចទៅបានពួកគេនឹងជំរុញភ្លាម។
- អ្នកនវានុវត្តន៍៖ អ្នកនវានុវត្តន៍ជាមនុស្សមានភាពច្នៃប្រឌិតខ្ពស់។ ភាគច្រើនពួកគេជាអ្នកផ្ដើមគំនិតណាមួយ ហើយដឹកនាំគំនិតនោះទៅចែកចាយក្នុងក្រុម។
- អ្នកមានឯកទេស៖ អ្នកមានឯកទេសមានចំណេះដឹងជ្រៅជ្រះលើផ្នែកណាមួយ។ ពួកគាត់ចូលចិត្តការចែករំលែកគំនិតរបស់អ្នកដទៃ ពួកនេះចូលចិត្តធ្វើការតែឯងជាងធ្វើការជាក្រុម។ ពួកគេនាំជំនាញដ៏មានតម្លៃផ្សេងៗមកជួយការងារក្រុម។
- អ្នកអង្កេត៖ អ្នកអង្កេតចូលចិត្តរកឱកាសថ្មីៗ។ ពួកគេពូកែខាងទំនាក់ទំនងជាមួយមនុស្សជុំវិញខ្លួន ដូច្នេះជាទូទៅពួកគេអាចធ្វើរឿងមួយចំនួនមានប្រសិទ្ធភាពដូចជា ផ្នែកលក់ និងការធ្វើទីផ្សារជាដើម។
- អ្នកគាំទ្រធីម៖ អ្នកគាំទ្រធីម ធ្វើការចុះសម្រុងជាមួយសមាជិកផ្សេងទៀត ពូកែសម្របខ្លួន និងជាអ្នកស្ដាប់ដ៏ពូកែ។ ពួកគេពូកែដោះស្រាយបញ្ហាទំនាស់ក្នុងក្រុម ដោយធ្វើឱ្យអ្នកដទៃស្ងប់អារម្មណ៍ និងមានសន្តិភាពផ្លូវចិត្ត។
- អ្នកសម្របសម្រួល៖ អ្នកសម្របសម្រួលពូកែលើកទឹកចិត្តក្រុមឱ្យសហការគ្នា និងពូកែខាងលើកទឹកចិត្តសមាជិកទាំងអស់សម្រេចគោលដៅ។ ពួកគេជាមនុស្សពូកែខាងទំនាក់ទំនងជាងគេ និងទទួលបានទំនុកចិត្តច្រើនពីសមាជិកក្រុមផ្សេងទៀត។

សុំឱ្យអ្នកចូលរួមត្រឡប់ទៅធ្វើការក្រុមវិញ និងឆ្លុះបញ្ចាំងពីមូលហេតុពួកគេធ្វើការជាមួយគ្នាក្នុងសកម្មភាពពីមុននេះគឺសកម្មភាពកំណត់ក្រុម និងធីម ដោយប្រើក្រដាសស្ទីកគ័រ។ ពួកគេអាចពិភាក្សាដោយផ្អែកលើសំណួរនៅក្នុងឯកសារចែក៖

សំណួរពិភាក្សា

- តើអ្នកអាចមើលឃើញពីអន្តរកម្មខ្លីៗដែលមនុស្សផ្សេងគ្នាដើរតួនាទីខុសគ្នាដែរឬទេ?
- តើក្រុមសហការគ្នាបានល្អតាមមធ្យោបាយណា? តើមធ្យោបាយនោះអាចពន្យល់ដោយប្រើប្រាស់ព័ត៌មានបានសិក្សាពីតួនាទីសមាជិកធីមដែរឬទេ?
- តើអ្នកបានជួបបញ្ហាប្រឈមដែរឬទេ? ហេតុអ្វី? តើបញ្ហាប្រឈមទាំងនោះមានបញ្ហាណាមួយត្រូវបានពន្យល់ដោយព័ត៌មានពីតួនាទីសមាជិកធីមដែរឬទេ?

ខណៈពេលពួកគេស្ថិតក្នុងក្រុមតូចៗរបស់ពួកគេ សូមជជែកអំពីឧទាហរណ៍នៃបញ្ហាធីម។ ប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារពី**ឯកសារចែក ៤.៣**។ ធីម ដែលបង្កើតឡើងដោយសមាជិកមានសមត្ថភាពស្រដៀងគ្នាអាចចុះសម្រុងគ្នាបានល្អ ប៉ុន្តែលទ្ធផលអាចមិនជោគជ័យ។ ធីមមួយមានតែសមាជិកជាប្រភេទអ្នកផ្ដោតលើគំនិតតែម្យ៉ាង ដូចនេះពួកគេមិនអាចជំរុញគំនិតនោះទៅជាផលិតផលមានគុណភាពខ្ពស់បានទេ។ ឧទាហរណ៍ ការកំណត់រចនាសម្ព័ន្ធក្រុមខាងក្រោមអាចមានបញ្ហាសម្រាប់សិស្ស៖

- ប្រភេទតែមួយ៖ ប្រសិនបើសិស្សដែលផ្ដោតលើការគិតតែមួយនៅក្នុងក្រុម ជាឧទាហរណ៍ពួកគេប្រហែលជាមិនអាចនាំយកគំនិតរួមគ្នារបស់ពួកគេ ដើម្បីឆ្ពោះទៅមុខតាមរបៀបរៀបចំត្រឹមត្រូវនោះទេ។ ពួកគេប្រហែលជាខ្វះការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងការគិតស៊ីជម្រៅផងដែរ។
- ការបាត់តួនាទីណាមួយ៖ បើក្រុមមួយមិនមានសមាជិកណាម្នាក់ទទួលតួនាទីជាអ្នកបញ្ចប់នោះទេក្រុមនោះអាចមានគំនិតបង្កើតផលិតផលអស្ចារ្យណាមួយ ដោយមានស្មារតីសហការក្រុមល្អ សមាជិកមានសក្ដានុពល ប៉ុន្តែផលិតផលផលិតបានមានគុណភាពមិនសូវល្អព្រោះមិនមានតួនាទីអ្នកបញ្ចប់ និងអ្នកត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតផលសម្រេច"។

សូមឱ្យអ្នកចូលរួមត្រឡប់ទៅមើលឧទាហរណ៍ពីបរាជ័យនៃការងារសិស្សជាក្រុមហើយពិភាក្សាគ្នាពីសំណួរខាងក្រោម៖

សំណួរពិភាក្សា

- តើឧទាហរណ៍ណាមួយបង្ហាញពីបញ្ហាប្រឈមទាក់ទងនឹងតួនាទីក្រុម?
- តើលក្ខណៈនៃបញ្ហាប្រឈមនោះមានអ្វីខ្លះ?

សំណួរឆ្លុះបញ្ចាំងលក្ខណៈបុគ្គល

- ផ្អែកលើអ្វីដែលអ្នកដឹងពីសមាជិកសិស្សនៃធីមតើផ្នែកណាខ្លះនៃគម្រោងដែលមានភាពងាយស្រួលសម្រាប់ពួកគេ? តើសកម្មភាពប្រភេទណាខ្លះដែលពួកគេទំនងជាអាចអនុវត្តបានល្អ?
- ស្រដៀងគ្នានេះដែរ តើសកម្មភាពណាខ្លះដែលប្រឈមសម្រាប់សមាជិកធីម? ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថាវាជាបញ្ហាប្រឈម? ហើយតើសមាជិកធីមធ្វើដូចម្ដេចដើម្បីកាត់បន្ថយបញ្ហានោះ?
- តើគ្រូគួរធ្វើអ្វីខ្លះដើម្បីធានាបាននូវមុខងារត្រឹមត្រូវរបស់ធីម? បើដូច្នេះតើគាត់គួរធ្វើអ្វី? បើមិនដូច្នេះទេហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថាគ្រូគួរមានវិធីដោះស្រាយ?

សង្ខេបសំណួរនៅក្នុងក្រុមធំដែលសួរអ្នកចូលរួមសម្រាប់គំនិតរបស់ពួកគេនីមួយៗ។ បន្ថែមការឆ្លុះបញ្ចាំង ឬមតិកែលម្អផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកតាមការចង់បាន។

គ្រូអាច៖

- ទទួលបានចំណេះដឹងជិតស្និទ្ធអំពីភាពខ្លាំង ចំណាប់អារម្មណ៍ និងបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់សិស្ស។
- ត្រូវមានយុទ្ធសាស្ត្រនៅពេលបង្កើតក្រុមសិស្សសម្រាប់ការងារគម្រោង។
- ត្រូវប្រាកដថាក្រុមនីមួយៗមានសិស្សយ៉ាងតិចម្នាក់ដែលអាចដើរតួនាទី ឬតួនាទីនៅក្នុងប្រភេទសំខាន់ៗទាំងបីរួមមានសកម្មភាពតម្រង់ទិសគំនិត និងតម្រង់ទិសមនុស្ស។

ពន្យល់អ្នកចូលរួមពីអត្ថន័យនៃ "គម្រោងបណ្ដុះបំណិន (stretch project)" ។ អ្នកសម្របសម្រួលអាចប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារខាងក្រោម ឬប្រើប្រាស់ពាក្យសម្ដីផ្ទាល់ខ្លួន។

"គម្រោងបណ្ដុះបំណិន (stretch project)"

"សិស្សអភិវឌ្ឍខ្លួនតាមមធ្យោបាយផ្សេងៗគ្នាជាច្រើន។ គ្រូបង្រៀនត្រូវកត់ចំណាំចំណុចនេះ។ សិស្សម្នាក់ប្រហែលមិនមែនជាអ្នកអង្កេតដ៏ពូកែ តែគេអាចជាអ្នកពូកែទំនាក់ទំនងក្នុងសង្គមជាក់ស្ដែង។ សិស្សម្នាក់ទៀតប្រហែលមិនមានទំនុកចិត្តធ្វើជាអ្នកអនុវត្តដ៏ពូកែ តែគេក៏មានបំណិនផ្នែកនេះខ្លះដែរ។ គ្រូត្រូវមានភាពឆ្លាតវៃក្នុងការតម្រង់ទិសពួកគេឱ្យត្រូវបំណិន និងតួនាទីក្នុងក្រុម ដើម្បីជំរុញការលូតលាស់ និងបង្កើតការសិក្សាបែបគម្រោងបណ្ដុះបំណិនដែលជាឱកាសសម្រាប់ពួកគេអភិវឌ្ឍខ្លួន។"

បញ្ចប់មេរៀនទី៤

មេរៀនទី៥៖ វិធីបញ្ចូល ICT នៅក្នុងដំណើរការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

រយៈពេលមេរៀន៖ ៦ម៉ោង ៣០នាទី (បន្ថែម ១០ម៉ោងស្វ័យសិក្សា ការហាត់សម និងការអនុវត្ត)

សកម្មភាពអ្នកសម្របសម្រួលគួរត្រៀម៖

- ត្រូវធានាថាសម្ភារទាំងអស់បានរៀបចំរួចជាស្រេច រួមមានឯកសារចែក ស្លាយធ្វើបទបង្ហាញ និងសម្ភារចាំបាច់ផ្សេងៗទៀត
- រៀបចំទីកន្លែងបណ្ដុះបណ្ដាលសម្រាប់សកម្មភាពក្រុម និងការពិភាក្សា
- ថតចម្លងឯកសារចែកទាំងអស់មានក្នុងបញ្ជីខាងក្រោម

ធនធាន និងសម្ភារ៖

- ស្លាយមេរៀន កុំព្យូទ័រដោយមានភ្ជាប់អ៊ិនធឺណិត ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំងស្លាយ ផ្ទាំងស្លាយ
- ក្រដាស A4 និងប៊ិក
- ស្កុតបិទ
- ក្ដារខៀន ឬក្រដាសផ្ទាំងធំ និងហ្វឺត
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៥.១**៖ កសាងប្រអប់ឧបករណ៍ ICT របស់អ្នក៖ ស្វែងរកផ្នែកឧបករណ៍ផ្សេងៗ
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៥.២**៖ ការបញ្ចូល ICT ទៅក្នុងជំហានទាំង៦ ដំណាក់កាលនៃការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៥.៣**៖ បំណិន និងគុណវុឌ្ឍិសម្រាប់អាជីព ICT នៅកម្ពុជា
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៥.៤**៖ គន្លឹះសម្រាប់ការបញ្ចូល ICT ដោយជោគជ័យនៅក្នុងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន
- វីដេអូបង្ហាញពីការប្រើប្រាស់ ICT នៅសាលារៀននៅកម្ពុជា

វត្ថុបំណងសិក្សា៖

ពេលបញ្ចប់មេរៀនទី៥ អ្នកចូលរួមនឹងអាច៖

- ឈ្វេងយល់ពីសារៈសំខាន់ និងអត្ថប្រយោជន៍នៃការរួមបញ្ចូល ICT ទៅក្នុងការអប់រំបំណិនជីវិតនៅកម្ពុជា
- ពន្យល់ពីរបៀបបញ្ចូលឧបករណ៍ ICT ឥតគិតថ្លៃផ្សេងៗទៅក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗនៃដំណើរការអនុវត្តការអប់រំបំណិនជីវិត
- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីឧទាហរណ៍ជាក់ស្ដែងនៃការធ្វើសមាហរណកម្ម ICT ប្រកបដោយជោគជ័យក្នុងការអប់រំបំណិនជីវិតនៅកម្ពុជា
- អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីធានាការអនុវត្តជោគជ័យនៃឧបករណ៍ ICT នៅក្នុងកម្មវិធីការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានរបស់ពួកគេ

- ឈ្វេងយល់អំពីអាជីព ICT ផ្សេងៗ និងសំណុំជំនាញដែលត្រូវគ្នា

ឯកសារ និងកិច្ចការអាន៖

- ដំណោះស្រាយបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលសម្រាប់លើកកម្ពស់ការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន-សាលាឌីជីថល (moeys.gov.kh)
- គំរូមេរៀនការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន (https://kapekh.org/files/report_file/407-en.pdf0

ផែនការមេរៀន-មេរៀនទី៥

សេចក្ដីផ្ដើម និងការកំណត់ជំហាន (១ម៉ោង)

អ្នកសម្របសម្រួលស្វាគមន៍អ្នកចូលរួមដោយបង្ហាញពីគោលបំណងរបស់មេរៀនទី៥ និងការបណ្ដុះបណ្ដាល។ អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់យ៉ាងសង្ខេបនូវបញ្ញត្តិនៃ ICT និងតួនាទីរបស់វាក្នុងការលើកកម្ពស់ការអប់រំ។ ICT មកពីពាក្យពេញថា បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងសារគមនាគមន៍។ វាសំដៅលើឧបករណ៍ និងបច្ចេកវិទ្យាប្រើដើម្បីបង្កើត រក្សាទុក គ្រប់គ្រង ចែករំលែក និងចូលប្រើប្រាស់ព័ត៌មាន។ នៅក្នុងវិស័យអប់រំ ICT ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការលើកកម្ពស់ការសិក្សារួមមាន៖

- ***ការធ្វើឱ្យការសិក្សាមានភាពទាក់ទាញ និងអន្តរកម្ម៖*** *ឧបករណ៍ ICT ដូចជាល្បែងសិក្សា ការបង្ហាញជាក់ស្ដែង និងធនធានពហុព័ត៌មានអាចធ្វើឱ្យការសិក្សាមានភាពសប្បាយរីករាយ និងទាញការយកចិត្តទុកដាក់របស់សិស្សបាន។*
- ***ការផ្ដល់ការចូលប្រើប្រាស់ព័ត៌មានបានយ៉ាងទំលំទូលាយ៖*** *អ៊ិនធឺណិតអនុញ្ញាតិឱ្យសិស្សចូលប្រើប្រាស់ព័ត៌មានជាច្រើនលើសពីសៀវភៅសិក្សាគោល ការលើកកម្ពស់ការសិក្សា និងបំណិនស្រាវជ្រាវបែបឯករាជ្យ ។*
- ***ការសម្របសម្រួលការសហការ និងការទំនាក់ទំនង៖*** *វេទិការ និងឧបករណ៍អនឡាញអាចជួយឱ្យសិស្សភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយមិត្តភក្តិ និងអ្នកអប់រំពីជុំវិញពិភពលោក ការជម្រុញការងារក្រុម និងបំណិនទំនាក់ទំនង។*
- ***ការលើកកម្ពស់ការសិក្សាតាមបែបបុគ្គល៖*** *ICT អនុញ្ញាតឱ្យមានបទពិសោធន៍សិក្សាជាលក្ខណៈបុគ្គលដោយផ្ដល់ឱ្យនូវរបៀប និងជំហាននៃការសិក្សាផ្សេងៗគ្នា។ សិស្សអាចចូលប្រើប្រាស់ធនធាន និងសកម្មភាពដែលតម្រូវតាមតម្រូវការជាក់លាក់របស់ពួកគេ។*
- ***ការអភិវឌ្ឍបំណិនអក្ខរកម្មឌីជីថល៖*** *នៅពេលដែលបច្ចេកវិទ្យាត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងសង្គមកាន់តែខ្លាំង ការរៀបចំឱ្យសិស្សមានបំណិនអក្ខរកម្មឌីជីថលគឺជាការចាំបាច់ណាស់។ ICT នៅក្នុងការអប់រំជួយសិស្សឱ្យមានភាពងាយស្រួលក្នុងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់ការរៀន និងការទំនាក់ទំនង។*

សរុបសេចក្តីមក ICT អាចបំប្លែងការអប់រំពីវិធីសាស្ត្រគ្រូមជ្ឈមណ្ឌលទៅជាសិស្សមជ្ឈមណ្ឌលបានកាន់តែច្រើន ដោយការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់សិស្សឱ្យក្លាយជាអ្នកចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងដំណើរសិក្សារបស់ពួកគេ។

ការចែករំលែកបទពិសោធន៍ ICT នៅក្នុងថ្នាក់រៀននៅកម្ពុជា

អ្នកសម្របសម្រួលសួរអ្នកចូលរួមឱ្យចែករំលែកបទពិសោធន៍របស់ពួកគេជាមួយការប្រើប្រាស់ ICT នៅក្នុងថ្នាក់រៀនរបស់ពួកគេ។ ចាប់ផ្តើមដោយសួរសំណួរទៅកាន់អ្នកចូលរួមទាំងអស់៖

"ចូរគិតពីបទពិសោធន៍របស់អ្នក (ប្រសិនបើមាន) ដោយប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ ICT នៅក្នុងថ្នាក់រៀន។ តើមានមធ្យោបាយណាខ្លះដែលអាចបញ្ចូលបច្ចេកវិទ្យាទៅក្នុងមេរៀនរបស់អ្នក?"

អ្នកសម្របសម្រួលផ្តល់ឱ្យអ្នកចូលរួមនូវក្រដាសបិទតូចៗ (sticky note) ហើយឱ្យពួកគេសរសេរនៅលើក្រដាសបិទតូចៗនីមួយៗដោយមានឧទាហរណ៍ជាក់លាក់ ពីវិធីដែលពួកគេប្រើប្រាស់ ICT នៅក្នុងថ្នាក់រៀន (ឬជាឧទាហរណ៍ដែលពួកគេមានសាក្សីពីសហការី) ណែនាំអ្នកចូលរួមឱ្យឡើងមកបិទក្រដាសបិទតូចៗដែលពួកគេបានសរសេរនៅលើក្តារខៀនខាងក្រោមចំណងជើងពីរ៖ **ភាពជោគជ័យ និងបញ្ហាប្រឈម**

អ្នកសម្របសម្រួល សម្របសម្រួលការពិភាក្សាក្រុមជុំវិញឧទាហរណ៍ដែលបានបិទនៅលើក្តារខៀន។

- សម្រាប់ "ភាពជោគជ័យ"៖ ស្វែងរកអ្វីដែលធ្វើឱ្យការបញ្ចូល ICT មានប្រសិទ្ធភាព (ឧ. ឧបករណ៍ជាក់លាក់ដែលបានប្រើប្រាស់ ប្រធានបទមេរៀន ការចូលរួមរបស់សិស្ស)។
- សម្រាប់ "បញ្ហាប្រឈម"៖ ពិភាក្សាដំណោះស្រាយដែលមានសក្តានុពល ឬយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងបរិបទសាលារៀននៅកម្ពុជា (ឧ.ការចូលប្រើអ៊ិនធឺណិតនៅមានកម្រិត កង្វះការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ ការពិចារណាសម្រាប់សាលារៀននៅតាមទីជនបទ)។

ភាពជោគជ័យ៖ ឧទាហរណ៍ដែលការបញ្ចូល ICT មានប្រសិទ្ធភាព	**បញ្ហាប្រឈម៖** ឧទាហរណ៍ដែលការបញ្ចូល ICT មានការលំបាក

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន៖ នៅក្នុងវគ្គនេះ អ្នកចូលរួមនឹងចែករំលែកពីបទពិសោធន៍របស់ខ្លួនជាមួយនឹងការបញ្ចូល ICT ទាំងផលវិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមាន។ ការពិភាក្សានេះនឹងជំរុញឱ្យមានគំនិត និងបង្កើតយុទ្ធសាស្រ្តសម្រាប់ការបញ្ចូល ICT ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងថ្នាក់រៀននៅកម្ពុជា។ ហើយអ្នកចូលរួមនឹងទទួលបានការយល់ដឹងអំពីបរិបទជាក់លាក់ និងបញ្ហាប្រឈមដែលសាលារៀននៅកម្ពុជាជួបប្រទះនៅពេលបញ្ចូលបច្ចេកវិទ្យា។

បញ្ហាប្រឈម និងឱកាសនៃការបញ្ចូល ICT នៅក្នុងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា (១ម៉ោង)

យោងតាម "ការចែករំលែកបទពិសោធន៍ ICT ក្នុងថ្នាក់រៀននៅកម្ពុជា" ការតាមដាននេះ បង្ហាញឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅទៅលើបញ្ហាប្រឈម និងឱកាសនៃការបញ្ចូល ICT ក្នុងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា។ អ្នកសម្របសម្រួលសង្ខេបដោយខ្លីនូវចំណុចសំខាន់ៗពីសកម្មភាពមុន ដោយលើកឡើងពីភាពជោគជ័យ និងបញ្ហាប្រឈមដែលបានកំណត់ជាមួយការបញ្ចូល ICT។

បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលផ្លាស់ប្តូរការផ្តោតអារម្មណ៍ទៅជាការពិភាក្សាដ៏ទូលំទូលាយវិញ ដោយសួរសំណួរភ្លាមៗ៖

"ការពិចារណាបរិបទសាលារៀននៅកម្ពុជា និងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានជាពិសេស តើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមដ៏ធំជាងគេបំផុត ដែលពួកយើងប្រឈមមុខនៅពេលបញ្ចូលឧបករណ៍ ICT នោះ ?"

អ្នកសម្របសម្រួលផ្តល់ឱ្យអ្នកចូលរួមនូវហ្វឹត និងណែនាំពួកគេឱ្យប្រមូលគំនិតពីបញ្ហាប្រឈមនៅលើក្តារខៀន ឬក្រដាសផ្ទាំងធំ។ លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ដោយឱ្យអ្នកចូលរួមចូលរួមផ្តល់ និងកសាងគំនិតជាមួយគ្នាទៅវិញទៅមក។ ប្រើហ្វឹតមានពណ៌ផ្សេងគ្នា ដើម្បីបែងចែកភាពខុសគ្នារវាងការរួមចំណែករបស់អ្នកចូលរួម។ នៅពេលដែលបញ្ជីបញ្ហាប្រឈមត្រូវបានបង្កើតឡើងរួចហើយ អ្នកសម្របសម្រួលប្តូរការចាប់អារម្មណ៍ទៅរកឱកាសវិញម្តងដោយសួរ៖

"ទោះបីជាមានបញ្ហាប្រឈមខ្លះក្តី តើមានឱកាសអ្វីអាចឱ្យមានការបញ្ចូល ICT ចូលទៅក្នុងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា ?"

អ្នកសម្របសម្រួលធ្វើការរំលឹកឡើងវិញនូវដំណើរការបំផុសគំនិត ដោយលើកនេះផ្តោតលើឱកាសសម្រាប់ការបញ្ចូល ICT នៅក្នុងកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ អ្នកចូលរួមអាចប្រើហ្វឹតពណ៌ថ្មីដើម្បីបែងចែកគំនិតរបស់ពួកគេ។

អ្នកសម្របសម្រួលសម្របសម្រួលការពិភាក្សាជាក្រុមជុំវិញបញ្ហាប្រឈម និងឱកាសដែលបានរាយបញ្ជីនៅលើក្ដារខៀន។ ស្វែងរកដំណោះស្រាយ ឬយុទ្ធសាស្ត្រដែលមានសក្ដានុពល ដើម្បីដោះស្រាយលើបញ្ហាប្រឈមដែលបានកំណត់ (ពិចារណារកដំណោះស្រាយដែលបានពិភាក្សានៅក្នុងសកម្មភាពមុន)។ បន្ទាប់មកពិភាក្សាអំពីឱកាសជាក់លាក់ដែលអាចប្រើប្រាស់បាន ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន (ឧ. ការកែលម្អការចូលរួមរបស់សិស្ស ការលើកកម្ពស់កិច្ចសហការក្នុងការផ្សព្វផ្សាយដល់សហគមន៍)។

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន៖ ក្នុងសកម្មភាពនេះ អ្នកចូលរួមនឹងទទួលបានការយល់ដឹងកាន់តែស៊ីជម្រៅអំពីបញ្ហាប្រឈមជាក់លាក់ និងឱកាសនៃការបញ្ចូល ICT ក្នុងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា។ ការពិភាក្សានឹងលើកទឹកចិត្តឱ្យអ្នកចូលរួមគិតប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិតអំពីការជំនះលើបញ្ហាប្រឈម និងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាឱ្យអស់ពីលទ្ធភាព។ ហើយសកម្មភាពនេះនឹងកំណត់ដំណាក់កាលសម្រាប់វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលដែលនៅសល់ ហើយអ្នកចូលរួមនឹងស្វែងយល់បន្ថែមអំពីយុទ្ធសាស្ត្រជាក់ស្ដែងសម្រាប់ការបញ្ចូល ICT នៅក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗនៃដំណើរការបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

ការកសាងប្រអប់ឧបករណ៍ ICT របស់អ្នក៖ ស្វែងរកផ្នែកឧបករណ៍ផ្សេងៗគ្នា ICT (៣០នាទី)

អ្នកសម្របសម្រួលចាប់ផ្ដើមណែនាំថាក្នុងវគ្គនេះ អ្នកចូលរួមនឹងរៀនអំពីប្រភេទផ្សេងៗនៃឧបករណ៍ ICT ដែលអាចបញ្ចូលទៅក្នុងមេរៀនទូទៅ ដើម្បីបង្កើនការរៀនសូត្រ និងការចូលរួមរបស់សិស្ស។

អ្នកសម្របសម្រួលបែងចែកអ្នកចូលរួមជាក្រុមតូចៗ ដោយចាត់ក្រុមនីមួយៗនូវប្រភេទមួយពីផែនទីគំនិតប្រអប់ឧបករណ៍ ICT។ ចាត់ចែងក្រុមនីមួយៗដើម្បីស្រាវជ្រាវ និងពិភាក្សាអំពីឧបករណ៍ជាក់លាក់នៅក្នុងប្រភេទដែលបានកំណត់របស់ពួកគេ។ លើកទឹកចិត្តពួកគេឱ្យពិចារណា៖

o ចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយនៃឧបករណ៍ផ្សេងៗ

o កម្មវិធីសក្តានុពលក្នុងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

o ភាពស្និទ្ធស្នាលក្នុងការប្រើប្រាស់ និងភាពងាយស្រួលសម្រាប់សិស្សានុសិស្ស

បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលសុំឱ្យក្រុមនីមួយៗបង្ហាញការរកឃើញរបស់ពួកគេទៅកាន់ទស្សនិកជនកាន់តែច្រើន ចែករំលែកឧទាហរណ៍ និងជំរុញការពិភាក្សា។

ការកសាងប្រអប់ឧបករណ៍ ICT៖ ស្វែងរកវិធីដែលទាក់ទាញ (១ម៉ោង)

អ្នកសម្របសម្រួលយោងលើ**ឯកសារ ៥.១**៖ ការកសាងប្រអប់ឧបករណ៍ ICT របស់អ្នក៖ ស្វែងរកប្រភេទឧបករណ៍ផ្សេងៗ (**ចែកឯកសារ ៥.១**) និងឱ្យអ្នកចូលរួមបើកមើលហើយអានវា។ អ្នកសម្របសម្រួលពិនិត្យមើលផ្នែកនីមួយៗម្តងមួយៗ និងសង្កត់ធ្ងន់លើចំណុចគន្លឹះៗ៖

- ពន្យល់ត្រួសៗពីគោលបំណងនៃផ្នែកនីមួយៗ (ឧ.រៀបចំឧបករណ៍សម្រាប់បង្កើតរូបភាព)
- រៀបរាប់ពីឧបករណ៍ជាឧទាហរណ៍ដែលចុះបញ្ជីនៅក្នុងផ្នែកនោះ
- លើកទឹកចិត្តអ្នកចូលរួមឱ្យសួរសំណួរបញ្ជាក់ស្ដីពីផ្នែកជាក់លាក់ ឬឧបករណ៍ណាមួយ

ការស្វែងរកតាមគេហទំព័រ៖

អ្នកសម្របសម្រួលបែងចែកអ្នកចូលរួមជាក្រុមតូចៗ (អ្នកចូលរួម ៤ ទៅ ៥នាក់ក្នុងមួយក្រុម)។ រៀបចំផ្នែកឧបករណ៍ ICT ជាក់លាក់ដល់ក្រុមនីមួយៗ (ត្រូវធានាថាមិនមានការត្រួតស៊ីគ្នាដើម្បីជៀសវាងការច្រំដែល)។ បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលណែនាំទៅក្រុមនីមួយៗដើម្បីជ្រើសរើសឧបករណ៍គំរូមួយដែលមាននៅក្នុងបញ្ជីក្នុងផ្នែកដែលបានរៀបចំឱ្យពីឯកសារចែក។ (ម៉្យាងទៀតប្រសិនបើមានឧបករណ៍ជាក់លាក់ដែលអ្នកសម្របសម្រួលចង់ឱ្យពួកគេស្វែងរក គេអាចចាត់តាំងវាដោយផ្ទាល់)។ អ្នកសម្របសម្រួលទុកពេលឱ្យពួកគេមួយចំនួន (ប្រហែល ៥-៧នាទី) ដើម្បីស្វែងរកឧបករណ៍ដែលបានជ្រើសរើសដោយប្រើកម្មវិធីស្វែងរកតាមអ៊ីនធឺណិត។ អ្នកសម្របសម្រួលលើកទឹកចិត្តពួកគេឱ្យ៖

- ចូលមើលឧបករណ៍របស់គេហទំព័រ ឬធនធានផ្លូវការ
- រកមើលលក្ខណៈ និងមុខងារដែលមាន
- ស្វែងរកវីដេអូបង្រៀន ឬវីដេអូណែនាំ (ប្រសិនបើមាន)

ការជម្រុញការរុករក (ជម្រើស)៖

អាស្រ័យលើពេលវេលា និងធនធានដែលមាន អ្នកសម្របសម្រួលពិចារណាផ្ដល់នូវជំហានរុករកតាមជម្រើសមួយ៖

- ប្រសិនបើឧបករណ៍ខ្លះផ្ដល់គណនីដោយឥតគិតថ្លៃបណ្ដោះអាសន្ន ឬមុខងារមូលដ្ឋានមួយចំនួនដោយមិនចាំបាច់ចុះឈ្មោះ អ្នកសម្របសម្រួលអាចព្យាយាមបង្កើតគម្រោងគំរូ ឬសកម្មភាពនៅក្នុងឧបករណ៍។
- នេះអាចផ្ដល់ប្រយោជន៍ជាពិសេសសម្រាប់ផ្នែកមួយចំនួនដូចជាឧបករណ៍ដែលរៀបចំការបង្កើតឯកសារ ឬឧបករណ៍វាស់វែង។

ការចែករំលែក និងការពិភាក្សាក្រុម៖

អ្នកសម្របសម្រួលមានក្រុមចែករំលែកឧបករណ៍ដែលជ្រើសរើសរបស់ពួកគេ និងលទ្ធផលសំខាន់ៗពីការរុករកនោះ។ អ្នកសម្របសម្រួលលើកទឹកចិត្តពួកគេឱ្យពិភាក្សា៖

- តើអ្វីជាចំណាប់អារម្មណ៍ដំបូងរបស់ពួកគេចំពោះឧបករណ៍?
- តើលក្ខណៈ និងមុខងារសំខាន់ៗអ្វីខ្លះដែលពួកគេបានរកឃើញ?
- តើពួកគេអាចស្រមៃដោយប្រើឧបករណ៍នេះសម្រាប់ការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានបានដែរឬទេ? បានយ៉ាងដូចម្ដេច?

សម្របសម្រួលការពិភាក្សានៅក្នុងថ្នាក់នូវការធ្វើបទបង្ហាញបន្តបន្ទាប់ ដោយអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកចូលរួមសួរសំណួរ និងចែករំលែកការយល់ឃើញផ្ទាល់ខ្លួនលើឧបករណ៍ដែលបានរុករកនោះ។

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន៖ អ្នកសម្របសម្រួលសង្ខេបខ្លីៗនូវចំណុចសំខាន់ៗដែលបានពិភាក្សាអំឡុងពេលធ្វើសកម្មភាពរុករក។ លើកទឹកចិត្តអ្នកចូលរួមឱ្យបន្តរុករកឧបករណ៍ ICT ផ្សេងៗទៀតក្រៅពីវគ្គនេះ។ ហើយអ្នកសម្របសម្រួលត្រូវរំលឹកពួកគេពីឯកសារចែកដែលជាឯកសារយោងណែនាំសម្រាប់ផ្នែកឧបករណ៍ ICT ជាច្រើនទៀត។ ការរុករកដែលគួឱ្យទាក់ទាញនេះអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកចូលរួមស្វែងរកកាន់តែស៊ីជម្រៅលើឧបករណ៍ជាក់លាក់នៅក្នុងផ្នែកដែលបានរៀបរាប់។ ដោយបញ្ចូលគ្នានូវការរុករកតាមគេហទំព័រជាមួយសកម្មភាពលើកកម្ពស់ការសិក្សាតាមជម្រើស និងការពិភាក្សាក្រុម វិធីសាស្ត្រនេះជម្រុញការសិក្សាបែបសកម្ម និងជួយអ្នកចូលរួមឱ្យធ្វើការសម្រេចចិត្តត្រឹមត្រូវលើការបញ្ចូលឧបករណ៍ ICT ទៅក្នុងកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

ការបញ្ចូល ICT ទៅក្នុងដំណាក់កាលទាំង៦ របស់បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន (១ម៉ោង)

វគ្គនេះនឹងស្វែងរកការបញ្ចូលឧបករណ៍ព័ត៌មានវិទ្យា និងបច្ចេកវិទ្យាទំនាក់ទំនង (ICT) ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពទៅក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗនៃដំណើរការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

អ្នកសម្របសម្រួលរំលឹកត្រួសៗដល់អ្នកចូលរួមនូវដំណាក់កាលទាំង៦ រួមបញ្ចូលទាំងការអនុវត្ត (ឧ. ការប្រើប្រាស់រូបភាព ឬស្រងពួកវាដាក់លើក្ដារខៀន) ដែលពួកគេបានរៀននៅក្នុងមេរៀនទី៤។ អ្នកសម្របសម្រួលអាចសួរអ្នកស្ម័គ្រចិត្តពីរបីនាក់ឱ្យសង្ខេបដំណាក់កាលនីមួយៗតាមពាក្យផ្ទាល់ខ្លួនគេ ដើម្បីធានាថាអ្នកទាំងអស់គ្នាមានការយល់ដឹងដូចគ្នា។

អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់ថា ការបញ្ចូល ICT លើកកម្ពស់ទិដ្ឋភាពជាច្រើននៃបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដោយការធ្វើឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពកាន់តែច្រើន មានការចូលរួម និងមានទិន្នន័យច្បាស់លាស់។

បន្ទាប់មកណែនាំខ្លីៗនូវបញ្ញត្តិនៃការបញ្ចូល ICT សម្រាប់ដំណាក់កាលនីមួយៗ សង្កត់ធ្ងន់ពីអត្ថប្រយោជន៍ដែលមានសក្តានុពលដោយសំដៅលើ ឯកសារ ៥.២ ជាឧទាហរណ៍ជាក់លាក់។

អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារ ៥.២៖ "ការបញ្ចូល ICT ទៅក្នុងដំណាក់កាលទាំង៦ នៃបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន"។ បន្ទាប់មកផ្តល់ឱ្យអ្នកចូលរួមនូវពេលវេលាមួយចំនួនដើម្បីរុករកឧបករណ៍ ICT ដែលបានស្នើឡើងសម្រាប់ដំណាក់កាលនៃបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅក្នុងឯកសារ។ លើកទឹកចិត្តពួកគេឱ្យពិចារណាលើឧបករណ៍បន្ថែមដែលពួកគេស្គាល់។

អ្នសម្របសម្រួលបែងចែកអ្នកចូលរួមជាក្រុមតូចៗ (ប្រហែល៤-៥នាក់)។ ដាក់កិច្ចការលើដំណាក់កាលបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានជាក់លាក់ (ឧ.ដំណាក់កាលទី១៖ ការស្វែងយល់ពីប្រធានបទ) ដល់ក្រុមនីមួយៗ។ អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំក្រុមនីមួយៗឱ្យពិភាក្សា និងប្រមូលគំនិតលើឧបករណ៍ ICT ដែលមានសក្តានុពល ពួកគេអាចប្រើប្រាស់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ដំណាក់កាលដែលពួកគេបានចាត់ចែងនៃដំណើរការបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ អ្នកសម្របសម្រួលលើកទឹកចិត្តពួកគេឱ្យពិចារណាកត្តាមួយចំនួនដូចជា៖

- អាយុ និងកម្រិតអក្ខរកម្មឌីជីថលនៃក្រុមគោលដៅ។
- វត្ថុបំណងមេរៀនច្បាស់លាស់សម្រាប់ដំណាក់កាលនោះ។
- ធនធាន និងលទ្ធភាពនៃការចូលប្រើប្រាស់ដែលអាចមាន។

អ្នកសម្របសម្រួលមានក្រុមនីមួយៗធ្វើបទបង្ហាញឧបករណ៍ដែលបានជ្រើសរើសរបស់ខ្លួន និងវិធីដែលពួកគេបញ្ចូលឧបករណ៍ទាំងនោះទៅក្នុងដំណាក់កាលបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដែលដាក់កិច្ចការឱ្យធ្វើ។ លើកទឹកចិត្តពួកគេឱ្យផ្តល់ឧទាហរណ៍ច្បាស់លាស់នៃរបៀបដែលឧបករណ៍អាចប្រើប្រាស់បាន (ឧ. ការបង្កើតតេស្តតាមអនឡាញដើម្បីវាស់វែងបុរេពុទ្ធិនៅដំណាក់កាលទី១)។ អ្នកសម្របសម្រួលសម្របសម្រួលការពិភាក្សាក្រុមធំដោយតាមលំដាប់លំដោយនៃការធ្វើបទបង្ហាញនីមួយៗ។

- លើកទឹកចិត្តឱ្យសួរសំណួរ ផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់ និងស្នើយោបល់ពីអ្នកចូលរួមផ្សេងៗទៀត។
- ពិភាក្សាពីភាពខ្លាំង និងខ្សោយនៃឧបករណ៍ដែលបានស្នើ និងស្វែងរកជម្រើសរើសផ្សេងៗ។

ការបញ្ចូលឧបករណ៍ ICT ផ្សេងៗគ្នាទៅក្នុងគំរូមេរៀនការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានក្នុងពិភពពិត (១ ម៉ោង)

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា វគ្គនេះផ្តល់ឱ្យអ្នកចូលរួមនូវឱកាសមួយដើម្បីស្វែងយល់ពីការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៃឧបករណ៍ ICT នៅក្នុងគំរូមេរៀនការអប់រំបំណិនជីវិតាមមូលដ្ឋាន។ តាមរយៈការងារជា

ក្រុម និងការបំផុសគំនិត អ្នកចូលរួមនឹងទទួលបានបទពិសោធន៍ជាក់ស្តែងក្នុងការជ្រើសរើស និងរួមបញ្ចូលឧបករណ៍ ICT ដែលសមស្របដើម្បីបង្កើនលទ្ធផលសិក្សា។

មុនពេលសកម្មភាពនេះ អ្នកសម្របសម្រួលសំដៅដល់អ្នកចូលរួមក្នុងការចែកជូន**ឯកសារ ៥.១**៖ "ការកសាងប្រអប់ឧបករណ៍ ICT របស់អ្នក៖ការរុករកប្រភេទឧបករណ៍ផ្សេងៗ"(ដែលបានចែកជូនពីមុន) ហើយផ្តល់ឯកសារថតចម្លងគំរូមេរៀនការអប់រំបំណិនជីវិតាមមូលដ្ឋាន ឬសុំឱ្យពួកគេមើលមេរៀនតាមរយៈតំណភ្ជាប់នេះ៖ https: //kapekh.org/files/report_file/407-en.pdf សម្រាប់ការងារក្រុម។

អ្នកសម្របសម្រួលផ្តល់ក្រដាសគំនូសតាង ឬហ្វឺតក្តារខៀនសម្រាប់បទបង្ហាញជាក្រុមផងដែរ។

អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំយ៉ាងខ្លីអំពីសកម្មភាព និងគោលបំណងរបស់វា (ការរួមបញ្ចូលឧបករណ៍ ICT ទៅក្នុងមេរៀនការអប់រំបំណិនជីវិតាមមូលដ្ឋានក្នុងពិភពពិត) ហើយបន្ទាប់មកបង្ហាញគំរូមេរៀនការអប់រំបំណិនជីវិតាមមូលដ្ឋានក្នុងពិភពពិតដែលបានរៀបចំទុកជាមុននៅក្នុងតំណភ្ជាប់ខាងលើ ហើយត្រូវប្រាកដថាគំរូមេរៀនបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់អំពីគោលបំណងសិក្សា ខ្លឹមសារគោល និងសកម្មភាពដែលបានគ្រោងទុក។

(ការងារជាក្រុម) ការរួមបញ្ចូលឧបករណ៍ ICT (២៥នាទី)៖

អ្នកសម្របសម្រួលបែងចែកអ្នកចូលរួមជាក្រុមតូចៗ (ចំនួនអ្នកចូលរួម ៤-៥នាក់)។ ផ្តល់ឱ្យក្រុមនីមួយៗនូវឯកសារថតចម្លងគំរូមេរៀនការអប់រំបំណិនជីវិតាមមូលដ្ឋាន(សូមមើលតំណភ្ជាប់ខាងលើ) និង**ឯកសារចែក ៥.១** "ការកសាងប្រអប់ឧបករណ៍ ICT របស់អ្នក"។

អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំក្រុមនីមួយៗឱ្យ៖

- ពិនិត្យដោយប្រុងប្រយ័ត្ននូវគំរូមេរៀនការអប់រំបំណិនជីវិតាមមូលដ្ឋានដែលបានផ្តល់ជូនដោយផ្តោតលើគោលបំណងសិក្សា និងសកម្មភាពដែលបានគ្រោងទុកនៅតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ។

- យោងទៅលើសៀវភៅណែនាំឧបករណ៍ ICT ដើម្បីបំផុសគំនិតឧបករណ៍ ICT ដ៏មានសក្តានុពលពីប្រភេទផ្សេងៗដែលអាចត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងដំណាក់កាលផ្សេងៗគ្នានៃមេរៀន។

- ពិភាក្សាអំពីរបៀបដែលឧបករណ៍ ICT នីមួយៗដែលបានជ្រើសរើសនឹងជួយបង្កើនបទពិសោធន៍សិក្សា និងគាំទ្រសិស្សក្នុងការសម្រេចគោលបំណងមេរៀន។

- ពិចារណាលើកត្តាមួយចំនួនដូចជា អាយុសិស្ស ជំនាញអក្ខរកម្មឌីជីថល និងធនធានដែលមាននៅពេលជ្រើសរើសឧបករណ៍។

បទបង្ហាញក្រុមតូច និងការពិភាក្សាក្រុមធំ (៣០នាទី)៖

បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការងារក្រុមតូច អ្នកសម្របសម្រួលប្រាប់ថាក្រុមនីមួយៗមានពេល ៥-៧នាទីដើម្បីបង្ហាញឧបករណ៍ ICT ដែលបានជ្រើសរើសរបស់ពួកគេ និងផែនការរួមបញ្ចូលរបស់ពួកគេសម្រាប់គំរូមេរៀនការអប់រំបំណិនជីវិតាមមូលដ្ឋាន។ អ្នកសម្របសម្រួលលើកទឹកចិត្តពួកគេឱ្យប្រើក្រដាសគំនូសតាង ឬក្តារខៀន ដើម្បីបង្ហាញឱ្យឃើញនូវគំនិតរបស់ពួកគេ (ឧ. តារាងបង្ហាញជំហានមេរៀនឧបករណ៍ ICT ដែលត្រូវគ្នា និងរបៀបដែលពួកគេបង្កើនការរៀនសូត្រ)។

បន្ទាប់ពីការធ្វើបទបង្ហាញនីមួយៗ អ្នកសម្របសម្រួលសម្របសម្រួលដឹកនាំការពិភាក្សាក្រុមធំ ដើម្បីស្វែងយល់ពីយុទ្ធសាស្រ្តសមាហរណកម្ម ICT ដែលបានស្នើឡើង។ លើកទឹកចិត្តឱ្យមានសំណួរ មតិកែលម្អ និងការផ្តល់យោបល់ពីអ្នកចូលរួមផ្សេងទៀត។ ពិភាក្សាពីចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយនៃវិធីសាស្រ្តនីមួយៗដែលបានស្នើឡើង និងស្វែងរកឧបករណ៍ ICT ជំនួសដែលអាចប្រើប្រាស់បាន។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន៖ អ្នកសម្របសម្រួលសង្ខេបចំណុចសំខាន់ៗដែលបានពិភាក្សាក្នុងអំឡុងពេលធ្វើសកម្មភាព។ សង្កត់ធ្ងន់លើសារៈសំខាន់នៃការពិចារណាបរិបទ (តម្រូវការរបស់សិស្ស ធនធាន) នៅពេលជ្រើសរើសឧបករណ៍ ICT។ លើកទឹកចិត្តឱ្យអ្នកចូលរួមបន្តស្វែងរកវិធីច្នៃប្រឌិតក្នុងការរួមបញ្ចូលឧបករណ៍ ICT ទៅក្នុងផែនការមេរៀនការអប់រំបំណិនជីវិតាមមូលដ្ឋានផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។

ការបញ្ចូល ICT - ឧត្តមានុវត្តនៅកម្ពុជា (៣០នាទី)

វគ្គនេះស្វែងរកការអនុវត្តការបញ្ចូល ICT ប្រកបដោយភាពជោគជ័យសម្រាប់សាលារៀននៅកម្ពុជាសម្រាប់ការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ ដោយស្វែងរកឧទាហរណ៍ក្នុងពិភពពិតជាក់ស្តែង អ្នកចូលរួមអាចទទួលបានការយល់ដឹងដ៏មានតម្លៃ និងទាក់ទាញសម្រាប់យុទ្ធសាស្រ្តបង្រៀនផ្ទាល់ខ្លួន។

អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំខ្លីៗពីសារៈសំខាន់នៃការសិក្សាពីឧទាហរណ៍ដែលជោគជ័យ។ រំលេចពីរបៀបដែលករណីសិក្សាអាចបង្ហាញវិធីសាស្រ្តនៃការបញ្ចូល ICT ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងទាក់ទាញឱ្យអ្នកចូលរួមទទួលយកវិធីទាំងនេះសម្រាប់បរិបទរបស់ពួកគេ។

បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលចាក់វីដេអូស្តីពីការអប់រំស្នែមចំនួន ៨នាទី ដែលផ្តោតលើទិដ្ឋភាពការបញ្ចូល ICT។ នេះជាតំណភ្ជាប់វីដេអូ៖ https://fb.watch/rM6mo6DU_i/?mibextid=jmPrMh ។ បន្ទាប់ពីមើលវីដេអូរួចហើយ ឈប់សិនដើម្បីធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំង។ អ្នកសម្របសម្រួលសម្របសម្រួលការពិភាក្សាពីការបង្ហាញជាឧទាហរណ៍ដោយបែងចែកអ្នកចូលរួមជាក្រុមតូចៗ (ជាគំនិតពី ៤-៥នាក់)។

អ្នកសម្របសម្រួលពិចារណាការបញ្ចូលឧបករណ៍អនឡាញដូចជា mentimeter ឬ Padlet សម្រាប់ការពិភាក្សាដែលមានអន្តរកម្ម និងការប្រមូលគំនិតក្នុងអំឡុងពេលធ្វើការការងារជាក្រុម។ អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំក្រុមនីមួយៗឱ្យពិភាក្សាគ្នាលើសំណួរបន្តបន្ទាប់អាស្រ័យលើករណីដែលបានបង្ហាញ៖

ឧបករណ៍ ICT៖ តើឧបករណ៍ ICT ជាក់លាក់អ្វីដែលបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងករណីសិក្សានេះ?	**ប្រធានបទបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន៖** តើប្រធានបទបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានអ្វីត្រូវបានបង្ហាញតាមរយៈការបញ្ចូល ICT?	**អត្ថប្រយោជន៍ដែលបានសង្កេត៖** តើអ្វីជាលទ្ធផល ឬជាអត្ថប្រយោជន៍បែបវិជ្ជមានត្រូវបានសង្កេតឃើញពីការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ ICT? (ឧ. ពង្រឹងការសិក្សា បង្កើនការចូលរួមរបស់សិស្ស។)	**ការយកឈ្នះបញ្ហាប្រឈម៖** តើករណីសិក្សាបានរៀបរាប់បញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះដែលជួបប្រទះពេលបញ្ចូលឧបករណ៍ ICT? តើពួកគេដោះស្រាយវាយ៉ាងដូចម្តេច?

អ្នកសម្របសម្រួលលើកទឹកចិត្តអ្នកចូលរួមឱ្យចែករំលែកគំនិតយោបល់ ការយល់ឃើញ និងបទពិសោធន៍ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងចំណុចពិភាក្សា។

ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងចែករំលែក៖

អ្នកសម្របសម្រួលសួរ៖

- សួរអ្នកចូលរួមឱ្យឆ្លុះបញ្ចាំងពីរបៀបដែលបង្ហាញជាឧទាហរណ៍អាចទាក់ទាញយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចូលរបស់ពួកគេផ្ទាល់នៅក្នុងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។
- ឱ្យក្រុមនីមួយៗចែករំលែកទស្សនៈ និងគំនិតយោបល់សំខាន់ៗសម្រាប់ទទួលយកការអនុវត្តដែលបានសង្កេតទៅកាន់បរិបទជាក់លាក់។
- សម្របសម្រួលការពិភាក្សាក្រុមធំដើម្បីស្វែងរកសាច់រឿង និងបញ្ហាប្រឈមដូចគ្នា។
- លើកទឹកចិត្តឱ្យអ្នកចូលរួមសួរសំណួរ និងចែករំលែកបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួនជាមួយការបញ្ចូលឧបករណ៍ ICT ។

គន្លឹះបន្ថែម (ជម្រើស)៖ ប្រសិនបើអាច អញ្ជើញអ្នកអប់រំកម្ពុជាម្នាក់ដែលមានបទពិសោធន៍ជាវាគ្មិន ចែករំលែកបទពិសោធន៍ការបញ្ចូល ICT ទៅក្នុងមេរៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដោយជោគជ័យ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន៖ ដោយការបញ្ចូលបទបង្ហាញជាវីដេអូ ករណីសិក្សា និងការពិភាក្សាក្រុម ផ្នែកនេះផ្តល់វិធីដែលងាយយល់ និងទាក់ទាញសម្រាប់អ្នកចូលរួមដើម្បីសិក្សាពីការអនុវត្តការបញ្ចូល ICT ដោយជោគជ័យនៅកម្ពុជា។ ការផ្តោតលើការឆ្លុះបញ្ចាំង និងចែករំលែកអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេទទួលយកការអនុវត្តទាំងនេះទៅក្នុងបរិបទរបស់ពួកគេ និងលើកកម្ពស់យុទ្ធសាស្ត្រការសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

ស្វែងយល់ពីអាជីព ICT នៅកម្ពុជា (១ម៉ោង)

វគ្គនេះមានគោលបំណងបំផុសទឹកចិត្តអ្នកសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដោយបង្ហាញពីឱកាសការងារដ៏គួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍នៅក្នុងវិស័យបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងទំនាក់ទំនង (ICT) ដែលកំពុងរីកចម្រើនឥតឈប់ឈរនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ តាមរយៈការស្វែងយល់ពីវិជ្ជាជីវៈ ICT ផ្សេងៗគ្នា និងជំនាញដែលពួកគេត្រូវការ អ្នកចូលរួមអាចទទួលបានការយល់ដឹងដ៏មានតម្លៃចំពោះអាជីពនាពេលអនាគតដ៏មានសក្តានុពល។

អ្នកសម្របសម្រួលចាប់ផ្តើមដោយសុំឱ្យអ្នកចូលរួមចែករំលែកគំនិតដំបូងរបស់ពួកគេលើអាជីព ICT។ ហើយបន្ទាប់មកពិភាក្សាដោយសង្ខេបពីសារៈសំខាន់នៃ ICT ដែលកំពុងកើនឡើងក្នុងវិស័យផ្សេងៗក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងការកើនឡើងនៃតម្រូវការសម្រាប់អ្នកជំនាញដែលមានវិជ្ជាជីវៈ។

អ្នកសម្របសម្រួលប្រើរូបភាពដើម្បីបង្ហាញពីអាជីព ICT ជាច្រើនដែលទាក់ទងនឹងបរិបទកម្ពុជា។ ពិចារណារួមទាំងឧទាហរណ៍ដូចខាងក្រោម៖

អ្នកបង្កើតគេហទំព័រ និងអ្នករចនា Web Developers & Designers	អ្នកបង្កើត និងសរសេរកម្មវិធី Software Developers & Programmers	អ្នកគ្រប់គ្រងបណ្តាញ និងអ្នកជំនួយការជំនាញផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យា Network Administrators & IT Support Specialists
អ្នករចនាក្រាហ្វិក និងអ្នកឯកទេសពហុព័ត៌មាន Graphic Designers & Multimedia Specialists	ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម និងអ្នកជំនាញទីផ្សារមាតិកា Social Media & Content Marketing Specialists	អ្នកវិភាគទិន្នន័យ និងអ្នកឯកទេសសុវត្ថិភាពអ៊ីនធឺណិត Data Analysts & Cybersecurity Specialists

អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់យ៉ាងខ្លីអំពីជំនាញ និងគុណវុឌ្ឍិសំខាន់ៗដែលត្រូវការសម្រាប់អាជីពនីមួយៗដែលបានបង្ហាញ។ នេះរួមបញ្ចូលជំនាញបច្ចេកទេស (កម្មវិធីសរសេរកូដ ជំនាញផ្នែកសូហ្វែ) បំណិនទន់ (ការទំនាក់ទំនង ការដោះស្រាយបញ្ហា) និងជំនាញអក្ខរកម្មឌីជីថល។

បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលចែកចាយ**ឯកសារ ៥.៣៖** ការរាយបញ្ជីអាជីព ICT ផ្សេងៗ និងសំណុំជំនាញដែលត្រូវគ្នា។ អ្នកសម្របសម្រួលស្នើឱ្យអ្នកចូលរួមពិនិត្យមើលបញ្ជី និងកំណត់អត្តសញ្ញាណអាជីពដែលស្របតាមជំនាញ និងចំណាប់អារម្មណ៍ដែលមានស្រាប់របស់ពួកគេ។

ជាចុងក្រោយ អ្នកសម្របសម្រួលលើកទឹកចិត្តអ្នកចូលរួមឱ្យស្វែងរកធនធានបន្ថែម (ធនធានដូចជាគេហទំព័រ សេវាប្រឹក្សាអាជីព) ដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមអំពីជំនាញ ICT ជាក់លាក់ និងគន្លងអាជីពតាមរយៈតំណភ្ជាប់ខាងក្រោម៖

- ដំណោះស្រាយបច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់ការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ តំណភ្ជាប់៖ ដំណោះស្រាយឌីជីថលសម្រាប់សិស្សានុសិស្ស សាលាឌីជីថល (moeys.gov.kh)
- App ប្រឹក្សាតាមអេឡិចត្រូនិក ហៅថា ត្រីវិស័យ (TreyVisay)៖ https://onelink.to/xrjebn
- អ្នកសរសេរកម្មវិធីសូហ្វែ៖ https://www.youtube.com/watch?v=MNKHfCqEQ4o
- អ្នករចនាក្រាហ្វិក៖ https://www.youtube.com/watch?v=16Fn-GL8teg
- សិល្បៈឌីជីថល (Digital Art)៖ https://www.youtube.com/watch?v=k2r6w7SGj7Q&list=PLy6V57dykHeNRxsvxqFURg6lfOUdPtb5F&index=8
- បណ្ដាញកុំព្យូទ័រ (Computer network)៖ https://www.youtube.com/watch?v=3eTt-IVnOaY
- វិស្វករបណ្ដាញ (Networking Designer)៖ https://www.youtube.com/watch?v=OicTWLeO08o

គន្លឹះខ្លះៗសម្រាប់ការអនុវត្តដោយជោគជ័យ (៣០នាទី)

វគ្គនេះផ្ដល់ឧបករណ៍ដល់អ្នកចូលរួមជាមួយគន្លឹះ និងយុទ្ធសាស្ត្រខ្លះៗជាក់ស្ដែងសម្រាប់ការអនុវត្តឧបករណ៍ ICT ដោយជោគជ័យនៅក្នុងកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានរបស់ពួកគេ។ ដោយពិចារណាលើកក្ដាសំខាន់ៗ និងការលើកកម្ពស់ធនធានដែលមាន អ្នកចូលរួមត្រូវប្រាកដថាដំណើរការការបញ្ចូលមានភាពរលូន និងមានប្រសិទ្ធភាព។

អ្នកសម្របសម្រួលចាប់ផ្ដើមដោយការពិភាក្សាពីសារៈសំខាន់នៃការពិចារណាលើបរិបទនៅពេលធ្វើផែនការបញ្ចូល ICT។ ចំណុចនេះរួមបញ្ចូលទាំងកត្តាមួយចំនួនដូចជា៖

- ធនធានដែលសាលារៀនមាន (កុំព្យូទ័រ អ៊ីនធឺណិត ការគាំទ្របច្ចេកទេស)
- ការយល់ដឹងរបស់សិស្សចំពោះបច្ចេកវិទ្យា (អាយុ បំណិនអក្ខរកម្មឌីជីថល)
- តម្រូវការកម្មវិធីសិក្សា និងវត្ថុបំណងការសិក្សា

អ្នកសម្របសម្រួលក៏ត្រូវរំលេចលើតម្រូវការពិតប្រាកដដើម្បីជ្រើសរើសឧបករណ៍ ICT ដែលសាកសម សម្រាប់បរិបទ និងក្រុមគោលដៅជាក់លាក់។

អ្នកសម្របសម្រួលរំលេចពីតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗត្រូវជានាថាការបញ្ចូល ICT ដោយជោគជ័យ៖

- **រដ្ឋបាលសាលារៀន៖** ផ្តល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំ វិភាជធនធាន និងគាំទ្រគ្រូបង្រៀនក្នុងការអនុវត្តឧបករណ៍ ICT។
- **គ្រូបង្រៀន៖** បញ្ចូលឧបករណ៍ ICT ទៅក្នុងកិច្ចតែងការបង្រៀន រៀបចំសកម្មភាព និងផ្តល់បច្ចេកទេសគាំទ្រសិស្ស។
- **សិស្ស៖** ចូលរួមឱ្យសកម្មក្នុងសកម្មភាពសិក្សាអាស្រ័យលើ ICT រៀបចំបំណិនអក្ខរកម្មឌីជីថល និងធ្វើភាពជាម្ចាស់ការនៃការសិក្សារបស់ខ្លួន។
- **ឪពុកម្តាយ ឬសហគមន៍៖** ផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត និងគាំទ្រនៅផ្ទះ សហការជាមួយគ្រូបង្រៀនក្នុងគំនិតផ្តួចផ្តើម ICT។

បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលរៀបរាប់ខ្លីៗពីធនធានគាំទ្របន្ថែមដែលមានសម្រាប់ការបញ្ចូល ICT៖

- **សេចក្តីណែនាំក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ស្តីពី ICT៖** ផ្តល់សេចក្តីណែនាំ និងឧត្តមានុវត្តសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ ICT នៅក្នុងការអប់រំ (ពិចារណាផ្តល់តំណភ្ជាប់ ឬឯកសារយោងនៅក្នុងឯកសារចែក)។
- **សិក្ខាសាលា ICT ៖** ស្វែងរកឱកាសដើម្បីចូលរួមសិក្ខាសាលា ឬការបណ្តុះបណ្តាលផ្តល់ដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឬអង្គការផ្សេងៗទៀត។
- **ធនធានតាមអនឡាញ៖** គេហទំព័រ និងសហគមន៍តាមអនឡាញអាចផ្តល់គន្លឹះមានតម្លៃ ការបង្រៀន និងឧទាហរណ៍នៃការបញ្ចូល ICT នៅក្នុងការអប់រំ។

បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលចែករំលែក ឯកសារ ៥.៤៖ "គន្លឹះខ្លះៗសម្រាប់ការបញ្ចូល ICT ដោយជោគជ័យនៅក្នុងកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន" សម្រាប់អ្នកចូលរួមពិនិត្យមើលឡើងវិញ និងចង់ចាំជាមួយគន្លឹះទាំងនោះដែលបានផ្តល់ឱ្យ។

ចុងក្រោយ អ្នកសម្របសម្រួលសម្របសម្រួលការពិភាក្សាដើម្បីដោះស្រាយកង្វល់ណាមួយ ឬសំណួររបស់អ្នកចូលរួមដែលអាចមានចំពោះការអនុវត្ត ICT នៅក្នុងសាលារៀនរបស់ពួកគ។ លើកទឹកចិត្តពួកគេឱ្យចែករំលែកបញ្ហាប្រឈមដែលពួកគេចូលរួម និងប្រមូលគំនិតដំណោះស្រាយទាំងអស់គ្នា។

បញ្ចប់មេរៀនទី៥

ផែនការបង្រៀន-មេរៀនទី៦

មេរៀនទី៦៖ ការបង្កើតភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាសម្រាប់ធ្វើឱ្យការសិក្សាប្រសើរឡើង

កម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងការអនុវត្តរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលមានស្រាប់

រយៈពេលមេរៀន៖ បង្រៀន៥ ម៉ោង (បន្ថែម១០ ម៉ោងស្វ័យសិក្សា ហាត់សម និងអនុវត្ត)

សកម្មភាពអ្នកសម្របសម្រួលគួរត្រៀម៖

- ពិនិត្យមើលស្លាយទាំងអស់ (PPT) សម្រាប់មេរៀន រួមទាំងគោលបំណងសិក្សា
- ថតចម្លងឯកសារចែកទាំងអស់ដូចដែលបានរាយខាងក្រោម

ធនធាន និងសម្ភារៈ

- ស្លាយ (PPT) កុំព្យូទ័រ ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំងស្លាយ
- ថតចម្លងឯកសារសកម្មភាពទាំងអស់ កិច្ចការ ឬគម្រោងអនុវត្ត (ផ្នែករឹង ឬផ្នែកទន់)
- ក្រដាស A4 និងប៊ិក
- ថតចម្លង**ឯកសារចែកទី៦.១** *និយមន័យ*
- ថតចម្លង**ឯកសារចែកទី៦.២** *កម្រិតផ្សេងៗ – ភាពដែលអាចធ្វើទៅបានផ្សេងៗ*
- ថតចម្លង**ឯកសារចែកទី៦.៣** *វីដេអូស្រីចិន និងសមិទ្ធិផលរបស់នាង*

គោលបំណងសិក្សា៖

ពេលបញ្ចប់មេរៀនទី៦ អ្នកចូលរួមនឹងអាច៖

- ពិពណ៌នាអំពីគំនិតផ្តួចផ្តើមដើម្បីបង្កើតការស៊ីសង្វាក់គ្នាជាមួយគម្រោងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។
- ពន្យល់ពីការស៊ីសង្វាក់គ្នាដែលអាចកើតមានឡើងរវាងគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងៗគ្នានៅកម្ពុជា និងក្រៅប្រទេស និងកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅសាលារៀន ។
- ពិពណ៌នាពីឧទាហរណ៍នៃគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងៗនៅកម្រិតសាលារៀន កម្រិតមូលដ្ឋាន កម្រិតជាតិ និងអន្តរជាតិ។

ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការអនុវត្តទ្រឹស្តីផ្សារភ្ជាប់នឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅកន្លែងធ្វើការ៖ អ្នកចូលរួមនឹងមាន៖

- ការឆ្លុះបញ្ចាំងពីរបៀបបង្កើតការស៊ីសង្វាក់គ្នារវាងការបង្រៀន និងរៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និងគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ក្រសួងអប់រំ ស្ថាប័នឯកជន និងដៃគូអភិវឌ្ឍនានា។

- ការឆ្លុះបញ្ចាំងពីរបៀបដែលសាលារៀនទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ដោយការបង្កើតការស៊ីសង្វាក់គ្នាជាមួយគំនិតផ្តួចផ្តើមដែលលើកកម្ពស់ការរៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដោយមើលលើឧត្តមានុវត្តដែលមានស្រាប់។

ឯកសារ និងកិច្ចការអាន៖

- ស្វែងរកទំព័រ VMC Facebook និងបណ្តាញ YouTube ហើយឆ្លុះបញ្ចាំងពីទំនាក់ទំនងជាមួយការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នក។
  https://www.facebook.com/VMC2019/ ; https://www.youtube.com/@vmc7912

ផែនការបណ្តុះបណ្តាល-មេរៀនទី៦

ពិនិត្យមើលគោលបំណងមេរៀន

បិទក្រដាសផ្ទាំងធំលើក្តារខៀន ដែលសង្ខេបលទ្ធផលសិក្សាសម្រាប់ម៉ូឌុលនេះ។ ពន្យល់ពីលទ្ធផលសិក្សា ហើយនេះគឺជាអ្វីដែលអ្នកចូលរួមគួរតែអាចធ្វើបាននៅពេលបញ្ចប់ម៉ូឌុល។

និយមន័យ និងគំនិតផ្តួចផ្តើមសំខាន់ៗ

អ្នកសម្របសម្រួលចាប់ផ្តើមមេរៀនដោយពន្យល់ថា ក្នុងវគ្គសិក្សានេះ អ្នកចូលរួមនឹងស្វែងយល់ពីរបៀបបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដែលអាចឱ្យសិស្សរៀបចំបង្កើតគម្រោងដោយខ្លួនឯងបាន។

មេរៀននេះ យើងនឹងស្វែងយល់ពីគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងៗនៅតាមសាលារៀន តាមមូលដ្ឋាន ថ្នាក់ជាតិ ប៉ុន្តែក៏មានកម្រិតអន្តរជាតិផងដែរ ដែលអាចជួយឱ្យសាលារៀន និងសិស្សធ្វើការងាររបស់ពួកគេលើបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ ជាការពិត ដូចដែលយើងនឹងរៀន មានគំនិតផ្តួចផ្តើមជាច្រើន ដែលរៀបចំឡើងដោយស្ថាប័នសាធារណៈ និងឯកជននានា ប៉ុន្តែក៏មានតាមសាលារៀនខ្លួនឯងផងដែរ ដែលអ្នកចូលរួមអាចប្រើប្រាស់ម្តងក្នុងសាលារៀនដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពសិក្សារបស់សិស្សរបស់ពួកគេនៅក្នុងប្រធានបទបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន (ប៉ុន្តែក៏សម្រាប់មុខវិជ្ជាផ្សេងៗផងដែរ)។

ជំហានទី១ អ្នកសម្របសម្រួលចែក ឯកសារ ៦.១ *និយមន័យ*។ បញ្ជីឈ្មោះ និងស្ថាប័ន។ សកម្មភាពដំបូងនេះមានគោលបំណងពិនិត្យមើលចំណេះដឹងដែលមានស្រាប់របស់អ្នកចូលរួមអំពីពាក្យគន្លឹះ និងការពន្យល់លទ្ធផលដែលអ្នកសម្របសម្រួលនឹងផ្តល់ឱ្យមុនពេលឆ្ពោះទៅធ្វើការវិភាគ។

ជំហានទី២ អ្នកសម្របសម្រួលចែក ឯកសារ ៦.២។ កម្រិតផ្សេងៗគ្នា – លទ្ធភាពផ្សេងៗគ្នា និងសុំឱ្យអ្នកចូលរួមផ្គូរផ្គងកម្រិត ហើយស្នើឱ្យជ្រើសរើសគំនិតផ្តួចផ្តើមចំនួន៣ ដែលពួកគេនឹងពិចារណាណែនាំនៅក្នុងសាលារៀនរបស់ពួកគេ។

នៅពេលបញ្ចប់សកម្មភាព អ្នកសម្របសម្រួលស្នើឱ្យអ្នកចូលរួមពិភាក្សាជាដៃគូ ដែលជាអត្ថប្រយោជន៍នៃការភ្ជាប់សកម្មភាព ឬគំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងនេះជាមួយនឹងការបង្រៀន និងរៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅក្នុងសាលារៀនរបស់ពួកគេ។

ចម្លើយរំពឹងទុក (សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)៖

- គាំទ្រដល់គម្រោងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានរបស់សិស្ស (ដើម្បីជួយជាធនធានព័ត៌មាន)។
- បន្តផ្តល់ដំណោះស្រាយដែលបានកំណត់នៅក្នុងគម្រោងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។
- អនុញ្ញាតឱ្យមានការបណ្តុះបណ្តាលបំណិនទន់បន្ថែមដល់សិស្ស (បំណិនទំនាក់ទំនង បំណិនគិតពិចារណា បំណិនចរចា)។
- អនុញ្ញាតឱ្យសិស្សឆ្លុះបញ្ចាំង និងពិភាក្សាគ្នាអំពីប្រធានបទដែលពួកគេកំពុងអង្កេត។
- វាផ្តល់ការទទួលស្គាល់ការងាររបស់ពួកគេ។

ដូចលំហាត់ដែលយើងបានធ្វើពីមុន គំនិតផ្តួចផ្តើមបែបនេះអាចកើតឡើងនៅកម្រិតសាលារៀនកម្រិតមូលដ្ឋាន ប៉ុន្តែក៏មានកម្រិតជាតិ និងអន្តរជាតិដែលអាចរៀបចំដោយ៖

- ក្រសួងអប់រំ ឬក្រសួងទទួលបន្ទុកផ្សេងទៀតអាស្រ័យលើប្រធានបទ (ឧ. ក្រសួងបរិស្ថាន)
- អាជីវកម្មឯកជន ឧទាហរណ៍ SMART AXIATA;
- ដៃគូអភិវឌ្ឍ៖ ឧទាហរណ៍ អង្គការយូនីសេហ្វ អង្គការយូណេស្កូ អង្គការក្លែនអន្តរជាតិ អង្គការ Save the Children ឬអង្គការទស្សនៈពិភពលោក ដើម្បីលើកឧទាហរណ៍មួយចំនួន។
- អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលដូចជា SEAMEO ជាដើម។

ក្នុងរយៈពេលច្រើនឆ្នាំគំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងនេះនឹងផ្លាស់ប្តូរ ហើយគំនិតផ្តួចផ្តើមថ្មីនឹងចាប់ផ្តើម អ្នកដទៃនឹងឈប់។ សាលារៀនត្រូវស្វែងរកគំនិតផ្តួចផ្តើមបែបនេះ និងត្រូវរក្សាខ្លួនឱ្យទាន់សម័យ និងសកម្ម។

អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំវីដេអូរបស់សិស្សឈ្មោះ **ស្រី ចិន** មកពីអនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន រលួស។ នាងនឹងប្រាប់យើងពីអ្វីដែលនាងសម្រេចបាន និងឧទាហរណ៍នៃគំនិតផ្តួចផ្តើមដែលនាងបានចូលរួមអរគុណចំពោះតួនាទីដ៏សកម្មរបស់សាលារៀនរបស់នាង។ អនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុនសែន រលួស ជាសាលារៀនសាធារណៈមកពីខេត្តសៀមរាប ដែលបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០១៥-១៦។ អ្នកសម្របសម្រួលចែក ឯកសារ ៦.៣ ដោយមានសំណួរទាក់ទងនឹងវីដេអូ។ អ្នកចូលរួមនឹងមើលវីដេអូជាលក្ខណៈបុគ្គល ហើយបន្ទាប់ពួកគេនឹងធ្វើការជាក្រុមតូចៗពី៤ ទៅ ៥នាក់

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងចម្លើយ និងចែករំលែកជាមួយក្រុមផ្សេងទៀត។ អានសំណួរជាមួយអ្នកចូលរួមមុនពេលចាក់វីដេអូ។

សកម្មភាព៖វីដេអូទី៦.១ **ស្រី ចិន** អនុវិទ្យាល័យហ៊ុនសែនរលួស(ប្រហែលជា២០-៣០នាទី)។
នៅក្នុងវីដេអូនេះ សិស្សអនុវិទ្យាល័យហ៊ុនសែនរលួសឈ្មោះ **ស្រី ចិន** នឹងពន្យល់ពីសកម្មភាពដែលនាងបានចូលរួមលើប្រធានបទបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ ជាការពិត អរគុណចំពោះអ្វីដែលបានរៀនក្នុងអំឡុងពេលសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន សាលារៀនបានស្វែងរកឱកាសបន្ថែមឱ្យសិស្ស ដែលអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេទទួលបានបទពិសោធន៍ និងសម្រេចបានលទ្ធផលលើសពីការបង្រៀន និងរៀនតែមួយគត់នៃមុខវិជ្ជានៅសាលារៀន។

ឯកសារទី៦.៣ *វីដេអូ **ស្រី ចិន** និងសមិទ្ធិផលរបស់នាង*

- តើមានគំនិតផ្តួចផ្តើមអ្វីទៀតដែល **ស្រី ចិន** បានចូលរួម?
- តើអ្វីជាអត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់នាងក្នុងការចូលរួមក្នុងគំនិតផ្តួចផ្តើមបែបនេះ?
- តើសាលារៀនមានអត្ថប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ? ហើយសម្រាប់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន?

នាយកអនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុនសែន រលួស លោក **ម៉ី រឿម** បានប្រកាសថា៖
"កម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន គឺជាការវិនិយោគប្រកបដោយនិរន្តរភាពលើកុមារកម្ពុជា យើងបានឃើញលទ្ធផលដំបូងនៃការវិនិយោគនេះ ក្នុងការទទួលជ័យជម្នះរបស់ក្រុមយើងក្នុងការប្រកួតប្រជែងការជជែកដេញដោលថ្នាក់ជាតិ។ កម្មវិធីនេះផ្តល់ឱកាសដល់សិស្សានុសិស្សក្នុងការអភិវឌ្ឍការស្រាវជ្រាវ ការគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ និងបំណិនអក្ខរកម្មព័ត៌មាន ក៏ដូចជាសមត្ថភាពរបស់ពួកគេក្នុងការធ្វើការជាក្រុម ដើម្បីបង្ហាញទឡ្ហីករណ៍ត្រឹមត្រូវ។

លោក **តាន់ វិច្ឆិកា រង្សី** ប្រធានការិយាល័យអប់រំមធ្យមសិក្សានៃមន្ទីរអប់រំ យុវជន និងកីឡាខេត្តសៀមរាប មានប្រសាសន៍ថា "ខ្ញុំចាំបានថា គ្រប់គ្នាក្នុងខេត្តរបស់យើង រួមទាំងអាជ្ញាធរស្រុកផងដែរ បានមើលការផ្សាយផ្ទាល់ការជជែកដេញដោលតាមហ្វេសប៊ុក ហាក់ដូចជាការប្រកួតបាល់ទាត់អញ្ចឹង"។ យើងទទួលបានការបំផុសគំនិតយ៉ាងច្រើនពីក្រុមរបស់ **ស្រី ចិន** និងជ័យជម្នះរបស់ពួកគេ"។
ប្រភព៖ https://www.unicef.org/cambodia/stories/how-local-life-skills-helped-student-win-national-debate-contest

កម្មវិធីគំនិតផ្តួចផ្តើមនៅតាមសាលារៀន

មានវិធីផ្សេងគ្នាជាច្រើនដែលសាលារៀនរួមចំណែកក្នុងការធ្វើសកម្មភាពដែលលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យអង្កេតបន្ថែម និងអភិវឌ្ឍគំនិតរបស់ពួកគេពីគម្រោងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ ថ្ងៃនេះយើងនឹងស្វែងយល់ពីឧត្តមានុវត្តមួយចំនួនពីសាលារៀន។

ដំបូងអ្នកសម្របសម្រួលសួរអ្នកចូលរួមថា តើនរណាមួយក្នុងចំណោមពួកគេរៀបចំការជជែកដេញដោលក្នុងសាលារៀន។ តើការជជែកដេញដោលរបស់សាលារៀនគឺជាអ្វី?

ការជជែកដេញដោលនៅសាលារៀន

ការជជែកដេញដោលនៅសាលារៀនគឺជាឱកាសមួយសម្រាប់សិស្សានុសិស្សពិភាក្សាអំពីប្រធានបទសំខាន់ៗដែលពួកគេចាប់អារម្មណ៍ ចែករំលែក និងការពារទស្សនៈផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ។ វាអាចត្រូវបានដំណើរការជាផ្នែកនៃប្រធានបទថ្នាក់រៀនជាក់លាក់មួយ ឬនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍សាលារៀន ដូចជាថ្ងៃបើកបើកបវេសនកាល ក៏ប៉ុន្តែជាផ្នែកនៃសកម្មភាពក្រៅកម្មវិធីសិក្សាផងដែរ ក្នុងទម្រង់ជាក្លឹបសិក្សា។
ទាក់ទងទៅនឹងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន សាលារៀនអាចពិចារណាក្នុងការជួយសិស្សឱ្យពង្រឹងការយល់ដឹងរបស់ពួកគេលើប្រធានបទនីមួយៗ ឬនៅផ្នែកចុងក្រោយនៃគម្រោង ដោយរៀបចំការជជែកដេញដោលនៅក្នុងសាលារៀនដើម្បីពិភាក្សាអំពីប្រធានបទនៃគម្រោងរបស់ពួកគេ។

ជំហានសំខាន់ៗក្នុងការរៀបចំការជជែកដេញដោលជា២ក្រុមស្តីពីបែបបទប្រពៃណី៖

1. បែងចែកអ្នកចូលរួមជាពីរ ធីម៖ ស្រប និងបដិសេធ។
2. ជ្រើសរើសប្រធានបទឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងអាចពិភាក្សាបានសម្រាប់ការជជែកពិភាក្សា។ ឧទាហរណ៍៖ "តើយើងគួរហាមឃាត់ការលក់ដបជ័រដែលប្រើតែមួយដងពីគ្រប់ហាងបានដែរឬទេ?"
3. កំណត់ពេលវេលាសម្រាប់សុន្ទរកថាក្នុងន័យស្ថាបនា ជាធម្មតា ៥នាទីសម្រាប់ការបើកសុន្ទរកថា និង៣នាទីសម្រាប់ការបិទសុន្ទរកថា។
4. បែងចែកពេលវេលាសម្រាប់សុន្ទរកថាចោទសួរ ដោយអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមនីមួយៗឆ្លើយតបទៅនឹងអំណះអំណាងរបស់ក្រុមបដិសេធ ដែលជាធម្មតាមានពេល២នាទីក្នុងមួយក្រុម។
5. ពិចារណាលើការបញ្ចូលរយៈពេលចោទសួរ ដែលវាគ្មិនអាចសាកសួរក្រុមបដិសេធ ដោយបែងចែកពេលវេលាជាក់លាក់មួយដូចជា ២នាទីសម្រាប់វាគ្មិនម្នាក់ៗ។

6. ទំនាក់ទំនងឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដើម្បីធ្វើការវិនិច្ឆ័យ រួមមានកត្តាមួយចំនួន ដូចជាការធ្វើទឡ្ហីករ ភស្តុតាង ការរៀបចំ និងភាពច្បាស់លាស់នៃការនិយាយ។
7. ពិចារណាឱ្យមានអ្នកសម្របសម្រួលអព្យាក្រឹតដើម្បីត្រួតពិនិត្យការជជែកដេញដោល គ្រប់គ្រងពេលវេលា និងសម្របសម្រួលដល់ការចោទសួរ។
8. លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមរបស់ទស្សនិកជនតាមរយៈវគ្គសំណួរ និងចម្លើយ ឬរយៈពេលខ្លីសម្រាប់មតិយោបល់របស់ទស្សនិកជន។
9. ផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ការពិភាក្សាជជែកដេញដោលចុងក្រោយ និងការឆ្លុះបញ្ចាំងក្នុងចំណោមអ្នកចូលរួម។

ដោយធ្វើតាមជំហានទាំងនេះ អ្នកអាចរៀបចំការជជែកដេញដោលជាពីរក្រុម ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយផ្តល់ឱ្យអ្នកចូលរួមនូវវេទិកាដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធមួយដើម្បីអភិវឌ្ឍការនិយាយជាសាធារណៈ ការគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ និងបំណិនបញ្ចុះបញ្ចូលរបស់ពួកគេ។

[...] អ្នកសិក្សាទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ជាពិសេសពីបំណិនជជែកដេញដោល ដើម្បីតស៊ូមតិសម្រាប់តម្រូវការ និងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ ព្រមទាំងដើម្បីទប់ទល់នឹងការភ័យខ្លាចពិតប្រាកដនៃការបន្ទាបខ្លួននៅចំពោះមុខមិត្តភក្តិរបស់ពួកគេ។ ដោយតម្រូវឱ្យអ្នកជជែកដេញដោលធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងជជែកដេញដោលពីបញ្ហានៃភាគីទាំងពីរ ពួកគេទំនងជាមិនសូវចាត់ទុកអ្នកដទៃថាជា "សត្រូវ" ហើយទំនងជានៅតែបើកចំហរ ដោយរៀនសួរសំណួរមុនធ្វើការវិនិច្ឆ័យ និងពន្យល់ពីចំណុចរបស់ពួកគេដើម្បីឱ្យមនុស្សគ្រប់គ្នាអាចយល់បាន (Litan, 2020) ។

ក្លីបជជែកដេញដោល ការនិយាយជាសាធារណៈ (វិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ)៖

សូមមើលឧទាហរណ៍ពីរបីនៃលទ្ធផលការជជែកជាសាធារណៈរបស់សិស្ស ដែលបានផលិត និងចែករំលែកដើម្បីទទួលបានជ័យលាភីនៅកម្រិតសាលារៀន។

- https://www.facebook.com/watch/?v=1724891107867539
- https://www.facebook.com/watch/?v=1980902435631740

ការបង្កើតការប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងសាលារៀនដើម្បីលើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យអនុវត្តបំណិនទំនាក់ទំនងរបស់ពួកគេគឺត្រូវប្រើជាឧទាហរណ៍នៅក្នុងសាលារៀនជំនាន់ថ្មី។ សិស្សជាផ្នែកមួយនៃក្លឹប គឺតម្រូវឱ្យរៀបចំវីដេអូពីប្រធានបទដែលពួកគេជ្រើសរើស និងប្រកួតប្រជែងរវាងក្រុមពួកគេ។

ក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជន

យោងតាមក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជន គឺជាក្រុមប្រឹក្សាសិស្ស ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីពង្រឹងការចូលរួមរបស់កុមារ ឬយុវជននៅក្នុងសាលារៀន និងការយល់ដឹងពីភាពជាពលរដ្ឋ។ បំណិតជីវិតតាមមូលដ្ឋានគឺជាផ្នែកមួយនៃសមត្ថភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជន។

អ្នកសម្របសម្រួលសួរអ្នកចូលរួមពីរបៀបដែលពួកគេគិតថា ក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវនអាចជួយសិស្សផ្សេងទៀតនៅក្នុងគម្រោងបំណិតជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

វីដេអូទី៦.២ អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំវីដេអូស្តីពីអនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុនសែន រលួស និងក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជន៖ https://www.facebook.com/share/v/i5jRGttggvH624rU/?mibextid=WC7FNe

សំណួរបំផុស៖

- តើក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជនមានវិសាលភាពអ្វីខ្លះ?
- តើសកម្មភាពអ្វីខ្លះដែលសិស្សអាចធ្វើបាន?
- តើពួកគេរៀននៅពេលណា និងដោយរបៀបណា?
- ហេតុអ្វីបានជាក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជនមានសារៈសំខាន់?

ជាចុងក្រោយ អ្នកសម្របសម្រួលបន្ថែមថាឧទាហរណ៍មួយទៀតនៃការចូលរួមដោយជោគជ័យរបស់ក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជនគឺត្រូវបានផ្តល់ដោយអង្គការផ្លែនអន្តរជាតិ ក្រោមគម្រោងជើងឯក ដែលជាចំណែកមួយនៃកម្មវិធីស្ត្រីវ័យក្មេងក្នុងការអ្នកដឹកនាំ។

គម្រោងជើងឯកនៃអង្គការផ្លែនអន្តរជាតិ។ មូលនិធិជំនួយខ្នាតតូចមួយ (សម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយដល់មិត្តភក្តិ) ជាផ្នែកនៃកម្មវិធីស្ត្រីវ័យក្មេងក្នុងការអ្នកដឹកនាំ មូលនិធិជំនួយតូចៗត្រូវបានបែងចែកសម្រាប់ក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជន និងក្លឹបនានា ដើម្បីរៀបចំសកម្មភាពសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយដល់មិត្តភក្តិលើសមភាពយេនឌ័រ។ ដឹកនាំដោយកុមារ និងយុវជន សកម្មភាពនេះបានផ្សព្វផ្សាយដោយផ្ទាល់នូវសមភាពយេនឌ័រ និងបានផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយា និងការអនុវត្តវិសមភាពយេនឌ័រមួយចំនួនរួមទាំងបទដ្ឋានយេនឌ័រ តួនាទី និងគំរូដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់នៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ។ ជាពិសេស ក្មេងស្រី ឬស្ត្រីពេញវ័យកាន់តែមានទំនុកចិត្តលើសមត្ថភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ពួក

គេ និងក្មេងប្រុស ឬបុរសពេញវ័យកាន់តែច្រើនគាំទ្រសមភាពយេនឌ័រ ហើយឪពុកម្តាយ ឬអាណាព្យាបាលកាន់តែច្រើនយល់ និងគាំទ្រសិទ្ធិស្មើគ្នារវាងក្មេងស្រី និងក្មេងប្រុស។

លើសពីនេះ ទាំងក្មេងប្រុស និងក្មេងស្រីបានក្លាយជាអ្នកចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការជួយដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះបានមួយចំនួន។ "កុមារ ឬយុវជនដែលជាសមាជិកក្លឹ មានបុរេសកម្ម និងមានតម្លៃ

រូបភាពទី២ @ប្រភព៖អង្គការផ្លែនអន្តរជាតិ

ដល់សហគមន៍។ ឧទាហរណ៍ នៅពេលដែលពួកគេឃើញករណីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារកើតឡើង ឬមានកុមារបោះបង់ការសិក្សា ពួកគេជួយផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដល់សហគមន៍របស់ពួកគេ និងសហការជាមួយអាជ្ញាធរឃុំ" (KII ជាមួយ CCWC)។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន (សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)៖

ប្រភេទនៃសកម្មភាពទាំងនេះអាចផ្តួចផ្តើមឡើងនៅក្នុងសាលារៀនបានផងដែរ តាមរយៈក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជនដែលបានចូលរួមក្នុងតួនាទីយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងសហគមន៍ និងសាលារៀនដើម្បីលើកកម្ពស់អ្វីដែលបានរៀនធ្វើក្នុងអំឡុងពេលសិក្សាមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ កញ្ចប់ថវិកាតូចមួយអាចបែងចែកដោយសាលារៀនសម្រាប់សកម្មភាពរបស់ពួកគេ ដែលជាផ្នែកមួយនៃតួនាទីរបស់ពួកគេ ប៉ុន្តែសាលារៀនក៏អាចគាំទ្រសកម្មភាពរៃអង្គាសប្រាក់ជាមួយសហគមន៍ដើម្បីផ្តល់ការគាំទ្រដល់គំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងនេះផងដែរ។

អ្នកសម្របសម្រួលបញ្ជាក់ថាក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជនអាចគាំទ្រសិស្សនៅក្នុងសាលារៀនឱ្យឆ្ពោះទៅមុខជាមួយនឹងគម្រោងរបស់ពួកគេ ជាឧទាហរណ៍ ពួកគេអាចជួយក្នុងការផ្សព្វផ្សាយដល់សហគមន៍ ឬជួយធ្វើការស្ទង់មតិនៅក្នុងសាលារៀន។ តួនាទីរបស់ក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជន និងសមត្ថភាពរបស់គេក្នុងការផ្សព្វផ្សាយទៅដល់សហគមន៍ និងតម្រូវការរបស់សិស្សផ្សេងទៀត។ វាសមស្របឥតខ្ចោះជាមួយសកម្មភាពមួយចំនួនដែលបានរៀបចំនៅក្នុងមុខវិជ្ជាបំណិតជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ ពួកគេអាចជួយជាពិសេសក្នុងការផ្សព្វផ្សាយ និងការអនុវត្តដំណោះស្រាយដែលបានស្នើឡើងនៅក្នុងគម្រោងបំណិតជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ ជាឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើពេលសិស្សសិក្សាមុខវិជ្ជាបំណិតជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលកំពុងអង្កេតគម្រោងកាកសំណល់ប្លាស្ទិកនៅក្នុងសាលារៀន ក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជនអាចអនុវត្តនៅក្នុងសាលារៀននូវគម្រោងធំជាងនេះ ដើម្បីរៀបចំការគ្រប់គ្រង និងយុទ្ធនាការសំរាមនៅក្នុងសាលារៀន ឬសកម្មភាពមិត្តជួយមិត្តដើម្បីតស៊ូមតិក្នុងការថែរក្សាបរិស្ថានសាលារៀន ឱ្យបានស្អាតជានិច្ចពេញមួយឆ្នាំបន្ទាប់ពីគម្រោងបំណិតជីវិតតាមមូលដ្ឋានបានបញ្ចប់។ ជាមួយគ្នានេះ

ក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជនមានលទ្ធភាពផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានទៅដល់សហគមន៍បន្ថែមទៀតដោយប្រើកញ្ចក់ថវិកាតិចតួចមួយដែលបានបម្រុងទុកសម្រាប់សកម្មភាពក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជននៅក្នុងផែនការកែលម្អសាលារៀនជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

គំនិតផ្តួចផ្តើមថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងថ្នាក់ជាតិ

ការស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីសហគមន៍ខ្ញុំ (VMC) គឺជាកម្មវិធីជាតិដ៏ធំបំផុតសម្រាប់ការស្ម័គ្រចិត្ត និងការផ្សព្វផ្សាយដល់សហគមន៍នៅកម្ពុជា។ វាជាកម្មវិធីរបស់នាយកដ្ឋានយុវជននៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។ នៅឆ្នាំ២០១៩ នាយកដ្ឋានយុវជននៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សហការជាមួយអង្គការអ្នកស្ម័គ្រចិត្តសហប្រជាជាតិប្រចាំនៅកម្ពុជា បានចាប់ផ្តើមកម្មវិធី VMC ដើម្បីបង្កើតឱកាសដល់យុវជនក្នុងមូលដ្ឋានដើម្បីស្វែងយល់ពីគំនិតផ្តួចផ្តើមថ្មីៗ ដោយចូលរួមក្នុងការកសាង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍ដែលពួកគេរស់នៅ។

www.vmcdyc.com ការស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីសហគមន៍ខ្ញុំ-VMC ការស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីសហគមន៍ខ្ញុំ-VMC

នៅឆ្នាំ២០២២ កម្មវិធីនេះបានពង្រីកទូទាំងប្រទេសគ្របដណ្តប់ ២៥រាជធានីខេត្ត គម្រោងយុវជនសរុបចំនួន៨៦ បានអនុវត្តន៍ និងមានយុវជនស្ម័គ្រចិត្តចំនួន ៥០៦នាក់ចូលរួមក្នុងគំនិតផ្តួចផ្តើមនេះ។ ឧទាហរណ៍មួយចំនួននៃគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ពួកគេរួមមានគម្រោងស្តីពីបរិស្ថាន សុខភាព ទេសចរណ៍ ប៉ុន្តែក៏មានការអប់រំទៅសាលារៀនដើម្បីជួបជាមួយសិស្ស និងគៀងគរពួកគេឱ្យចូលរួមក្នុងគម្រោង។

សកម្មភាព កម្មវិធីការស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីសហគមន៍ខ្ញុំ៖ ឧទាហរណ៍នៃកម្មវិធីការស្ម័គ្រចិត្តនៅក្នុងខេត្តរបស់អ្នក។

តំណភ្ជាប់៖ https://www.youtube.com/watch?v=IPNYYwiDiTQ&t=12s

សំណួរឆ្លុះបញ្ចាំង

- តើអ្នកធ្លាប់បានឮពីកម្មវិធីនេះដែរឬទេ?
- អ្វីទៅជាការស៊ីសង្វាក់គ្នា ដែលអ្នកអាចបង្កើតបានរវាង VMC និងកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នក?

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា កំពុងលើកកម្ពស់សកម្មភាពក្រៅកម្មវិធីសិក្សាយ៉ាងសកម្ម និងជាផ្នែកមួយនៃសកម្មភាពទាំងនេះ គម្រោងស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីសហគមន៍ខ្ញុំ (VMC) ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងការអប់រំកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ។ មុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន និង VMC ចែករំលែកគោលការណ៍ទូទៅដូចជាការសិក្សាបែបសកម្ម ការលើកកម្ពស់អ្នកស្ម័គ្រចិត្ត និងការធ្វើសកម្មភាពនៅក្នុងសហគមន៍ដើម្បីលើកកម្ពស់ការផ្លាស់ប្តូរជាវិជ្ជមាន។ តាមរយៈការណែនាំមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅបឋម និងមធ្យមសិក្សា សិស្សានុសិស្សនឹងរៀបចំខ្លួនដើម្បីចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងគំនិតផ្តួចផ្តើម VMC នៅពេលដែលពួកគេឈានដល់កម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ។ ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការផ្លាស់ប្តូរដោយរលូន និងបង្កើនការយល់ដឹងរបស់សិស្សអំពីកម្មវិធី VMC វាមានអត្ថប្រយោជន៍ក្នុងការស្វែងរកការស៊ីសង្វាក់គ្នារវាងកម្មវិធីសូម្បីតែនៅមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិក៏ដោយ។ ជាធម្មតា តាមស្រុកនីមួយៗយ៉ាងហោចណាស់មានវិទ្យាល័យមួយដែលគ្របដណ្តប់ពីថ្នាក់ទី៧ ដល់ទី១២ រួមនឹងអនុវិទ្យាល័យមួយចំនួន។ នៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ សិស្សចូលរួមក្នុងការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហាតាមរយៈកម្មវិធីអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដោយធ្វើការអង្កេតបញ្ហានៅក្នុងសហគមន៍។ នៅពេលពួកគេបន្តទៅរៀននៅថ្នាក់វិទ្យាល័យ ពួកគេបានប្តូរការផ្តោតអារម្មណ៍របស់ពួកគេទៅលើកម្មវិធី VMC និងការងារគម្រោង ដោយរៀនរៀបចំគម្រោង រៃអង្គាសថវិកា និងអនុវត្តក្នុងសហគមន៍។ រួមគ្នាសិស្សានុសិស្សមកពីមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ និងទុតិយភូមិអាចសហការគ្នាដើម្បីតស៊ូមតិទៅរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិបន្ទាប់ពីអនុវត្តគម្រោងសហគមន៍។ វិធីសាស្ត្ររួមមួយនេះបង្កើតប្រព័ន្ធអេកូសម្រាប់ការស្ម័គ្រចិត្ត និងការអភិវឌ្ឍបំណិននៅក្នុងស្រុកនីមួយៗ។

គំនិតផ្តួចផ្តើមមួយទៀតដែលត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយដោយក្រសួងអប់រំនៅថ្នាក់ជាតិ គឺ**កម្មវិធីជជែកដេញដោលយុវជនថ្នាក់ជាតិ**។

ការប្រកួតជជែកដេញដោលថ្នាក់ជាតិ គឺជាការប្រកួតប្រចាំឆ្នាំដ៏មានកិត្យានុភាព ដែលរៀបចំឡើងដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ទូទាំងខេត្តនីមួយៗក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ក្រុមត្រូវបានវិនិច្ឆ័យលើការរៀបចំ និងភាពច្បាស់លាស់ ការនិយាយជាសាធារណៈ ការប្រើអំណះអំណាង និងការប្រើប្រាស់

ទម្រង់ការចោទសួរ និងរបៀបនៃការធ្វើបទបង្ហាញ។ ដូចដែលយើងបានដឹងពីអនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន រលួស សិស្សមកពីសាលារៀនរដ្ឋអាចចូលរួម និងអាចឈ្នះបាន។

អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំវីដេអូថ្មីដែលបង្ហាញពីក្រុមសិស្សស្រី ៤ នាក់មកពីវិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន ប្រាសាទបាគង ដែលបានចូលរួមកម្មវិធីជជែកដេញដោលថ្នាក់ជាតិក្នុងឆ្នាំ២០២៣។

ឈឿម ស្រី ចិន *សិស្សថ្នាក់ទី១២ នៃវិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន ប្រាសាទបាគង ខេត្តសៀមរាប ដែលទើបឈ្នះការប្រកួតជជែកដេញដោលថ្នាក់ជាតិនាពេលថ្មីៗនេះ បានលើកឡើងថា "កម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានបានក្លាយជាថាមពលដ៏អស្ចារ្យរបស់យើងក្នុងការឈ្នះការជជែកដេញដោលជាមួយក្រុមរបស់នាងគឺ* ***ជួន ដានី*** *និង* ***ឡោះ លីន****"។*

ជាការពិតណាស់ សិស្សទាំងអស់បានចូលរួមកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន នៅពេលពួកគេរៀននៅអនុវិទ្យាល័យ ដែលបានរៀបចំពួកគេឱ្យត្រៀមខ្លួនរួចជាសម្រេចសម្រាប់ឱកាសបែបនេះនៅក្នុងកម្មវិធីជជែកដេញដោលយុវជនថ្នាក់ជាតិ។

សកម្មភាព៖ បទពិសោធន៍ការជជែកដេញដោលយុវជនថ្នាក់ជាតិ។

https://www.facebook.com/NationalYouthDebate/videos/1326771974513521 (១០នាទី)

សំណួរឆ្លុះបញ្ចាំង

- តើអ្នកគិតថាបទពិសោធន៍នេះមានសារៈសំខាន់សម្រាប់សិស្សដែរឬទេ?
- តើអ្នកគិតថាអ្វីជាផលចំណេញដ៏សំខាន់បំផុតសម្រាប់សិស្ស?

អ្នកសម្របសម្រួលបន្តពន្យល់ថា ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សហការជាមួយក្រសួង និងវិស័យឯកជនដទៃទៀតដើម្បីលើកកម្ពស់គំនិតផ្តួចផ្តើមស្រដៀងគ្នាផ្សេងទៀត ឧទាហរណ៍ជាមួយកម្មវិធីជជែកដេញដោលរបស់យុវជនស្តីពីកិច្ចពិភាក្សាលើបរិស្ថាន។ នៅក្នុងគំនិតផ្តួចផ្តើមនេះ ក្រុមហ៊ុន SMART AxiATA គាំទ្រកម្មវិធីជជែកដេញដោលរបស់យុវជនលើរឿងបរិស្ថាន ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយក្រសួងបរិស្ថានសហការជាមួយក្រសួងអប់រំ និងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយក្រុមហ៊ុន SMART។

ឧទាហរណ៍ ក្នុងកម្មវិធីជជែកដេញដោលយុវជនលើប្រធានបទបរិស្ថានឆ្នាំ២០២១ វិទ្យាល័យច្បារអំពៅ (ក្រុមស្រប) បានប្រកួតជាមួយវិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន ចម្លង (ក្រុមបដិសេធ) លើប្រធានបទ "ការប្រើប្រាស់ថង់ប្លាស្ទិកធ្វើឱ្យជីវិតកាន់តែងាយស្រួល"។

វិទ្យាល័យវត្តកោះ (ក្រុមស្រប) បានប្រកួតជាមួយវិទ្យាល័យឫស្សីកែវ (ក្រុមបដិសេធ) លើប្រធានបទ "ការបង្កើនតំបន់ការពារជាយន្តការដ៏ល្អក្នុងការការពារ និងអភិរក្សធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាព"។

@ប្រភព៖ https://www.khmertimeskh.com/50927769/environment-youth-debate-2021/

គំនិតផ្តួចផ្តើមអន្តរជាតិ

អ្នកសម្របសម្រួលចាប់ផ្តើមសួរអ្នកចូលរួមថាតើពួកគេស្គាល់ SEAMEO ដែរឬទេ។ សួរអ្នកចូលរួមថាតើពួកគេធ្លាប់បានឮអំពីអង្គភាពនេះដែរឬទេ ប្រសិនបើពួកគេដឹងថាវាជាអ្វី ហើយប្រសិនបើពួកគេធ្លាប់បានឮអំពីគំនិតផ្តួចផ្តើមដែលផ្សព្វផ្សាយដោយ SEAMEO។

SEAMEO គឺជាអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលក្នុងតំបន់មួយត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ១៩៦៥ ក្នុងចំណោមរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសអាស៊ីអាគ្នេយ៍ ដើម្បីលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់ក្នុងវិស័យអប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌ក្នុងតំបន់។

ជាបន្តបន្ទាប់ អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់ថា SEAMEO ជាអ្នករៀបចំគំនិតផ្តួចផ្តើមដ៏មានកិត្យានុភាពបំផុតសម្រាប់អាស៊ីអាគ្នេយ៍។ ប្រទេសកម្ពុជាគឺជាប្រទេសសមាជិកនៃ SEAMEO ហើយសាលារៀន និងយុវជនទាំងអស់ពីប្រទេសកម្ពុជាមានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងការផ្តល់រង្វាន់ និងការប្រកួតប្រជែងដែលផ្សព្វផ្សាយដោយអង្គការនេះ។

កម្ពុជាក៏បានចូលរួមក្នុងគំនិតផ្តួចផ្តើមបែបនេះដែរ។ តើអ្នកគិតថាសាលារៀនកម្ពុជាណាមួយអាចនឹងឈ្នះ?

អ្នកសម្របសម្រួលបន្តដោយការពន្យល់អំពីគំនិតផ្តួចផ្តើម និងពានរង្វាន់ចំនួន៣ ពី SEAMEO គឺ៖ ការប្រកួតប្រជែងគម្រោង STEM (១) ពានរង្វាន់វីរបុរសសំណល់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ (២) និងពានរង្វាន់ SEAMEO-Japan ESD (៣)។

ការប្រគួតប្រជែងគម្រោង STEM	ការប្រកួតប្រជែងគម្រោង STEM ត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីជួយ និងលើកកម្ពស់បំណិនដោះស្រាយបញ្ហារបស់យុវជន ដោយប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងរួមបញ្ចូលការអប់រំ STEM។ ប្រធានបទសម្រាប់ការប្រកួតប្រជែងដែលសិស្សអាស៊ីអាគ្នេយ៍អាចដាក់ពាក្យប្រគួតបានចែកចេញជាបីប្រភេទនៃបញ្ហាប្រឈមក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃ បញ្ហាប្រឈមក្នុងឧស្សាហកម្ម បញ្ហាប្រឈមសហគមន៍ និងសាលារៀន។ ការប្រកួតបានស្វាគមន៍សិស្សានុសិស្ស ឬធីមសិស្ស (ដោយមានការដឹកនាំពីគ្រូ) មកពីបណ្ដាលប្រទេសជាសមាជិក SEAMEO (សិស្សមានអាយុ ហូតដល់អាយុ ១៨ឆ្នាំ ពោលគឺថ្នាក់ទី ៦/៧-១២ រួមទាំងសិស្សមកពីការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ សិស្សអប់រំវិជ្ជាជីវៈ បច្ចេកទេស និងសាកលវិទ្យាល័យ និស្សិត ឬកម្រិតបរិញ្ញាបត្រ) ដើម្បីដាក់ស្នើគម្រោងរបស់ពួកគេ។ វិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ ឈ្នះជ័យលាភីលេខ១ ជាមួយគម្រោងនេះ។
ពានរង្វាន់វីរៈបុរសសំណល់អាស៊ីអាគ្នេយ៍នៅកម្រិតបឋមសិក្សា និងមធ្យមសិក្សា។	**បីប្រភេទ** ១. សាលារៀន រឿងជោគជ័យនៃកម្មវិធី ឬសកម្មភាពគ្រប់គ្រងកាកសំណល់របស់សាលារៀនតាមរយៈវីដេអូឃ្លីបរយៈពេល ៥នាទី។ ២. គ្រូបង្រៀន រឿងជោគជ័យនៃសកម្មភាពថ្នាក់រៀនប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិតរបស់អ្នកលើការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់តាមរយៈវីដេអូឃ្លីបរយៈពេល ៣នាទី។ ៣. សិស្ស

	គំនិត ឬដំណោះស្រាយលើវិធីកាត់បន្ថយកាកសំណល់ និងកែលម្អបរិស្ថានសាលារៀន ឬសហគមន៍ • ថ្នាក់ទី ៤-៥-៦៖ គូរដោយដៃដោយសិស្សម្នាក់ៗ • ថ្នាក់ទី ៩-១០-១១៖ វីដេអូឃ្លីប ៣នាទីដោយសិស្សមួយក្រុម (សិស្ស ៣-៦នាក់ ឬធំម)
ពានរង្វាន់ SEAMEO-Japan ESD • ប្រធានបទ៖ ការលើកកម្ពស់ការអប់រំបរិស្ថានតាមរយៈការប្រើប្រាស់ថាមពលកកើតឡើងវិញ។ • គោលដៅ៖ សាលារៀនបឋមសិក្សា និងមធ្យមសិក្សា មកពីប្រទេសជាសមាជិក។ • សាលាធ្វើបទបង្ហាញពីកម្មវិធីរបស់ពួកគេ។ កម្មវិធី និងលក្ខខណ្ឌចូលរួម៖ https://www.seameo.org/Main_programme/414	

អ្នកសម្របសម្រួលក៏ត្រូវពន្យល់ថា សាលារៀនកម្ពុជាក៏អាចជាផ្នែកមួយនៃបណ្តាញសាលារៀន SEAMEO ផងដែរ។ គម្រោងនេះមានគោលបំណងបម្រើជាវេទិកា "បណ្តាញចែករំលែក និងអភិវឌ្ឍ" ក្នុងចំណោមគ្រឹះស្ថានអប់រំសាធារណៈ និងឯកជននៅគ្រប់កម្រិតរួមមាន មត្តេយ្យសិក្សា បឋមសិក្សា មធ្យមសិក្សា អប់រំវិជ្ជាជីវៈ និងបច្ចេកទេស ពហុបច្ចេកទេស សាកលវិទ្យាល័យ ការអប់រំពិសេស និងការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធក្នុងប្រទេសអាស៊ីអាគ្នេយ៍ទាំង១១ (ប្រ៊ុយណេដារូសាឡឹម កម្ពុជា ឥណ្ឌូនេស៊ី ឡាវ ម៉ាឡេស៊ី មីយ៉ាន់ម៉ា ហ្វីលីពីន សិង្ហបុរី ថៃ ទីម័រខាងកើត និងវៀតណាម)។
គេរំពឹងថាបណ្តាញនេះអាចកសាង និងពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពហុភាគីលើវិស័យអប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌នៅក្នុងពិភពលោកដែលផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងឆាប់រហ័ស។
នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣ ស្ថាប័នសរុបចំនួន៤០ មកពីប្រទេសកម្ពុជាបានចុះឈ្មោះក្នុងបណ្តាញនេះ រួមទាំងសាលារៀនឯកជន ប៉ុន្តែក៏មានសាលារៀន និងស្ថាប័នរដ្ឋផងដែរ។
https://www.seameo.org/img/Programmes_Projects/2020/SN2020/Countries7/KH_SSNNOV2023.pdf

ទីបំផុត បើក្រឡេកទៅមើលសាលារៀនជំនាន់ថ្មី ពួកគេបានចូលរួមកម្មវិធី Asean Cyberkids Camp និងទិវាប្រវត្តិសាស្ត្រធម្មជាតិសកល។ ទាំងនេះគ្រាន់តែជាឧទាហរណ៍នៃឱកាសជាច្រើនរបស់សាលារៀននៅកម្ពុជាទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និងនៅឆាកអន្តរជាតិក្នុងឆ្នាំកន្លងទៅ (រូបថតខាងក្រោម)។

តម្រូវការផ្នែកធនធាន

តើធនធានប្រភេទណាខ្លះដែលត្រូវការជាផ្នែកនៃគំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងនេះ? ចម្លើយជាវិជ្ជមានគឺថាធនធានហិរញ្ញវត្ថុដែលមានចំនួនតិចតួច និងសូមចងចាំថាអ្នកក៏អាចអំពាវនាវឱ្យមានការគាំទ្រពីសហគមន៍ដើម្បីគាំទ្រសិស្សរបស់អ្នកផងដែរ។

ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់សាលារៀន គឺជាធនធានដ៏សំខាន់ពិតប្រាកដ ដែលអាចអនុញ្ញាតឱ្យសិស្សចាប់យកឱកាសទាំងនេះបាន និងជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីទាំងនេះ។ ពួកគេតំណាងឱ្យឱកាសពិសេសដើម្បីសិក្សា ប្រកួតប្រជែងខ្លួនឯង និងរីករាយជាមួយបទពិសោធន៍ដ៏គួរឱ្យរំភើបទាំងនេះនៅក្នុងសាលារៀននៅថ្នាក់ជាតិ ឬសូម្បីតែនៅថ្នាក់អន្តរជាតិ។ ឧទាហរណ៍ក្នុងមេរៀននេះបង្ហាញថា វាអាចធ្វើទៅរួចបានដែលយើងមានឧទាហរណ៍ជាច្រើនពីសាលារៀនរដ្ឋរបស់កម្ពុជាដែលកំពុងចូលរួម និងបានឈ្នះពានរង្វាន់ផងដែរ។

ចូរយើងត្រលប់ទៅមើលក្រដាសផ្ទាំងធំនៃសកម្មភាព ឯកសារចែក ៦.២ វិញ។ អ្នកសម្របសម្រួលសួរអ្នកចូលរួម "តើអ្នកអាចផ្លាស់ប្តូរអ្វីមួយនៅក្នុងជម្រើសរបស់អ្នកដែរឬទេ បន្ទាប់ពីបានសិក្សាបន្ថែមអំពីគំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងអស់នេះ ឬអ្នកនៅតែជ្រើសរើសដដែល"?

ផ្តល់ពេលវេលាដល់អ្នកចូលរួមដើម្បីត្រឡប់ទៅមើលក្រដាសផ្ទាំងធំ និងពិភាក្សាជាក្រុម។ ចុងក្រោយបែងចែកពេលវេលាសម្រាប់ពួកគេដើម្បីចែករំលែកការឆ្លុះបញ្ចាំងចុងក្រោយ (១៥នាទី)។

បញ្ចប់មេរៀនទី៦

មេរៀនទី៧៖ វង្វាយតម្លៃគម្រោង និងការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា

រយៈពេលមេរៀន៖ បង្រៀន៥ម៉ោង (បន្ថែម១០ម៉ោងស្វ័យសិក្សា ហាត់សម និងអនុវត្ត)

សកម្មភាពអ្នកសម្របសម្រួលគួរត្រៀម៖

- សរសេរលទ្ធផលសិក្សានៃមេរៀននៅលើសន្លឹកក្រដាសប្រកាសដើម្បីណែនាំមេរៀន
- ថតចម្លងឯកសារចែកទាំងអស់ដូចដែលបានរាយខាងក្រោម

ធនធាន និងសម្ភារៈ

- លទ្ធផលសិក្សានៃមេរៀននៅលើសន្លឹកប៉ុស្ទ័រដើម្បីណែនាំមេរៀន
- ក្រដាសផ្ទាំងធំ ហ្វឺត ស្កុត
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៧.១៖** *ផ្នែកសំខាន់នៃវង្វាយតម្លៃកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន*
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៧.២៖** *ការស្វែងយល់វិធីសាស្ត្រផ្សេងៗនៃវង្វាយតម្លៃ និងភាពសមរម្យសម្រាប់ផ្នែកផ្សេងៗនៃការសិក្សាបំណិនជីវិត*
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៧.៣៖** *ការវាយតម្លៃខុសគ្នានៃការសិក្សាបែបប្រពៃណី និងការសិក្សាបែបគម្រោង*
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៧.៤៖** *យុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន*
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៧.៥៖** *ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃយុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃដែលប្រើប្រាស់ដើម្បីវាយតម្លៃការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន*
- *ឯកសារថតចម្លង៖*
  a. សេចក្តីណែនាំអង្កេត ឧបសម្ព័ន្ធទី៧.២.២ (ទំព័រទី៩៩ - ១០១ នៃឯកសារណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំ២០១៩)
  b. ស្វ័យវាយតម្លៃសិស្ស ឧបសម្ព័ន្ធទី៧.១.១ (ទំព័រទី៩៥ នៃសេចក្តីណែនាំក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំ២០១៩)
  c. វង្វាយតម្លៃសមិទ្ធកម្ម ឧបសម្ព័ន្ធទី៧.១.១ (ទំព័រទី៩៥ នៃសេចក្តីណែនាំក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំ២០១៩)

គោលបំណងសិក្សា៖

ពេលបញ្ចប់មេរៀនទី៧ អ្នកចូលរួមនឹងអាច៖

1. ពន្យល់ផ្នែកសំខាន់នៃការសិក្សាដើម្បីវាយតម្លៃនៅក្នុងកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន (ឧ. វិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា ចរិយាសម្បទា)
2. ការបរិយាយប្រភេទសំខាន់ៗនៃវង្វាយតម្លៃជាដំណាក់ និងបូកសរុប

3. ការកំណត់ទម្រង់វាស់វែងដូចនេះ (ឧ. តេស្តសរសេរ ស្វ័យវាយតម្លៃ) សមរម្យបំផុតសម្រាប់ទិដ្ឋភាពផ្សេងគ្នានៃក្របខណ្ឌការងារ KSA (ឧ. វិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា ចរិយាសម្បទា)
4. ពន្យល់ពីការបង្កើនការវាយតម្លៃផ្តោតលើ "របៀប" កុមាររៀន (ផ្ទុយពី "អ្វី" ដែលពួកគេត្រូវរៀន) នៅក្នុងវគ្គសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគម្រោង និងការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា
5. ពន្យល់ពីមូលហេតុដែលគម្រោង និងការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា ត្រូវការយុទ្ធសាស្ត្រពិសេសសម្រាប់វាយតម្លៃការសិក្សាសិស្ស
6. កំណត់យុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗមួយចំនួនសម្រាប់ការវាយតម្លៃការសិក្សានៅក្នុងគម្រោង ឬបរិយាកាសសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា
7. ពិពណ៌នាអំពីលក្ខណៈសំខាន់ៗមួយចំនួននៃយុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃនីមួយៗ ដែលប្រើដើម្បីវាយតម្លៃគម្រោង ឬការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា
8. ប្រៀបធៀប និងប្រៀបធៀបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវលក្ខណៈនៃយុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃផ្សេងៗគ្នាដែលប្រើដើម្បីវាយតម្លៃគម្រោង ឬការងារអាស្រ័យលើបញ្ហា ដោយប្រើតារាងពិសេសដែលបានរចនាឡើងសម្រាប់គោលបំណងនេះ

ឯកសារ និងកិច្ចការអាន៖

- *គោលការណ៍នៃសៀវភៅណែនាំការវាយតម្លៃសិស្ស និងគ្រូ៖* សៀវភៅណែនាំនេះផ្តល់នូវសារបានបន្ថែមលើគោលការណ៍សំខាន់ៗនៃការវាយតម្លៃអប់រំ និងបច្ចេកទេសវាយតម្លៃជាក់លាក់ដែលនាំទៅដល់ការកែលម្អសុពលភាពទិន្នន័យ និងការបកស្រាយកាន់តែប្រសើរ។

  តំណភ្ជាប់៖ https://www.kapekh.org/files/report_file/362-en.pdf

  ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា(ឆ្នាំ២០១៩) ការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ ជំពូកទី៧៖

ផែនការបណ្តុះបណ្តាល-មេរៀនទី៧

ពិនិត្យមើលគោលបំណងសិក្សា

បិទក្រដាសផ្ទាំងធំលើក្តារខៀន ដែលសង្ខេបលទ្ធផលសិក្សាសម្រាប់ម៉ូឌុលនេះ។ ពន្យល់ពីលទ្ធផលសិក្សា ហើយនេះគឺជាអ្វីដែលអ្នកចូលរួមគួរតែអាចធ្វើបាននៅពេលបញ្ចប់ម៉ូឌុល។

បញ្ញាត្តិគន្លឹះស្តីពីការវាយតម្លៃការសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

ពិនិត្យឡើងវិញក្របខ័ណ្ឌវិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា និងចរិយាសម្បទា

អ្នកសម្របសម្រួលអាចចាប់ផ្តើមម៉ូឌុលនេះដោយពិនិត្យមើលការផ្តោតសំខាន់នៃការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន លើការសិក្សាដែលលើសពីចំណេះដឹង ឬព័ត៌មាន។ នោះគឺមិនដូចមុខវិជ្ជាជាច្រើនដែលការផ្តោតសំខាន់គឺគ្រាន់តែលើការយល់ដឹងអំពីប្រធានបទផ្សេងៗនោះទេ បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានក៏ផ្តោតលើការទទួលបាន "បំណិន" ក៏ដូចជាប្រកាន់យកនៃ "ចរិយាសម្បទា" ឬ "តម្លៃ" មួយចំនួនដែលជួយលើកទឹកចិត្តអ្នកសិក្សា ដើម្បីអនុវត្តអ្វីដែលពួកគេបានសិក្សា។ ក្របខណ្ឌការងារ វិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា ចរិយាសម្បទា ឬ KSA ប្រហែលជាអ្វីមួយដែលអ្នកចូលរួមបានឮពីមុនមក ប៉ុន្តែវាមានសារៈសំខាន់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យក្របខណ្ឌនេះម្តងទៀតដើម្បីកំណត់ដំណាក់កាលសម្រាប់របៀបរៀបចំការវាយតម្លៃរបស់យើងនៅក្នុងថ្នាក់រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

បន្ទាប់ពីការណែនាំខាងលើនៃក្របខ័ណ្ឌ KSA សូមបញ្ជូនឯកសារ ៧.១៖ *ផ្នែកសំខាន់ៗនៃការវាយតម្លៃបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន*។ ពិនិត្យឡើងវិញនូវបញ្ញត្តិនៅក្នុងឯកសារចែកដោយគូរដ្យាក្រាមខាងក្រោមនៅលើក្តារខៀន ដើម្បីជួយពន្យល់ពីភាពខុសគ្នារវាងវិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា និងចរិយាសម្បទា ប៉ុន្តែក៏អំពីរបៀបដែលត្រូវបានភ្ជាប់គ្នាទៅវិញទៅមកតាមរវិធីគាំទ្រការពង្រឹងគ្នាទៅវិញទៅមក។

ដ្យាក្រាមដែលមានប្រយោជន៍ដើម្បីពន្យល់អន្តរភ្ជាប់រវាងវិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា និងចរិយាសម្បទា

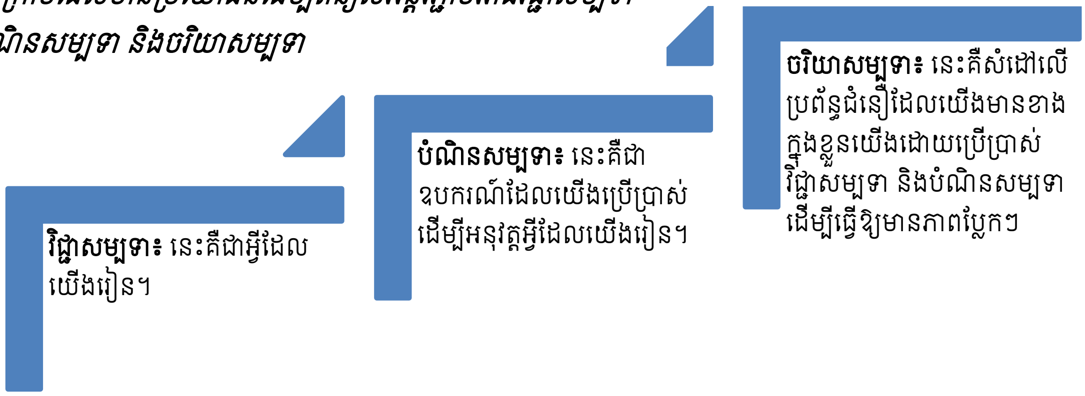

ការប្រើប្រាស់ករណីសិក្សាដើម្បីអនុវត្តក្របខណ្ឌ KSA

បន្ទាប់ពីការពន្យល់ខាងលើ សូមចែកអ្នកចូលរួមទៅជាក្រុមតូចៗ ហើយសុំឱ្យពួកគេធ្វើលំហាត់នៅចុងបញ្ចប់នៃឯកសារចែក។ លំហាត់នេះតម្រូវឱ្យអ្នកចូលរួមកំណត់ថាតើវិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា និងចរិយាសម្បទាត្រូវបានទទួលដោយអ្នកសិក្សានៅក្នុងករណីសិក្សានីមួយៗដោយផ្អែកលើការពិពណ៌នាដែលបានផ្តល់ឱ្យ។ ផ្តល់ពេលឱ្យអ្នកចូលរួមប្រហែល ១៥នាទី ដើម្បីបញ្ចប់លំហាត់នេះនៅក្នុងក្រុម និងពិភាក្សាអំពីការវិភាគរបស់ពួកគេជាក្រុមធំនៅពេលធ្វើរួច។

នៅពេលពិនិត្យមើលលំហាត់ជាមួយក្រុមធំ អ្នកសម្របសម្រួលអាចប្រើតារាងចម្លើយដែលបានផ្តល់ជូនខាងក្រោម ដើម្បីជួយណែនាំការពិភាក្សា។ ក្នុងអំឡុងពេលនៃការពិភាក្សាជាបន្តបន្ទាប់ អ្នកសម្របសម្រួលគួរតែចង្អុលបង្ហាញថា ទោះបីជាក្នុងករណីសិសក្សារបស់សិស្សបានយល់ពីចំណេះដឹងពីប្រធានបទមួយក៏ដោយ ជារឿយៗពួកគេមិនបានអនុវត្តចំណេះដឹងនេះទេ ពីព្រោះពួកគេមិនគិតថាវាមានសារៈសំខាន់(ខ្វះការសម្របសម្រួលផ្ទៃក្នុង)ឬខ្វះខាតបំណិនដើម្បីអនុវត្តអ្វីដែលពួកគេបានរៀន។ ត្រូវប្រាកដថាដើម្បីចង្អុលបង្ហាញពីការទទួលបានបំណិនមិនល្អ និងការទទួលយកចរិយាសម្បទាថ្មីខ្សោយនឹងធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ការសិក្សានៃខ្លឹមសារចំណេះដឹង។

ចម្លើយសម្រាប់ការពិភាក្សាដែលបានណែនាំ

ករណីសិក្សា	តើវិជ្ជាសម្បទាត្រូវបានយល់ច្បាស់ដែរឬទេ?		តើបំណិនសម្បទាត្រូវបានទទួលដែរឬទេ?		តើចរិយាសម្បទាត្រូវបានប្រកាន់យកដែរឬទេ?	
	ចាស/បាទ	ទេ	ចាស/បាទ	ទេ	ចាស/បាទ	ទេ
ករណីសិក្សាទី១៖ វណ្ណៈ	x			x		x
ករណីសិក្សាទី២៖ ធីតា	x			x	x	
ករណីសិក្សាទី៣៖ សុខា	x		x		x	
ករណីសិក្សាទី៤៖ សុភា	x		x			x
ករណីសិក្សាទី៥៖ វណ្ណារ៉ា		x		x	x	
ករណីសិក្សាទី៦៖ បូរ៉ា		x		x		x

ជាផ្នែកមួយនៃការពិភាក្សាខាងលើ អ្នកសម្របសម្រួលក៏អាចព្យាយាមបញ្ចូលសំណួរពិភាក្សាខាងក្រោមទៅក្នុងកិច្ចសន្ទនាផងដែរ។ ទាំងនេះគឺជាប្រធានបទសំខាន់ៗដែលអាចរកឃើញនៅក្នុងករណីសិក្សា។ ចម្លើយបន្ទាប់បន្សំមួយចំនួនត្រូវបានផ្តល់ជូនជាមួយនឹងសំណួរនីមួយៗ ដើម្បីជួយណែនាំអ្នកសម្របសម្រួល។

សំណួរពិភាក្សា

1. តើអ្នកធ្លាប់ជួបសិស្សដែលហាក់ដូចជាយល់មេរៀនអំពីបញ្ហាសង្គមដ៏សំខាន់មួយ ប៉ុន្តែមិនដែលអនុវត្តចំណេះដឹងរបស់ពួកគេទេ? នៅពេលវង្វាយតម្លៃរបស់អ្នកបង្ហាញថា សិស្សមិនកំពុងរៀបចំតវិយាបថសំខាន់ៗអំពីប្រធានបទមួយ តើអ្នកអាចធ្វើអ្វីដើម្បីបង្វែរស្ថានភាពនេះ?
   ចម្លើយដែលបានណែនាំ៖ ព្យាយាមបង្កើតជាឧទាហរណ៍មួយពីអត្ថន័យនៃការទទួលបានចរិយាសម្បទាដែលបានផ្តល់ឱ្យដោយមិត្តភក្តិ ដើម្បីបង្ហាញពីរបៀបដែលចរិយាសម្បទាជាទីចាប់អារម្មណ៍របស់សិស្ស។ល។
2. ពេលអ្នកពិចារណាវាងការទទួលវិជ្ជាសម្បទា និងការទទួលយកចរិយាសម្បទាជាប់ខ្លួន តើអ្នកគិតថាមួយណាសិស្សងាយនឹងធ្វើបានជាង? សូមពន្យល់ចម្លើយ
   ចម្លើយដែលបានណែនាំ៖ ចំណេះដឹងតាមរយៈការសិក្សា (ដូចជាអង្គហេតុសាមញ្ញ និងព័ត៌មានមូលដ្ឋាន) ជាទូទៅគឺងាយស្រួលជាងការបង្កើត ឬពង្រឹងចរិយាសម្បទា និងភាពជឿជាក់ខាងក្នុង។ វិជ្ជាសម្បទាច្រើនតែជាសំណួរនៃការចងចាំ ឬយល់អ្វីមួយ។ ប៉ុន្តែការបង្កើតភាពជឿជាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិភាគបទពិសោធន៍ ទស្សនៈរបស់យើងអំពីពិភពលោក និងការកសាងចរិយាសម្បទាសមហេតុផលដែលស្របនឹងបទពិសោធន៍ទាំងនោះ។ ដូច្នេះការបង្កើតភាពជឿជាក់គឺជាដំណើរការស្មុគស្មាញជាងគេ។
3. ករណីសិក្សា យើងឃើញថា បំណិនគឺជាឧបករណ៍សំខាន់ដែលសិស្សប្រើប្រាស់ដើម្បីអនុវត្តចំណេះដឹងដែលខ្លួនរៀន។ តើអ្នកអាចកំណត់បានដោយរបៀបណា ថាតើសិស្សកំពុងទទួលបានបំណិនជាក់លាក់ដែរឬទេ? តើអ្នកគិតថាការធ្វើតេស្តសរសេរមានប្រយោជន៍សម្រាប់ការវាយតម្លៃបែបនេះដែរឬទេ?
   ចម្លើយដែលបានណែនាំ៖ ការធ្វើតេស្តសរសេរជាធម្មតាមិនដំណើរការល្អក្នុងការវាយតម្លៃការទទួលបានបំណិនទេ (ទោះបីជាការធ្វើតេស្តបែបនេះអាចមានប្រយោជន៍ក្នុងករណីខ្លះក៏ដោយ)។ ជាទូទៅ ការវាយតម្លៃដែលមានប្រសិទ្ធភាពជាងនេះពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្កើតភារកិច្ចជាក់ស្តែងសម្រាប់សិស្សអនុវត្ត និងបង្ហាញពីការទទួលបានបំណិនរបស់ពួកគេ។

ការយល់ដឹងពីវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗនៃវង្វាយតម្លៃ និងភាពស័ក្តិសមរបស់ពួកគេសម្រាប់ប្រភេទផ្សេងៗនៃការសិក្សាបំណិនជីវិត

អ្នកសម្របសម្រួលចាប់ផ្តើមវគ្គដោយសួរអ្នកចូលរួមថា តើពួកគេធ្លាប់បានឮអំពីវង្វាយតម្លៃតាមដំណាក់ និងវង្វាយតម្លៃបូកសរុបដែរឬទេ? អ្នកចូលរួមភាគច្រើនប្រហែលជាបានឮពីវិធីសាស្ត្រវាស់វែងទាំងនេះ ទោះបីជាពួកគេទំនងជាមិនទាន់យល់ច្បាស់អំពីអត្ថន័យក៏ដោយ។ សួរសំណួរសាកល្បងមួយចំនួនពីវិធីសាស្ត្រនីមួយៗទាក់ទងនឹង "គោលបំណង" នៃវិធីសាស្ត្រនីមួយៗ ដើម្បីឱ្យគេយល់ថាវង្វាយតម្លៃជាដំណាក់ផ្តោតលើគោលបំណងនៃការ "ដឹងពីអ្វី និងអ្នកណាដែលត្រូវបង្រៀនឡើងវិញ" ខណៈ

ដែលគោលបំណងនៃវង្វាយតម្លៃបូកសរុបមិនមែនជាការបង្រៀនឡើងវិញទេ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែ"ដើម្បីបូកសរុបពីកម្រិតនៃការយល់ដឹងរបស់សិស្សម្នាក់ៗមុននឹងបន្តទៅវគ្គបន្ទាប់"។ ចែកឯកសារ ៧.២៖ ការយល់ដឹងពីវិធីសាស្ត្រនៃវង្វាយតម្លៃផ្សេងៗគ្នា និងភាពស័ក្តិសមរបស់ពួកគេសម្រាប់ប្រភេទផ្សេងៗនៃការរៀនបំណិនជីវិត។ ប្រើឯកសារនេះដើម្បីពិនិត្យមើលលក្ខណៈសំខាន់ៗមួយចំនួននៃវង្វាយតម្លៃតាមដំណាក់ និងវង្វាយតម្លៃបូកសរុប ព្រមទាំងសំណួរពិភាក្សាមួយចំនួនដែលនឹងជួយពង្រឹងគោលគំនិតសំខាន់ៗ។ ការឆ្លើយតបដែលបានស្នើឡើងសម្រាប់សំណួរពិភាក្សានីមួយៗនៅក្នុងឯកសារចែក ត្រូវបានផ្តល់ជូនខាងក្រោម ដើម្បីជួយអ្នកសម្របសម្រួលដឹកនាំការពិភាក្សាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

សំណួរពិភាក្សាដែលមានសារៈប្រយោជន៍

1. តើគ្រូធ្វើអ្វីបន្ទាប់ពីវង្វាយតម្លៃជាដំណាក់?
   ចម្លើយ៖ បន្ទាប់ពីវង្វាយតម្លៃជាដំណាក់ គ្រូនឹងកំណត់ថាតើផ្នែកណាខ្លះនៃខ្លឹមសារដែលត្រូវបង្រៀនឡើងវិញ ឬសិស្សណាខ្លះដែលត្រូវការជំនួយពិសេស ដោយសារការយល់ដឹងរបស់ពួកគេខ្សោយ។ ពិន្ទុដែលបានមកពីវង្វាយតម្លៃជាដំណាក់មិនត្រូវបានកត់ត្រាទុកសម្រាប់ការសម្រេចចិត្តឡើងថ្នាក់នោះទេ ប៉ុន្តែដើម្បីធ្វើផែនការបង្រៀនឡើងវិញ។
2. ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថាការធ្វើតេស្តតាមដំណាក់គួរតែខ្លី?
   ចម្លើយ៖ វង្វាយតម្លៃជាដំណាក់គឺខ្លីក្នុងន័យខ្លឹមសារ ពីព្រោះគ្រូបង្រៀនចង់ធ្វើឱ្យប្រាកដថាកូនសិស្សបានយល់ច្បាស់ពីបញ្ញត្តិសំខាន់ៗក្នុងមេរៀន មុនពេលបន្តទៅមេរៀនបន្ទាប់។ នេះបង្កើតបានជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដ៏ល្អមួយសម្រាប់ការសិក្សានាពេលអនាគត។ ដូច្នេះវង្វាយតម្លៃជាដំណាក់គួរតែធ្វើជាបន្ត និងធ្វើឡើងដើម្បីអន្តរាគមន៍ជាប្រចាំ។
3. ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថាសំណួរវង្វាយតម្លៃជាដំណាក់គួរតែងាយស្រួល?
   ចម្លើយ៖ គ្រូគ្រាន់តែចង់ដឹងថា តើសិស្សយល់ដឹងអំពីសមត្ថភាពគោលសំខាន់ៗដែលបានបង្រៀន ឬពិភាក្សាមុននឹងបន្តមេរៀនបន្ទាប់។ ដូច្នេះសំណួរគួរតែមានភាពងាយស្រួល។
4. តើវង្វាយតម្លៃជាដំណាក់ និងវង្វាយតម្លៃបូកសរុបមានគោលបំណងដូចគ្នាដែរឬទេ?
   ចម្លើយ៖ ទេ ពួកវាមានគោលបំណងខុសគ្នាទាំងស្រុង។ គោលបំណងនៃវង្វាយតម្លៃជាដំណាក់គឺដើម្បីរៀបចំផែនការថាតើផ្នែកខ្លឹមសារអ្វីខ្លះ និងសិស្សណាខ្លះដែលត្រូវបង្រៀនឡើងវិញ ខណៈដែលគោលបំណងនៃវង្វាយតម្លៃបូកសរុបគឺដើម្បីកត់ត្រាលទ្ធផលសិក្សាចុងក្រោយ ដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្តឱ្យ "ឡើងថ្នាក់"។
5. តើការធ្វើតេស្តបូកសរុបគួរតែអនុវត្តដោយការបង្រៀនឡើងវិញដែរឬទេ? ចូរពន្យល់ចម្លើយរបស់អ្នក។
   ចម្លើយ៖ ទេ នៅពេលដែលបញ្ចប់វង្វាយតម្លៃបូកសរុប ជាធម្មតាគ្រូបង្រៀនមិនបង្រៀនខ្លឹមសារណាមួយឡើងវិញទេ ពីព្រោះគោលបំណងគឺដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្តលើការឡើងថ្នាក់ដោយផ្អែកលើលទ្ធផលសិក្សាចុងក្រោយ។

បន្ទាប់ពីការពិភាក្សាអំពីវង្វាយតម្លៃជាដំណាក់ និងវង្វាយតម្លៃបូកសរុប សូមពិនិត្យមើលទម្រង់ការវាស់វែងផ្សេងៗដែលបានប្រើប្រាស់ជាញឹកញាប់សម្រាប់សិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ ទម្រង់ទាំងនេះត្រូវបានសង្ខេបនៅក្នុង ឯកសារ ៧.២។ បន្ទាប់ពីការពិនិត្យនិយមន័យនៃទម្រង់វង្វាយតម្លៃនីមួយៗឡើងវិញ សូមចែកអ្នកចូលរួមជាក្រុមតូចៗ ហើយសុំឱ្យពួកគេបំពេញលំហាត់នៅចុងបញ្ចប់នៃឯកសារនេះ។ នៅក្នុងលំហាត់នេះ អ្នកចូលរួមត្រូវតែបង្ហាញថា តើពួកគេគិតថាទម្រង់វង្វាយតម្លៃ (ឧទាហរណ៍ ការធ្វើតេស្តសរសេរ) គឺសមរម្យសម្រាប់ទិដ្ឋភាពនីមួយៗនៃក្របខណ្ឌ KSA ដោយសម្គាល់ "X" នៅក្នុងក្រឡោនឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ពួកគេក៏អាចផ្តល់នូវយុត្តិកម្មសម្រាប់ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ពួកគេនៅក្នុងក្រឡោនមតិយោបល់ផងដែរ។ ដូច្នេះ ក្រុមនីមួយៗគួរតែកត់ត្រាចម្លើយរបស់ពួកគេនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំដើម្បីឱ្យពួកគេអាចបង្ហាញដល់ក្រុមធំ។ ចម្លើយដែលបានណែនាំសម្រាប់លំហាត់នេះត្រូវបានផ្តល់ជូននៅក្នុងតារាងខាងក្រោមដើម្បីជួយអ្នកសម្របសម្រួលឱ្យដឹកនាំការពិភាក្សាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ប្រសិនបើចម្លើយរបស់អ្នកចូលរួមខុសពីចម្លើយដែលបានផ្តល់ខាងក្រោម អ្នកសម្របសម្រួលអាចទទួលយកចម្លើយផ្សេងៗវិញ ប្រសិនបើហេតុផលហាក់ដូចជាសមហេតុផល។

ចម្លើយសម្រាប់លំហាត់នៅក្នុងឯកសារ ៧.២

ទម្រង់វង្វាយតម្លៃ	វិជ្ជាសម្បទា	បំណិនសម្បទា	ចរិយាសម្បទា
តេស្តសរសេរ	x		
ការអង្កេតគ្រូអំឡុងពេលបង្រៀន	x	x	x
អនុវត្តជាក់ស្តែង	x	x	x
ការវាយតម្លៃជាដៃគូ ឬជាក្រុម	x	x	
ស្វ័យវាយតម្លៃសិស្ស	x		x

ពិភាក្សាជាក្រុមធំ

បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញក្រាហ្វិចដែលសង្ខេបពីការអនុវត្តរបស់ក្រុមគ្រូបង្រៀនចំនួន៨៦នាក់ មកពីសាលា ៣ប្រភេទ៖ សាលារៀនដែលអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានតាមរយៈការគាំទ្រពីអង្គការយូនីសេហ្វ ឬមន្ទីរអប់រំ និងការិយាល័យអប់រំស្រុក សាលារៀនជំនាន់ថ្មី និងសាលារៀនដែលអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដោយមានការគាំទ្រពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល អង្គការរ៉ូមដូរីត។ សាលារៀនត្រូវបានវាយតម្លៃនៅចុងឆ្នាំ២០២៣ លើការអនុវត្តរបស់ពួកគេ ដោយយោងទៅលើការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

តើក្រាហ្វិចនិយាយអំពីអ្វី ?

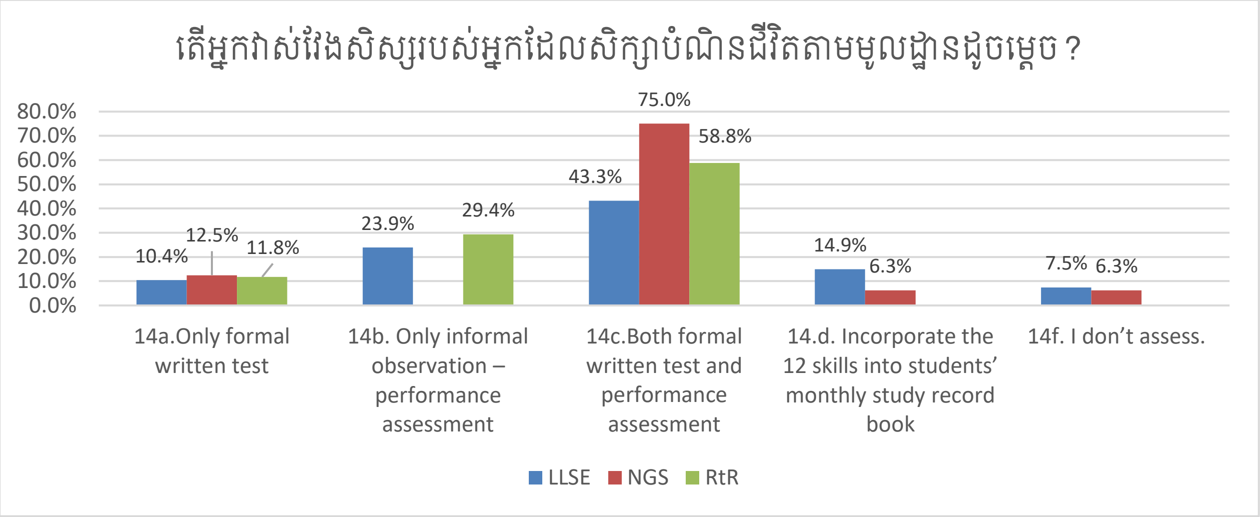

រូបភាពទី៣ ង្វាយតម្លៃដើមគ្រាស្តីពីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ២០២៣

ចម្លើយដែលបានណែនាំ៖ ក្រាហ្វិចបង្ហាញថា សាលារៀនភាគច្រើនដែលត្រូវបានសម្ភាស៍ដោយប្រើទាំងវង្វាយតម្លៃផ្លូវការ និងក្រៅផ្លូវការ ក្នុងនោះវង្វាយតម្លៃក្រៅផ្លូវការរួមមានការឆ្លុះបញ្ចាំង ការពិភាក្សា ការសង្កេត កម្រងសំណួរតូចៗ (វង្វាយតម្លៃជាដំណាក់)។ មានសាលារៀនតិចតួចប៉ុណ្ណោះដែលបញ្ចូលបំណិនទាំង១២ ទៅក្នុងសៀវភៅកត់ត្រាប្រចាំខែរបស់សិស្ស ប៉ុន្តែពួកគេមានទំនោរសង្កេតមើលការអភិវឌ្ឍបំណិនទន់របស់សិស្ស និងគាំទ្រវាល់បញ្ហាប្រឈមនានាក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការ។ ទិន្នន័យនេះបង្ហាញថាសាលារៀនបានបញ្ចូលគ្នានូវឧបករណ៍ភាគច្រើនដែលបានកំណត់ និងពិភាក្សាក្នុងអំឡុងពេលសកម្មភាពពិភាក្សានៅលើឯកសារ ៧.២។

ការវាយតម្លៃការសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

ដំណើរការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា

អ្នកសម្របសម្រួលគួរតែចាប់ផ្ដើមវគ្គនេះដោយពន្យល់ថា វគ្គសិក្សាបំណិនជីវិតជាច្រើន រួមទាំងមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន តម្រូវឱ្យសិស្សបង្កើតគម្រោងដោយប្រើការសិក្សាតាមបែបគម្រោង ឬការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា (សូមមើលមេរៀនទី៣)។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ យើងដឹងហើយថា យុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃបែបប្រពៃណី (ឧទាហរណ៍ ការធ្វើតេស្ត ការធ្វើលំហាត់ខ្លីៗ ជាដើម។ល។) មិនបានផ្ដល់ឱ្យពួកគេត្រឹមត្រូវដើម្បីវាស់វែងការងារគម្រោង ពីព្រោះគ្រូបង្រៀនត្រូវការដឹងពីដំណើរការផ្ទៃក្នុងនៃការគិត ដែលសិស្សប្រើប្រាស់នៅពេលបង្កើតផលិតផលគម្រោង។ នោះគឺការយល់ដឹងពីរបៀបដែលសិស្សរកដំណោះស្រាយ ឬការសន្និដ្ឋានអំពីអ្វីមួយគឺមានសារៈសំខាន់ដូចជាផលិតផល ឬដំណោះស្រាយខ្លួនឯង។

ការប្រៀបធៀបវិធីសាស្ត្រការសិក្សាតាមបែបប្រពៃណី និងការសិក្សាតាមបែបគម្រោង

បន្ទាប់ពីចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងការពន្យល់ខាងលើ សូមចែកឯកសារ ៧.៣៖ *ភាពផ្ទុយគ្នានៃការវាយតម្លៃការសិក្សាបែបប្រពៃណី និងការសិក្សាតាមបែបគម្រោង* ដើម្បីជួយអ្នកចូលរួមឱ្យយល់អំពីភាពផ្ទុយគ្នារវាងវិធីសាស្ត្រការសិក្សាតាមបែបប្រពៃណី និងតាមបែបគម្រោង និងការពាក់ព័ន្ធ។ បន្ទាប់មក រៀបចំការពិភាក្សាជាក្រុមតូចៗដែលអ្នកចូលរួមពិនិត្យមើលរូបតុក្កតាដែលបានផ្តល់នៅក្នុងឯកសារ និងឆ្លើយសំណួរដែលមាននៅខាងក្រោមនៃទំព័រ។ ផ្តល់ពេលប្រហែល ១៥នាទីសម្រាប់ការពិភាក្សាជាក្រុមតូច។ បន្ទាប់មក ពិនិត្យមើលចម្លើយរបស់ក្រុមនីមួយៗជាក្រុមធំ ដើម្បីធានាថាអ្នកគ្រប់គ្នាបានយល់ពីរបៀបដែលការសិក្សាខុសគ្នានៅក្នុងបរិបទទាំងពីរ និងរបៀបដែលវានឹងប៉ះពាល់ដល់ការវាយតម្លៃរបស់សិស្សនៅក្នុងមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលសិស្សកំពុងស្វែងរកការដោះស្រាយបញ្ហា និងបង្កើតដំណោះស្រាយ។ ប្រើចម្លើយដែលបានផ្តល់ជូនខាងក្រោម ដើម្បីជួយណែនាំការពិភាក្សាជាក្រុមធំ៖

សំណួរពិភាក្សា

1. **តើកម្រិតនៃការគិតមួយណាអនុវត្តក្នុងការវាយតម្លៃក្នុងរូបភាព"ក"? រូបភាព"ខ"? ប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងតាមប្លុមតាក់សូណូមីដើម្បីឆ្លើយសំណួរនេះ**
   a. *រូបភាព ក ៖ ចងចាំ យល់ដឹង (អាចមាន អនុវត្ត ខ្លះ)*
   b. *រូបភាព ខ ៖ អនុវត្ត វិភាគ វាយតម្លៃ បង្កើតថ្មី*
2. **រកគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនៃបច្ចេកទេសវាយតម្លៃក្នុងរូបភាព "ក" និងរូបភាព "ខ"**
   a. *គុណសម្បត្តិក្នុងរូបភាព ក៖*
      i. *ងាយស្រួលវាយតម្លៃសិស្សដោយប្រើតេស្ត ឬសំណួរធម្មតា*
      ii. *ទាមទាឱ្យមានការវាយតម្លៃស៊ីគ្នានឹងក្របខណ្ឌវាយតម្លៃបែបប្រពៃណីដែលសាលារៀនភាគច្រើនបានអនុវត្តហើយ*
   b. *គុណវិបត្តិក្នុងរូបភាព ក៖*
      i. *សិស្សមិនសូវមានការប្រឹងប្រែងនឹងកិច្ចការគ្រូដាក់ឱ្យ*
      ii. *ការសិក្សាផ្តោតលើការគិតកម្រិតទាប*
      iii. *សិស្សមានឱកាសតិចតួចដើម្បីគិតស៊ីជម្រៅ ឬច្នៃប្រឌិត*
   c. *គុណសម្បត្តិក្នុងរូបភព ខ៖*
      i. *សិស្សមានការប្រឹងប្រែងនឹងកិច្ចការគ្រូដាក់ឱ្យ*
      ii. *ការសិក្សាជំរុញការគិតកម្រិតខ្ពស់*
      iii. *គ្រូយល់បានកាន់តែស៊ីជម្រៅពីវិធីគិតរបស់សិស្ស និងរបៀបដោះស្រាយបញ្ហា*

d. *គុណវិបត្តិក្នុងរូបភាព ខ៖*

i. *ការអនុវត្តវិធីវាយតម្លៃត្រូវការពេលវេលាច្រើន*

ii. *ត្រូវការវិធីថ្មីក្នុងការវាយតម្លៃដែលគ្រូភាគច្រើនមិនទាន់ចេះ*

iii. *មិនស៊ីគ្នាជាមួយក្របខណ្ឌវាយតម្លៃបែបប្រពៃណីប្រើក្នុងសាលាភាគច្រើន*

3. **ហេតុអ្វីបានអ្នកគិតថាគ្រូភាគច្រើនក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមិនចង់ប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសបង្រៀន និងវាយតម្លៃដែលអនុវត្តក្នុងរូបភាព "ខ" ?**

a. *គ្រូភាគច្រើនផ្តោតលើការបង្រៀនដើម្បីតែប្រឡង(តាមបែបប្រពៃណី)ដែលមិនសូវជំរុញការគិតបែបស៊ីជម្រៅដល់សិស្ស*

b. *គ្រូភាគច្រើនមិនចេះវិធីវាយតម្លៃគម្រោង និងវិធីស្រដៀងគ្នាថ្មីៗនេះ*

c. *គ្រូភាគច្រើនផ្តល់អាទិភាពលើការងារក្រៅម៉ោងបង្រៀន មិនមានពេលស្រាវជ្រាវ និងអនុវត្តវិធីបង្រៀន ឬវិធីវាយតម្លៃថ្មីៗ*

d. *។ល។*

បន្ទាប់ពីការពិភាក្សាខាងលើត្រូវបានបញ្ចប់សូមចែកឯកសារ ៧.៤៖ យុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃក្នុងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដើម្បីពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវយុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃជាក់លាក់មួយចំនួនដែលប្រើប្រាស់ដោយអ្នកអប់រំ ដើម្បីវាស់វែងការសិក្សារបស់សិស្សនៅក្នុងការងារគម្រោង អនុវត្តចំពោះ**បរិយាកាសសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា**។ យុទ្ធសាស្ត្រទាំងនេះរួមមានដូចខាងក្រោម៖

- ការវាយតម្លៃបែបឌីណាមិក
- ការវាយតម្លៃបែបកម្រងស្នាដៃសិស្ស
- ការវាយតម្លៃបែបដំណើរការ
- ការវាយតម្លៃបែបក្រៅផ្លូវការ

ពិនិត្យមើលលក្ខណៈពិសេសនៃបច្ចេកទេសវាស់វែងក្នុងឯកសារចែក។ ពេលពិនិត្យត្រូវកត់សម្គាល់ចំណុចទាំងអស់ខាងក្រោម៖

- បច្ចេកទេសទាំងនេះ ត្រូវការអន្តរកម្មខ្លាំងរវាងសិស្ស និងសិស្ស និងក្នុងក្រុម
- អន្តរកម្មទាំងនេះអាចជាការសម្ភាស ការពិភាក្សាក្រៅផ្លូវការ និងការសង្កេតអាកប្បកិរិយាសិស្ស
- ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើដំណើរការរៀន ដូចផលិតផល និងដំណោះស្រាយផងដែរ
- មានចំណុចជាន់គ្នាខ្លះទៅលើលក្ខណៈពិសេសនៃបច្ចេកទេសវាយតម្លៃទាំងនេះ

បច្ចេកទេសទាំងនេះ អាចបំពេញបន្ថែមទៅលើក្របខណ្ឌការវាយតម្លៃផ្លូវការដោយមានព័ត៌មានបន្ថែមច្រើនពីសកម្មភាពរៀនរបស់សិស្ស។

បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់បន្ថែមពីចំណុចខាងលើដោយផ្តល់ឧទាហរណ៍ពីបច្ចេកទេសវាយតម្លៃផ្សេងៗក្នុង ឯកសារ ៧.៤។ សម្រាប់គោលបំណងនេះ សូមចែកឯកសារ ៧.៥៖

ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងនៃយុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃដែលប្រើដើម្បីវាស់វែងការសិក្សាតាមបែបស្ថាបនានិយម និងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។ ប្រើឯកសារនេះដើម្បីពិនិត្យមើលឧទាហរណ៍នីមួយៗដែលបានផ្តល់ជាមធ្យោបាយដើម្បីលើកជាឧទាហរណ៍ពីការពន្យល់ដែលបានផ្តល់ពីមុន។

បន្ទាប់ពីពន្យល់ចប់ ឱ្យអ្នកចូលរួមធ្វើការពិភាក្សាក្រុម និងបំពេញលំហាត់ក្នុង **ឯកសារ ៧.៥**។ ផ្តល់ពេលប្រហែល ៣០នាទីសម្រាប់ការពិភាក្សា និងបំពេញតារាង។ ចែកក្រដាសផ្ទាំងធំឱ្យក្រុមនីមួយៗដើម្បីកត់ត្រាចម្លើយ។ ឆ្លងកាត់ឧទាហរណ៍នៃឧបករណ៍ ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងសម្រាប់វង្វាយតម្លៃបែបដំណាក់ ប៉ុន្តែក៏មានវង្វាយតម្លៃបូកសរុបនៃបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានផងដែរ។

ពេលក្រុមទាំងអស់បំពេញតារាងរួចរាល់ហើយ សូមឱ្យពួកគេបិទក្រដាសចម្លើយលើជញ្ជាំងដើម្បីប្រៀបធៀប។ ប្រើប្រាស់ចម្លើយក្នុងតារាងខាងក្រោមជាជំនួយក្នុងការពិភាក្សាដើម្បីរកចំណុចរួមនៃចម្លើយក្រុមទាំងអស់ដើម្បីឱ្យអ្នកចូលរួមចាប់បាននូវគោលគំនិតសំខាន់ៗពីលំហាត់អនុវត្តមួយនេះ។

លក្ខណៈពិសេស	ការវាយតម្លៃបែបឌីណាមិក	ការវាយតម្លៃបែបកម្រងស្នាដៃសិស្ស	ការវាយតម្លៃបែបដំណើរការ	ការវាយតម្លៃបែបក្រៅផ្លូវការ
ពេលវេលា (ឧ.មុនពេល អំឡុងពេល ក្រោយពេលបញ្ចប់កិច្ចការ ជាប្រចាំ)	ជាប្រចាំ	ក្រោយពេលបញ្ចប់កិច្ចការ	ជាប្រចាំ	ជាប្រចាំ
ការផ្តោតលើគុណភាពផលិតផល (ឧ. ទាប មធ្យម ខ្ពស់)	មធ្យម	ខ្ពស់	ទាប	មធ្យម
ការផ្តោតលើដំណើរការ (ឧ. ទាប មធ្យម ខ្ពស់)	ខ្ពស់	មធ្យម	ខ្ពស់	ខ្ពស់
អន្តរកម្មជាមួយគ្រូ (ឧ. ទាប មធ្យម ខ្ពស់)	ខ្ពស់	មធ្យម	ខ្ពស់	ខ្ពស់
ការប្រើប្រាស់ការវាយតម្លៃបែបប្រពៃណី (ឧ.ទាប មធ្យម ខ្ពស់)	មធ្យម	ខ្ពស់	មធ្យម	ទាប

បន្ទាប់ពីសកម្មភាពនេះ អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំពីវីដេអូដែលផលិតដោយសាលារៀន ថ្មសរ ស្តីពីដំណើរការវាយតម្លៃ។ ក្នុងករណីនេះផងដែរ សាលារៀន ថ្មសរ បានរៀបចំវីដេអូនេះគឺដើម្បីជួយដល់សាលារៀនផ្សេងទៀតឱ្យយល់កាន់តែច្បាស់អំពីរបៀបវាយតម្លៃសិស្សក្នុងមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតមូលដ្ឋាន ដោយប្រើឧបករណ៍ដែលមាននៅក្នុងឯកសារណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន (ឆ្នាំ២០១៩)។ មុនពេលចាប់ផ្តើមចាក់វីដេអូ អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញអ្នកចូលរួមនូវឧបករណ៍វាយតម្លៃផ្សេងៗគ្នាដែលមាននៅក្នុងឯកសារណែនាំឆ្នាំ២០១៩ និងពន្យល់ពីគោលបំណងនីមួយៗ (ពីទំព័រទី៩៥ ដល់ទំព័រ...)។

សកម្មភាព (៣០នាទី) ដំណើរការវាយតម្លៃ

https://www.youtube.com/watch?v=pZfYaZ8uZ_M

សំណួរបំផុស

- តើវិសាលភាពនៃដំណើរវង្វាយតម្លៃនៅក្នុងដំណើរការបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានគឺជាអ្វី?
- តើឧបករណ៍ ឬបច្ចេកទេសប្រើប្រាស់អ្វីខ្លះនៅក្នុងសាលារៀនថ្មសរ? តើអ្នកទទួលស្គាល់អ្វីមួយពីការដែលខ្ញុំបានបង្ហាញអ្នកពីមុនមកទេ?
- តើអ្នកប្រើបច្ចេកទេសស្រដៀងគ្នាដើម្បីវាស់វែងសិស្សរបស់អ្នកនៅក្នុងសាលារៀន ដែរឬទេ? ជាឧទាហរណ៍ តើអ្នកធ្លាប់បានប្រើការពិនិត្យទៅវិញទៅមកជាមួយដៃគូដែរឬទេ? តើអ្នកគិតថាមានអត្ថប្រយោជន៍អ្វីខ្លះដល់សិស្ស?

សកម្មភាព៖ ករណីសិក្សា(៣០នាទី)៖ បន្ទាប់ពីកិច្ចពិភាក្សា អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់ថាការត្រួតពិនិត្យបំណិនទន់គឺជាផ្នែកមួយនៃវិធីសាស្រ្តវាស់វែងផ្សេងៗគ្នា ដែលចាំបាច់សម្រាប់វិធីសាស្រ្តស្ថាបនានិយមដូចជាការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា។ អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារ ៧.៦ ដំណើរវង្វាយតម្លៃបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៃអនុវិទ្យាល័យអរញ្ញវង្សី។
អ្នកសម្របសម្រួលថតចម្លងមួយច្បាប់នៃឧបករណ៍វាស់វែងដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងករណីសិក្សា និងចែកឱ្យក្រុមនីមួយៗដើម្បីឱ្យពួកគេអាចមើលឯកសារបាន។ ឧបករណ៍រួមមាន៖

ឃ. សេចក្តីណែនាំការសង្កេត ឧបសម្ព័ន្ធ ៧.២.២ (ទំព័រទី៩៩-១០១ ឯកសារណែនាំអនុវត្តរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំ២០១៩)។

ង. ស្វ័យវាយតម្លៃសិស្ស ឧបសម្ព័ន្ធ ៧.៤ (ទំព័រទី១០៣-១០៤ ឯកសារណែនាំអនុវត្តរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំ២០១៩)។

ច. វង្វាយតម្លៃលទ្ធផល ឧបសម្ព័ន្ធ ៧.១.១ (ទំព័រទី៩៥ ឯកសារណែនាំអនុវត្តរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំ២០១៩)។

សំណួរបំផុស

- ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថាសាលារៀនត្រូវវាស់វែងទាំងចំណេះដឹង និងបំណិន?
- បើតាមគំនិតរបស់អ្នក តើអ្វីជាគោលដៅក្នុងអំឡុងពេលសង្កេត ដោយការប្រើសេចក្តីណែនាំការសង្កេត?
- តើអ្វីជាគោលដៅនៃការធ្វើស្វ័យវាយតម្លៃផ្ទាល់ខ្លួនរបស់សិស្ស?
- តើអ្នកមានអារម្មណ៍ជឿជាក់ក្នុងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ទាំងនេះដែរឬទេ? បើមិនដូច្នេះទេ តើអ្នកត្រូវយល់ដឹងអ្វីខ្លះមុនពេលអាចប្រើប្រាស់វាបាន?
- តើអ្វីជាអត្ថប្រយោជន៍នៃការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍នេះ (ជាពិសេសឧបករណ៍សម្រាប់វាយតម្លៃបំណិន)? តើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈម?

ចុងក្រោយ អ្នកសម្របសម្រួលសួរអ្នកចូលរួម៖ តើបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ជាផ្នែកមួយនៃសៀវភៅពិន្ទុសិស្សដែរឬទេ?

នៅក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំការធ្វើតេស្តសិស្សនៅតែជារឿងចាំបាច់បំផុត ការមានពិន្ទុនឹងជួយលើកទឹកចិត្តទាំងសិស្ស ទាំងគ្រូឱ្យចូលរួមក្នុងការសិក្សា។ នៅក្នុងការស្ទង់មតិពាក់ព័ន្ធដែលធ្វើឡើងដោយ ក្រសួងអប់រំដោយមានការគាំទ្រពី KAPE/UNICEF លើការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន លើសាលារៀនសរុបចំនួន ៦៩% ដែលអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ហើយក៏មានបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានជាផ្នែកមួយនៃសៀវភៅសិក្សាគោល។ ដូចដែលបានពិភាក្សាតាំងពីមេរៀនទី១ បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន គឺជាមុខវិជ្ជាកាតព្វកិច្ចនៅក្នុងសាលារៀនចាប់តាំងពីកម្មវិធីកំណែទម្រង់កម្មវិធីសិក្សាឆ្នាំ២០១៥។ សាលារៀនបានបញ្ចូលវា និងធានាថាវាជាផ្នែកមួយនៃរង្វាយតម្លៃសមត្ថភាពសិស្សចុងក្រោយ។ ដូចដែលយើងឃើញនៅក្នុងមេរៀនទី៧ គំរូវាយតម្លៃសម្រាប់មុខវិជ្ជាសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហាអាចខុសគ្នាពីវិធីសាស្ត្របែបប្រពៃណី ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យគ្រូត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃដំណើរការសិក្សាបានល្អប្រសើរ ដែលជាចំណុចស្នូលនៅក្នុងកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ច្រើនជាងលទ្ធផលចុងក្រោយ។

មុនពេលបញ្ចប់មេរៀន អ្នកសម្របសម្រួលចែករំលែកដល់អ្នកចូលរួមនូវឧត្តមានុវត្តរបស់អនុវិទ្យាល័យអរញ្ញរង្សី លើដំណើរការវាយតម្លៃ (ក្នុងតារាងខាងក្រោម) ដែលពន្យល់ពីវិធីដែលសាលារៀននេះ ក៏ដូចជាសាលារៀនផ្សេងទៀតដែលបានចូលរួមក្នុងការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដែលរួមបញ្ចូលគ្នាទាំងរង្វាយតម្លៃជាផ្លូវការ និងក្រៅផ្លូវការ ជាមួយនឹងគោលបំណងអាទិភាពនៃការធ្វើការវាស់វែងបែបដំណាក់ដើម្បីកែលម្អការអភិវឌ្ឍបំណិនរបស់សិស្ស។ ពិន្ទុត្រូវបានកត់ត្រានៅក្នុងសៀវភៅសិស្សក្រោមប្រធានបទបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

បញ្ចប់មេរៀនទី៧

ផ្នែកទី៣៖ ការបង្កើតបរិស្ថានគាំទ្រនៅតាមសាលារៀន

២ មេរៀន

សង្ខេប៖ ផ្នែក៣ ណែនាំអំពីបញ្ញត្តិនៃប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យនៅតាមសាលារៀន ដោយពន្យល់ថា ការកែលម្អសាលារៀនទទួលជោគជ័យទៅបាន គឺគ្រាន់តែអនុវត្តផ្នែកខ្លះៗនៃគរុកោសល្យថ្មីៗនៃការសិក្សាប៉ុណ្ណោះ។ បើគ្មានបរិយាកាសអំណោយផលទេ ការអនុវត្តការបង្រៀន និងការរៀន តាមគំរូថ្មីៗទាំងនេះក៏មិនអាចរីកចម្រើនទៅបានឡើយ។ ដោយយកតាមគំរូសាលារៀនជំនាន់ថ្មី (NGS) អ្នកចូលរួមអាចវិភាគធាតុផ្សំផ្សេងៗរបស់ប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យនេះ រួមទាំងធាតុសំខាន់ៗនៃអភិបាលកិច្ចប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ប៉ុន្តែក៏មានយន្តការគាំទ្រដោយផ្ទាល់ដល់ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូបង្រៀន រួមទាំងសហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀន (PLC) ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ (CPD) ប្រព័ន្ធក្រេឌីត និងប្រព័ន្ធប្រឹក្សា។ ជាចុងក្រោយ អ្នកចូលរួមនឹងរៀនពីរបៀបដែលធាតុទាំងនេះរួមបញ្ចូលគ្នាដើម្បីផ្តល់ឥទ្ធិពលវិជ្ជមានដល់ការសិក្សារបស់សិស្ស។

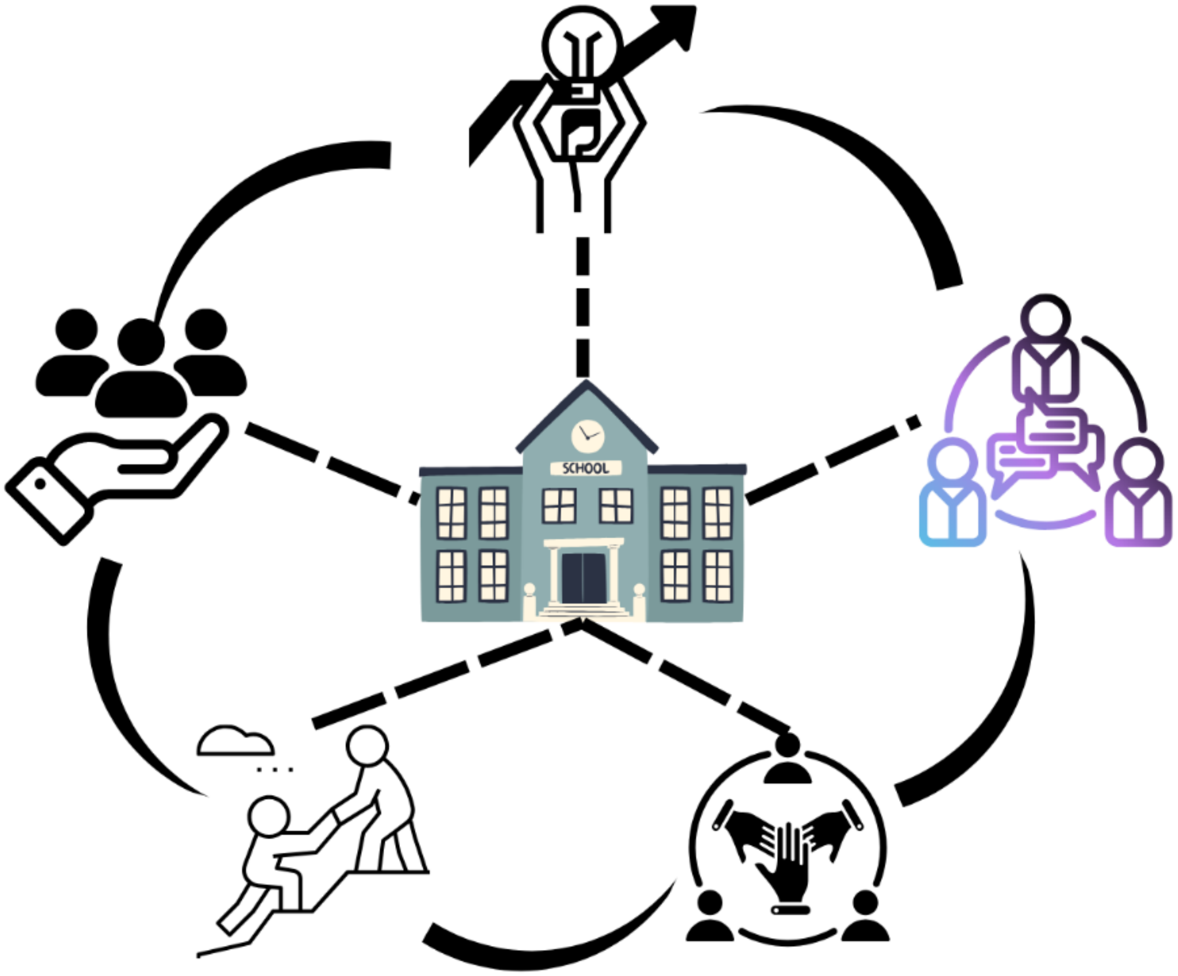

មេរៀនទី៨៖ គាំទ្រការបង្កើតប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៅតាមសាលារៀន

រយៈពេលមេរៀន៖ បង្រៀន៥ ម៉ោង (បន្ថែម ១០ម៉ោង ស្វ័យសិក្សា ការហាត់សម និងការអនុវត្ត)

សកម្មភាពអ្នកសម្របសម្រួលត្រូវត្រៀម៖

- ពិនិត្យមើលស្លាយទាំងអស់ពី ស្លាយ (PPT) សម្រាប់មេរៀន រួមទាំងគោលបំណងសិក្សា
- ថតច្បាប់ចម្លងឯកសារចែកជូនសិស្សទាំងអស់ដូចដែលបានរាយខាងក្រោម

ធនធាន និងសម្ភារៈ

- ឯកសារជាស្លាយ ស្លាយ (PPT) កុំព្យូទ័រ ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំង
- ក្រដាសខ្នាត A4 និងប៊ិក
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៨.១៖** បន្ទាប់ពីការបណ្តុះបណ្តាល
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៨.២៖** គំរូសិក្សា ៧០-២០-១០
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៨.៣៖** សេណារីយ៉ូ៖ សុភា និងការសិក្សាថ្មីៗ
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៨.៤៖** ប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យនៅតាមសាលារៀនរបស់អ្នក
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៨.៥៖** អ្នកដឹកនាំល្អ និងអ្នកដឹកនាំខ្សោយ
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៨.៦៖** សេណារីយ៉ូសាលារៀនបឋមសិក្សាភ្នាក់
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៨.៧៖** បញ្ជីត្រួតពិនិត្យការគ្រប់គ្រងធនធាន

វត្ថុបំណងសិក្សា៖

ក្រោយបញ្ចប់មេរៀនទី៨ អ្នកចូលរួមនឹងអាច៖

- ពិពណ៌នាអំពីធាតុសំខាន់ៗនៃប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យ
- ពន្យល់ពីសារៈសំខាន់នៃបរិយាកាសគាំទ្រសម្រាប់ការពង្រឹងការអនុវត្តការបង្រៀន
- ពិពណ៌នាអំពីធាតុសំខាន់ៗនៃអភិបាលកិច្ចល្អនៅក្នុងសាលារៀន
- រៀបឡើងវិញនូវមធ្យោបាយមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការចូលរួមសហគមន៍នៅតាមសាលារៀន និងវិធីបង្កើតការជឿទុកចិត្ត និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ

ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការអនុវត្តទ្រឹស្តីផ្សារភ្ជាប់ទៅនិងកន្លែការងារជាក់ស្តែង៖ អ្នកចូលរួមនឹង៖

- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីសុពលភាព ៧០-២០-១០ នៅក្នុងការអនុវត្តតាមសាលារៀន
- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីទំនាក់ទំនងរវាងភាពជាអ្នកដឹកនាំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងការអនុវត្តរបស់សាលារៀន
- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីសារៈសំខាន់នៃការចូលរួមរបស់សហគមន៍ជាមួយសាលារៀន
- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីសារៈសំខាន់នៃការបង្កើតទំនុកចិត្ត

ឯកសារ និងកិច្ចការអាន

- ក្រសួងអប់រំ (២០២១) ក្របខណ្ឌសតវត្សរ៍ទី២១ សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា៖ ជំពូកទី៤៖ "ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យ ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃវិធីសាស្ត្របង្រៀនថ្មី" Khmer version, English version.

ផែនការវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល–មេរៀនទី៨

ពិនិត្យវត្ថុបំណងមេរៀន

បិទក្រដាសផ្ទាំងធំលើក្ដារខៀន ដោយសង្ខេបលទ្ធផលសិក្សារបស់មេរៀន។ ក្រោយចប់វគ្គ ពន្យល់ថា អ្នកចូលរួមអាចធ្វើបានពីលទ្ធផលនៃការសិក្សានេះ។

តើប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យគឺជាអ្វី?

ក្រោយវគ្គសិក្សា

ក្រោយចប់វគ្គ អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារ ៨.១ ហើយស្នើសុំអ្នកចូលរួមអាន សេចក្ដីណែនាំដោយយកចិត្តទុកដាក់។ អ្នកចូលរួមធ្វើការជាក្រុមតូចសិន ដើម្បីឆ្លើយសំណួរ បន្ទាប់មក ពួកគេចូលជាក្រុមធំដើម្បីពិភាក្សា និងបង្ហាញបទពិសោធន៍រួម និងគន្លឹះនៅពេលដែលពួកគេវិលត្រឡប់ទៅបំពេញការងារក្រោយចប់វគ្គ។

សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល៖ ចម្លើយពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាប្រឈម។ ជារឿយៗ មិនមានលទ្ធភាពណាដែលសាលារៀនចែករំលែកវិជ្ជាសម្បទាដល់សហការីរបស់ខ្លួនដោយមានហេតុផលផ្សេងៗរួមមាន ខ្វះពេលវេលា គ្មានពេលដាក់លាក់ទុកសម្រាប់កិច្ចការចែករំលែកនេះ មានចំណាប់អារម្មណ៍តិចតួច និងមានការប្ដេជ្ញាចិត្តតិចតួច។ ទន្ទឹមនេះ កាលណាគ្រូព្យាយាមណែនាំវិធីសាស្ត្រសិក្សាបែបថ្មី សហការីរបស់ពួកគេ ឬនាយកនៅតាមសាលារៀននោះមិនសូវជាស្វាគមន៍គំនិតថ្មីនេះទេ។ មិនសូវមានការយល់គ្នាអ្វីទេ មានពេលខ្លះគណៈគ្រប់គ្រងគ្រាន់តែចង់ឱ្យគ្រប់គ្នាសប្បាយចិត្តប៉ុណ្ណោះ មិនសូវខ្វល់ពីគំនិតផ្ដួចផ្ដើមថ្មី ឬឱ្យតម្លៃគំនិតនេះឡើយ។
កត្តាទាំងអស់នេះហើយផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងកង្វះបរិយាកាសគាំទ្រនៅតាមសាលារៀន។ កាលណាទិដ្ឋភាពផ្សេងៗនៃការបង្រៀន និងការរៀនមិនទទួលបានការគាំទ្រត្រឹមត្រូវទេនោះ ការបណ្ដុះបណ្ដាលបែបនេះក៏មិនមានប្រសិទ្ធភាពអ្វីដែរ។ នៅមេរៀនពីរបន្ទាប់ យើងនឹងឈ្វេងយល់ពីរបៀបបង្កើតបរិយាកាសគាំទ្របែបនេះនៅតាមសាលារៀនដោយមានការអនុវត្ត និងឧទាហរណ៍ល្អៗ។

គំរូសិក្សា ៧០-២០-១០

អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារ ៨.២៖ ***គំរូសិក្សា ៧០-២០-១០*** *បង្ហាញ*គំរូ៧០-២០-១០ តាមស្លាយ ឬផ្ទាំងក្រដាស់ ដោយមានរូបភាពខាងក្រោយ បន្ទាប់មកប្រាប់អ្នកចូលរួមធ្វើការជាគូ ចែករំលែកការគិតរបស់ខ្លួនពីន័យរបស់ក្រាហ្វិកនោះ។ ទុកពេលឱ្យពួកគេពិភាក្សាគ្នាចំនួន៥ទៅ១០នាទី។

សំណួរបំផុសៈ

- តើអ្នកធ្លាប់បានឮអំពីគំរូសិក្សា ៧០-២០-១០ ដែរឬទេ?
- តើក្រាហ្វិកនេះមានន័យយ៉ាងដូចម្ដេចសម្រាប់អ្នក? តើអ្នកយល់ស្របជាមួយន័យនេះដែរឬទេ?
- តើការបណ្ដុះបណ្ដាលដោយឯកឯងមានប្រសិទ្ធិភាពកម្រិតណា ផ្អែកលើក្រាហ្វិកនេះ?
- តើត្រូវមានធាតុផ្សំអ្វីខ្លះទៀតចាំបាច់ធ្វើឱ្យការបណ្ដុះបណ្ដាលមានប្រសិទ្ធភាព?

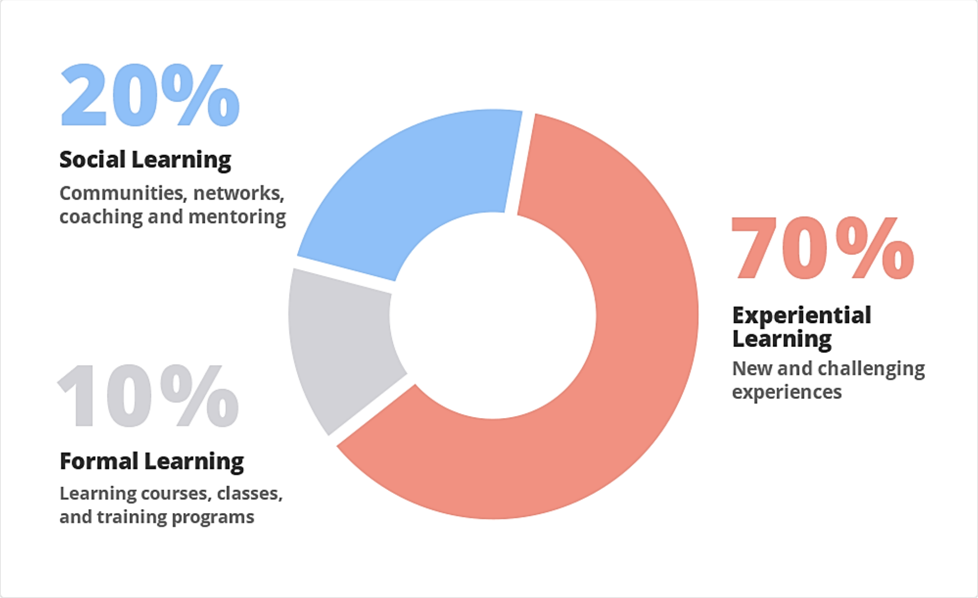

អ្នកសម្របសម្រួលបន្តពន្យល់សិស្សថា នេះជារូបមន្តដែលគេទទួលស្គាល់ច្រើន យកទៅប្រើក្នុងការហ្វឹកហាត់ការងារ។ រូបមន្តនេះមានកំណើតពីការស្រាវជ្រាវរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកកាលពីទស្សវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៨០ លើការសិក្សាពីប្រភពសំខាន់ៗចេញពីអ្នកគ្រប់គ្រងជោគជ័យចំនួន២០០នាក់។ ការស្រាវជ្រាវនេះរកឃើញថាៈ

- លទ្ធផល ៧០% នៃការសិក្សាទទួលបានពីបទពិសោធផ្ទាល់ នៅពេលបុគ្គលិកជួបបញ្ហាជាក់ស្ដែងក្នុងការងារហើយទទួលបានមតិត្រឡប់ភ្លាមៗអំពីការបំពេញការងាររបស់ខ្លួន ពីអ្នកគ្រប់គ្រង និងអ្នកប្រឹក្សា
- លទ្ធផល ២០% នៃការសិក្សាទទួលបានពីការទំនាក់ទំនង និងកិច្ចសហការជាមួយសហការីមិត្ត គ្រូបង្វឹក អ្នកប្រឹក្សាដែលបានលើកទឹកចិត្ត និងផ្ដល់មតិប្រឡប់
- លទ្ធផល ១០% នៃការអភិវឌ្ឍការងារទទួលបានពីការបង្រៀនតាមបែបប្រពៃណី និងបានពីព្រឹត្តិការណ៍អប់រំផ្សេងៗ

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន (សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)៖ ការសិក្សាទូទៅ និងការបង្រៀនជាលក្ខណៈប្រពៃណី តែប៉ុណ្ណឹង មិនមានឥទ្ធិពលផ្ទាល់ និងភ្លាមៗលើកិច្ចការរបស់អ្នកចូលរួមទេ។ នៅចំណុចនេះ អ្នកចូលរួមត្រូវប្រមូលសកម្មភាព ហើយឈ្វេងយល់ជាមុនសិនទើបចាប់ផ្តើមអនុវត្ត និងប្រឈមបញ្ហាជាក់ស្តែង រៀនសម្របដោះស្រាយបញ្ហានោះមុនពេលយកបទពិសោធទាំងនេះទៅប្រើដើម្បីទទួលបាន វិជ្ជាសម្បទាថ្មី។ បញ្ហានេះកើតឡើងចំពោះយើងទាំងអស់គ្នា៖ យើងបានទៅចូលវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ហើយគិតថាយើងយល់ ប៉ុន្តែនៅពេលនោះយើងចាប់ផ្តើមអនុវត្តអ្វីដែលយើងបានរៀននៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល នោះយើងដឹងថា យើងយល់មិនសូវច្បាស់ទេ។ អ្នកសម្របសម្រួលបន្តថា នៅវគ្គក្រោយទៀត គេនឹងរំឭកទិដ្ឋភាពគាំទ្រចម្បងៗ២៖

- ជាផ្នែកមួយនៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាល សាលារៀនមានធាតុសំខាន់ៗដែលអាចគាំទ្រគ្រូបង្រៀនឱ្យចេះអនុវត្តចំណេះដឹងថ្មីៗតាមសាលាហើយជាអ្វីដែលយើងហៅថាប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យ។
- គេប្រើបច្ចេកទេស និងយន្តការគាំទ្រទៅលើ ៧០% ស្តីពី " សេណារីយ៉ូពិសោធន៍" ប៉ុន្តែ ២០% ផ្តោតលើ "ការសិក្សាសង្គម" ដើម្បីធានាថាសាលារៀនអាចជួយបុគ្គលិកបង្កើនប្រសិទ្ធភាពរៀនសូត្រ ក៏ដូចជាវឌ្ឍនភាពនៃការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈរបស់ពួកគេ។

ប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យ

ការកែលម្អសាលារៀនទទួលជោគជ័យទៅបាន គឺគ្រាន់តែអនុវត្តផ្នែកខ្លះៗនៃគរុកោសល្យថ្មីៗនៃការសិក្សាប៉ុណ្ណោះ តាមការដកស្រង់ឃ្លាមួយលើកឡើងថា "គ្រាប់ពូជមួយអាចដុះលូតលាស់ទៅជារុក្ខជាតិដែលមានសុខភាពល្អបានចាំបាច់ត្រូវមានបរិស្ថានគាំទ្រ"។

ការបំផុសគំនិត៖ អ្នកសម្របសម្រួលស្នើឱ្យអ្នកចូលរួមគិតអំពីប្រព័ន្ធនេះ ថាតើវាមានន័យយ៉ាងណាដែលត្រូវយកទៅអនុវត្តនៅតាមសាលារៀនបានយ៉ាងដូចម្តេច។

អ្នកសម្របសម្រួលបញ្ជាក់ថា ចំណុចនេះមានន័យថា ប្រព័ន្ធទាំងអស់ បរិស្ថានទាំងអស់នៅតាមសាលារៀន ត្រូវមានសុខភាពល្អ និងដំណើរការបានត្រឹមត្រូវ។ ឧទាហរណ៍ សាលារៀនអាចមានគ្រូបង្រៀនដែលមានសមត្ថភាពច្រើន ប៉ុន្តែប្រសិនបើ**អ្នកដឹកនាំ**មិនផ្តល់តម្លៃដល់ពួកគេ ហើយមិនជួយសម្រួលការងាររបស់ពួកគេ គ្រូបង្រៀននឹងមិនអាចធ្វើការងារប្រកបដោយគុណភាព និងឈានដល់សក្តានុពលពេញលេញរបស់ពួកគេឡើយ។ ឧទាហរណ៍មួយទៀតអាចត្រូវបានគេមើលឃើញនៅពេលដែលសាលារៀនមិនអាចបង្កើតទំនាក់ទំនងល្អជាមួយ**សហគមន៍។**

ក្នុងករណីនេះមិនមានការរួមចំណែក និងការសហការគ្នាក្នុងការរៀនសូត្ររបស់សិស្ស ហើយសិស្សនៅតែមិនទទួលបានការជួយពេញលេញ ដែលនឹងប៉ះពាល់ដល់ដំណើរសិក្សាទាំងមូលរបស់ពួកគេ។ អភិបាលកិច្ចខ្សោយនៅតាមសាលារៀននឹងប៉ះពាល់ដល់ការសិក្សារបស់សិស្ស។

អ្នកសម្របសម្រួលចែក**ឯកសារ ៨.៣៖** *សេណារីយ៉ូ៖ សុភា និងការសិក្សាថ្មី និងពន្យល់ពីសេណារីយ៉ូ*។ **រយៈពេល** ២០នាទី មេរៀន៖ ក្រុមតូចៗមានសមាជិក ៣-៤នាក់។

សេណារីយ៉ូឆ្លុះបញ្ចាំង (សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)

- ការគាំទ្រពីនាយកសាលារៀន និងសហការីផ្សេងទៀត មានភាពចាំបាច់ចំពោះការណែនាំការរៀនសូត្រថ្មីៗនៅតាមថ្នាក់រៀន។
- យន្តការគាំទ្រដ៏មានប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងថ្នាក់រៀន ជាទម្រង់នៃការ**ប្រឹក្សាណែនាំ** អាចមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់គ្រូដែលណែនាំវិធីសាស្ត្រថ្មីៗ។ អ្នកប្រឹក្សានេះអាចជាគ្រូបង្រៀន នាយករង ផ្សេងទៀត ឬជាអ្នកប្រឹក្សាដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ឬក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។
- វាមានសារៈសំខាន់ក្នុងការទទួលបាន**តម្លៃ និងការទទួលស្គាល់**ការងារ។
- វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការទទួលបាន**ធនធាន** ចាំបាច់ដើម្បីអនុវត្តវិធីសាស្ត្រថ្មីៗ (ទីធ្លា ឬបរិវេន មន្ទីរពិសោធន៍ សម្ភារធនធាន ពេលវេលា)
- កង្វះការគាំទ្រ និងការចាប់អារម្មណ៍ក្នុងសាលារៀន បង្អាក់គ្រូបង្រៀនពីការណែនាំគំនិតថ្មីៗ។
- គ្មានការបែងចែកធនធានធ្វើឱ្យលទ្ធភាពក្នុងការស្វែងរកគំនិតថ្មីជួបផលលំបាក។

អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់ថា សេណារីយ៉ូនេះគឺជាចំណុចចាប់ផ្តើមនៃការឆ្លុះបញ្ចាំងពីអ្វីដែលត្រូវការដើម្បីគាំទ្រដល់ការរៀនប្រកបដោយគុណភាពនៅក្នុងសាលារៀន។ យើងបានចាប់ផ្តើមកំណត់សេណារីយ៉ូមួយចំនួននៅក្នុងការពិភាក្សារបស់យើង។ ធាតុទាំងនេះ រួមជាមួយនឹងលទ្ធភាពផ្សេងៗទៀតចាំបាច់ត្រូវប្រើនៅតាមសាលារៀន ដើម្បីធានាបាននូវគុណភាពនៃការបង្រៀន និងការរៀន និងការគាំទ្រដើម្បីរួមបញ្ចូលគំនិតថ្មីៗ។

បច្ចុប្បន្ន យើងខ្ញុំសូមណែនាំបញ្ញត្តិនៃ**ប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យ**។ ពាក្យនេះសំដៅលើប្រព័ន្ធគាំទ្រដែលអាចឱ្យវិធីសាស្ត្របង្រៀនថ្មីមានការអនុវត្តរីកចម្រើននៅតាមសាលារៀន និងជះឥទ្ធិពលជាវិជ្ជមានដល់លទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។

ចូរព្យាយាមបំពេញធាតុដែលបានកំណត់ ដែលអាចជួយការងារដល់គ្រូបង្រៀន។
អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារ ៨.៤៖ *ប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យ នៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នក ហើយរៀបចំសកម្មភាព។*

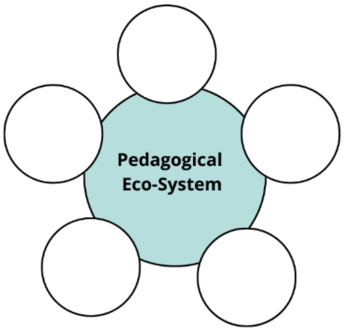

- **មេរៀន៖** សមាជិកក្រុម ៤-៥នាក់
- **រយៈពេល៖** ៣០នាទី

ជំហាន១៖ ពន្យល់សកម្មភាព ហើយឱ្យសិស្សគូរប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យរបស់ខ្លួន។
ប្រសិនបើចាំបាច់ ផ្តល់ឧទាហរណ៍ធាតុសំខាន់មួយចំនួនមានដូចជា ការជួបប្រជុំរវាងគ្រូ និងគ្រូ និងថ្នាក់ដឹកនាំគ្រប់គ្រងសាលារៀន។
អ្នកចូលរួមត្រូវស្រមៃថា សាលារៀនរបស់ពួកគេជាប្រព័ន្ធអេកូ ដែលផ្សំឡើងដោយធាតុផ្សេងៗគ្នាជាច្រើនដែលមានទំនាក់ទំនង និងគាំទ្រគ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីដំណើរការបានល្អ។
នៅពេលដែលអ្នកចូលរួមចប់សកម្មភាពនេះហើយ ឱ្យពួកគេបិទបង្ហាញផ្ទាំងរូបភាពទាំងអស់នៅលើជញ្ជាំងបន្ទប់ដើម្បីឱ្យពួកគេម្នាក់ៗអាចសង្កេតមើលអ្វីដែលក្រុមផ្សេងទៀតបានកំណត់ថាជាធាតុសំខាន់ៗ។ ពិភាក្សាអំពីចំណុចរួម និងភាពខុសគ្នា។
ជំហានទី២៖ ជាចុងក្រោយ អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញរូបភាពនៃប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យពីសាលារៀនជំនាន់ថ្មី។ ឱ្យអ្នកចូលរួមសង្កេតមើល។ តើអ្វីជាភាពខុសគ្នារវាងប្រព័ន្ធអេកូ និងសាលារៀនជំនាន់ថ្មី?

Self-awareness

១. អភិបាល ២. វិធីសាស្ត្រថ្មី ៣. បណ្ណាល័យសតវត្សរ៍ទី២១ ៤. សហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀន	៥. រចនាបន្ទប់រៀន ៦. ការប្រឹក្សាយោបល់ ៧. បច្ចេកវិទ្យា

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន៖ នេះគឺជារូបមន្តរបស់សាលារៀនជំនាន់ថ្មី ហើយរូបមន្តនេះអាចវិវត្តន៍ និងបន្ថែមធាតុផ្សំជាច្រើនឆ្នាំហើយ។ អាស្រ័យលើតម្រូវការរបស់អ្នក និងធនធានដែលមាន អ្នកអាចកំណត់អាទិភាព និងជ្រើសរើសធាតុមួយចំនួនសម្រាប់សាលារៀនរបស់អ្នក។

សម្រាក

អភិបាលកិច្ច

យើងចាប់ផ្តើមមើលទៅលើ**អភិបាលកិច្ចប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងសាលារៀន** ក្រោមទស្សនទាននៃភាពជាអ្នកដឹកនាំសាលារៀនល្អ ការប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងមានការចូលរួមពីសហគមន៍។

អភិបាលកិច្ចល្អត្រូវបានអ្នកជំនាញអប់រំភាគច្រើនចាត់ទុកថាជាបុរេលក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់សេវាអប់រំប្រកបដោយគុណភាពដល់សិស្ស។

អ្នកសម្របសម្រួលស្នើឱ្យអ្នកចូលរួមបំផុសគំនិតអំពីបញ្ញត្តិនៃអភិបាលកិច្ចល្អ៖ តើអ្វីជាអភិបាលកិច្ចល្អនៅតាមសាលារៀន?

ដើម្បីជួយដល់ការពិភាក្សា សូមបង្ហាញអំណះអំណាងខាងក្រោមដែលត្រូវបានរួមបញ្ចូលក្នុងឯកសារចែកជូន ដើម្បីលើកទឹកចិត្តដល់ការពិភាក្សា និងអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកចូលរួមពន្យល់ពីបញ្ញត្តិសំខាន់ៗ (តួអង្គពាក់ព័ន្ធ ផ្នែកនៃកម្មវិធី) ហើយសួរអ្នកចូលរួមថាតើពួកគេយល់ស្របនឹងអំណះអំណាងបែបនេះដែរឬទេ។

"អភិបាលកិច្ចសាលារៀនល្អ គឺជាមូលដ្ឋានស្តីពីភាពជាអ្នកដឹកនាំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដែលធ្លាប់បានបង្កើតដំណើរការ ប្រព័ន្ធ និងការគ្រប់គ្រងសមស្រប ដើម្បីធានានិរន្តរភាព និងភាពជាប្រចាំនៃសាលារៀន។

"អភិបាលកិច្ចល្អ គឺជាដំណើរការមួយក្នុងការគ្រប់គ្រងសាលារៀន ដើម្បីបង្កើនការអភិវឌ្ឍ និងគណនេយ្យភាពរបស់សាលារៀន"។

"អភិបាលកិច្ចល្អ គឺគ្មានការអត់ឱនចំពោះអំពើពុករលួយក្នុងសាលារៀន"។

[អភិបាលកិច្ចសាលារៀន] មានការទទួលខុសត្រូវ គណនេយ្យភាព និងការប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយតម្លាភាព (Risteska et al., 2010) *។*

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន (អ្នកសម្របសម្រួល)៖ អភិបាលកិច្ចល្អរួមមានបញ្ញត្តិសំខាន់ៗដូចជា ភាពជាអ្នកដឹកនាំល្អ ការចូលរួមក្នុងសហគមន៍ តម្លាភាព កិច្ចសហប្រតិបត្តិការល្អ យុទ្ធសាស្ត្រ ចក្ខុវិស័យសាលារៀន ការទទួលខុសត្រូវ ការប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយតម្លាភាព គ្មានអំពើពុករលួយក្នុងសាលា

រៀន គណនេយ្យភាពការងាររបស់បុគ្គលិកសាលារៀនទាំងអស់ចំពោះមាតាបិតា និងសហគមន៍ ដើម្បីធានានូវសេវាកម្មអប់រំប្រកបដោយគុណភាព។

អ្នកសម្របសម្រួលបន្តពន្យល់ថា ការក្លាយជាអ្នកដឹកនាំល្អ និងមានភាពជាអ្នកដឹកនាំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព អាចជាចំណុចចាប់ផ្ដើមចេញពីអភិបាលកិច្ចល្អនៅសាលារៀន។
អ្នកសម្របសម្រួលបន្តដោយណែនាំអ្នកចូលរួមឱ្យគិត៖

- តើភាពជាអ្នកដឹកនាំមានន័យយ៉ាងណាចំពោះអ្នក?
- នៅពេលណាដែលអ្នកបានឃើញឧទាហរណ៍នៃភាពជាអ្នកដឹកនាំដ៏មានប្រសិទ្ធភាព ហើយតើលក្ខណៈនេះដូចអ្នកដែរឬទេ?
- តើអ្នកបានឃើញគំរូនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំដែលបរាជ័យនៅពេលណា ហើយតើលក្ខណៈនេះមើលទៅដូចអ្នកដែរឬទេ?

អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារ ៨.៥៖ *អ្នកដឹកនាំល្អ និងអ្នកដឹកនាំខ្សោយ* ហើយពន្យល់ពីសកម្មភាព។ សុំឱ្យអ្នកចូលរួមត្រូវឆ្លុះបញ្ចាំងដោយធ្វើការជាដៃគូអំពីលក្ខណៈនៃអ្នកដឹកនាំដ៏អស្ចារ្យ និងអ្នកដឹកនាំខ្សោយ។
ចម្លើយចំពោះលំហាត់នៅក្នុងឯកសារ ៨.៥៖

អំណះអំណាង	អ្នកដឹនដនាំល្អ	អ្នកដឹនដនាំខ្សោយ
ពួកគេបើកចំហចំពោះគំនិតច្នៃប្រឌិត និងអ្វីដែលថ្មីៗ	X	
ពួកគេអាចមើលឃើញសក្ដានុពលនៅក្នុងមនុស្សម្នាក់ៗ	X	
ពួកគេគ្រប់គ្រងកិច្ចការតូចតាច		X
ពួកគេមិនចូលចិត្តការផ្លាស់ប្ដូរ ហើយនឹងមិនព្រមទទួលយកហានិភ័យ		X
ពួកគេចាប់តែកំហុសជាមួយអ្នកដទៃ		X
ពួកគេស្វាគមន៍ការទំនាក់ទំនងបើកចំហ	X	
ពួកគេមានភាពវិជ្ជមាន ហើយតែងតែលើកទឹកចិត្តអ្នកដទៃ	X	
ពួកគេដឹងថាពេលណាត្រូវផ្ទេរសិទ្ធិ	X	
ពួកគេមានគំនិតអវិជ្ជមាន ហើយតែងតែបន្ទោសសមាជិកក្រុម		X
ពួកគេមិនឱ្យតម្លៃលើគោលការណ៍តម្លាភាពទេ		X
ពួកគេមិនខ្វល់ពីភាពរីកចម្រើនរបស់បុគ្គលទេ		X

សំណួរឆ្លុះបញ្ចាំង (ក្នុងឯកសារ ៨.៥)

- តាមគំនិតរបស់អ្នក តើអ្វីជាភាពខុសគ្នាដ៏សំខាន់បំផុតរវាងអ្នកដឹកនាំដ៏ពូកែ និងអ្នកដឹកនាំខ្សោយ?
- តាមបទពិសោធន៍របស់អ្នក តើគំរូមួយណាដែលអ្នកបានឃើញសម្រាប់អ្នកដឹកនាំដ៏ពូកែ? តើអ្នកបានឃើញមានលក្ខណៈអ្វីខ្លះ?
- តាមបទពិសោធន៍របស់អ្នក តើគំរូមួយណាដែលអ្នកបានឃើញសម្រាប់អ្នកដឹកនាំខ្សោយ? តើអ្នកបានឃើញលក្ខណៈអ្វីខ្លះ?

លទ្ធភាពនៃការសន្និដ្ឋាន (សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)៖ អ្នកដឹកនាំល្អបំផុតគំនិតឱ្យមនុស្សរីកចម្រើន មានការគាំទ្រ និងច្នៃប្រឌិត ហើយផ្តល់ការទទួលស្គាល់ចំពោះការរួមចំណែករបស់បុគ្គលិក។ លក្ខណៈទាំងអស់នេះចាំបាច់ក្នុងការលើកកម្ពស់កិច្ចសហការ និងការគាំទ្របរិស្ថានក្នុងសាលារៀន។

តើភាពជាអ្នកដឹកនាំល្អត្រូវបានភ្ជាប់ដោយផ្ទាល់ជាមួយនឹងគុណភាពនៃការបង្រៀន និងការរៀនយ៉ាងដូចម្តេច?

អ្នកសម្របសម្រួលចាប់ផ្តើមពន្យល់ថា ការស្រាវជ្រាវមួយចំនួនបង្ហាញថា ការកែលម្អគុណភាពនៃការបង្រៀន និងរៀនគឺអាស្រ័យទៅលើគុណភាពនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំ។ អ្នកចូលរួមត្រូវបានណែនាំឱ្យឆ្លុះបញ្ចាំងលើតំណភ្ជាប់ប្រធានបទនេះ ដោយសង្កេតមើលការអនុវត្តល្អៗរបស់សាលារៀនផ្សេងៗទៀត។

អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំវីដេអូបន្ទាប់នោះគឺអំពីសាលារៀនគំរូ បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ចំនួនពីរ មួយនៅខេត្តតាកែវ និងមួយទៀតនៅខេត្តសៀមរាប។ យើងបានសុំឱ្យថ្នាក់ដឹកនាំពន្យល់យើងវិញថា តើលក្ខណៈអ្នកដឹកនាំល្អមានអ្វីខ្លះ ហើយតើភាពជាអ្នកដឹកនាំល្អនឹងផ្តល់ឥទ្ធិពលអ្វីដែរដល់បរិយាកាសសាលារៀន និងការសិក្សារបស់សិស្ស។ ពន្យល់អ្នកចូលរួមថាពួកគេត្រូវស្តាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់។ បន្ទាប់ពីវីដេអូនឹងមានសំណួរមួយចំនួនដើម្បីពិភាក្សាអំពីចំណុចសំខាន់ដែលបង្ហាញក្នុងវីដេអូ។

វីដេអូទី៨.១ អ្នកដឹកនាំល្អ វីដេអូពីនាយក និងនាយករងមកពីអនុវិទ្យាល័យថ្មស និងអនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុនសែន រលួស។

សំណួរបំផុស (សម្រាប់ការពិភាក្សាវីដេអូ)

- តើអ្វីទៅជាលក្ខណៈរបស់អ្នកដឹកនាំល្អសម្រាប់អ្នកសម្ភាសន៍?
- តើអ្វីជាអាទិភាពរបស់អ្នកដឹកនាំល្អចេញពីខ្សែវីដេអូ?

- តើទំនាក់ទំនងរវាងភាពជាអ្នកដឹកនាំល្អ និងការបង្រៀន និងការរៀនប្រកបដោយគុណភាពមានអ្វីខ្លះ?
- តើបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះដែលអ្នកដឹកនាំអាចប្រឈម និងដំណោះស្រាយដែលអាចកើតមាន?
- តើពួកគេមានយោបល់អ្វីខ្លះដើម្បីក្លាយជាអ្នកដឹកនាំដ៏ល្អ?

ជាចុងក្រោយ អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយទៅកាន់អ្នកចូលរួមថា នៅក្នុងគោលនយោបាយសកម្មភាពវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀនឆ្នាំ២០២៤-៣០ ដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពបានកំណត់ចំណុចយុទ្ធសាស្ត្រចំនួន៤។ ចំណុចយុទ្ធសាស្ត្រទី២ **គឺការប្រែក្លាយជាភាពជាអ្នកដឹកនាំ៖**

ភាពប្រែក្លាយជាអ្នកដឹកនាំផ្តោតលើអ្នកដឹកនាំផ្តល់ការអប់រំ តាមរយៈការអនុវត្តប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត និងរួមបញ្ចូលការពង្រឹងស្វ័យភាព ពង្រីក និងលើកកម្ពស់ផលប្រយោជន៍របស់បុគ្គលិក បង្កើតការយល់ដឹង និងការទទួលយកគោលបំណង និងបេសកកម្មនៃការអប់រំ និងជំរុញបុគ្គលិករបស់ពួកគេឱ្យមើលទៅហួសពីខ្លួនឯង ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់អ្នកដែលទទួលផល។ ភាពផ្លាស់ប្រែជាអ្នកដឹកនាំត្រូវបានគាំទ្រតាមរយៈកម្មវិធី CPD។

TPAP 2024-2030: https://sala.moeys.gov.kh/library/65726b8aa1e8078f763b1593

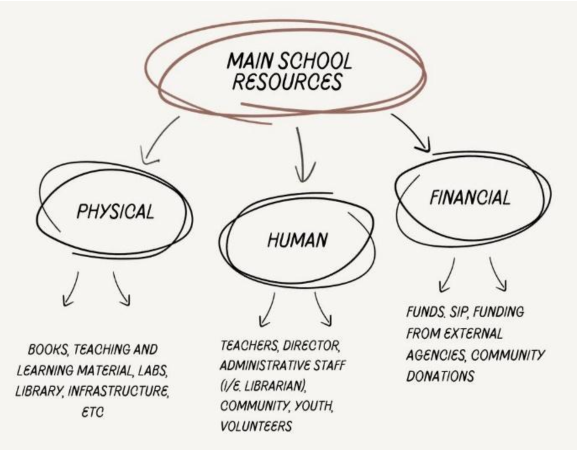

អ្នកសម្របសម្រួលបញ្ចប់ដោយសង្ខេបនូវបញ្ញត្តិសំខាន់ៗទាក់ទងនឹងការផ្សារភ្ជាប់គ្នារវាងភាពជាអ្នកដឹកនាំល្អ និងគុណភាពការបង្រៀន និងការរៀន៖

- **ចក្ខុវិស័យ និងគោលដៅ៖** អ្នកដឹកនាំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពបង្កើតចក្ខុវិស័យ និងគោលដៅច្បាស់លាស់សម្រាប់ស្ថាប័ន ដោយផ្តល់ទិសដៅ និងគោលបំណងសម្រាប់ការបង្រៀន និងរៀន។
- **កិច្ចគាំទ្រ និងធនធាន៖** អ្នកដឹកនាំល្អផ្តល់ការគាំទ្រ និងធនធានចាំបាច់ដល់គ្រូ និងសិស្សអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេចែករំលែក និងចូលរួមក្នុងការបង្រៀន និងការរៀនប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់។

- **ការសហការ និងសហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈ៖** អ្នកដឹកនាំជំរុញឱ្យមានវប្បធម៌នៃការសហការគ្នាក្នុងចំណោមគ្រូបង្រៀន លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចែករំលែកការអនុវត្តល្អប្រសើរ និងបង្កើនវិជ្ជាជីវៈ ជួយពង្រឹងយុទ្ធសាស្ត្របង្រៀន និងការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា។
- **គណនេយ្យភាព និងការវាយតម្លៃ៖** អ្នកដឹកនាំបង្កើតប្រព័ន្ធសម្រាប់គណនេយ្យភាព និងការវាយតម្លៃ កំណត់ការរំពឹងទុកសម្រាប់គ្រូបង្រៀន ការផ្តល់មតិកែលម្អ និងការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យដើម្បីកែលម្អការបង្រៀន និងការរៀនជាប្រចាំ។
- **វប្បធម៌សាលារៀនវិជ្ជមាន៖** អ្នកដឹកនាំល្អបង្កើតវប្បធម៌សាលារៀនប្រកបដោយភាពវិជ្ជមាន ជំរុញឱ្យមានសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះការសិក្សា បរិយាប័ន្ន និងការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក បង្កើតបរិយាកាសអំណោយផលដល់ការបង្រៀន និងរៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

វាជារឿងសំខាន់ គេត្រូវកត់សម្គាល់ថា ទោះបីជាការដឹកនាំល្អមានសារៈសំខាន់ក៏ដោយ កត្តាផ្សេងទៀតដូចជា ជំនាញគ្រូ ការរចនាកម្មវិធីសិក្សា ការលើកទឹកចិត្តសិស្ស និងការចូលរួមរបស់មាតាបិតា ក៏រួមចំណែកដល់គុណភាពអប់រំទាំងមូលផងដែរ។

ការប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព

"សាលារៀនដែលមានភាពខ្លាំង គេប្រើធនធានជាយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីសម្រេចបាននូវការផ្តល់សេវាកម្មប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់ និងជួលបង្កើនលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស"

ដូចដែលយើងបានណែនាំខាងលើ ការប្រើប្រាស់ធនធានក្នុងសាលារៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព រួមចំណែកក្នុងការផ្តល់នូវការបង្រៀន និងការរៀនប្រកបដោយគុណភាព។ ប៉ុន្តែតើធនធានរបស់សាលារៀនមានអ្វីខ្លះ?

អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យអ្នកចូលរួមរាយបញ្ជីពីអ្វីដែលធនធានដែលពួកគេមាននៅក្នុងសាលារៀនរបស់ពួកគេ ហើយពិពណ៌នាដោយសង្ខេបធនធានទាំងនោះចែកជាក្រុម ដើម្បីបង្ហាញពីប្រភេទធនធានផ្សេងៗដែលមាននៅក្នុងសាលារៀន និងក្នុងសហគមន៍៖

- **ធនធានរូបវន្ត៖** សៀវភៅ សម្ភារបង្រៀននិងរៀន មន្ទីរពិសោធ បណ្ណាល័យ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ
- **ធនធានមនុស្ស៖** គ្រូបង្រៀន នាយក បុគ្គលិករដ្ឋបាល (ឧទាហរណ៍ បណ្ណារក្ស) សហគមន៍
- **ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ៖** មូលនិធិ ផែនការកែលម្អយុទ្ធសាស្ត្រ ការផ្តល់មូលនិធិពីភ្នាក់ងារខាងក្រៅ ការបរិច្ចាគរបស់សហគមន៍

ធនធានយុទ្ធសាស្ត្រគឺជាការរៀបចំគោលដៅនៃធនធានឱ្យត្រូវនឹងគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់សាលារៀន ដើម្បីធានាបាននូវផលជះទៅឥទ្ធិពលជាអតិបរមាលើលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រការអភិវឌ្ឍសាលារៀនហៅកាត់ថា (SIPs) របស់សាលារៀន កំណត់អំពីបុគ្គលិកសាលារៀន និងធនធានផ្សេងទៀតដែលត្រូវការដើម្បីសម្រេចបាននូវផលជះដែលចង់បាន។ សាលារៀនរបស់អ្នកគួរតាមដាន និងកែតម្រូវការបែងចែកធនធានជាប្រចាំដើម្បីធានាការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រការអភិវឌ្ឍសាលារៀន (SIPs)។

តើការប្រើប្រាស់ធនធានមានប្រសិទ្ធភាពមានន័យយ៉ាងដូចម្តេច?

អ្នកសម្របសម្រួលចែកជូនឯកសារ ៨.៦៖ សេណារីយ៉ូរបស់សាលារៀនបឋមសិក្សាភ្នាក់ ហើយពន្យល់ករណីសិក្សានេះ និងពិពណ៌នាអំពីសកម្មភាពដែលសាលារៀនអាចធ្វើដើម្បីគ្រប់គ្រងធនធានរបស់ខ្លួនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

មេរៀន៖ ការងារជាដៃគូ

រយៈពេលផ្តល់៖ ៣០នាទី

សេចក្តីណែនាំ

- អានដោយប្រុងប្រយ័ត្ននូវករណីសិក្សាខាងក្រោម
- ឆ្លើយសំណួរ
- គំរូ៖ ធ្វើការជាដៃគូ

អ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារ ៨.៧៖ បញ្ជីត្រួតពិនិត្យការគ្រប់គ្រងធនធាន និងពន្យល់អ្នកចូលរួមថា ឯកសារនេះជាឯកសារយោងដល់ពួកគេ នៅពេលពួកគេត្រឡប់ទៅសាលារៀនវិញ ដើម្បីពិនិត្យមើលថាខ្លួនបានបំពេញគ្រប់ដំណាក់កាលដើម្បីត្រួតពិនិត្យធនធានរបស់ពួកគេ។

ការចូលរួមរបស់សហគមន៍

«នៅពេលដែលសាលារៀនសហការគ្នារៀបចំផែនការ អនុវត្តការចូលរួមរបស់មាតាបិតា និងក្រុមគ្រួសារ ធ្វើជាចេតនាយុទ្ធសាស្ត្រ សាលារៀនទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ និងរួមចំណែកផ្តល់ចំណេះដឹងបទពិសោធន៍ សមត្ថភាព និងបណ្តាញគ្រួសារដល់ក្រុមគ្រួសារទាំងនោះ។ សរុបមកនេះបង្កើនការរៀនសូត្រពេញមួយជីវិត និងពង្រឹងសហគមន៍»[3]

អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំអំពីបញ្ញត្តិដែលថា ការចូលរួមរបស់សហគមន៍គឺជាធាតុសំខាន់មួយដើម្បីកែលម្អសាលារៀន និងធានាឱ្យមានការសិក្សាកាន់តែប្រសើរឡើងសម្រាប់សិស្ស។ តាមពិតសហគមន៍អាចគាំទ្រសាលារៀនបានតាមរបៀបផ្សេងៗ។

[3] ដកស្រង់ពី “Key Driver of Leadership Effectiveness: Community Engagement” , NSW Department of Education © 2022 NSW Department of Education - School Leadership Institute.

ភាពជាអ្នកដឹកនាំសាលារៀន និងសមាជិកសហគមន៍ដដែក និងស្តាប់យោបល់ពីសមាជិកសហគមន៍។

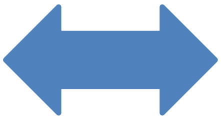

សហគមន៍ចូលរួមក្នុងសកម្មភាព ដើម្បីធ្វើឱ្យសាលារៀន និងការសិក្សាកាន់តែប្រសើរ។

អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំ**បញ្ញត្តិនៃអត្ថប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក** ទាំងសាលា និងសហគមន៍អាចទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីទំនាក់ទំនងរបស់ពួកគេ៖

"ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថាការចូលរួមរបស់សហគមន៍អាចជួយទាំងសាលារៀន និងសហគមន៍?

ចម្លើយរំពឹងទុក

- កសាងទំនុកចិត្ត និងទំនាក់ទំនងគាំទ្រ។
- គាំទ្រការអប់រំដល់កុមារ និងយុវជនទាំងអស់។
- នាំសហគមន៍រួមគ្នាជួយសាលារៀន។
- ជួយស្វែងរកមធ្យោបាយដើម្បីរក្សាសុវត្ថិភាពសិស្ស និងគ្រូ។
- គាំទ្រការសិក្សារបស់សិស្ស។

តើយើងកសាងទំនុកចិត្តជាមួយសហគមន៍ដោយរបៀបណា?

ការជឿទុកចិត្តអាចជាជំហានដំបូងក្នុងការបង្កើតទំនាក់ទំនងណាមួយ ហើយទំនាក់ទំនងរវាងសាលារៀន និងសហគមន៍មិនមែនជាករណីលើកលែងនោះទេ។

ដើម្បីណែនាំបញ្ញត្តិនៃការជឿទុកចិត្ត អ្នកសម្របសម្រួលសួរអ្នកចូលរួម៖ "**តើអ្វីបានជាអ្នកជឿទុកចិត្តមនុស្ស?**" អ្នកសម្របសម្រួលលើកទឹកចិត្តអ្នកចូលរួមឱ្យគិតពីនរណាម្នាក់ដែលពួកគេពិតជាជឿទុកចិត្ត អាចជានរណាម្នាក់នៅក្នុងគ្រួសារ មិត្តភក្តិ មិត្តរួមការងារ។ តើបុគ្គលនេះទទួលបានការទុកចិត្តពីអ្នកដោយរបៀបណា?»

អ្នកសម្របសម្រួលបន្ត៖ «ឥឡូវនេះ គិតពីនរណាម្នាក់ដែលអ្នកគ្មានទំនុកចិត្តអ្វីសោះ ហើយព្យាយាមគិតពីហេតុផលដែលអ្នកមិនទុកចិត្តពួកគេ»។

អ្នកសម្របសម្រួលលើកទឹកចិត្តអ្នកចូលរួមឱ្យចែករំលែកគំនិតរបស់ពួកគេ ហើយសរសេរវានៅក្នុងផ្ទាំងរូបភាព (ដូចឧទាហរណ៍ខាងក្រោម)។

ចម្លើយរំពឹងទុក (សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)៖

ទុកចិត្ត	មិនទុកចិត្ត
ស្ដាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់	មិនស្ដាប់
រក្សាការសន្យារបស់គាត់	មិនរក្សាការសន្យា
សកម្មភាពត្រូវនឹងពាក្យ	មិនធ្វើដូចដែលបាននិយាយ
ទុកជាឯកជន	គ្មានឯកជនភាពទេ
តម្លាភាព	មិនច្បាស់លាស់ ឬគ្មានតម្លាភាពក្នុងទង្វើ

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន៖ គេត្រូវការពេលវេលាដើម្បីកសាងទំនុកចិត្ត ហើយចំណុចនេះកើតឡើងលុះត្រាតែទាំងនាយកសាលា គ្រូបង្រៀន និងសហគមន៍អនុវត្តអាកប្បកិរិយាសមស្របមួយចំនួន។ ធ្វើបែបនេះមានសុពលភាពនៅគ្រប់ប្រភេទទំនាក់ទំនង ហើយសហគមន៍សាលារៀនមិនមែនជាករណីមិនខុសពីគេនោះទេ។

ការតាំងពិព័រណ៍ស្នាដៃរបស់សិស្ស និងទិវាជួបមាតាបិតា គឺជាមធ្យោបាយប្រកបដោយតម្លាភាព និងប្រសិទ្ធភាពក្នុងការបង្ហាញដល់មាតាបិតានូវការងារដែលបានធ្វើជាមួយសិស្សក្នុងឆ្នាំសិក្សា និងបង្កើតការជឿទុកចិត្ត។ រូបថតខាងក្រោមបង្ហាញពីការតាំងពិព័រណ៍នៅសាលារៀនជំនាន់ថ្មីនៃវិទ្យាល័យសម្ដេចអគ្គមហាធម្មពោធិសាល ជា ស៊ីម ព្រែកអញ្ចាញ នៅក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២២។ សិស្សានុសិស្សមានលទ្ធភាពបង្ហាញមាតាបិតាអំពីការងារដែលបានធ្វើនៅក្នុងថ្នាក់រៀន ធ្វើឱ្យមាតាបិតាមានមោទនភាព និងទំនុកចិត្តលើគុណភាពនៃការសិក្សានៅក្នុងសាលារៀន។

ជាចុងក្រោយ អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំវីដេអូដែលអ្នកចូលរួមស្តាប់ដោយផ្ទាល់ពីតួសម្តែងអំពីរបៀបដែលពួកគេគ្រប់គ្រងការកសាងទំនាក់ទំនងរបស់ពួកគេជាមួយសហគមន៍។

វីដេអូទី ៨.២ ការចូលរួមរបស់សហគមន៍ក្នុងការគ្រប់គ្រងសាលារៀន (ពីអនុវិទ្យាល័យ ថ្មសរ និងអនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុនសែន រលួស)។

អ្នកសម្របសម្រួលរំឭកឡើងវិញពីពាក្យគន្លឹះ និងភ្ជាប់ជាមួយនឹងអ្វីដែលបានពិភាក្សាក្នុងអំឡុងពេលមេរៀនទាំងមូល។ សង្កត់ធ្ងន់ថាទាំងនេះគឺជាឧទាហរណ៍ពីសាលារៀនដោយបង្ហាញថាគេធ្វើបាន។

បញ្ចប់មេរៀនទី៨

មេរៀនទី៩៖ យន្តការគាំទ្រគ្រូបង្រៀន និងនាយក នាយិកាសាលារៀន

រយៈពេលមេរៀន៖ បង្រៀន ៥ម៉ោង (បន្ថែម ១០ម៉ោង ស្វ័យសិក្សា ការហាត់សម និងអនុវត្ត)

សកម្មភាពអ្នកសម្របសម្រួលគួរត្រៀម៖

- ពិនិត្យមើលស្លាយទាំងអស់ (PPT) សម្រាប់មេរៀននីមួយៗរួមទាំងវត្ថុបំណងសិក្សា
- ថតចម្លងឯកសារ

ធនធាន និងសម្ភារៈ

- ស្លាយ (PPT) កុំព្យូទ័រ ម៉ាស៊ីនបញ្ចាំងស្លាយ
- ថតចម្លងសកម្មភាព កិច្ចការ ឬគម្រោងអនុវត្តទាំងអស់ (ផ្នែកទន់ និងផ្នែករឹង)
- ក្រដាស A4 និងប៊ិក
- ថតចម្លងឯក**សារចែក ៩.១៖** វង្វាយតម្លៃចំណេះដឹងរបស់អ្នកស្តីពីការសិក្សាវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក៩.២៖** ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំដែលត្រូវពិចារណាសម្រាប់សាលារៀនរបស់អ្នក
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក៩.៣៖** ការបង្កើតប្រព័ន្ធអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំមួយដោយជោគជ័យ
- ថតចម្លង**ឯកសារចែក ៩.៤៖** ការវាយតម្លៃទទួលស្គាល់
- ថតចម្លងនៃក្របខណ្ឌការងារ CPD ក្របខណ្ឌផែនការគន្លងអាជីពគ្រូបង្រៀន សេចក្តីណែនាំ PLC (ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំ២០២១)
- ថតចម្លងឯកសារផែនការសកម្មភាពវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀនឆ្នាំ២០២៤-៣០
- តេស្តខ្លីៗផ្នែកទី៣

វត្ថុបំណងសិក្សា៖

ពេលបញ្ចប់មេរៀនទី៩ អ្នកចូលរួមនឹងអាច៖

- យល់ដឹងពីគំរូផ្សេងគ្នាសម្រាប់លើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូបង្រៀននៅតាមសាលារៀន
- រៀបរាប់ពីប្រភេទផ្សេងគ្នានៃការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ (CPD)
- កំណត់ភាពពាក់ព័ន្ធគ្នាអាចធ្វើទៅបានរវាង PLC និងការប្រឹក្សាជាផ្នែកមួយនៃ (CPD)
- ពន្យល់ពីអ្វីដែលជាការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ(CPD)មានបំណងសម្រាប់ និងលក្ខខណ្ឌសំខាន់ៗ

ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការអនុវត្តទ្រឹស្ដីផ្សារភ្ជាប់ទៅនិងការអនុវត្តជាក់ស្ដែងនៅកន្លែងធ្វើការ៖ អ្នកចូលរួមនឹងមាន៖

- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីសកម្មភាពការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ(CPD) នៅតាមសាលារៀន
- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីទំនាក់ទំនងរវាងការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ (CPD) និងការគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន
- ឆ្លុះបញ្ចាំងការអនុវត្តនៃការប្រឹក្សាគរុកោសល្យនៅកម្រិតសាលារៀន
- ពិភាក្សាសកម្មភាព PLC នៅក្នុងសាលារៀន ដើម្បីឱ្យត្រូវគ្នានឹងតម្រូវការគ្រូបង្រៀន

ធនធានឯកសារចុងក្រោយសម្រាប់ការអានបន្ថែម

- ឯកសារ PLC (ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ឆ្នាំ២០២១)
- សៀវភៅការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ(CPD) ឆ្នាំ២០២១
- ឯកសារណែនាំស្ដីពីគន្លងអាជីពគ្រូបង្រៀន
- គេហទំព័រ CPD ៖ http://cpd.moeys.gov.kh/course
- ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (ឆ្នាំ២០១៦)៖ ព័ត៌មានត្រឡប់ឯកសារបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានជាភាសាខ្មែរ English Version; Khmer Version

ផែនការបណ្តុះបណ្តាល-មេរៀនទី៩

ពិនិត្យមើលគោលបំណងមេរៀន

បិទក្រដាសផ្ទាំងធំមួយសន្លឹកនៅលើក្តារខៀន ដោយសង្ខេបលទ្ធផលសិក្សានៅក្នុងមេរៀន។ ពន្យល់អ្នកចូលរួមអំពីលទ្ធផលនេះ និងកិច្ចការដែលពួកគេអាចធ្វើបានពេលរៀនចប់។

ការវាយតម្លៃចំណេះដឹងចំពោះការបន្តអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ

អ្នកសម្របសម្រួលគួរចាប់ផ្តើមប្រធានបទនេះ ដោយឱ្យអ្នកចូលរួមធ្វើតេស្តវាយតម្លៃខ្លួនឯង ស្តីពីចំណេះដឹងការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ។ លំហាត់នេះគ្រាន់តែជួយឱ្យអ្នកសម្របសម្រួលដឹងថាខ្លួនត្រូវចំណាយរយៈពេលប៉ុន្មានដើម្បីពន្យល់បញ្ញត្តិ និងវាក្យសព្ទផ្សេងៗក្នុងមេរៀន។ ចែកឯកសារ ៩.១៖ *វាយតម្លៃចំណេះដឹងរបស់អ្នកអំពីបញ្ញត្តិ និងដំណើរការបន្តអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ* ទៅដល់អ្នកចូលរួម ហើយឱ្យពួកគេបំពេញឯកសារនេះរៀងៗខ្លួនក្នុងក្រុម។ សូមរំឭកពួកគេថា ត្រូវឆ្លើយដោយស្មោះត្រង់ក្នុងការបំពេញកិច្ចការនេះ។ សូមទុកពេលឱ្យអ្នកចូលរួមពី ៥នាទី ទៅ ១០នាទីដើម្បីធ្វើលំហាត់នេះ។ នៅពេលដល់ម៉ោងឱ្យអ្នកចូលរួមដាក់ពិន្ទុតេស្តស្វ័យវាយតម្លៃដោយខ្លួនឯង ហើយប្រាប់ពិន្ទុសរុបទៅប្រធានក្រុម។ ប្រធានក្រុមធ្វើមធ្យមភាគពិន្ទុទាំងអស់ ហើយរាយការណ៍ទៅអ្នកសម្របសម្រួល ដែលកត់ទុកក្នុងសៀវភៅដោយស្ងៀមស្ងាត់ មិនឱ្យក្រុមផ្សេងទៀតដឹងពីពិន្ទុមធ្យមភាគនេះទេ។ លំហាត់នេះ គ្រាន់តែជួយដល់អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យយល់កាន់តែច្បាស់ ថាតើអ្នកចូលរួមបានយល់បញ្ញត្តិការបន្តអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈបានកម្រិតណា។ ពិន្ទុមធ្យមភាគនៃការវាយតម្លៃនេះគឺ ៩ ហើយពិន្ទុខ្ពស់បំផុត១៤ និងទាបបំផុត៤។ ពិន្ទុមធ្យមណាមួយដែលមាន៩ ឬខ្ពស់ជាងនេះ

បង្ហាញពីការយល់ដឹងពីកម្រិតមធ្យមទៅកម្រិតខ្លាំងអំពីបញ្ញត្តិការបន្តអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈ តែបើបានពិន្ទុទាបជាង៩ នឹងត្រូវចាត់ទុកថា ការយល់ដឹងរបស់អ្នកចូលរួមនៅខ្សោយ ឬខ្សោយខ្លាំង។ បន្ទាប់ធ្វើតេស្តនេះចប់ ចូរពិនិត្យត្រួសៗឡើងវិញនូវចំណុចសំខាន់ដែលមាននៅក្នុងសំណួរក្នុងតេស្ត (ឧទាហរណ៍ ក្រសួងអប់រំណែនាំថា មានគន្លងអាជីព៣។ ក្រសួងអប់រំកំណត់ប្រព័ន្ធបន្តអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈប្រចាំនៅគ្រប់សាលារៀន)។ អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវបង្ហាញឯកសារក្របខ័ណ្ឌការបន្តអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈ និងឯកសារក្របខណ្ឌគន្លងអាជីពគ្រូ ដូច្នេះបើអ្នកចូលរួមណាមិនទាន់មានត្រូវថតចម្លងមួយច្បាប់។

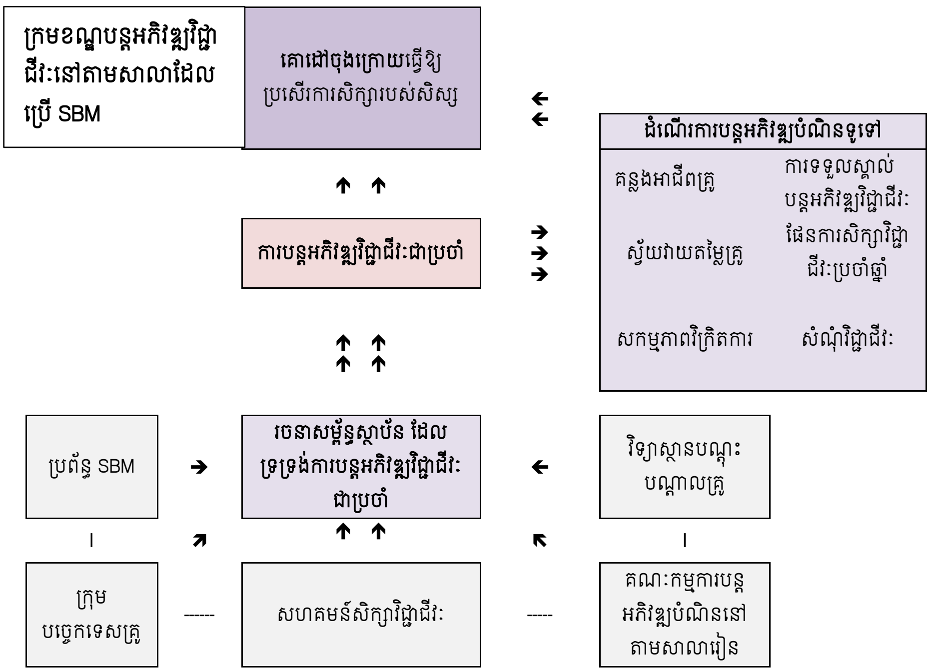

អ្នកសម្របសម្រួលបន្តបង្ហាញក្រាហ្វិកខាងក្រោម ហើយចាប់ផ្តើមពន្យល់ពីធាតុផ្សំជាច្រើនដែលរួមចំណែកដល់ក្របខណ្ឌការងារ CPD នៅក្នុងសាលារៀន **ឯកសារទី៩.២៖** *ក្របខណ្ឌការងារ CPD នៅសាលារៀន។*

ចំណុចសំខាន់សម្រាប់ពិភាក្សា

- គោលដៅចុងក្រោយនៃប្រព័ន្ធបន្តអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ គឺធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការសិក្សារបស់សិស្ស
- ក្រោមអភិក្រម SBM សាលារៀនមានសិទ្ធិកំណត់ខ្លឹមសារដំណើរការការបន្តអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំដែលបានលើកឡើង
- សាលារៀនមិនចាំបាច់ប្រើរចនាសម្ព័ន្ធទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងដ្យាក្រាម យកទៅរៀបចំប្រព័ន្ធបន្តអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំនោះទេ ប៉ុន្តែយ៉ាងហោចណាស់ក៏ត្រូវមានចំណុចមួយចំនួនជាពិសេស ក្រុមបច្ចេកទេសគ្រូ និងគណៈកម្មការរៀបចំការបន្តអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំនៅតាមសាលារៀន។

សកម្មភាពការបន្តអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំដែលត្រូវពិចារណាសម្រាប់សាលារៀនរបស់អ្នក

អ្នកសម្របសម្រួលគួរចាប់ផ្តើមប្រធានបទបន្ទាប់នៅក្នុងមេរៀននេះ ដោយពន្យល់ថា មានសកម្មភាពជាក់លាក់ជាច្រើនដែលសាលារៀនអាចអនុវត្តនៅពេលចាប់ផ្តើមរៀបចំកម្មវិធីវិក្រឹតការ កំណត់នូវអ្វីដែលគ្រូអាចធ្វើបាន និងរៀនដើម្បីកែលម្អប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ។ ថ្មីៗនេះក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានកែសម្រួលឡើងវិញនូវផែនការសកម្មភាពវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀន ឆ្នាំ២០២៤-៣០ ហើយយុទ្ធសាស្ត្រមួយក្នុងចំណោមយុទ្ធសាស្ត្រទាំងបួនគឺ **អត្តសញ្ញាណគ្រូបង្រៀន** និងការអភិវឌ្ឍដែលនឹងជាឯកសារយោងរបស់យើងសម្រាប់ការឆ្លុះបញ្ចាំងដែលយើងនឹងធ្វើនៅវគ្គនេះ។

"**សកម្មភាពយុទ្ធសាស្ត្រទី៤៖** អត្តសញ្ញាណ និងការអភិវឌ្ឍរបស់គ្រូបង្រៀនផ្តោតលើការលើកកម្ពស់អត្តសញ្ញាណ គុណតម្លៃ និងវិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូបង្រៀន។ គ្រូបង្រៀនត្រូវតែទទួលស្គាល់អត្តសញ្ញាណ និងវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន ហើយអភិវឌ្ឍវានៅក្នុងការអនុវត្តផ្ទាល់ ដែលគាំទ្រដោយការកែលម្អកម្រិតជីវភាពរស់នៅ តម្លៃវិជ្ជាជីវៈ ឋានៈ និងឋានៈសង្គម។ កម្មវិធីវិក្រឹត្តការ (INSET) ត្រូវតែបង្កប់នៅក្នុងជីវិតរស់នៅប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូបង្រៀន និងការងារពិតជាក់ស្តែងរបស់ពួកគាត់។ គ្រូបង្រៀនត្រូវតែបានផ្តល់សិទ្ធិអំណាចក្នុងការរៀបចំ បកស្រាយ និងគ្រប់គ្រងកម្មវិធីសិក្សា និងផ្តល់អាទិភាពដល់ខ្លឹមសារ និងវិធីសាស្ត្រ។"

ប្រភព៖ TPAP 2024-2030: https://sala.moeys.gov.kh/library/65726b8aa1e8078f763b1593

ចែកឯកសារ ៩.៣៖ *សកម្មភាពនៃការបន្តអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ ដែលអាចយកទៅពិចារណាសម្រាប់សាលារៀនរបស់អ្នក* ដែលផ្តល់ឧទាហរណ៍នៃប្រភេទសកម្មភាពបន្តអភិវឌ្ឍ*វិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ* ដែលសាលារៀនអាចយកទៅប្រើប្រាស់នៅតាមសាលារៀនរបស់ខ្លួនបាន។ មើលសកម្មភាពនីមួយៗអាស្រ័យទៅលើការពន្យល់នៅទំព័រទី២ ក្នុងឯកសារ ដែលជួយឱ្យអ្នកចូលរួមអាចសួរសំណួរ។ នៅពេលអ្នកសម្របសម្រួលពិនិត្យសកម្មភាពចប់ចូររំឭកអ្នកចូលរួមថា នៅក្រោមអភិក្រម SBM សាលារៀនមានស្វ័យភាព និងឯករាជ្យភាពកំណត់យកសកម្មភាពណាមួយដែលគេចង់អនុវត្ត ដោយផ្អែកលើការវាយតម្លៃតម្រូវការរបស់ពួកគេ។ នៅតាមក្រុមតូចនីមួយៗ អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវផ្តល់ក្រដាសផ្ទាំងធំឱ្យពួកគេធ្វើតារាងការបន្តអភិវឌ្ឍ*វិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ*(CPD)ដែលអនុវត្ត SBM នៅក្នុងសាលារៀនពួកគេដូចខាងក្រោម បំពេញវាទៅតាមបទពិសោធន៍កន្លងមក និងតម្រូវការដែលមាននៅពេលខាងមុខ។ ផ្តល់រយៈពេល២៥ ទៅ៣០នាទីដល់អ្នកចូលរួមសម្រាប់សកម្មភាពនេះ។

គំរូសកម្មភាពលើកកម្ពស់ការបន្តអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ	តើសាលារៀនរបស់អ្នកធ្លាប់បានអនុវត្តសកម្មភាពនេះដែរឬទេ?		តើសាលារៀនរបស់អ្នកអាចធ្វើបានដែរឬទេ?		តើត្រូវការថវិកាដើម្បីអនុវត្តដែរឬទេ?
	បាទ/ចាស	ទេ	បាទ/ចាស	ទេ	
1. សកម្មភាពស្រាវជ្រាវ					
2. សៀវភៅសិក្សា					
3. ទស្សនកិច្ចសិក្សា					
4. បង្វឹក					
5. ធ្វើការជាមួយអង្គការសហគមន៍					
6. ធ្វើផែនទីកម្មវិធីសិក្សា					
7. វិភាគទិន្នន័យសិស្ស					
8. ជម្រុញដំណើរការបង្រៀន និងរៀន					
9. ធ្វើផែនការកម្មវិធីសិក្សារួម					
10. ការរក្សាទិនានុប្បវត្តិ					
11. បណ្តាញប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម					
12. កម្មវិធីអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈអនឡាញ					
13. ការចូលរួមជាមួយស្ថាប័នវិជ្ជាជីវៈ					
14. ការសិក្សាបន្ថែមនៅពេលវិស្សមកាល					
15. ប្រធានក្រុមដឹកនាំបច្ចេកទេស					

នៅពេលអ្នកចូលរួមបំពេញក្នុងតារាងម៉ាទ្រីសរួច ឱ្យពួកគេបិទក្រដាសផ្ទាំងធំនោះនៅលើក្ដារខៀន ដូច្នេះអាចមើលឃើញគ្រប់គ្នា។ បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលធ្វើសេចក្ដីសន្និដ្ឋានមួយចំនួនពីបទបង្ហាញតាមក្រុមដូចខាងក្រោម៖

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន និងការសង្កេត

- សន្និដ្ឋានថាមានក្រុម ឬអ្នកចូលរួមប៉ុន្មាននាក់បានអនុវត្តសកម្មភាពអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំពីមុនមក
- សន្និដ្ឋានថា តើក្រុមអាចគិតថា គេអាចអនុវត្តសកម្មភាពភាគច្រើនទាំងនេះ នៅតាមសាលារៀនរបស់ពួកគេ។ ប្រសិនបើពួកគេភាគច្រើននិយាយថា សកម្មភាពភាគច្រើនមិនអាចធ្វើបាន ចូររកមូលហេតុ? (ឧ. គ្មានធនធាន? គ្មានអ្នកដឹកនាំសកម្មភាព? គ្មានអ្នកជំនាញត្រូវធ្វើសកម្មភាព)
- សន្និដ្ឋានថាតើមានអ្នកចូលរួមប៉ន្មាននាក់ ឬប៉ុន្មានក្រុមគិតថា សកម្មភាពទាំងនេះ ត្រូវការថវិកាដើម្បីអនុវត្ត? ប្រសិនបើក្រុមជាច្រើននិយាយថា គេត្រូវការថវិកានៅពេលដែលមិនមានថវិកា (ឧ. បង្វឹក ឬរក្សាទិនានុប្បវត្តិ។ល។) ត្រូវប្រាកដថាហានជំនះធ្វើវា ប្រសិនបើត្រូវការថវិកាតិចតួច តើគេនៅតែថាធ្វើមិនបានមែនទេ។ល។

ពិនិត្យឡើងវិញលើសកម្មភាពទាំង៥ ដែលក្រុមនីមួយៗបានជ្រើសរើស ហើយសួរពួកគេហេតុអ្វីបានជ្រើសរើសសកម្មភាពនេះ(ឧ. ស្រួលធ្វើ មិនទាមទារថវិកា មានប្រយោជន៍ ដោះស្រាយបញ្ហាជាក់លាក់។ល។)

ជំហានក្នុងការបង្កើតប្រព័ន្ធការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំនៅកម្រិតសាលារៀន

អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំប្រធានបទនេះ ជាជំហានសំខាន់ដែលសាលារៀនគួរពិចារណាការបង្កើតប្រព័ន្ធការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំនៅតាមសាលារៀនរបស់ពួកគេ។ សម្រាប់គោលបំណងនេះ ចូរចែក ឯកសារ ៩.៣៖ *ការបង្កើតប្រព័ន្ធការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំប្រកបដោយភាពជោគជ័យ។* អ្នកសម្របសម្រួលគួរសង្កត់ធ្ងន់ថា ក្នុងមេរៀនគេសង្ឃឹមថាអ្នកចូលរួមនឹងទទួលបានមគ្គុទេសក៏រឹងមាំចំពោះអ្វីដែលគេគួរធ្វើ នៅពេលត្រឡប់ទៅកាន់សាលារៀនរបស់ខ្លួន ដើម្បីធានាថា មានរចនាសម្ព័ន្ធការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំបន្ថែមទៀតសម្រាប់លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ។

អ្នកសម្របសម្រួលពិនិត្យឡើងវិញនូវការណែនាំនីមួយៗ ដែលផ្ដល់ដូចខាងក្រោម ហើយសួរអ្នកចូលរួមថាតើពួកគេអាចអនុវត្តនៅតាមសាលារៀនរបស់ពួកគេបានឬយ៉ាងណា។ បើមិនបាន?ហេតុអ្វី? បើបាន?ហេតុអ្វី? តើមាននរណាខ្លះអាចជួយបាន? មានក្រុមខ្លះថាអាចអនុវត្តសកម្មភាពនេះបាន តែមានក្រុមខ្លះថាមិនអាច។ ហេតុអ្វីបានជាពួកគេគិតឃើញខុសគ្នា? ហេតុអ្វីមានសាលារៀនខ្លះធ្វើតាមការណែនាំនេះបាន តែសាលារៀនខ្លះមិនអាចធ្វើបាន?

ជំហានដែលត្រូវអនុវត្តនៅពេលត្រឡប់ទៅមូលដ្ឋានសាលារៀនវិញ	
សំណើទី១៖	ប្រមូលឯកសារសំខាន់ៗដែលមានប្រយោជន៍មួយចំនួន ដែលអាចធ្វើឱ្យអ្នកយល់កាន់តែច្បាស់លើក្របខណ្ឌគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ ដែលទាក់ទងទៅនឹងប្រព័ន្ធការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ។
សំណើទី២៖	ជួបពិភាក្សាជាមួយបុគ្គលិកផ្នែកបង្រៀនសំខាន់ៗ នៅសាលារៀនរបស់អ្នក (ឧ. នាយករង អ្នកដឹកនាំក្រុមបច្ចេកទេស។ល។) ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងរបស់គេស្តីពីបញ្ហាការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ។ អ្នកអាចពិចារណាចម្លងមេរៀននេះឡើងវិញដោយប្រើឯកសារចែកជូន។
សំណើទី៣៖	បង្កើតគណៈកម្មការការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំនៅតាមសាលារៀនរបស់អ្នកតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំស្តីអំពីក្របខណ្ឌការការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំដោយរួមមានអ្នកដឹកនាំសំខាន់ៗក្នុងចំណោមគ្រូ។ ព្យាយាមធានាថាអ្នកដឹកនាំមានភាពស្វាហាប់បំផុតនៅក្នុងសាលារៀនដែលមានចំណេះដឹងខ្ពស់ផ្នែកគរុកោសល្យ ស្ថិតនៅក្នុងតួនាទីដឹកនាំនៅក្នុងគណៈកម្មការនេះ។
សំណើទី៤៖	អនុវត្តការវាយតម្លៃអំពីតម្រូវការដើម្បីកំណត់ពីតម្រូវការសមត្ថភាពសំខាន់ជាងគេនៅសាលារៀនរបស់អ្នកតាមរយៈការស្ទង់មតិ សម្ភាសន៍ និងមធ្យោបាយផ្សេងទៀត។
សំណើទី៥៖	លើកទឹកចិត្តគ្រូឱ្យឆ្ពោះទៅរកការបង្កើតសហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈ។ ចំណុចនេះមិនងាយស្រួលធ្វើទេ ពីព្រោះសហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈ មិនមែនជាគណៈកម្មការផ្លូវការ ឬជារចនាសម្ព័ន្ធ វាជាបណ្តាញគ្រូមិនផ្លូវការមួយ ដែលជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ឬចែករំលែកឯកសារ។ ប៉ុន្តែយ៉ាងហោចណាស់សាលារៀនអាចចាប់ផ្តើមដំណើរការភ្ជាប់បណ្តាញគ្រូនៅក្នុងក្រុមបណ្តាញសង្គម ដោយមានគោលបំណងចែករំលែក និងបង្កើនទំនាក់ទំនងរវាងគ្រូបង្រៀន។ អនុក្រុមនានានឹងត្រូវបង្កើតនៅពេលក្រោយ។ ចូរអានសៀវភៅសហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈដែលបានរៀបរាងដោយក្រសួងអប់រំ ដើម្បីទទួលបានការណែនាំបន្ថែមអំពីការបង្កើតសហគមន៍បែបនេះនៅសាលារៀនរបស់អ្នក។
សំណើទី៦៖	កំណត់អ្នកផ្តល់សេវាការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំនៅតាមផ្នែករបស់អ្នក ដែលអាចផ្តល់ការគាំទ្រវិក្រិតការ និងការសិក្សាអនឡាញ (ឧ. LNGOS, TTIs) ។
សំណើទី៧៖	ត្រូវប្រាកដថា បញ្ចូលថវិកាសម្រាប់សកម្មភាពគាំទ្រការការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំនៅក្នុងផែនការកែលម្អសាលារៀនរបស់អ្នក។

ដោះស្រាយបញ្ហាប្រព័ន្ធការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំនៅតាមកម្រិតសាលារៀន

ប្រធានបទនៃមេរៀននេះព្យាយាមដាស់តឿនអ្នកចូលរួមថា ការបង្កើតប្រព័ន្ធការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំនៅតាមកម្រិតសាលារៀនមិនងាយស្រួលទេ។ អ្នកសម្របសម្រួលគួរត្រឡប់ទៅមើលឯកសារ ៩.៤៖ ហើយពិនិត្យឡើងវិញនូវបញ្ហាដកស្រង់នៅទំព័រទី២ ដោយកត់សម្គាល់ថា ចំណុចទាំងនោះហើយគឺជាបញ្ហាដែលរារាំងប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ ដែលត្រូវបានដកស្រង់ពីការស្រាវជ្រាវផ្នែកអប់រំ។ ពិនិត្យមើលបញ្ហាទាំងនេះម្តងមួយៗជាមួយអ្នកចូលរួម។

បញ្ហាទូទៅក្នុងការបង្កើតប្រព័ន្ធការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ	
១. អាទិភាពទាប៖ គ្រូគ្រាន់តែផ្តោតលើថ្នាក់ឯកជនរបស់ពួកគេ និងការងារធម្មតាផ្សេងទៀតហើយផ្តល់អាទិភាពទាបលើការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ។	**៥. ភាពពាក់ព័ន្ធខ្សោយ៖** គ្រូពិតជាមើលមិនឃើញពីសកម្មភាពការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំពាក់ព័ន្ធគ្នានឹងបញ្ហាជាក់ស្តែង ឬភាពរីកចម្រើននៅសាលារៀន។ វាគ្រាន់តែជាបន្ទុកការិយាធិបតេយ្យបន្ថែមមួយដែលពួកគេត្រូវធ្វើដោយមិនចាំបាច់ដឹងហេតុផលអ្វីទេ។
២. ខ្វះភាពជាអ្នកដឹកនាំ៖ នៅតាមសាលារៀនគ្មានអ្នកជំនាញផ្នែកការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ ដើម្បីសម្របសម្រួលកិច្ចការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ ឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាព ដូច្នេះវាក្លាយជាស្ថានភាព 'មនុស្សខ្វាក់ដឹកដៃមនុស្សខ្វាក់'។	**៦.ខ្វះធនធាន៖** សូម្បីតែនៅពេលដែលសាលារៀនខិតខំប្រឹងប្រែងអនុវត្តគោលនយោបាយការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំក៏ដោយ ក៏គ្មានធនធានសម្រាប់ធ្វើសិក្ខាសាលា ដំណើរទស្សនកិច្ចសិក្សា និងសកម្មភាពស្រាវជ្រាវនានា។
៣.ការលើកទឹកចិត្តទាប៖ គ្រូគ្រាន់តែបំពេញកិច្ចការការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំឱ្យតែរួចៗទៅដោយមិនយកចិត្តទុកដាក់។ ដូច្នេះមានឥទ្ធិពលតិចតួចក្នុងការអនុវត្តតាមថ្នាក់រៀន។	**៧.ពិបាកផ្លាស់ប្តូរពីការវាយតម្លៃទៅសកម្មភាពជាក់ស្តែង៖** ក្រោយវាយតម្លៃស្ថានភាពនៅតាមសាលារៀន គេមិនឃើញមានសមត្ថភាពដែលអាចបង្កើតដំណោះស្រាយសំខាន់ៗនោះទេ។
៤. ពេលតិច៖ រយៈពេលសម្រាប់សកម្មភាពការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ(ឧ. ២ម៉ោងក្នុង១សប្តាហ៍) ពិតជាខ្លី ធ្វើឱ្យគ្រូទទួលបានចំណេះដឹង និងជំនាញតិចតួច។	**៨.ខ្វះឯកសារ៖** សាលារៀនមានលទ្ធភាពតិចតួចក្នុងការទទួលបានឯកសារជាភាសាជាតិ ដើម្បីជួយពួកគេឱ្យយល់ពីដំណើរការអនុវត្តការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ។ ឯកសារទាំងនោះក្រាស់ហើយពិបាកអាន។

ក្រោយពីពិនិត្យបញ្ហាទូទៅនេះហើយ អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យអ្នកចូលរួមធ្វើការក្នុងក្រុមរបស់ពួកគេ ដើម្បីឆ្លើយសំណួរនៅក្រោមឯកសារចែកជូន។ ផ្តល់ក្រដាសផ្ទាំងធំ ទៅក្រុមនីមួយៗ ត្រូវប្រាកដថាអ្នកចូលរួមបានចម្លងចម្លើយរបស់ខ្លួនឆ្លើយនឹងសំណួរខាងក្រោម៖

សំណួរពិភាក្សា

1. តើអ្នកគិតថាមានបញ្ហាដកស្រង់ខាងលើប៉ុន្មានពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថានភាពក្នុងប្រទេសកម្ពុជា (ឧ. ទាំងអស់? ភាគច្រើន? ឬមួយចំនួន?)
2. ចំពោះការដកស្រង់បញ្ហាខាងលើ បញ្ហា**២ ឬ៣** ណាមួយដែលអ្នកគិតថាសំខាន់បំផុតនៅក្នុងបរិបទប្រទេសកម្ពុជា ហើយពិបាកដោះស្រាយបំផុត?
3. សម្រាប់បញ្ហា២ឬ៣ ដែលអ្នកបានដកស្រង់ជាអាទិភាពខ្ពស់ជាងគេ តើអ្នកព្យាយាមដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះដោយរបៀបណានៅតាមមូលដ្ឋានសាលារៀន ឬតាមខេត្តរបស់អ្នក? ចូរព្យាយាមផ្តល់ព័ត៌មានជាក់លាក់នៅពេលពិពណ៌នាដំណោះស្រាយ។

ផ្តល់ពេលដល់អ្នកចូលរួម៣០ទៅ៣៥នាទីដើម្បីបង្កើតចម្លើយរបស់ពួកគេ។ នៅពេលគេធ្វើចប់ឱ្យក្រុមបិទចម្លើយនៅក្រដាសផ្ទាំងធំជាប់នឹងក្តារខៀន និងធ្វើបទបង្ហាញទស្សនរបស់ខ្លួនចំពោះបញ្ហា និងវិធីដែលគេអាចដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះប្រសិនបើគេជួបប្រទះនៅមូលដ្ឋានសាលារៀនរបស់ខ្លួន។

រចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័នដែលគាំទ្រ CPD៖ សហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀន (PLC)

PLC ផ្តល់ឱ្យគ្រូបង្រៀននូវការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ។ PLC ផ្តោតលើ**ការសិក្សា** និង**ការសហការ** ក្នុងគោលបំណងចុងក្រោយដើម្បីកែលម្អលទ្ធផលសិក្សាសិស្ស។

អ្នកសម្របសម្រួលសួរអ្នកចូលរួម "តើអ្នកណាត្រូវរៀននៅសាលារៀន?" អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យអ្នកចូលរួមពិភាក្សាជាក្រុមតូចៗជាមុនសិន បន្ទាប់មកណែនាំអ្នកចូលរួមនូវទស្សនទានដែលទាំងសិស្សទាំងគ្រូត្រូវបានរំពឹងថានឹងរៀននៅក្នុងសាលារៀនផងដែរ។
PLC មានវិសាលភាពក្នុងការលើកកម្ពស់ការសិក្សារបស់សិស្ស និងគ្រូ ឧទាហរណ៍៖

សិស្ស	គ្រូបង្រៀន
• ការវិភាគការលំបាករបស់សិស្ស • រៀបចំកិច្ចការ និងការវាយតម្លៃកាន់តែប្រសើរ ទាំងវង្វាយតម្លៃជាដំណាក់ និងវង្វាយតម្លៃបូកសរុប • ការកែលម្អកម្មវិធីសិក្សា	• ការពង្រឹងសមត្ថភាពគ្រូបង្រៀន • ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ (CPD នៅក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់ខ្លួនក្រោមក្រសួងអប់រំ)

នៅពេលដែលសាលារៀនសម្រេចចិត្តរៀបចំ PLC នៅក្នុងសាលារៀន ពួកគេត្រូវសម្រេចចិត្តជាមុនសិន ថាតើពួកគេត្រូវការអ្វី និងមានជម្រើសផ្សេងៗ។

សកម្មភាពរយៈពេល ១៥នាទី៖

អ្នកសម្របសម្រួលចែកក្រដាសពណ៌កត់ចំណាំស្អិតដល់អ្នកចូលរួមទាំងអស់(មាន២ពណ៌ផ្សេងគ្នា)។ នៅក្នុងក្រដាសស្អិតដែលមានពណ៌ដាក់លាក់មួយ ពួកគេត្រូវតែឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរទី១ និងនៅក្នុងក្រដាសផ្សេងទៀត ឆ្លើយតបចំពោះសំណួរទី២ ។ ចម្លើយមួយសម្រាប់ក្រដាសស្អិតនីមួយៗ។

- **សំណួរទី១៖** តើគ្រូបង្រៀនសហការគ្នានៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នកដោយរបៀបណា?
- **សំណួរទី២៖** តើអ្វីជាចំណុចសំខាន់នៃការសហការ? (ផ្នែកបច្ចេកទេសនៃការងារមួយណា? ឧទាហរណ៍៖ ការកែសម្រួលកិច្ចតែងការមេរៀន រៀបចំពិព័រណ៍សាលារៀន។ល។)
- **សំណួរទី៣៖** ប្រសិនបើគ្រូមិនសហការគ្នាទេ តើមានហេតុផលអ្វីខ្លះ?

អ្នកសម្របសម្រួលប្រមូលក្រដាសកំណត់ត្រាស្អិត ហើយរៀបចំចម្លើយនៅក្រោមសំណួរសំខាន់ៗចំនួន៣ (នៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ ឬនៅលើក្ដារខៀន)។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន៖ មានវិធីផ្សេងៗគ្នាសម្រាប់គ្រូក្នុងការសហការ ហើយ PLC អាចយកទម្រង់ផ្សេងៗគ្នា។ ប្រហែលជាសាលារៀនភាគច្រើនបានរៀបចំសកម្មភាពគាំទ្រការសហការហើយ ទោះបីជាមិនដាក់ស្លាក PLC ក៏ដោយ។ សកម្មភាព PLC ត្រូវឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់គ្រូដោយចុងក្រោយផ្តោតលើលទ្ធផលសិក្សាសិស្ស។ អ្នកអាចប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនក្នុងការរៀបចំ PLC ដែលរួមមានកង្វះចំណាប់អារម្មណ៍ កង្វះពេលវេលាដែលបានបែងចែកសម្រាប់សកម្មភាព កង្វះចក្ខុវិស័យលើអត្ថប្រយោជន៍ ទំនាក់ទំនងមិនល្អរវាងគ្រូបង្រៀននៅក្នុងសាលារៀន។ បញ្ហាប្រឈមទាំងអស់នេះអាចដោះស្រាយបាន។ ភាពជាអ្នកដឹកនាំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ការចង្អុលបង្ហាញច្បាស់លាស់ ការបែងចែកពេលវេលាជាក់លាក់សម្រាប់ PLC គឺជាដំណោះស្រាយមួយចំនួនដែលចាំបាច់ត្រូវកែសម្រួលដោយផ្អែកលើស្ថានភាពសាលារៀននីមួយៗ។

គំនិតបន្ថែមនៃវិធីសហការ (សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)

- PLC **តាមកម្រិតថ្នាក់៖** ក្រុមគ្រូមកពីកម្រិតថ្នាក់ដូចគ្នាជួបប្រជុំគ្នាដើម្បីពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីសិក្សា វិធីសាស្ត្របង្រៀន និងវឌ្ឍនៈភាពរបស់សិស្ស។
- PLC **តាមប្រភេទមុខវិជ្ជា៖** គ្រូដែលមានមុខវិជ្ជាដូចគ្នាមករួមគ្នាដើម្បីចែករំលែកឧត្តមានុវត្តពិភាក្សាគ្នាពីបញ្ហាប្រឈម និងឱ្យស្របគ្នាពីវិធីសាស្ត្របង្រៀន។
- PLC **នៃការណែនាំ៖** ប្រធានក្រុមបច្ចេកទេសគាំទ្រ និងណែនាំសហសេវិករបស់ខ្លួនដោយការសម្របសម្រួលការពិភាក្សា ការសង្កេត និងមតិកែលម្អលើការអនុវត្តការបង្រៀន។

- PLC **ក្នុងការវិភាគទិន្នន័យ៖** គ្រូបង្រៀនសហការគ្នាក្នុងការវិភាគទិន្នន័យសិស្ស និងប្រើប្រាស់វាដើម្បីកែលម្អការបង្រៀនជាថ្មី និងកំណត់ចំណុចត្រូវកែលម្អ។
- PLC **កិច្ចសហប្រតិបត្តិការឆ្លងថ្នាក់៖** គ្រូមកពីថ្នាក់ផ្សេងៗគ្នាសហការគ្នាដើម្បីធានាឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរដោយរលូនសម្រាប់សិស្ស និងដោះស្រាយចន្លោះប្រហោងក្នុងការសិក្សា។
- PLC **សម្រាប់ការអប់រំពិសេស និងបរិយាបន្ន៖** គ្រូបង្រៀន និងបុគ្គលិកជំនួយដែលធ្វើការជាមួយសិស្សដែលមានតម្រូវការពិសេសសហការគ្នាលើការអនុវត្តប្រកបដោយបរិយាបន្ន និងយុទ្ធសាស្ត្រតាមតម្រូវការ។

PLC ទាំងនេះផ្តល់ឱកាសឱ្យមានការសហការ ការសិក្សា និងការកែលម្អក្នុងចំណោមអ្នកអប់រំ ដើម្បីលើកកម្ពស់លទ្ធផលសិក្សាសិស្ស។

ការប្រឹក្សា ឬការបង្វឹក និង PLC (សហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀន) នៅក្នុងសាលារៀនមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធ។ ការប្រឹក្សាអាចជាផ្នែកមួយនៃ PLC និងគាំទ្រដល់ការរីកចម្រើននៃវិជ្ជាជីវៈរបស់អ្នកអប់រំ។ នេះគឺជាវិធីមួយចំនួនដែលពួកគេភ្ជាប់៖

1. ការប្រឹក្សានៅក្នុង PLC៖ អ្នកអប់រំដែលមានបទពិសោធន៍អាចប្រឹក្សាមិត្តរួមការងារដែលមានបទពិសោធន៍តិចនៅក្នុងកម្មវិធី PLC ។ ពួកគេផ្តល់ការណែនាំ គាំទ្រ និងចែករំលែកឯកទេសរបស់ពួកគេ។ នេះជួយឱ្យគ្រូរៀនពីគ្នាទៅវិញទៅមក និងអភិវឌ្ឍបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានរួមគ្នា។
2. ការប្រឹក្សាសម្រាប់គ្រូថ្មី៖ PLC អាចមានកម្មវិធីប្រឹក្សាសម្រាប់គ្រូថ្មី។ គ្រូបឹក្សាគរុកោសល្យជួយពួកគេជាមួយនឹងយុទ្ធសាស្ត្របង្រៀន ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន និងផ្នែកផ្សេងៗទៀត។ ជំនួយបែបនេះជួយឱ្យគ្រូថ្មីមានការរីកចម្រើនលឿនជាងមុន និងបន្តនៅក្នុងអាជីព។
3. ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈគោលដៅ៖ ការប្រឹក្សានៅក្នុង PLC មួយអាចដោះស្រាយតម្រូវការអភិវឌ្ឍជាក់លាក់។ គ្រូបង្រៀនអាចស្វែងរកការណែនាំនៅក្នុងផ្នែកដែលពួកគេចង់កែលម្អ។ គ្រូបឹក្សាគរុកោសល្យផ្តល់ជំនួយបុគ្គល ចែករំលែកធនធាន ហើយនិងផ្តល់មតិត្រឡប់ដើម្បីជួយគ្រូបង្រៀនឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងនៅក្នុងផ្នែកទាំងនោះ។

តាមរយៈការរួមបញ្ចូលទាំងការប្រឹក្សា និងការធ្វើ PLC សាលារៀនបង្កើតបរិយាកាសសហការ និងគាំទ្រសម្រាប់កំណើនវិជ្ជាជីវៈ។ វាផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ច្រើនដល់គ្រូបង្រៀន និងកែលម្អលទ្ធផលសិក្សាសិស្ស។ **ចំណាំ៖** ការបង្វឹក និងការប្រឹក្សា គឺជាវិធីសាស្ត្រអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព ដើម្បីគាំទ្រដល់គ្រូបង្រៀន។ មានភាពខុសគ្នាបន្តិចបន្តួចរវាងសកម្មភាពទាំងពីរនេះ។ បំណិនការបង្វឹក និងការប្រឹក្សាគឺជាធាតុផ្សំដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់អ្នកដឹកនាំសាលារៀន ឬគ្រូបឹក្សាគរុកោសល្យដើម្បីលើកទឹកចិត្ត ឬដោះស្រាយសក្តានុពលរបស់គ្រូបង្រៀននៅក្នុងដំណើរការសិក្សារបស់ពួកគេ។

តារាងខាងក្រោមសង្ខេបពីភាពខុសគ្នាសំខាន់ៗមួយចំនួនរវាងការបង្វឹក និងការប្រឹក្សា ប៉ុន្តែការវិភាគស៊ីជម្រៅគួរតែកើតឡើងនៅក្នុងកញ្ចប់បណ្តុះបណ្តាលជាក់លាក់ និងដាច់ដោយឡែក។

	ការប្រឹក្សា	**ការបង្វឹក**
ការផ្តោត	ការអភិវឌ្ឍអាជីពទាំងមូល និងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន	លទ្ធផលប្រសើរឡើងនៅកន្លែងធ្វើការបច្ចុប្បន្ន
គ្របខណ្ឌពេលវេលា	រយៈពេលវែង	រយៈពេលខ្លី
រចនាសម្ព័ន្ធ	ទំនាក់ទំនង និងការប្រជុំក្រៅផ្លូវការ	ទំនាក់ទំនងជារចនាសម្ព័ន្ធ និងផ្លូវការ
របៀបវារៈ	បើកចិត្តទូលាយ កំណត់ដោយអ្នកទទួលសេវាប្រឹក្សា	កំណត់ បង្កើតរួមគ្នាដោយគ្រូបង្វឹក និងគ្រូបង្រៀន
លទ្ធផល	ការអភិវឌ្ឍ	ការបំពេញការងារ

មុននឹងឈានទៅដល់ប្រធានបទបន្ទាប់ សូមស្តាប់ព័ត៌មានមកពីអនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុនសែន រលួស ក្នុងខេត្តសៀមរាប ថាតើមានយន្តការអ្វីខ្លះដើម្បីគាំទ្រដល់ការបង្រៀន និងរៀន៖

វីដេអូ៖ យន្តការគាំទ្រសម្រាប់ការបង្រៀនការអប់រំបំណិនជីវិតមូលដ្ឋាននៅកម្រិតសាលារៀន៖
https://www.youtube.com/watch?v=aYA5z7pycKw

សំណួរបំផុស (ការពិភាក្សា)

- តើយន្តការអ្វីខ្លះដែលត្រូវអនុវត្ត?
- តើយន្តការទាំងនេះមានប្រយោជន៍យ៉ាងណាសម្រាប់គ្រូបង្រៀន?
- តើនាយករងសាលារៀនមានតួនាទីអ្វី?
- តើអ្នកមានយន្តការស្រដៀងគ្នានៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នកដែរឬទេ?

រចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័នដែលគាំទ្រ CPD៖ **គ្រូប្រឹក្សាគរុកោសល្យតាមសាលារៀន**

ហេតុផលនៅពីក្រោយការវិនិយោគនៅក្នុងការប្រឹក្សាគរុកោសល្យ គឺផ្អែកលើគំរូ ៧០-២០-១០។ គំនិតនេះគឺថាការប្រឹក្សាក្នុងទម្រង់ផ្សេងៗគ្នាអាចផ្តល់ការគាំទ្រប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងជំរុញដល់គ្រូបង្រៀននៅក្នុងសាលារៀននៅពេលដែលពួកគាត់ត្រូវការព័ត៌មានត្រឡប់លើការអនុវត្តការបង្រៀន។ ការប្រឹក្សាគរុកោសល្យ កំពុងក្លាយជាពាក្យពេញនិយមក្នុងវិស័យអប់រំគ្រប់កម្រិត ហើយជាទូទៅវាត្រូវបានគេចាត់ទុកថាសំខាន់ក្នុងការបង្កើតគុណតម្លៃជាវិជ្ជមាន អាកប្បកិរិយា និងបំណិនជីវិតមូលដ្ឋាន។

អ្នកសម្របសម្រួលចាប់ផ្តើម ដោយសួរអ្នកចូលរួម៖ តើការប្រឹក្សាគរុកោសល្យគឺជាអ្វី? ហើយតើវាអាចអនុវត្តក្នុងបរិយាកាសសាលារៀនបែបណាទើបមានប្រសិទ្ធភាព?

និយមន័យ៖ គ្រូប្រឹក្សាគរុកោសល្យគឺជាគ្រូមានបទពិសោធន៍ ដែលផ្តល់ការគាំទ្រដល់គ្រូថ្មីថ្មោង ឬគ្រូដែលមានបទពិសោធន៍តិច។

(កំណត់សម្គាល់សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល)៖ អ្នកចូលរួមប្រហែលជាធ្លាប់បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលពីមុនស្តីពីការប្រឹក្សា និងស្តាប់និយមន័យផ្សេងៗ។ សូមចំណាំថា ការប្រឹក្សាអាចត្រូវបានពិពណ៌នាតាមវិធីផ្សេងៗគ្នា ប៉ុន្តែមានធាតុសំខាន់ៗមួយចំនួនដែលសាមញ្ញធម្មតា៖

- វាគឺជាទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្ស (ជាធម្មតាមនុស្ស ២នាក់៖ គ្រូប្រឹក្សា និងគ្រូបង្រៀន)។
- មានការផ្លាស់ប្តូរចំណេះដឹង និងជំនាញទៅវិញទៅមក។
- មានគោលបំណងកសាងការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូបង្រៀន។
- គ្រូប្រឹក្សាទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីទំនាក់ទំនងនេះ ក៏ដូចជាគ្រូបង្រៀនផងដែរ។

ក្នុងអំឡុងពេលមេរៀនថ្ងៃនេះ យើងនឹងចាប់ផ្តើមណែនាំពីកម្មវិធីនៃការប្រឹក្សាគរុកោសល្យតាមសាលារៀននៅក្នុងសាលារៀន ដែលជាផ្នែកមួយនៃ CPD នៅកម្រិតសាលារៀន។

ឧទាហរណ៍នៃការប្រឹក្សាគរុកោសល្យនៅតាមសាលារៀន៖
https://kapeict.sharepoint.com/:v:/s/KampucheaActiontoPromoteEducationKAPE/Ea1HH01eoHJFjbEV6a6W9RMBWqLiFBWvCtcdjTRJK8akzQ?e=RjYmSA

- តើអ្វីជាទម្លាប់នៃការប្រឹក្សាគរុកោលសល្យ?
- តើអ្វីជាបញ្ហាប្រឈមដំបូង និងរបៀបដោះស្រាយវា? (សម្រាប់គ្រូប្រឹក្សា)
- តើអ្វីទៅជាអត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់គ្រូប្រឹក្សា និងគ្រូបង្រៀន?

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន៖ វដ្តនៃការប្រឹក្សាគឺជាដំណើរការសិក្សាទាំងមូលដែលរួមមាន ៣ដំណាក់កាល៖

1. មុនពេលប្រជុំ ត្រូវរៀបចំសកម្មភាពវិជ្ជាជីវៈ។
2. ការអង្កេតសកម្មភាពវិជ្ជាជីវៈ។
3. ក្រោយប្រជុំត្រូវពិភាក្សាពីសកម្មភាព ផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់ និងកំណត់គោលបំណងសិក្សាថ្មី។

ប្រសិនបើការប្រជុំធ្វើបានត្រឹមត្រូវ គ្រូប្រឹក្សា និងគ្រូបង្រៀនគួរតែឈានដល់ការឯកភាពគ្នាលើគោលបំណងសិក្សាដែលត្រូវនឹងតម្រូវការរបស់គ្រូបង្រៀន។ យើងធ្វើការតាមជំហានតូចៗ និងអាចគ្រប់គ្រងបាន។ ជាធម្មតា គោលបំណងមួយ ឬពីរគឺគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់វគ្គមួយ។ **សូមចាំថា ការប្រឹក្សាគឺជាដំណើរការរយៈពេលវែង**។

មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យជំនាន់ថ្មី (NGPRC/NIE)

បង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ២០១៩ មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលស្រាវជ្រាវគរុកោសល្យជំនាន់ថ្មី គឺជាអង្គភាពស្វយ័តមួយនៅក្នុងវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ ដែលត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាល**ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផ្នែកអប់រំលើឯកទេសក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈគ្រូបង្រៀន និងការប្រឹក្សាគរុកោសល្យ** គរុនិស្សិតដែលបានបញ្ចប់វគ្គសិក្សារយៈពេលមួយឆ្នាំដោយ

ជោគជ័យ។ គោលបំណងសំខាន់របស់ NGPRC គឺដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលគ្រូប្រឹក្សាដែលនឹងផ្តល់ការគាំទ្រជាបុគ្គលដល់គ្រូបង្រៀននៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ គ្រូប្រឹក្សាទាំងនេះភាគច្រើននឹងទៅបម្រើការងារនៅសាលារៀនមធ្យមសិក្សា ប៉ុន្តែការងារមួយចំនួននៅក្នុងស្ថាប័នបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្រៀនដូចជា NIE (វិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ) ឬ TEC (វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ) ខណៈពេលដែលការស្វែងរកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនាពេលអនាគតនៅកម្រិតការិយាល័យបឋមសិក្សា និងមន្ទីរអប់រំ ឬការិយាល័យអប់រំ ។ NGPRC ចូលរួមចំណែកក្នុងការបង្កើតសាលារៀនកម្រិតខ្ពស់ដែលមិនមានអំពើពុករលួយ បង្ហាញពីស្តង់ដាអភិបាលកិច្ចខ្ពស់ និងលើកកម្ពស់ឧត្តមានុវត្តដែលនឹងរៀបចំយុវជនឱ្យធ្វើការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងសតវត្សរ៍ទី២១ ។

គ្រូទាំងអស់ដែលមានលក្ខសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការចុះឈ្មោះ ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យដាក់ពាក្យ។ សូមលើកទឹកចិត្តគ្រូរបស់អ្នកឱ្យដាក់ពាក្យ។

ការវាយតម្លៃទទួលស្គាល់គុណភាព CPD

ដំណើរការទូទៅមួយនៃ CPD ដែលមានវត្តមានគឺប្រទេសកម្ពុជាក៏មានការទទួលស្គាល់គុណភាព CPD ផងដែរ។

ចុងក្រោយ អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំអ្នកចូលរួមអំពីជាតុទីបីដែលរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូបង្រៀន។

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា កំពុងធ្វើការដើម្បីធ្វើឱ្យវាអាចប្រើប្រាស់បានចំពោះគ្រូបង្រៀន និងនាយកសាលារៀនទាំងអស់ក្នុងប្រទេស ហើយជាតុនេះត្រូវបានគេហៅថា ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ (CPD)។ អ្នកសម្របសម្រួលបន្តដោយពន្យល់ថា ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡាបានកំពុងសាកល្បងប្រព័ន្ធនេះសម្រាប់សាលារៀនក្នុងខេត្តសៀមរាបក្នុងឆ្នាំ២០២២ ដែលមានលទ្ធផលដូចការរំពឹងទុក។

អ្នកសម្របសម្រួលសួរថា តើមាននរណាម្នាក់នៅក្នុងបន្ទប់នេះស្គាល់ CPD ដែរឬទេ។ អនុញ្ញាតឱ្យអ្នកចូលរួមចែករំលែកចំណេះដឹងអ្វីដែលពួកគេបានឮ ឬបទពិសោធន៍ទាក់ទងនឹង CPD។

សកម្មភាព វីដេអូ (រយៈពេល៖ ២០នាទី) អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំដូចតទៅ៖ «សុខា បានក្លាយជាគ្រូបង្រៀនថ្មី បន្ទាប់ពីបានបញ្ចប់ការសិក្សាពីសាលារៀនគរុកោសល្យ និងវិក្រឹតការខេត្តសៀមរាប ក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល១២+២។ សុខា កំពុងបង្រៀននៅសាលារៀនបឋមសិក្សាមួយក្នុងខេត្តសៀមរាប។ គាត់ចង់លើកកម្ពស់គុណវុឌ្ឍិរបស់គាត់រហូតដល់កម្រិតបរិញ្ញាបត្រ ប៉ុន្តែគាត់មិនមានសមត្ថភាព និងឱកាស»។ ចាំមើល តើ សុខា សម្រេចធ្វើអ្វី!

វីដេអូ ៩.១៖ https://www.youtube.com/watch?v=C1JvH1JxtZo

សំណួរបំផុស៖

- តើសុខាត្រូវការអ្វីខ្លះ ?
- តើសុខាសម្រេចធ្វើអ្វី ? ធ្វើដូចម្តេច ?
- តើការទទួលស្គាល់គុណភាព CPD គឺជាអ្វី ?
- តើ សុខា ប្រើប្រាស់ក្រេឌីត CPD ដូចម្តេច ?
- តើគាត់ស្វែងរកព័ត៌មាននៅឯណា ?

អ្នកសម្របសម្រួលបន្តពន្យល់ថាលក្ខណៈសំខាន់មួយនៃ CPD គឺគោលបំណងដើម្បីផ្តល់នូវការសិក្សាជាក់ស្តែង។ គ្រូបង្រៀន និងនាយកសាលានឹងចូលរួមក្នុងសកម្មភាពដែលតម្រូវឱ្យអនុវត្តក្នុងការងារប្រចាំថ្ងៃ និងការឆ្លុះបញ្ចាំងរបស់ពួកគេ។ នេះបកប្រែន័យក្នុងការផ្តល់ជូននូវសកម្មភាពសិក្សាដែលរួមមានការអនុវត្តការសិក្សានៅកន្លែងធ្វើការ (ថ្នាក់រៀន សាលា ការិយាល័យ) និងកិច្ចការ។ ការអានបន្ថែមលើការវាយតម្លៃទទួលស្គាល់គុណភាព CPD ។ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមស្តីពីវគ្គសិក្សា INSET CPD ផ្តល់ជូន និងប្រព័ន្ធទទួលស្គាល់គុណភាព អ្នកចូលរួមអាចស្វែងរកព័ត៌មាននេះបាននៅលើគេហទំព័រ៖

http://cpd.moeys.gov.kh/home. (ប្រសិនបើមានពេល អ្នកសម្របសម្រួលនឹងបើកមើលគេហទំព័រ និងបង្ហាញដល់អ្នកចូលរួមនូវខ្លឹមសារសំខាន់ៗរួមមានគេហទំព័រនៃវគ្គសិក្សាដែលមាននៅ http://cpd.moeys.gov.kh/course)។

ហើយអ្នកសម្របសម្រួលចែកឯកសារ ៩.៥៖ *មើលមួយស្របក់ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ។* ឱ្យអ្នកចូលរួមអានសង្ខេបបញ្ញត្តិសំខាន់ៗ

ការរៀបចំតេស្តក្រោយគ្រា

បញ្ចប់មេរៀនទី៩ និងបញ្ចប់វគ្គសិក្សា

៣. ឯកសារចែកសម្រាប់អ្នកចូលរួម

ឯកសារផ្នែកទី១៖ សេចក្ដីណែនាំការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅកម្ពុជា

ឯកសារ ១.១៖ ការបង្រៀនបំណិនជីវិត

សេចក្ដីណែនាំ៖ សូមអានអត្ថបទដកស្រង់ខាងក្រោម ស្ដីពីការអប់រំបំណិនជីវិត និងឆ្លើយសំណួរ។

ដកស្រង់ពីអត្ថបទ

"ក្រសួងអប់រំ មានផែនការអនុវត្តការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន" ថ្ងៃទី២១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៣ (កាសែត Khmer Times)" ។

"ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា មានគោលបំណងបង្រៀនកម្មវិធីបំណិនជីវិតដែលជួយឱ្យយុវជនវ័យក្មេងទទួលបានគោលដៅអនុវត្តជាក់ស្ដែងដើម្បីធ្វើឱ្យជីវិតទាន់សម័យជោគជ័យនៅក្នុងសតវត្សរ៍ទី២១" ។

...បំណិនទន់អាចនិយាយបានថាជាបំណិនដ៏មានសារៈសំខាន់សម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមជាមួយគ្រួសារ និងបញ្ហាប្រឈមប្រចាំថ្ងៃដែលកើតមាននៅក្នុងសង្គម និងកន្លែងធ្វើការងារ។

សំណួរសម្រាប់ពិភាក្សា

1. បើតាមទស្សនៈរបស់អ្នក តើអ្វីទៅជាការអប់រំបំណិនជីវិត ?

2. ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថា ក្រសួងអប់រំត្រូវលើកទឹកចិត្តសាលារៀនឱ្យបង្រៀនកម្មវិធីបំណិនជីវិត ឬបំណិនទន់ ?

3. បើតាមទស្សនៈរបស់អ្នក តើកម្មវិធីបំណិនជីវិតអាចជួយដល់យុវជនបានដោយរបៀបណាខ្លះ ?

ឯកសារ ១.២៖ ករណីសិក្សារបស់សម្បត្តិ និងមករា

សេចក្តីណែនាំ

គំរូនៃការងារ៖ ធ្វើការជាដៃគូ

- **ជំហានទី១៖** សូមអានករណីសិក្សាខាងក្រោមដោយប្រុងប្រយ័ត្ន។
- **ជំហានទី២៖** ឆ្លើយសំណួរខាងក្រោម។

ករណីសិក្សា

សម្បត្តិ និងមករា ជាកសិករមកពីខេត្តកំពង់ចាម។ អ្នកទាំងពីរដាំបន្លែ និងលក់ខ្លួនឯងផ្ទាល់នៅផ្សារ។ ពួកគេម្នាក់ៗមានតូបផ្ទាល់រៀងៗខ្លួន។ នៅក្នុងអំឡុងពេលការរីករាលដាលជំងឺកូវីដ ទីផ្សារបានបិទ។ សម្រាប់ពួកគេ ក៏ដូចជាកសិករជាច្រើនផ្សេងទៀត រឿងនេះបានក្លាយជាបញ្ហាយ៉ាងឆាប់រហ័សព្រោះពួកគេមិនអាចលក់ផលិតផលបានទៀត។ ពួកគេទាំងពីរត្រូវសម្រេចចិត្តថាត្រូវធ្វើអ្វី ពួកគេទាំងពីរគឺជាកសិករដ៏ល្អ ប៉ុន្តែពួកគេមិនធ្លាប់បានជួបប្រទះបញ្ហាបែបនេះក្នុងជីវិតរបស់ពួកគេពីមុនមកទេ។

សម្បត្តិ៖ សម្បត្តិបានចំណាយពេលជាច្រើនថ្ងៃគិតពីអ្វីដែលត្រូវធ្វើ ប៉ុន្តែគាត់មិនដឹងថាត្រូវចាប់ផ្តើមពីណាមុនទេ។ គាត់មិនបានសុំជំនួយពីអ្នកណាទេ។ នៅទីបំផុត គាត់បានសម្រេចចិត្តកាត់បន្ថយការផលិតបន្លែ ហើយរង់ចាំទីផ្សារបើកវិញ។ នៅពេលដែលទីផ្សារបានបើកម្តងទៀត គាត់អាចត្រលប់មកប្រក្រតីវិញ ប៉ុន្តែគាត់បានបាត់បង់លុយយ៉ាងច្រើន។

មករា៖ មករាបានចំណាយពេលជាច្រើនថ្ងៃគិតអំពីដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហានេះ។ គាត់បានទាក់ទងអតិថិជនមួយចំនួនដើម្បីសួរពួកគេថាតើពួកគេនៅត្រូវការបន្លែរបស់គាត់ឬអត់។ ទាំងអស់បានឆ្លើយថាបាទ ប៉ុន្តែវាពិបាកសម្រាប់ពួកគេក្នុងការធ្វើបន្ថែមទៀត។ គាត់បានបង្កើតគំនិតមួយ គាត់អាចប្រមូលផ្តុំក្រុម Telegram ជាមួយអតិថិជនរបស់គាត់ទាំងអស់ ហើយរៀបចំឱ្យពួកគេធ្វើផ្លែឈើដោយផ្ទាល់នៅមុខផ្ទះរបស់ពួកគេជៀសវាងការទាក់ទងគ្នាដោយផ្ទាល់ជាមួយអតិថិជន ប៉ុន្តែនៅតែអាចលក់បាន។ នៅទីបំផុត អាជីវកម្មរបស់គាត់បានរីកចម្រើនក្នុងអំឡុងជំងឺកូវីដ គាត់ទទួលបានអតិថិជនច្រើនជាងមុន។ ឥឡូវនេះ ទោះបីជាទីផ្សារបើកម្តងទៀតក៏ដោយ គាត់នៅតែទទួលយកការបញ្ជាទិញតាមតេឡេក្រាម ហើយអាជីវកម្មរបស់គាត់កាន់តែរឹងមាំដែលអនុញ្ញាតឱ្យគាត់ជួលជំនួយការម្នាក់។

សំណួរ៖ សូមអាន និងឆ្លើយដោយប្រុងប្រយ័ត្ននូវសំណួរទាំង៤ខាងក្រោម៖

1. តើ **មករា** ធ្វើអ្វីដើម្បីប្រឈមមុខនឹងបញ្ហា ?

2. តើ **សម្បត្តិ** បានធ្វើអ្វីខ្លះ ?

3. តើលទ្ធផលដូចម្តេច ?

4. តើបំណិនអ្វីដែល **មករា** អនុវត្តដើម្បីព្យាយាមរកដំណោះស្រាយ ?

ឯកសារ ១.៣៖ មុខវិជ្ជាបំណិនទន់ និងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

"**បំណិនទន់** ជាផ្នែកមួយដែលត្រូវការដើម្បីសម្របខ្លួនទៅនឹងបរិបទជីវិតផ្សេងៗ ហើយ មនុស្សអាចផ្ទេរប្រកបដោយសក្តានុពលទៅលើផ្នែកសង្គម វប្បធម៌ ឬការងារផ្សេងៗគ្នា។ បំណិនទន់ រួមបញ្ចូលទាំងបំណិនការយល់ដឹង បំណិនសង្គម និងចិត្តអារម្មណ៍ ដែល អាចឱ្យកុមារ និងក្មេងជំទង់បន្តការសិក្សាពេញមួយជីវិត និងក្លាយជាពលរដ្ឋសកម្ម និង ប្រកបដោយផលិតភាព។ **បំណិនទន់** ដំណើរការដោយសម្របសម្រួលជាមួយបំណិន ផ្សេងទៀតរួមមាន (មូលដ្ឋានគ្រឹះ ការងារជាក់លាក់ និងបំណិនឌីជីថល) និងជួយពួក គេឱ្យមានទំនាក់ទំនង និងពង្រឹងគ្នាទៅវិញទៅមក" ។

ឯកសារ ១.៤៖ ការអប់រំបំណិនជីវិតនៅកម្ពុជា

ការអប់រំបំណិនជីវិតនៅកម្ពុជាអាចត្រូវបានចែកចាយតាមទម្រង់ផ្សេងៗគ្នា៖

1. ការអប់រំបំណិនិជីវិត ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាជាតិក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ វាត្រូវបានបង្រៀនជាផ្នែកនៃមុខវិជ្ជាផ្សេងៗដូចជា ការសិក្សាសង្គម ការអប់រំសុខភាព និងការអប់រំសីលធម៌ និងពលរដ្ឋវិជ្ជា។ កម្មវិធីសិក្សាផ្តោតសំខាន់លើការអភិវឌ្ឍបំណិនជីវិតយ៉ាងទូលំទូលាយ រួមទាំងការប្រាស្រ័យទាក់ទង ការគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ ការដោះស្រាយបញ្ហា ការសម្រេចចិត្ត ការយល់ចិត្ត ការយល់ឃើញពីខ្លួនឯង និងបំណិនអន្តរបុគ្គល។

2. វាក៏អាចត្រូវបានបង្រៀននៅក្នុងកន្លែងក្រៅផ្លូវការបន្ថែមទៀតដែលជាផ្នែកមួយនៃការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ ឬសកម្មភាពក្រៅកម្មវិធីសិក្សាក្នុងទម្រង់ក្លឹបសិក្សា និងក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជន។

3. បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន គឺជាឧទាហរណ៍នៃការអប់រំបំណិនជីវិតនៅកម្ពុជា។ វាជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីសិក្សាផ្លូវការ ប៉ុន្តែជារឿយៗត្រូវបានបង្រៀនតាមរយៈវិធីសាស្ត្រកូនកាត់ ដែលរួមបញ្ចូលការបង្រៀនក្នុងម៉ោងផ្លូវការ ក្រៅកម្មវិធីសិក្សា និងសកម្មភាពផ្សេងៗ។ វាត្រូវបានបំបែកនៅក្នុងដ្យាក្រាម ដោយសារតែការបង្រៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន មិនផ្អែកលើសៀវភៅសិក្សាគោលនោះទេ ដែលធ្វើឱ្យវាក្លាយជាបទពិសោធន៍តែមួយគត់នៃគំនិតផ្តួចផ្តើមក្នុងការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីសិក្សា នៅតាមសាលារៀន ដើម្បីលើកកម្ពស់ការសិក្សាបែបសកម្មរបស់សិស្ស និងការចូលរួមរបស់សហគមន៍ក្នុងការងារអប់រំ។ វាទាមទារឱ្យមានភាពជាអ្នកដឹកនាំដ៏រឹងមាំរបស់នាយកសាលាដែលមានចក្ខុវិស័យច្បាស់លាស់ ដែលមនុស្សគ្រប់គ្នាដឹងពីតួនាទីរបស់ពួកគេក្នុងការចូលរួមចំណែកធ្វើឱ្យសម្រេចតាមចក្ខុវិស័យរបស់សាលារៀន។

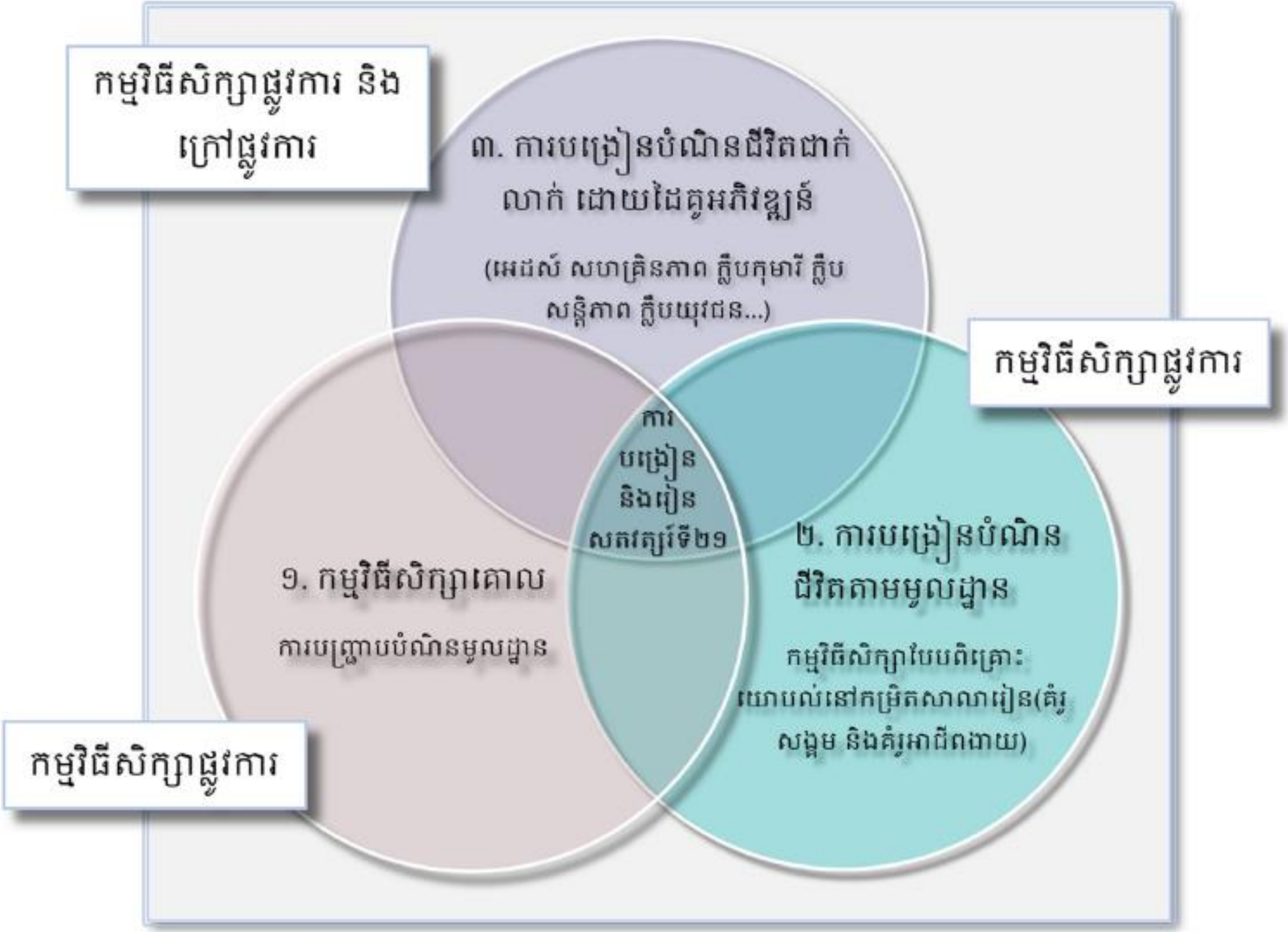
កម្មវិធីសិក្សាផ្លូវការ និង
ក្រៅផ្លូវការ
៣. ការបង្រៀនបំណិនជីវិតជាក់
លាក់ ដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
(អេដស៍ សហគ្រិនភាព ក្លឹបកុមារី ក្លឹប
សន្តិភាព ក្លឹបយុវជន...)
កម្មវិធីសិក្សាផ្លូវការ
ការ
បង្រៀន
និងរៀន
សតវត្សរ៍ទី២១
១. កម្មវិធីសិក្សាគោល
ការបញ្ជ្រាបបំណិនមូលដ្ឋាន
២. ការបង្រៀនបំណិន
ជីវិតតាមមូលដ្ឋាន
កម្មវិធីសិក្សាបែបពិគ្រោះ:
យោបល់នៅកម្រិតសាលារៀន(គំរូ
សង្គម និងគំរូអាជីពងាយ)
កម្មវិធីសិក្សាផ្លូវការ

ឯកសារ ២.១៖ កម្មវិធីសិក្សាដែលបានចរចានៅកម្រិតសាលារៀន

សេចក្តីណែនាំ

គំរូនៃការងារ៖ ជាដៃគូ

(១) ដែលបានចរចា៖ +	
(២) នៅតាមសាលារៀន៖ +	
(៣) កម្មវិធីសិក្សា៖	
សរុបនិយមន័យ៖	

ឯកសារ ២.២៖ ការជ្រើសរើសប្រធានបទ (វីដេអូ)

សេចក្ដីណែនាំ

គំរូនៃការងារ៖ ជាក្រុមតូច (៣-៤នាក់)

- **ជំហានទី១៖** សូមអានសំណួរខាងក្រោមមុនពេលមើលវីដេអូ វានឹងជួយអ្នកឱ្យយល់អំពីគោលគំនិតសំខាន់ៗដែលបានពន្យល់។
- **ជំហានទី២៖** មើលវីដេអូអំពីដំណើរការជ្រើសរើសប្រធានបទ។
- **ជំហានទី៣៖** ពិភាក្សាក្នុងក្រុម ហើយឆ្លើយសំណួរនៅក្នុងឯកសារចែកជូន។
- **ជំហានទី៤៖** ចែករំលែកចម្លើយរបស់អ្នកនៅក្នុងក្រុម។

សំណួរ

- តើនរណាខ្លះចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការនេះ?

- តើអ្វីជាសារៈសំខាន់នៃការចូលរួមរបស់តំណាងសហគមន៍ ឪពុកម្ដាយ នាយកសាលា គ្រូបង្រៀន និងសិស្ស?

- តើអ្វីជាអត្ថប្រយោជន៍នៃការជ្រើសរើសប្រធានបទជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នេះ? ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថាវាត្រឹមត្រូវ?

- តើអ្នកឃើញបញ្ហាប្រឈមណាមួយដែរឬទេ? តើអ្នកនឹងដោះស្រាយវាដោយរបៀបណា?

ឯកសារ ២.៣៖ ការកំណត់បញ្ហា

គំរូនៃការងារ៖ ជាក្រុម

រយៈពេល ៤៥នាទី

សេចក្តីណែនាំ

ទិសដៅ និងតួនាទី មនុស្សម្នាក់ក្នុងក្រុមដើរតួជានាយកសាលា។ មនុស្សម្នាក់ដើរតួតំណាងសហគមន៍ មនុស្ស២នាក់ដើរតួជាគ្រូបង្រៀន និងមួយនាក់ទៀតដើរតួជាសិស្ស។ នាយកសាលាមានតួនាទីដឹកនាំការសន្ទនា និងធានាថាបញ្ហាដែលបានស្នើឡើងអនុវត្តតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលបានផ្តល់ ហើយចុងក្រោយកំណត់ការរួមចំណែកពីភាគីពាក់ព័ន្ធនីមួយៗ។

ដំណើរការ

ជំហានទី១៖ សមាជិកម្នាក់ៗត្រូវតែជ្រើសរើសប្រធានបទឱ្យបាន ១ទៅ២ ពាក់ព័ន្ធនឹងតួនាទីរបស់ពួកគេ និងព្យាយាមតស៊ូមតិ។

ជំហានទី២៖ ចុះបញ្ជីប្រធានបទដែលបានកំណត់ និងវិភាគវាដោយប្រើប្រាស់តារាងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យខាងក្រោម៖

- បញ្ហាកើតឡើងញឹកញាប់ (**ញឹកញាប់**)
- បញ្ហាកើតមានមួយរយៈ (**រយៈពេល**)
- បញ្ហាប៉ះពាល់ដល់មនុស្សជាច្រើន ជាពិសេសសិស្ស (**វិសាលភាព ឬទំហំ**)
- បញ្ហាគឺមានសុវត្ថិភាពសម្រាប់សិស្សក្នុងការអង្កេត (**សុវត្ថិភាព**)
- បញ្ហាត្រូវបានគេយល់ថាជាបញ្ហា (**ការយល់ឃើញ**)

ប្រធានបទដែលបានស្នើ	**លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ**				
	តើវាកើតឡើងញឹកញាប់?	តើវាកើតមានមួយរយៈយូរប៉ុណ្ណា?	តើវាប៉ះពាល់ដល់មនុស្សច្រើន និងសិស្សច្រើនគ្នា?	តើមានសុវត្ថិភាពដើម្បីអង្កេត?	តើបញ្ហាត្រូវបានកំណត់ថាជាបញ្ហាសម្រាប់សហគមន៍ ឬសិស្សដែរឬទេ?

- **ជំហានទី៣៖** បន្ទាប់ពីការវិភាគ សូមជ្រើសរើសបញ្ហាពីប្រធានបទដែលត្រូវនឹងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលអ្នកគិតថាពាក់ព័ន្ធបំផុត។

ចុងក្រោយ ប្រធានបទ៖ …………………………………………………………………………………………….

កំណត់ចំណាំ៖ *ប្រធានបទចុងក្រោយត្រូវការបញ្ជាក់ថាពាក់ព័ន្ធនឹងសិស្សដោយកាតីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។*

ជំហានទី៤៖ គិតអំពីអ្នកដែលអាចមាននៅក្នុងសហគមន៍ ដែលអាចមានចំណេះដឹងលើប្រធានបទ និងរបៀបដែលពួកគេអាចចែករំលែកចំណេះដឹងជាមួយសិស្ស ឬជួយទំនាក់ទំនងជាមួយមនុស្សដែលមានចំណេះដឹង តើករណីនេះនៅពេលណា។

ល.រ	អ្នកឯកទេស (ឈ្មោះ ឬទំនាក់ទំនង)	តើពួកគេអាចគាំទ្រគម្រោងរបស់សិស្សបានដូចម្តេច?
១		
២		
៣		
៤		

ជំហានទី៥៖ សូមត្រៀមខ្លួនដើម្បីចែករំលែកប្រធានបទរបស់អ្នក ពន្យល់ពីអ្វី និងធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងចុងក្រោយជាមួយអ្នកសម្របសម្រួល។

ឯកសារ ២.៤៖ ប្រធានបទ និងការរំពឹងទុកនៃការសិក្សា

ជំហានទី១៖ ធ្វើការជាក្រុមដើម្បីចុះបញ្ជីប្រធានបទយ៉ាងហោចណាស់ ៥ ដែលតាមគំនិតរបស់អ្នកជាផ្នែកមួយនៃប្រធានបទអាជីពងាយ និង៥ សម្រាប់ប្រធានបទសង្គម។

ប្រធានបទអាជីពងាយ	ប្រធានបទសង្គម

ជំហានទី២៖ ជ្រើសរើសអាជីពងាយ និងប្រធានបទសង្គមមួយពីប្រធានបទដែលអ្នកបានកំណត់ក្នុងជំហានទី១។ ដោយប្រើក្រដាសផ្ទាំងធំ ថតចម្លងតារាងខាងក្រោម និងប្រើវាដើម្បីបញ្ជាក់លទ្ធផលសិក្សាដែលបានរំពឹងទុកនៅកម្រិតវិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា និងចរិយាសម្បទា។

- កម្រិតវិជ្ជាសម្បទា៖ តើចំណេះដឹងប្រភេទណាដែលពួកគេនឹងរៀន? បានមកពីអ្នកណា និងដោយរបៀបណា?
- កម្រិតបំណិនសម្បទា៖ តើបំណិនប្រភេទណាដែលអ្នកគិតថាសិស្សរបស់អ្នកនឹងប្រសើរឡើង? ហើយដោយរបៀបណា?
- កម្រិតចរិយាសម្បទា៖ តើតម្លៃមួយណាដែលអ្នករំពឹងថានឹងលើកកម្ពស់ ឬសម្រាប់សិស្សរបស់អ្នកក្នុងការរីកចម្រើន?

លទ្ធផលសិក្សារំពឹងទុក	ប្រធានបទអាជីពងាយដែលបានជ្រើសរើស (…………….. សូមបញ្ជាក់)	ប្រធានបទសង្គមដែលបានជ្រើសរើស (…………….. សូមបញ្ជាក់)
វិជ្ជាសម្បទា		
បំណិនសម្បទា		
ចរិយាសម្បទា		

ជំហានទី៣៖ ត្រៀមខ្លួនជាស្រេចដើម្បីបង្ហាញខ្លឹមសារនៅក្នុងតារាងដល់ក្រុមទាំងអស់។

ឯកសារ ២.៥៖ បំណែងចែកកម្មវិធីសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន-ឧទាហរណ៍លើប្រធានបទ

- **កម្មវិធីលម្អិតបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅកម្រិតបឋមសិក្សា៖ ទំព័រទី២៥-២៨**
  កម្មវិធីសិក្សាលម្អិត មុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានសម្រាប់កម្រិតបឋមសិក្សា - សាលាឌីជីថល (moeys.gov.kh)
- **កម្មវិធីលម្អិតបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ៖ ទំព័រទី២២-២៥**
  កម្មវិធីសិក្សាលម្អិត មុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានសម្រាប់កម្រិតមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ - សាលាឌីជីថល (moeys.gov.kh)

Handout 2.5 LLS Syllabus-topics examp ឯកសារភ្ជាប់សម្រាប់បោះពុម្ព

ឯកសារផ្នែកទី២៖ វិធីសាស្ត្រការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា សម្រាប់ការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

ឯកសារ ៣.២៖ ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងវិធីសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម

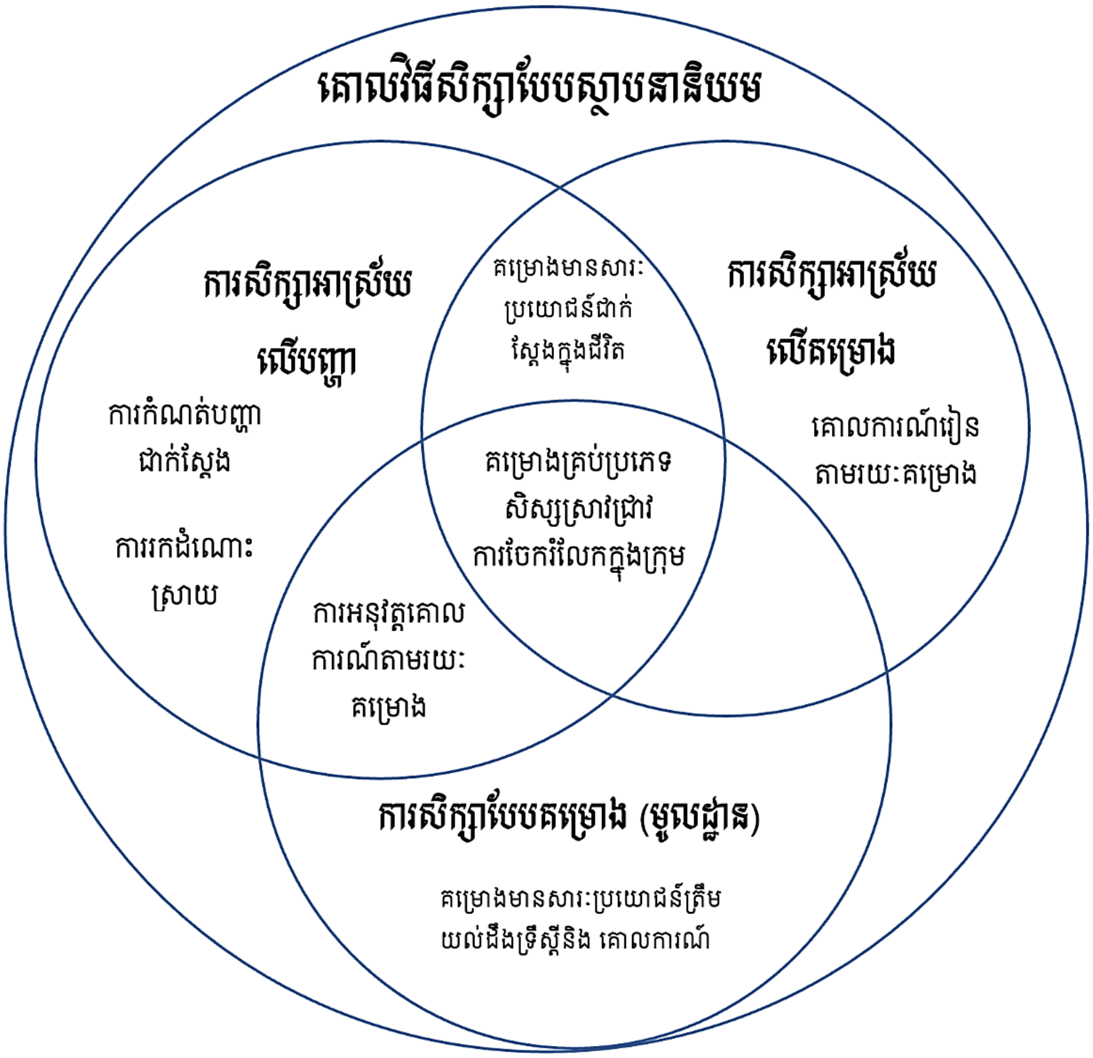

ឯកសារ ៣.៣៖ ឧទាហរណ៍នៃការងារគម្រោងនៅក្នុងថ្នាក់រៀន

ឧទាហរណ៍ទី១៖ សិស្សថ្នាក់ទី៩ នៅវិទ្យាល័យរំដួល ខេត្តស្វាយរៀង បានសម្រេចចិត្តអង្កេតបញ្ហានៃការបោះបង់ការសិក្សានៅសាលារៀនរបស់ពួកគេ។ តាមពិតទៅពេលចូលរៀនវិញសម្រាប់ឆ្នាំសិក្សាថ្មី មិត្តភក្តិរបស់ពួកគេមួយចំនួនបានឈប់រៀនបន្ទាប់ពីត្រីមាសទីមួយ។ ពួកគេបារម្ភថាប្រហែលពួកគេមិនបានមករៀនវិញទេ។

សេចក្តីបញ្ជាក់ពីបញ្ហា

ការបោះបង់ការសិក្សាមានកម្រិតខ្ពស់បន្ទាប់ពីត្រីមាសទី១

ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ សិស្សក្នុងថ្នាក់បានសម្រេចចិត្តចាប់ផ្តើមស្វែងយល់ពីបញ្ហា និងមូលហេតុរបស់វាឱ្យកាន់តែច្បាស់។ ពួកគេបានចាប់ផ្តើមដោយការសម្ភាសជាមួយសិស្សដែលបោះបង់ការសិក្សាមួយចំនួន ប៉ុន្តែក៏មានសហគមន៍ និងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេចូលរួមផងដែរ។ ពួកគេបានវិភាគព័ត៌មាន និងបានចាប់ផ្តើមយល់ឃើញថា ការបោះបង់ការសិក្សាទាំងអស់មានលក្ខណៈមួយ ឬច្រើន៖ ឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេម្នាក់បានបាត់បង់ការងារនាពេលថ្មីៗនេះ។ ការសិក្សារបស់ពួកគេនៅសាលារៀនគឺខ្សោយណាស់ ពួកគេបានអវត្តមានច្រើនមុនពេលបោះបង់។ រួមគ្នាជាមួយសហគមន៍ សិស្សានុសិស្សបានរៀបចំមូលនិធិមួយដើម្បីជួយដល់គ្រួសារនីមួយៗជារៀងរាល់ខែ តាមលក្ខខណ្ឌក្នុងការចុះឈ្មោះកូនរបស់ពួកគេឡើងវិញ។ ជាមួយគ្នានេះ មាននាយកសាលា ពួកគេបានរៀបចំប្រព័ន្ធមួយដើម្បីបង្កើតការគាំទ្រពីមិត្តភក្តិសម្រាប់សិស្សដែលជួបការលំបាកជាមួយមុខវិជ្ជាមួយចំនួន (ដើម្បីកែលម្អពិន្ទុរបស់ពួកគេឱ្យប្រសើរឡើង) និងតាមដានអវត្តមាន ដែលជាការរំលឹកអំពីហានិភ័យនៃការបោះបង់ការសិក្សា។ មិត្តភក្តិរបស់ពួកគេភាគច្រើនបានត្រឡប់ទៅសាលារៀនវិញ ហើយសហគមន៍កំពុងជួយតាមដានថាពួកគេនៅបន្តការសិក្សា។

ករណីសិក្សានេះគឺជាឧទាហរណ៍ដ៏ល្អនៃគម្រោងដែលមានការប្រើប្រាស់ជាក់ស្តែងបំផុតនៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋាន។ ក្នុងករណីនេះ សិស្សមួយក្រុមបានកំណត់បញ្ហាជាក់ស្តែងនៅក្នុងសាលារៀន ហើយបានប្រើប្រាស់ថ្នាក់បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដើម្បីអង្កេតបញ្ហា និងស្វែងរកដំណោះស្រាយសម្រាប់សាលារៀន ដោយមានការចូលរួមពីសហគមន៍ដែលនឹងបន្តរហូតបន្ទាប់ពីការបញ្ចប់ការអង្កេត។

ឧទាហរណ៍ទី២៖ សិស្សមួយក្រុមចាប់អារម្មណ៍នឹងការស្វែងយល់ស៊ីជម្រៅទៅលើគោលការណ៍នៃការស្រូបទឹករបស់រុក្ខជាតិ។ ដើម្បីបង្ហាញពីគោលការណ៍នេះ ក្រុមពួកគេបានដាក់ផ្កាកុលាបស និងបន្លែស្ពៃបូកគោមួយចំនួនទៅក្នុងកែវមានទឹកពណ៌ផ្សេងៗគ្នា។ ពួកគេអង្កេតពីការប្រែពណ៌នៃផ្កា និងបន្លែទាំងអស់នោះ។

សិស្សបង្ហាញពីគម្រោងមួយលើគោលការណ៍នៃការស្រូបទឹករបស់រុក្ខជាតិដោយប្រើប្រាស់សម្ភារងាយៗដូចជាល័ក្ខអាហារ ផ្កា បន្លែ និងកែវទឹក។

ទោះជាគម្រោងនេះចប់ទៅ ហើយផលិតផលមិនត្រូវបានយកទៅប្រើប្រាស់បានក៏ពិតមែន តែវាជួយសិស្សឱ្យយល់បានកាន់តែច្បាស់ពីគោលការណ៍សម្រូបទឹកនៃរុក្ខជាតិផ្សេងៗក្នុងមេរៀនជីវៈវិទ្យា។

ឧទាហរណ៍ទី៣៖ **សុភា** ជាសិស្សថ្នាក់ទី៩ នៃវិទ្យាល័យ ហ៊ុន សែន កំពង់ចាម ក្នុងក្រុងកំពង់ចាម។ **សុភា** និងក្រុមគាត់មានបញ្ហាមួយដែលជួបប្រទះក្នុងសួនជីវៈចម្រុះនៅសាលារៀនរបស់ពួកគេ។ នេះជាការបរិយាយបញ្ហារបស់គាត់៖

ល្បះបង្ហាញពីបញ្ហា

រុក្ខជាតិក្នុងសួនប្រែប្រួលរហូត ថ្ងៃខ្លះរលួយព្រោះស្រោចទឹកច្រើនពេក និងថ្ងៃខ្លះស្រពោនខ្លាំងពេលស្រោចទឹកតិចពេក។

ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ **សុភា** សម្រេចចិត្តបង្កើតឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិចមួយដើម្បីតាមដានកម្រិតទឹកត្រូវស្រោចស្រពក្នុងសួនដំណាំដោយប្រើចំណេះដឹងសរសេរកូដពីមុខវិជ្ជាកុំព្យូទ័រ និងចំណេះដឹងអេឡិចត្រូនិច បានពីការចូលរួមក្នុងក្លឹបអេឡិចត្រូនិច។ ផ្នែកសំខាន់នៃឧបករណ៍នេះគឺប្រព័ន្ធចាប់ស៊ីញ៉ាល់ (Sensing Device) សំណើមដីក្នុងការកំណត់កម្រិតបរិមាណទឹកឧបករណ៍ត្រូវបិទ ឬបើកបង្ហូរទឹកចូលក្នុងសួនដំណាំដោយស្វ័យប្រវត្តិ។

ករណីសិក្សានេះ ជាឧទាហរណ៍ល្អមួយបង្ហាញពីការសិក្សាបែបគម្រោងបន្សល់ជាផលិតផលដោះស្រាយបញ្ហាទោះជាគម្រោងនេះបានបញ្ចប់ក៏ដោយ។ ក្នុងករណីនេះ សិស្សត្រូវកំណត់បញ្ហាកើតឡើងជាក់ស្តែង និងប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងដែលបានសិក្សាក្នុងថ្នាក់ និងក្នុងក្លឹបសិក្សាដើម្បីបង្កើតជាដំណោះស្រាយលើបញ្ហាដែលបានកើតឡើងជាក់ស្តែង។

https://www.facebook.com/NGSAction/videos/540970754473055

សេចក្តីណែនាំ

1. សម្រាប់ឧទាហរណ៍នីមួយៗ សូមគូសលើវិធីសាស្រ្តដែលពាក់ព័ន្ធ អនុវត្ត (ក្រឡោនទី១)។
2. ពន្យល់ពីជម្រើសរបស់អ្នក តើអ្វីទៅជាធាតុដែលធ្វើឱ្យអ្នកឆ្លើយតប (ក្រឡោនទី២)។

	ក្រឡោនទី១	ក្រឡោនទី២
ឧទាហរណ៍ទី១	☐ ការងារគម្រោង (មូលដ្ឋាន) ☐ អាស្រ័យលើគម្រោង ☐ អាស្រ័យលើបញ្ហា	ពន្យល់មូលហេតុ៖
ឧទាហរណ៍ទី២	☐ ការងារគម្រោង (មូលដ្ឋាន) ☐ អាស្រ័យលើគម្រោង ☐ អាស្រ័យលើបញ្ហា	ពន្យល់មូលហេតុ៖
ឧទាហរណ៍ទី៣	☐ ការងារគម្រោង (មូលដ្ឋាន) ☐ អាស្រ័យលើគម្រោង ☐ អាស្រ័យលើបញ្ហា	ពន្យល់មូលហេតុ៖

សំណួរបំផុស

- តើអ្វីជាភាពស្រដៀងគ្នា និងភាពខុសគ្នារវាងឧទាហរណ៍ទាំងបីនេះ? (សូមមើលក្រាហ្វិកនៃគោលវិធីការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយមព្រមទាំងការរួមបញ្ចូលគោលការណ៍សំខាន់ៗ) ។

- តើមានអត្ថប្រយោជន៍អ្វីខ្លះសម្រាប់សិស្សដើម្បីចូលរួមក្នុងការងារគម្រោង?

ឯកសារ ៣.១៖ ការសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងការងារគម្រោង

ការណែនាំ នៅក្នុងឯកសារនេះ អ្នកនឹងអាននិយមន័យនៃបញ្ញត្តិសំខាន់ៗចំនួន២ ដែលទាក់ទងដោយផ្ទាល់ជាមួយបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន សម្រាប់វិធីសាស្ត្រនៃការបង្រៀន និងរៀន។ សូមអាននិយមន័យ និងពិភាក្សាជាក្រុមតូចៗ តើអ្វីដែលអ្នកគិតថាជាទំនាក់ទំនងរវាងគំនិតទាំងពីរនេះ។

និយមន័យ៖ ការសិក្សាស្ថាបនានិយម

ការសិក្សាស្ថាបនានិយម ជាគោលវិធីសិក្សាដែលសិស្សសិក្សាយ៉ាងសកម្ម "សាងសង់" បង្កើតចំណេះដឹងដោយខ្លួនឯង និងពីបទពិសោធន៍របស់ពួកគេ។ សិស្សត្រូវធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងចំណេះដឹង ឬបទពិសោធន៍មានស្រាប់ ឬស្រាវជ្រាវជាក្រុមតាមរយៈការងារគ្រូដាក់ឲ្យ។ ចំណេះដឹងថ្មី ដែលសិស្សបង្កើតមានទម្រង់ជាច្រើនដូចជា ការងារគម្រោង ការធ្វើបទបង្ហាញ ឯកសារបោះពុម្ពរបាយការណ៍ ការសម្តែង ឬផលិផលច្នៃប្រឌិតណាមួយ។

គោលការណ៍សំខាន់ៗ

- ការសិក្សាគឺសកម្ម និងដឹកនាំដោយខ្លួនឯង។
- ការសិក្សាដែលបង្កើតលើចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ពីមុន
- ការឆ្លុះបញ្ចាំងលើការផ្សារភ្ជាប់គ្នារវាងបញ្ញត្តិដើម្បីបង្កើតបញ្ញត្តិថ្មីៗ។
- ការផ្លាស់ប្តូរគំនិតតាមរយៈការសហការជួយបង្កើនដំណើរការបង្កើតគំនិត។

និយមន័យការសិក្សាបែបគម្រោង

វិធីសាស្ត្រសិក្សាបែបគម្រោង *គឺជាជាវិធីសាស្ត្រសហការគ្នាដែលសម្របសម្រួលដោយគ្រូក្នុងសិក្សាដែលសិស្សទទួលបាន និងអនុវត្តចំណេះដឹង ឬបំណិន ដើម្បីកំណត់ និងដោះស្រាយបញ្ហាជាក់ស្តែងដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ ឬរិះរក។ ការសិក្សាបែបគម្រោង ជាវិធីសាស្ត្រសិក្សាតាមគោលវិធីសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល ដោយសិស្សអនុវត្តផ្ទាល់ទៅតាមស្តង់ដា និងជំហានជាក់លាក់។*

គោលការណ៍សំខាន់ៗ

ទោះបីជាមានប្រភេទផ្សេងៗនៃការសិក្សាបែបគម្រោងក៏ដោយ ក៏ពួកវាមានលក្ខណៈទូទៅមួយចំនួន៖

- ការសហការ
- ការសិក្សាអនុវត្ត
- ផ្អែកលើការស្រាវជ្រាវ
- ផ្តោតលើផលិតផលច្នៃប្រឌិត

សំណួរ

បើតាមទស្សនៈរបស់អ្នក តើអ្វីជាទំនាក់ទំនងរវាងគោលវិធីសិក្សាបែបស្ថាបនានិយម និងការងារបែបគម្រោង ?

ឯកសារ ៣.៤៖ ការសិក្សាអាស្រ័យលើគម្រោង និងអាស្រ័យលើបញ្ហា

ខណៈដែលការសិក្សាអាស្រ័យលើគម្រោង (PrBL) និងការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា (PBL) មានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នាមួយចំនួន ពួកវាគឺជាវិធីសាស្ត្របង្រៀនផ្សេងគ្នាដោយផ្តោតលើបច្ចេកទេសខុសៗគ្នា។ នេះជាភាពខុសគ្នាសំខាន់ៗរវាងការសិក្សាអាស្រ័យលើគម្រោង និងការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា៖

	ការសិក្សាអាស្រ័យលើគម្រោង	**ការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា**
ការផ្តោត និងចំណុចចាប់ផ្តើម	ចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងគម្រោង ឬកិច្ចការស្មុគស្មាញដែលបម្រើជាការភ្ជាប់សម្រាប់ការសិក្សា។ ជារឿយៗគម្រោងនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមក្នុងពិភពពិត ឬបញ្ហាពិតប្រាកដ។	ចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងបញ្ហាជាក់លាក់ ឬសេណារីយ៉ូដែលបង្ហាញពីបញ្ហាប្រឈម ឬបញ្ហាដែលត្រូវដោះស្រាយ។ បញ្ហានេះជាកត្តាជំរុញដល់ការសិក្សា និងការសាកសួរ។
ចរិតនៃកិច្ចការ	សិស្សចូលរួមនៅក្នុងគម្រោងស៊ីជម្រៅបន្ថែម ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការស្រាវជ្រាវ ការធ្វើផែនការ ការរៀបចំ និងការបង្កើតផលិតផលជាក់ស្តែង។	សិស្សធ្វើការលើបញ្ហាដែលមិនមានរចនាសម្ព័ន្ធបើកចំហដែលទាមទារឱ្យមានបំណិនដូចជាការគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ ការវិភាគ និងបំណិនដោះស្រាយបញ្ហា។ ការផ្តោតសំខាន់គឺលើការស្វែងរកដំណោះស្រាយ ឬដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហា។
រចនាសម្ព័ន្ធ និងដំណើរការ	ជារឿយៗការអនុវត្តក្របខណ្ឌគម្រោងដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធជាមួយនឹងដំណាក់កាល ឬជំហានដែលកំណត់ ដូចជាការអង្កេត ការធ្វើផែនការ ការបង្កើត និងការធ្វើបទបង្ហាញ។ ដំណើរការនេះជាធម្មតាដឹកនាំដោយគ្រូ ឬអ្នកសម្របសម្រួល។	សិស្សចូលរួមក្នុងការសាកសួរដឹកនាំដោយខ្លួនឯង ស្រាវជ្រាវ និងការសហការគ្នាដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងស្វែងរកដំណោះស្រាយប្រកបដោយសក្តានុពលចំពោះបញ្ហា។ ដំណើរការនេះពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើឡើងវិញ និងការសម្របខ្លួនជាច្រើន។
ការសហការ និងការទំនាក់ទំនង	កិច្ចសហការត្រូវបានសង្កត់ធ្ងន់ជាញឹកញាប់នៅពេលដែលសិស្សធ្វើការរួមគ្នាជាក្រុមដើម្បីបញ្ចប់គម្រោង និងបង្កើតផលិតផលចុងក្រោយ។	ការសហការគ្នាគឺចាំបាច់នៅពេលដែលសិស្សធ្វើការរួមគ្នាដោះស្រាយបញ្ហា ចែករំលែកគំនិតយោបល់ និងចូលរួមក្នុងការពិភាក្សា។ ការសង្កត់ធ្ងន់ភាគច្រើនលើការដោះស្រាយបញ្ហាបុគ្គល និងការដោះស្រាយបញ្ហាជាក្រុម ជាជាងការផលិតផលិតផលចុងក្រោយ។

សំណួរឆ្លុះបញ្ចាំង៖ តើអ្វីជាគោលការណ៍ជាក់លាក់នៃការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា?

ឯកសារ ៣.៥៖ ដំណើរការទាំង ៦ដំណាក់កាល

សេចក្តីណែនាំ

ដំណាក់កាលទី១៖ រៀបចំក្រុមដោយមានសមាជិក ៦នាក់ក្នុងមួយក្រុម។

ដំណាក់កាលទី២៖ សមាជិកម្នាក់ៗនៃក្រុមនីមួយៗត្រូវទទួលខុសត្រូវលើ ១ដំណាក់កាល (សរុប ៦ ដំណាក់កាល)។

ដំណាក់កាលទី៣៖ សមាជិកក្រុមនីមួយៗមានទំនួលខុសត្រូវក្នុងការកត់ត្រាលើដំណាក់កាលដែលពួកគេទទួលខុសត្រូវ ខណៈពេលកំពុងមើលវីដេអូ ពួកគេត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជា "អ្នកជំនាញ" សម្រាប់ដំណាក់កាលនោះ។

សំណួរបំផុសអំឡុងពេលមើលវីដេអូសម្រាប់ដំណាក់កាលនីមួយៗ៖

- តើអ្វីជាវិសាលភាពនៃដំណាក់កាលនេះ?
- តើអ្នកណាពាក់ព័ន្ធ?
- តើសកម្មភាពអ្វីខ្លះដែលអ្នកអាចធ្វើដើម្បីបញ្ចប់ដំណាក់កាលនេះ?
- តើឧបករណ៍មួយណាដែលអ្នកអាចប្រើក្នុងដំណាក់កាលនេះ ប្រសិនបើមាន?

ដំណាក់កាលទី៤៖ បន្ទាប់ពីមើលវីដេអូរួច ឱ្យអ្នកចូលរួមរៀបចំក្រុមឡើងវិញដោយផ្អែកលើដំណាក់កាលដែលពួកគេទទួលខុសត្រូវ (ក្រុមអ្នកជំនាញ)។ សុំឱ្យ "ក្រុមអ្នកជំនាញ" នីមួយៗបញ្ចូលគ្នានូវកំណត់ត្រារបស់ពួកគេហើយយល់ព្រមលើព័ត៌មានសំខាន់បំផុតអំពីដំណាក់កាលដែលពួកគេទទួលខុសត្រូវ។ សម្រាប់ការធ្វើកិច្ចការនេះ ឱ្យអ្នកចូលរួមបែងចែកសន្លឹកក្រដាស ឬទ្រនាប់ចាន (Placemat) មួយផ្នែកដល់អ្នកចូលរួម ដោយមានផ្ទៃនៅកណ្តាល និងតំបន់ដាច់ដោយឡែកគ្រប់គ្រាន់នៅជុំវិញខាងក្រៅ ដើម្បីផ្គូរផ្គងចំនួនសមាជិកក្នុងក្រុម ដូចដែលបានបង្ហាញខាងក្រោម។ សមាជិកនីមួយៗមានផ្នែកមួយសម្រាប់សរសេរកំណត់ត្រារបស់គាត់។

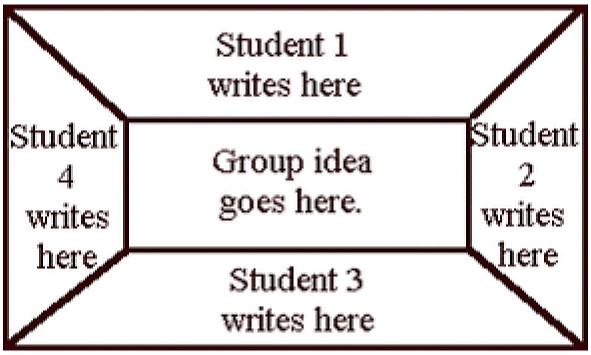

រូបភាពទី៦៖ ឧទាហរណ៍នៃរបៀបរៀបចំព័ត៌មាននៅក្នុងក្រុមអ្នកជំនាញដែលមានអ្នកជំនាញចំនួន៤នាក់។

- **ដំណាក់កាលទី ៤ក៖** អ្នកជំនាញនីមួយៗកត់ត្រាការឆ្លើយតបនៅក្នុងចន្លោះដែលបានបែងចែករបស់ពួកគេនៅក្នុងផ្នែកមួយខាងក្រៅ។
- **ដំណាក់កាលទី ៤ខ៖** ឱ្យក្រុមសម្រេចចិត្តជាសមូហភាពលើធាតុសំខាន់ៗ ឬវត្ថុសំខាន់ៗចំនួន៥ ឬការឆ្លើយតប និងកត់ត្រាវានៅចំកណ្ដាលកន្លែងដាក់ ឬវាមានសារៈសំខាន់ដែលសមាជិកក្រុមទាំងអស់យល់ព្រមលើធាតុទាំង៥ ខាងលើ។

ដំណាក់កាលទី៥៖ សមាជិកម្នាក់ៗវិលត្រឡប់ទៅក្រុមដើមវិញ។ ឱ្យសមាជិកក្រុមនីមួយៗចែករំលែកនូវអ្វីដែលពួកគេបានរៀនបន្ទាប់ពីការពិភាក្សាជាមួយក្រុមអ្នកជំនាញ។

ដំណាក់កាលទី៦៖ ត្រៀមខ្លួនដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងជាមួយក្រុមដែលនៅសល់។

ឯកសារ ៣.៦៖ ផ្ទាំងប៉ុស្ទ័រដំណើរការទាំង ៦ដំណាក់កាល

សេចក្តីណែនាំ

ផ្ទាំងប៉ុស្ទ័រនេះតំណាងឱ្យឧទាហរណ៍នៃសកម្មភាពដែលអាចកើតមាន និងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលអ្នកអាចអភិវឌ្ឍដល់សិស្ស ខណៈពេលដែលកំពុងអនុវត្តគម្រោងមួយដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា ដោយអនុវត្តតាមដំណើរការទាំង ៦ដំណាក់កាល។

អាចទាញយក៖ https://sala.moeys.gov.kh/contents/65c31a14ac65e6f94cb134b1

ឯកសារ ៣.៧៖ បំណិនទន់នៅក្នុងប៉ុស្ទ័របំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

ទាញយកពី៖ https://sala.moeys.gov.kh/contents/65c3198aac65e6f94cb134b0

ឯកសារ ៣.៨៖ ការយល់ដឹងអំពីបំណិនទន់

សេចក្ដីណែនាំ៖ អ្នកចូលរួមទាំងអស់ត្រូវបានរៀបចំជាក្រុម ២-៣នាក់។ ក្រុមនីមួយៗទទួលបានឯកសារមួយទាក់ទងនឹងបំណិនទន់ចំនួន១ ក្រដាសផ្ទាំងធំ និងហ្វឺត ហើយមានឯកសារច្បាប់ចម្លងអំពីដំណើរការទាំង ៦ដំណាក់កាលនៅក្នុងដៃ។

ជំហានទី១៖ អានឯកសារទាក់ទងនឹងបំណិនទន់ដែលអ្នកទទួលខុសត្រូវ។

ជំហានទី២៖ ជ្រើសរើសដំណាក់កាលណាមួយនៅក្នុងដំណើរការដែលអ្នកចង់រៀបចំសកម្មភាពជាក់លាក់ដើម្បីជំរុញបំណិននោះដល់សិស្ស។

ជំហានទី៣៖ កំណត់សកម្មភាព ឬសកម្មភាពនានាដែលអ្នកស្នើឱ្យអនុវត្តដែលត្រូវគ្នានឹងការអភិវឌ្ឍបំណិនបែបនេះ (ដោយប្រើឯកសារ និងព័ត៌មានដែលបានរាយបញ្ជីជាឧទាហរណ៍) បំពេញក្នុងតារាងខាងក្រោមដែលក្រុមនីមួយៗនឹងសរសេរក្នុងក្រដាសផ្ទាំងធំ។

ជំហានទី៤៖ ជ្រើសរើសវាគ្មិនពីក្រុមរបស់អ្នកដែលនឹងទទួលខុសត្រូវក្នុងការពន្យល់ដល់អ្នកដទៃ និងឆ្លើយសំណួរ។

ជំហានទី៥៖ ព្យួរក្រដាសផ្ទាំងធំនៅជញ្ជាំងបន្ទប់។ ឱ្យអ្នកចូលរួមផ្លាស់ទីជុំវិញ អានពាក្យនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ និងសរសេរសំណួរដែលពួកគេមាន។

បំណិនទន់គោលដៅ៖	
តើអ្នកជ្រើសរើសដំណាក់កាលមួយណា?	
ពន្យល់សកម្មភាព៖	
តើសកម្មភាព ឬសកម្មភាពនានា រួមចំណែកក្នុងការជំរុញបំណិនទន់បែបនេះដល់សិស្សរបស់អ្នកយ៉ាងដូចម្ដេច?	

ឯកសារ ៤.១៖ ដើមឈើបញ្ហា និងឬដើមឈើវត្ថុបំណង

សេចក្តីណែនាំ៖ ករណីសិក្សានេះស្វែងយល់ពីកម្មវិធីឧបករណ៍ដើមឈើបញ្ហាដើម្បីវិភាគ និងដោះស្រាយបញ្ហាគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ក្នុងតំបន់ជាក់លាក់មួយ។ ឧបករណ៍ដើមឈើបញ្ហា គឺជាបច្ចេកទេសដែលមើលឃើញ ដែលជួយកំណត់មូលហេតុឫសគល់នៃបញ្ហា និងបង្កើតដំណោះស្រាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

សូមអានបញ្ហាដែលបានពិពណ៌នាខាងក្រោម និងរៀបចំព័ត៌មាននៅក្នុងទម្រង់មែកធាងបញ្ហារួមមាន៖

- មានបញ្ហាអ្វី?
- តើអ្វីជាមូលហេតុ?
- តើមានផលប៉ះពាល់អ្វីខ្លះ?

សារបាន៖

ការសិក្សានេះផ្តោតលើសង្កាត់ដែលមានការកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំកន្លងមក។ សិស្សានុសិស្សនៃវិទ្យាល័យរំដួល បារម្ភពីសុវត្ថិភាពប្រជាពលរដ្ឋ និងចង់ស្វែងយល់ពីមូលហេតុនៃមូលដ្ឋានដើម្បីអនុវត្តវិធានការតាមគោលដៅក្នុងការបង្ការគ្រោះថ្នាក់។

ការកំណត់អត្តសញ្ញាណបញ្ហា៖

ជំហានដំបូងក្នុងការប្រើឧបករណ៍ដើមឈើបញ្ហា គឺដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណបញ្ហាស្នូល។ ក្នុងករណីនេះបញ្ហាគឺ "គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍"។

ការកំណត់អត្តសញ្ញាណមូលហេតុ៖

ក) ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមិនគ្រប់គ្រាន់៖ តំបន់នេះអាចខ្វះហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវថ្នល់ត្រឹមត្រូវ រួមទាំងផ្លាកសញ្ញា និងភ្លើងបំភ្លឺ។

ខ) ការថែទាំផ្លូវមិនបានល្អ៖ ការមិនអើពើថែទាំផ្លូវ អាចជាការចូលរួមចំណែកដល់គ្រោះថ្នាក់។

គ) ការបើកបរមិនប្រុងប្រយ័ត្ន៖ អ្នកបើកបរមួយចំនួននៅក្នុងតំបន់នេះអាចបង្ហាញឥរិយាបថមិនប្រុងប្រយ័ត្ន ដូចជាការបើកបរលើសល្បឿនកំណត់ បើកបរមិនគោរពភ្លើងចរាចរណ៍ ឬការបើកបរក្នុងស្ថានភាពងងុយគេងដែលបង្កើនលទ្ធភាពនៃគ្រោះថ្នាក់។

ឃ) ការយល់ដឹងរបស់សាធារណៈជននៅមានកម្រិត៖ ប្រជាពលរដ្ឋ និងអ្នកបើកបរអាចមិនមានការយល់ដឹងគ្រប់គ្រាន់អំពីច្បាប់សុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ ដែលបណ្តាលឱ្យមានហានិភ័យខ្ពស់នៃគ្រោះថ្នាក់។

ការវិភាគទំនាក់ទំនងមូលហេតុ-ផលប៉ះពាល់៖

នៅពេលដែលមូលហេតុត្រូវបានកំណត់ វិភាគទំនាក់ទំនងមូលហេតុ-ផលប៉ះពាល់។ ទំនាក់ទំនងនៃបុព្វហេតុនីមួយៗជាមួយបញ្ហាស្នូលត្រូវបានពិនិត្យ៖

ក) ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវថ្នល់មិនគ្រប់គ្រាន់៖ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវថ្នល់មិនគ្រប់គ្រាន់ប៉ះពាល់ផ្ទាល់ដល់សុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ ធ្វើឱ្យគ្រោះថ្នាក់កាន់តែច្រើន។

ខ) ការថែទាំផ្លូវមិនបានល្អ៖ ការមិនអើពើថែទាំផ្លូវថ្នល់អាចជាការចូលរួមចំណែកដល់គ្រោះថ្នាក់ បង្កើនហានិភ័យនៃគ្រោះថ្នាក់។

គ) ការបើកបរមិនប្រុងប្រយ័ត្ន៖ ឥរិយាបថបើកបរមិនទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់នាំទៅរកការកើនឡើងនៃចំនួនគ្រោះថ្នាក់។

ឃ) ការយល់ដឹងរបស់សាធារណៈជននៅមានកម្រិត៖ ចំណេះដឹងមិនគ្រប់គ្រាន់នៃច្បាប់សុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ និងមិនមានការប្រុងប្រយ័ត្នអាចបណ្តាលឱ្យមានអត្រាគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់។

ជំហានទី១៖ ដើមឈើបញ្ហា (សរសេរវាឱ្យធំនៅក្នុងក្រដាសផ្ទាំងធំ)៖ ដើម្បីបំពេញ

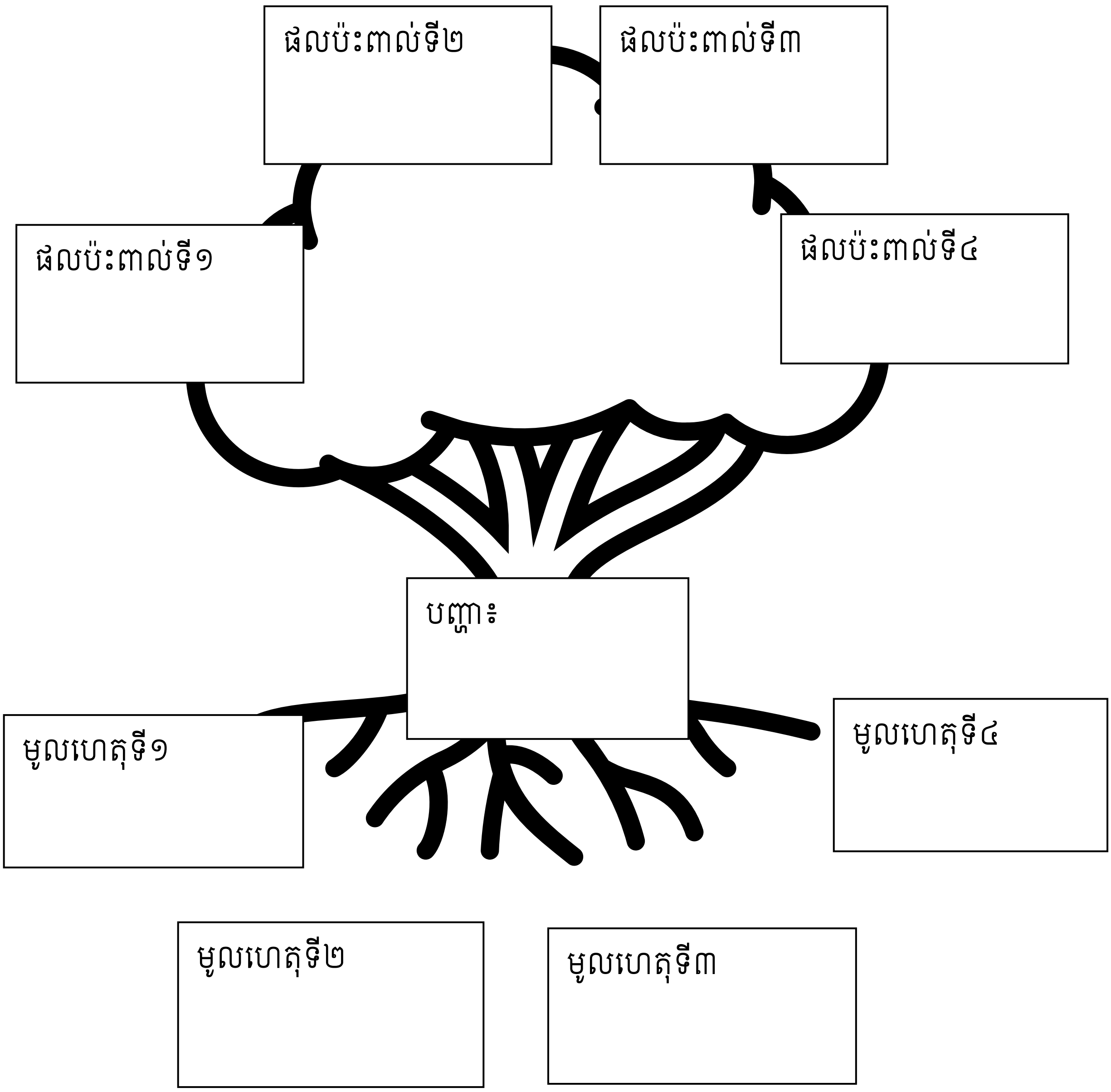

ជំហានទី២៖ ដើមឈើវត្ថុបំណង

ការចង្អុលបង្ហាញ៖

- អានដំណោះស្រាយដែលកំណត់ដោយសិស្ស (ក្នុងអត្ថបទខាងក្រោម)។ រួមបញ្ចូលក្នុងដើមឈើវត្ថុបំណង៖
    - ដំណោះស្រាយជាសកម្មភាព
    - ផលប៉ះពាល់នៃសកម្មភាពបែបនេះ
    - វត្ថុបំណងនៅក្នុងប្រអប់នៅកណ្តាល
- ឆ្លើយសំណួរចុងក្រោយខាងក្រោម។ ត្រៀមខ្លួនចែករំលែកការងាររបស់អ្នកជាមួយក្រុមដែលនៅសល់។

វត្ថុបំណងចុងក្រោយ៖ កាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ក្នុងសហគមន៍

ការអភិវឌ្ឍដំណោះស្រាយ៖ បន្ទាប់ពីស្វែងយល់ពីទំនាក់ទំនងផលប៉ះពាល់ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានអាចបង្កើតដំណោះស្រាយគោលដៅដើម្បីដោះស្រាយមូលហេតុដែលបានកំណត់។ ឧទាហរណ៍៖

ក) កែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ៖ ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវថ្នល់ ដំឡើងផ្លាកសញ្ញាឱ្យបានត្រឹមត្រូវ រៀបចំភ្លើងបំភ្លឺ។

ខ) ពង្រឹងការថែទាំផ្លូវ៖ បែងចែកធនធានសម្រាប់ការថែទាំផ្លូវជាប្រចាំ ដោះស្រាយបញ្ហាគ្រលុក ជួសជុលផ្ទៃមិនស្មើគ្នា និងជួសជុលស្លាកសញ្ញាតាមផ្លូវដើម្បីធានាបាននូវស្ថានភាពបើកបរប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។

គ) ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍៖ បង្កើនវត្តមានប៉ូលិស ពង្រឹងច្បាប់ចរាចរណ៍ឱ្យបានហ្មត់ចត់ និងប្រើប្រាស់កាមេរ៉ាចាប់ល្បឿន ដើម្បីទប់ស្កាត់ការបើកបរមិនប្រុងប្រយ័ត្ន។

ឃ) លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់សាធារណជន៖ ធ្វើយុទ្ធនាការសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ ចែកចាយសម្ភារអប់រំ និងរៀបចំសិក្ខាសាលារៀនតាមសហគមន៍ ដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹងសាធារណៈអំពីច្បាប់សុវត្ថិភាពចរាចរណ៍។

ដើមឈើវត្ថុបំណង (សរសេរវាឱ្យធំនៅក្នុងក្រដាសផ្ទាំងធំ)៖ ដើម្បីបំពេញ

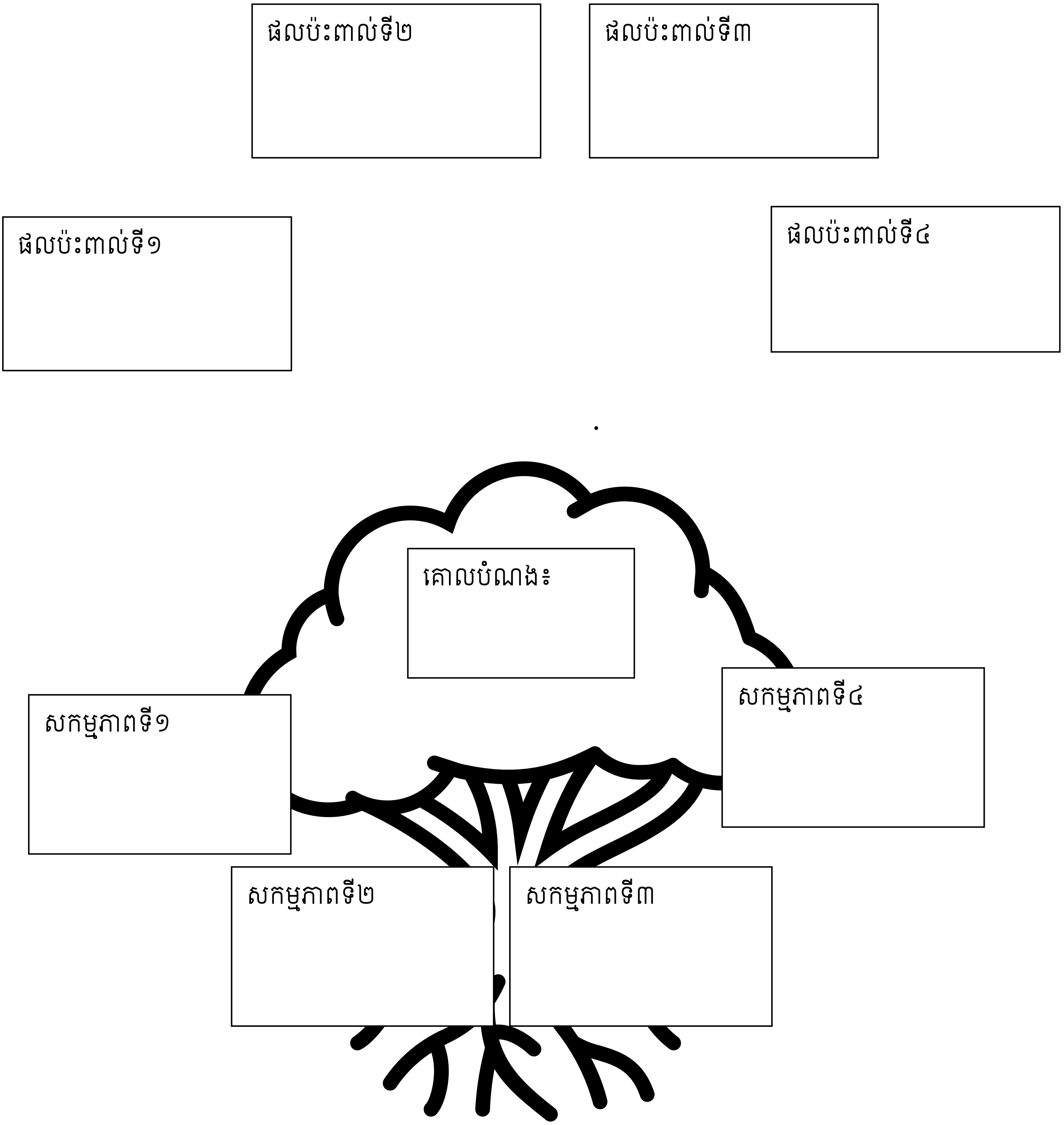

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន៖

ឧបករណ៍ដើមឈើបញ្ហាផ្ដល់នូវវិធីសាស្ត្ររចនាសម្ព័ន្ធដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណឫសគល់បញ្ហានៃគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ និងបង្កើតបានដំណោះស្រាយគោលដៅសម្រាប់ការបង្ការគ្រោះថ្នាក់។ តាមរយៈការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍នេះ សិស្សានុសិស្សអាចកំណត់បានពីអត្តសញ្ញាណមូលហេតុចម្បងៗដែលរួមចំណែកដល់អត្រាគ្រោះថ្នាក់ខ្ពស់នៅក្នុងតំបន់ជាក់លាក់ និងកំណត់សកម្មភាពដែលអាចអនុវត្តបានសម្រាប់ការកែលម្អសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ និងកាត់បន្ថយចំនួនគ្រោះថ្នាក់។

ឯកសារ ៤.២៖ ការកំណត់សកម្មភាព

សេចក្តីណែនាំ៖ សូមអានសកម្មភាពដែលបានកំណត់នៅក្នុងដើមឈើវត្ថុបំណង (សកម្មភាពឯកសារ ៤.១) ហើយឆ្លើយនឹងសំណួរដូចខាងក្រោម៖

សំណួរ

១. អ្នកត្រូវជ្រើសរើសសកម្មភាពមួយក្នុងចំណោមសកម្មភាពបន្ថែមទៀតសម្រាប់សិស្ស៖ តើសកម្មភាពអ្វីដែលអ្នកនឹងណែនាំសិស្សឱ្យធ្វើ? ជ្រើសរើសមួយសម្រាប់សិស្សបឋមសិក្សា និងមួយសម្រាប់សិស្សមធ្យមសិក្សា។

សកម្មភាពសិស្សបឋមសិក្សា៖

……………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………………

សកម្មភាពសិស្សមធ្យមសិក្សា៖

………………………………………………………………………………………………

………………………………………………………………………………………………

២. តើអ្នកជ្រើសរើសសកម្មភាពនេះដោយរបៀបណា? តើអ្នកនឹងអនុវត្តលក្ខខណ្ឌអ្វីខ្លះ? (ឧ. ធនធាន វិសាលភាពនៃសកម្មភាព អាយុ។ល។)។ សូមរាយក្នុងបញ្ជីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ២-៣។

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទី១៖

……………………………………………………………………………………….

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទី២៖

……………………………………………………………………………………….

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យទី៣៖

……………………………………………………………………………………….

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យផ្សេងៗ៖

……………………………………………………………………………………………………

…………………………………………………………………………………………….

៣. តើអ្នកអាចកំណត់អត្តសញ្ញាណបញ្ហាប្រឈមណាមួយដែលសាលារៀនរបស់អ្នកអាចប្រឈមមុខក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពនេះទេ បើមាន?

ឯកសារទី៤.៣៖ ការបង្កើតក្រុមអនុវត្តការសិក្សាបែបគម្រោងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងតុល្យភាព

ភាពខុសគ្នារវាងក្រុម និងជីម

ក្នុងការសិក្សាបែបគម្រោង ផ្នែកសំខាន់មួយនៃការអនុវត្តគឺការបង្កើតក្រុមធ្វើគម្រោង។ ហេតុអ្វីយើងត្រូវការសិស្សធ្វើការជាជីម ដែលមិនមែនធ្វើការជាក្រុមធម្មតា? ពិនិត្យមើលពីភាពដូចគ្នា និងខុសគ្នារវាងក្រុម និងជីម[4]។

	ក្រុម	ជីម
អាទិភាព	សមាជិកក្រុមម្នាក់ៗមានអាទិភាពការងារផ្សេងៗគ្នា តែធ្វើការជាមួយគ្នាបានបើមានបទពិសោធន៍ និងចំណាប់អារម្មណ៍ដូចគ្នា	សមាជិក្រុមទាំងអស់មានអាទិភាពការងាររួមដូចគ្នា
គោលដៅ	សមាជិកម្នាក់ៗមានគោលដៅរៀងខ្លួន	សមាជិកទាំងអស់មានគោលដៅរួមដូចគ្នា
ការធ្វើការងារ	សមាជិកក្រុមធ្វើការរៀងៗខ្លួន	សមាជិកធ្វើការរួមគ្នា
គណនេយ្យភាព	មានគណនេយ្យភាពបុគ្គល(និងជាមួយគ្រូ)	មានគណនេយ្យភាពបុគ្គល និងសមាជិកទាំងអស់(និងជាមួយគ្រូ)
ភាពជាអ្នកដឹកនាំ	ទូទៅមានអ្នកដឹកនាំម្នាក់ចាត់ចែងកិច្ចការក្រុម	អ្នកដឹកនាំម្នាក់ (ឬច្រើននាក់) ជាអ្នកសម្របសម្រួលជួយសមាជិកទាំងអស់ឱ្យធ្វើការសហការក្រុមដើម្បីសម្រេចគោលបំណងរួម
ផលិតផល	សមាជិកម្នាក់ៗមានលទ្ធផលផ្សេងៗគ្នា	សមជិកទាំងអស់បង្កើតបានលទ្ធផលរួមគ្នាមួយ

[4] Herrity, J. (2022, December 23). *Group vs. Team: What's the Difference?* Retrieved February 1, 2023, from https://www.indeed.com/career-advice/career-development/group-vs-team.

សិស្សដែលធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយគ្នា ដោយមានគោលដៅរួមគ្នា និងបង្កើតផលិតផលតែមួយ វាទំនោរទៅរកការអភិវឌ្ឍបំណិនសំខាន់ៗក្នុងសតវត្សរ៍ទី២១ នេះ។

តួនាទីសមាជិកធីម

គ្រូបង្រៀន និងសិស្សទាំងអស់សុទ្ធតែមានបទពិសោធន៍អនុវត្តគម្រោងអ្វីមួយដែលមានលទ្ធផលមិនគាប់ចិត្ត ឬបរាជ័យ ដោយសារតែសមាសភាពក្រុមមិនល្អ។ ប្រហែលជាអាចមកពីចំណុចទាំងអស់ខាងក្រោម៖

- សំបូរសមាជិកចូលចិត្តដើរខ្សែលើគេ ហើយក្រុមមិនអាចសម្រេចការងារបាន
- សំបូរសមាជិកយកចិត្តទុកដាក់ពីផ្នែកនីមួយៗល្អិតល្អន់ពេក តែមិនមានសមាជិកជា **អ្នករៀបចំ** ដើម្បីបញ្ចូលផ្នែកទាំងអស់ឱ្យរួមគ្នាបាន។
- បុគ្គលិកលក្ខណៈមិនត្រូវគ្នា ដែលធ្វើឱ្យសមាជិកទាំងអស់ពិបាកធ្វើការជាមួយគ្នា។

ហានិភ័យទាំងនេះអាចកាត់បន្ថយបាន ប្រសិនបើគ្រូឆ្លុះបញ្ចាំងដោយយកចិត្តទុកដាក់លើបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់សិស្ស និងតួនាទីចាំបាច់សម្រាប់ប្រសិទ្ធភាពធីម។

ទីប្រឹក្សាលើការស្រាវជ្រាវ និងគ្រប់គ្រង លោកវេជ្ជបណ្ឌិត មេរេឌិត ប៊ែលប៊ីន (Meredith Belbin) បានកំណត់តួនាទីចំនួន៩ ត្រូវការសម្រាប់ធីមមួយឱ្យដំណើរការល្អ[5]។ តួនាទីទាំងនេះត្រូវបានបំបែកជា ៣ប្រភេទ៖ អ្នកផ្តោតលើសកម្មភាព អ្នកផ្តោតលើគំនិត អ្នកផ្តោតលើមនុស្ស[6]។ ក្រុមដែលមានប្រសិទ្ធភាពការងារល្អមានសមាសភាពនៃតួនាទីទាំងអស់នេះ។

[5] Belbin, M. R. (2010). *Management Teams: Why They Succeed or Fail.* Butterworth-Heinemann.
[6] Team Asana (2021, August 16). *Team roles: 9 types to create a balanced team.* Retrieved February 1, 2023, from https://asana.com/resources/team-roles.

អ្នកផ្តោតលើសកម្មភាព

អ្នកអនុវត្ត
អនុវត្ត រក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់ ធ្វើឲ្យគំនិតលេចចេញជាលទ្ធផល មានវិន័យ

អ្នកជំរុញ
ជំរុញក្រុមឲ្យទៅមុខ ជាអ្នកដឹកនាំ និងជាអ្នករកដំណោះស្រាយលឿនពេលជួបបញ្ហា

អ្នកបញ្ចប់
ជាអ្នកពិនិត្យពិច័យល្អិតល្អន់ ផ្តោតលើគុណភាពខ្ពស់ ហើយជាទូទៅជាមនុស្សអៀនច្រើន

អ្នកផ្តោតលើគំនិត

អ្នកពិនិត្យតាមដាន
មានយុទ្ធសាស្ត្រច្រើន មានចំណេះដឹងច្រើន

អ្នកអនុវត្តបង្កើតថ្មី
មានគំនិតច្នៃប្រឌិត ពូកែប្រមូលគំនិត ហើយចែករំលែក ទូទៅចូលចិត្តធ្វើការងារតែម្នាក់ឯង

អ្នកមានឯកទេស
ស្ទាត់ជំនាញលើផ្នែកណាមួយ ហើយធ្វើការម្នាក់ឯងបានផលច្រើនជាង

អ្នកផ្តោតលើមនុស្ស

អ្នកពូកែអង្កេត
រកឱកាសថ្មីៗ មនុស្សចូលចិត្តបង្កើតទំនាក់ទំនង

អ្នកគាំទ្រធីម
ជាអ្នកគាំទ្រ អ្នកពូកែស្តាប់ ជាអ្នកបង្កើតសុខដុមក្រុម សម្របខ្លួនបាន

អ្នកសម្របសម្រួល
អ្នកពូកែទំនាក់ទំនង
អ្នកលើកទឹកចិត្ត
អ្នកសហការដ៏ល្អ
អ្នកគួរឲ្យទុកចិត្តបាន

ភាពចម្រុះនៃតួនាទីក្រុម

ក្នុងសាលារៀនជាក់ស្តែង តួនាទីក្រុមមានភាពច្បាស់លាស់ ដោយក្រុមមួយកើតឡើងពីសមាជិកដែលមានចំណាប់ចំណូលចិត្តប្រហាក់ប្រហែលគ្នា និងចុះសម្រុងគ្នា តែលទ្ធផលអាចមិនល្អ។

ជាទូទៅ ការបែងចែកក្រុមដូចខាងក្រោមអាចបង្កជាបញ្ហាសម្រាប់សិស្សពេលអនុវត្តគម្រោង៖

- មានសិស្សតែមួយប្រភេទ៖ ក្រុមមួយមានតែសមាជិកជាប្រភេទអ្នកផ្តោតលើគំនិតតែម្យ៉ាង ដូចនេះពួកគេមិនអាចជំរុញគំនិតនោះទៅជាផលិផលមានគុណភាពខ្ពស់បានទេ ហើយមួយវិញទៀតពួកគេប្រហែលមិនសូវមានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយគ្នា។
- ការបាត់តួនាទីណាមួយ៖ ការខ្វះតួនាទីណាមួយក្នុងក្រុម អាចជាបញ្ហាបើក្រុមមួយមិនមានសមាជិកណាម្នាក់ទទួលតួនាទីជាអ្នកបញ្ចប់នោះទេ ក្រុមនោះមិនអាចមានគំនិតបង្កើតផលិតផលអស្ចារ្យណាមួយ ប៉ុន្តែផលិតផលផលិតមិនអាចនឹងមានគុណភាពខ្ពស់ ព្រោះមិនមានតួនាទីអ្នកបញ្ចប់ ត្រួតពិនិត្យគុណភាពផលិតផលសម្រេចនោះឡើងវិញ។

គ្រូបង្រៀនអាច៖

- ស្វែងយល់ឱ្យបានច្បាស់ពីភាពខ្លាំង ចំណាប់អារម្មណ៍ និងបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់សិស្ស។

- មានបច្ចេកទេសពេលបង្កើតក្រុមធ្វើការងារគម្រោង។
- ប្រាកដថាក្រុមនីមួយៗមានយ៉ាងហោចណាស់សិស្សម្នាក់អាចដើរតួនាទីមួយក្នុងចំណោមទាំង ៣ - អ្នកផ្តោតលើសកម្មភាព អ្នកផ្តោតលើគំនិត និងអ្នកផ្តោតលើមនុស្ស។

គម្រោងបណ្តុះបំណិន

"សិស្សានុសិស្សអភិវឌ្ឍខ្លួនតាមមធ្យោបាយផ្សេងៗគ្នាជាច្រើន។ គ្រូបង្រៀនត្រូវទទួលស្គាល់ថា សិស្សម្នាក់ៗប្រហែលមិនមែនជាអ្នកអង្កេតដែលមានជំនាញ ពួកគេបង្ហាញពីទំនោរពីធម្មជាតិនៅក្នុងសង្គមជាក់ស្តែងដែលអាចក្លាយជាអ្នកបណ្តាញ។ សិស្សម្នាក់ទៀតប្រហែលមិនមានទំនុកចិត្តធ្វើជាអ្នកអនុវត្តដ៏ពូកែ ប៉ុន្តែគាត់មានបំណិនធ្វើផ្នែកនេះខ្លះដែរ។ គ្រូត្រូវមានភាពឆ្លាតវៃក្នុងការតម្រង់ទិសសិស្សឱ្យត្រូវនឹងតួនាទីពួកគេ ដើម្បីជំរុញការលូតលាស់ បង្កើតការសិក្សាបែបគម្រោងបែបបណ្តុះបំណិន ជាឱកាសសម្រាប់ពួកគេអភិវឌ្ឍខ្លួន"។

ឯកសារ ៥.១៖ ការកសាងប្រអប់ឧបករណ៍ ICT របស់អ្នក៖ ស្វែងរកផ្នែកឧបករណ៍ប្លែកៗ

បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងសារគមនាគមន៍ (ICT) សំដៅលើឧបករណ៍ និងបច្ចេកវិទ្យាដែលប្រើដើម្បីបង្កើត រក្សាទុក បញ្ជូន និងផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក។

នៅក្នុងវិស័យអប់រំ ICT ដើរតួនាទីសំខាន់ដូចជា៖

- **ការកែលម្អការសិក្សា៖** ឧបករណ៍ ICT អាចធ្វើការសិក្សាមានភាពទាក់ទាញយ៉ាងខ្លាំង ចូលរួម និងការសិក្សាបែបសិស្សមជ្ឈមណ្ឌល។
- **ការកែលម្អការចូលប្រើប្រាស់ព័ត៌មាន៖** សិស្សអាចចូលប្រើប្រាស់ធនធានអប់រំ និងព័ត៌មានយ៉ាងច្រើននៅតាមអនឡាញ។

សិស្សប្រជុំជាមួយមិត្តភក្តតាមរយៈកម្មវិធី Zoom

- **ការអភិវឌ្ឍន៍បំណិនអក្ខរកម្មឌីជីថល៖** ការរួមបញ្ចូល ICT ផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវបំណិនសំខាន់ៗសម្រាប់យុគសម័យឌីជីថល ដូចជាការគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ ការដោះស្រាយបញ្ហា និងព័ត៌មានសារគមនាគមន៍។
- **ការលើកកម្ពស់កិច្ចសហការ និងការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នា៖** ឧបករណ៍ ICT ជួយសម្រួលដល់ការទំនាក់ទំនង និងការសហការគ្នារវាងសិស្ស លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងឪពុកម្តាយ។
- **គាំទ្រការបង្រៀនតាមតម្រូវការសិស្ស៖** គ្រូបង្រៀនអាចប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ ICT ដើម្បីបំពេញតាមបែបបទ និងតម្រូវការសិក្សារបស់សិស្ស។
- **លើកកម្ពស់ការអនុវត្តការវាយតម្លៃ៖** ឧបករណ៍ទាក់ទាញអាចផ្តល់នូវការវាយតម្លៃជាដំណាក់ និងការវាយតម្លៃបូកសរុប។

តាមរយៈការបញ្ចូលឧបករណ៍ ICT ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព អ្នកអប់រំអាចបង្កើតបរិយាកាសថាមវន្ត (Dynamic) និងការសិក្សាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពបន្ថែមទៀតដល់សិស្ស។ ឯកសារនេះណែនាំអ្នកចូលរួមអំពីប្រភេទផ្សេងៗគ្នានៃឧបករណ៍ ICT ដែលអាចបញ្ចូលទៅក្នុងមេរៀនទូទៅដើម្បីបង្កើនការរៀនសូត្រ និងការចូលរួមរបស់សិស្ស។

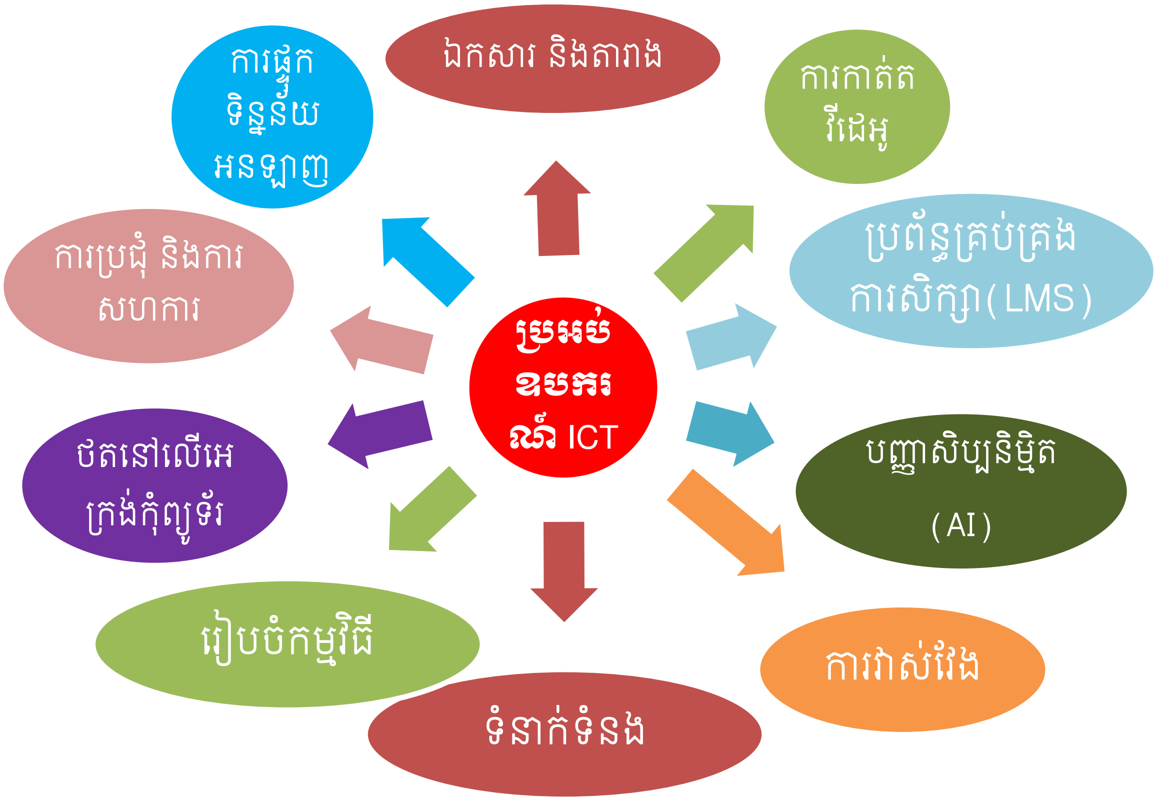

ផ្នែក និងការបរិយាយសង្ខេប ឬឧបករណ៍ឧទាហរណ៍សម្រាប់ផ្នែកនីមួយៗ

ផ្នែក	ការបរិយាយសង្ខេប	ឧបករណ៍ ឧទាហរណ៍	គេហទំព័រ ឬបញ្ជីកម្មវិធី
ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន	ជ្រើសរើសសិស្សសម្រាប់ការចូលរួម រៀបចំក្រុមៗលៗ និងគ្រប់គ្រងពេលវេលាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងអំឡុងពេលធ្វើសកម្មភាព និងធ្វើកិច្ចការ។	Online Random Name Pickers Picker Wheel Online Stopwatches and Timers	https://www.online-stopwatch.com/, https://old.wheelofnames.com/, https://wheelofnames.com/, https://random.onl/ https://pickerwheel.com/ https://www.online-stopwatch.com/, https://countingdownto.com/, https://www.bigtimer.net/ , https://www.tickcounter.com/
ការបង្កើត និងការបំផុសគំនិត	រៀបចំគំនិតដោយមើលឃើញ បំផុសគំនិតប្រធានបទ និងបង្កើតគំនិត។ បង្កើត	**Mind Mapping Tools** (e.g., Miro, Coggle, XMind) Digital Whiteboards (e.g	https://miro.com/, https://coggle.it/, https://xmind.app/ https://jamboard.google.com/, https://miro.com/) –

	ក្រុមប្រឹក្សាអនឡាញ ដែលសហការគ្នា សម្រាប់វគ្គបំផុស គំនិត បទបង្ហាញ និងការចែករំលែក គំនិតក្នុងពេលជាក់ស្តែង។ រៀបចំ តំណាងនៃពាក្យ ឬ គំនិតឱ្យបានញឹក ញាប់ដែលលេច ឡើងក្នុងដំណើរការ បំផុសគំនិត	Google Jamboard, Miro) **Word Cloud Generators** (e.g. Wordart)	https://wordart.com/, https://monkeylearn.com/word-cloud/, https://stormboard.com/, https://mural.co/, https://www.ayoa.com/)
កម្មវិធីរចនា និង ការបង្កើត មាតិកា	ឧបករណ៍រចនា ដូច ជា Photoshop, Canva ជាដើម។ ល។ (សម្រាប់បង្កើត រូបភាព ការធ្វើបទ បង្ហាញ ក្រាហ្វិច)	Photoshop	កម្មវិធី Windows ឬចូលមើល៖ https://www.photopea.com
		Canva	https://www.canva.com
		Illustrator	កម្មវិធី Windows
		GIMP	កម្មវិធី Windows ឬចូលមើល៖ https://www.gimp.org
		Krita	កម្មវិធី Windows ឬចូលមើល៖ https://krita.org
		Paint	កម្មវិធី Windows ឬចូលមើល៖ https://www.microsoft.com/en-us/windows/paint
ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង ការសិក្សា	ទម្រង់ដូចជា Moodle, Canvas, ។ល។ (សម្រាប់ គ្រប់គ្រងវគ្គសិក្សា តាមអនឡាញ ចែក រំលែកមាតិកា ការ វាយតម្លៃ)	Classroom	https://classroom.google.com
		Band	https://band.us
		Moodle	https://moodle.org
		Talent LMS	https://www.talentlms.com
		Weteka	https://weteka.org/kh
		Sala	https://sala.moeys.gov.kh/kh
		Canvas	https://www.instructure.com

ទំនាក់ទំនង	អ៊ីម៉ែល កម្មវិធីផ្ញើសារ (សម្រាប់ទំនាក់ទំនងរវាងសិស្ស គ្រូបង្រៀន និងមាតាបិតាសិស្ស)	Email	https://mail.google.com
		Messenger	https://www.messenger.com
		Whatsapp	https://web.whatsapp.com
		We Chat	https://www.wechat.com/
		Band	https://band.us
		Line	https://line.me
		Telegram	https://telegram.org
ថតលើអេក្រង់	ឧបករណ៍សម្រាប់ថតសកម្មភាពលើអេក្រង់ (សម្រាប់បង្កើតវីដេអូបង្រៀនបង្ហាញជាក់ស្តែង ធ្វើបទបង្ហាញ)	Camtasia	កម្មវិធី Windows ឬចូលមើល៖ https://www.techsmith.com/video-editor.html
		Filmora	កម្មវិធី Windows ឬចូលមើល៖ https://filmora.wondershare.net
		Gilisoft,	កម្មវិធី Windows ឬចូលមើល៖ https://www.gilisoft.com/product-video-recorder.htm
		Movavi	កម្មវិធី Windows ឬចូលមើល៖ https://www.movavi.com
		OBS	https://obsproject.com
		PowerPoint	កម្មវិធី Windows ឬចូលមើល៖
កាត់តវីដេអូ	ឧបករណ៍សម្រាប់កាត់ត និងរៀបចំឈុតវីដេអូ (សម្រាប់បង្កើតវីដេអូអប់រំ បទបង្ហាញ)	Camtasia	https://www.techsmith.com/video-editor.html
		Sony Vegas	កម្មវិធី Windows ឬចូលមើល៖ https://www.vegascreativesoftware.com
		Adobe Premiere	កម្មវិធី Windows ឬចូលមើល៖ https://www.adobe.com/products/premiere.html
		Movavi Kine	កម្មវិធី Windows ឬចូលមើល៖ https://www.movavi.com

		Master	កម្មវិធីលើទូរស័ព្ទ ថេបប្លេត ឬ Ipad ឬចូលមើល៖ https://kinemaster.com
		Filmora,	កម្មវិធី Windows ឬចូលមើល៖ https://filmora.wondershare.net
ការវាយតម្លៃ	ឧបករណ៍ដែលទាក់ទាញសម្រាប់ធ្វើតេស្ត ការស្ទង់មតិ និងការវាយតម្លៃជាដំណាក់ (សម្រាប់ការវាយតម្លៃជាដំណាក់ និងបូកសរុប)	Quizizz	https://quizizz.com
		Kahoot	https://kahoot.com
		Mentimeter	https://www.mentimeter.com
		Kobo	https://www.kobotoolbox.org
		Blooket	https://www.blooket.com
		Wordwall	https://wordwall.net
		Nearpod	https://nearpod.com
		Band	https://band.us
ឯកសារ និងតារាង	ដំណើរការសរសេរ ការធ្វើតារាង និងកម្មវិធីធ្វើបទបង្ហាញ (សម្រាប់បង្កើតឯកសារ របាយការណ៍ បទបង្ហាញ)	Ms. Word	កម្មវិធី Windows
		Ms. Excel	កម្មវិធី Windows
		Ms. PowerPoint	កម្មវិធី Windows
		Docs,	https://docs.google.com
		Sheets,	https://spreadsheets.google.com
		Slides,	https://docs.google.com
		Canva	https://www.canva.com
ការប្រជុំ និងការសហការ	វេទិកាអនឡាញសម្រាប់ការប្រជុំ និងការងារសហការ (សម្រាប់ថ្នាក់អនឡាញ គម្រោងក្រុម)	Meet	https://meet.google.com
		Ms. Teams	កម្មវិធី Windows ឬចូលមើល៖ https://teamsdemo.office.com
		Jitsi Meet	https://meet.jit.si
		Zoom	https://zoom.us
កម្មវិធីខ្លោត	វេទិកាសម្រាប់រក្សាទុក និងចូលប្រើឯក	G. Drive	https://drive.google.com
		Drop-box	https://www.dropbox.com

	សារតាមអ៊ីនធឺណិត (សម្រាប់ការចែករំលែកធនធានឯកសារ ការរក្សាទុក)	iCloud	https://www.icloud.com
		One Drive	https://onedrive.live.com
បញ្ញាសិប្បនិម្មិត (AI)៖	AI អាចដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមដ៏ធំបំផុតមួយចំនួននៅក្នុងការអប់រំនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ បង្កើតថ្មីការអនុវត្តការបង្រៀន និងការរៀន និងការពន្លឿនដំណើរការឆ្ពោះទៅរកគោលដៅអប់រំ។ វាអាចកំណត់ការរៀនដោយខ្លួនឯង ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ ផ្តល់ព័ត៌មានត្រឡប់ និងអ្វីៗជាច្រើនទៀត។	Chat GPT	https://openai.com
		Bing Chat	https://www.bing.com/chat
		Bing Image	https://www.bing.com/images/create
		Gemini	https://gemini.google.com/

ឯកសារ ៥.២៖ ការបញ្ចូល ICT ទៅក្នុងដំណាក់កាលទាំង៦ នៃការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

ឯកសារនេះផ្តល់ទិដ្ឋភាពសង្ខេបនៃវិធីដែលឧបករណ៍បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងសារគមនាគមន៍អាចត្រូវបានគេបញ្ចូលទៅក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗនៃដំណើរការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

ដំណាក់កាលទី១៖ ស្វែងយល់ពីប្រធានបទ

- **គោលដៅ៖** ណែនាំប្រធានបទបំណិនជីវិត និងវាស់វែងពីបុរេពុទ្ធិ។
- **ឧបទាហរណ៍នៃឧបករណ៍ ICT ៖**
    - ធ្វើតេស្តតាមអនឡាញ(ឧ.Kahoot!, Quizizz) ដើម្បីវាស់វែងការយល់ដឹងមូលដ្ឋាន
    - វីដេអូអប់រំ និងគំនូរជីវចលដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន
    - សូហ្វែផែនទីគំនិត(ឧ. Miro,Coggle)សម្រាប់ប្រមូលគំនិត និងរៀបចំចំណេះដឹង

ដំណាក់កាលទី២៖ ការប្រមូលព័ត៌មានពីសហគមន៍

- **គោលដៅ៖** ប្រមូលទិន្នន័យ និងទិដ្ឋភាពផ្សេងៗពីសមាជិកសហគមន៍។
- **ឧទាហរណ៍នៃឧបករណ៍ ICT៖**
    - ការស្ទង់មតិតាមអនឡាញ(ឧ. Google Forms) ដើម្បីប្រមូលធាតុចូលពីសហគមន៍
    - ឧបករណ៍ថតបែបឌីជីថល ឬកម្មវិធីស្មាតហ្វូនសម្រាប់ការសម្ភាសជាសំឡេង ឬវីដេអូ
    - ឧបករណ៍បង្កើតឯកសារសហការ (ឧ. Google Docs) សម្រាប់ការកត់ត្រាជាក្រុម និងការវិភាគទិន្នន័យ

ដំណាក់កាលទី៣៖ ការវិភាគព័ត៌មានជាមួយដើមឈើបញ្ហា

- **គោលដៅ៖** រៀបចំ និងវិភាគព័ត៌មានដែលប្រមូលបានដើម្បីកំណត់ឫសគល់បញ្ហា។
- **ឧបទាហរណ៍នៃឧបករណ៍ ICT ៖**
    - កម្មវិធីធ្វើបទបង្ហាញ (ឧ. Google ស្លាយ) ដើម្បីបង្កើតដើមឈើបញ្ហាច្បាស់ និងទាក់ទាញដោយមើលឃើញ។
    - ឧបករណ៍រៀបចំផែនទីគំនិតតាមអ៊ីនធឺណិត (ឧ. Miro, XMind) សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍមែកធាងបញ្ហារួមគ្នា។

ដំណាក់កាលទី៤៖ ការអភិវឌ្ឍផែនការសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយ

- **គោលដៅ៖** ធ្វើផែនការ និងរៀបចំសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយដល់សហគមន៍
- **ឧបទាហរណ៍នៃឧបករណ៍ ICT៖**
    - ឧបករណ៍គ្រប់គ្រងគម្រោង (ឧ. Trello, Asana) សម្រាប់ការបែងចែកភារកិច្ច និងតាមដានវឌ្ឍនភាព។
    - វេទិកាទំនាក់ទំនងតាមអ៊ីនធឺណិត (ឧ. ក្រុម WhatsApp, ក្រុមហ្វេសប៊ុក) សម្រាប់ការពិភាក្សាជាក្រុម និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព។

ដំណាក់កាលទី៥៖ ការអនុវត្តផែនការនៅក្នុងសហគមន៍

- **គោលដៅ៖** អនុវត្តសកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយតាមផែនការនៅក្នុងសហគមន៍។
- **ឧបទាហរណ៍នៃឧបករណ៍ ICT៖**
- ហ្គេមអប់រំ (ឧ. Kahoot!, Mentimeter) ដើម្បីធ្វើឱ្យការរៀនមានអន្តរកម្ម និងការចូលរួមក្នុងអំឡុងពេលសិក្ខាសាលា។
- ឧបករណ៍និទានរឿងឌីជីថល (ឧ. Spark Adobe, Canva) សម្រាប់បង្កើតបទបង្ហាញ ឬព័ត៌មានក្រាហ្វិកសម្រាប់យុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយសហគមន៍។

សិស្សានុសិស្សធ្វើបទបង្ហាញលទ្ធផលនៃការសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានរបស់ពួកគេទៅសហគមន៍

ដំណាក់កាលទី៦៖ ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងការវាយតម្លៃ

- **គោលដៅ៖** ឆ្លុះបញ្ចាំងស្តីពីដំណើរការ វាយតម្លៃផលជះ និងកំណត់កន្លែងសម្រាប់កែលម្អ។
- **ឧបទាហរណ៍នៃឧបករណ៍ ICT៖**
    - វេទិកាអ៊ិនធឺណិត (ឧ.ការពិភាក្សាតាម Google Classroom) សម្រាប់ការឆ្លុះបញ្ចាំងក្រុម និងចែករំលែកព័ត៌មានត្រឡប់

ឯកសារចែកជូន ៥.៣ បំណិន និងគុណវុឌ្ឍិសម្រាប់អាជីព ICT នៅកម្ពុជា

នេះជាទិដ្ឋភាពសង្ខេបនៃបំណិន និងគុណវុឌ្ឍិដែលត្រូវការសម្រាប់អាជីព ICT មួយចំនួនដែលបាន លើកឡើង៖

អាជីព	បំណិន	គុណវុឌ្ឍិ
១. អ្នកបង្កើតគេហទំព័រ និងអ្នករចនា	•បំណិនបច្ចេកទេស៖ HTML, CSS, JavaScript (ការអភិវឌ្ឍផ្នែកខាងមុខ) ភាសាដែលមានសក្តានុពលដូចជា (Python ឬ PHP)។ • បំណិនរចនា៖ ចំណុចប្រទាក់អ្នកប្រើ (UI) និងបទពិសោធន៍អ្នកប្រើប្រាស់ (UX) គោលការណ៍រចនា ការយល់ដឹងជាមូលដ្ឋាននៃគោលការណ៍រចនាក្រាហ្វិក។ • បំណិនទន់៖ ការដោះស្រាយបញ្ហា ការទំនាក់ទំនង ការសហការ ការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះព័ត៌មានលម្អិត។	បរិញ្ញាបត្រផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រកុំព្យូទ័រ ការអភិវឌ្ឍគេហទំព័រ ឬផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធ។ ផលប័ត្រដែលបង្ហាញពីបំណិនអភិវឌ្ឍន៍គេហទំព័រមានតម្លៃ។
២.អ្នកបង្កើតកម្មវិធី និងអ្នកសរសេរកម្មវិធី	•បំណិនបច្ចេកទេស៖ បំណិនភាសាសរសេរកម្មវិធី (ឧ. Java, Python, C++) បំណិនដោះស្រាយបញ្ហា ការគិតវិភាគ សមត្ថភាពការសម្អាតនិងការសរសេរកូដឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។ • បំណិនទន់៖ ការងារជាក្រុម ការទំនាក់ទំនង សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើការដោយឯករាជ្យ ការគ្រប់គ្រងពេលវេលា។	បរិញ្ញាបត្រផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រកុំព្យូទ័រ វិស្វកម្មសូហ្វវែរ ឬផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធ។ ផលប័ត្រដ៏រឹងមាំនៃគម្រោងសរសេរកូដអាចមានអត្ថប្រយោជន៍។
៣.អ្នកគ្រប់គ្រងបណ្តាញ និងអ្នកជំនួយការជំនាញផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យា	•បំណិនបច្ចេកទេស៖ ការយល់ដឹងពីបណ្តាញកុំព្យូទ័រ ការដោះស្រាយបញ្ហាបណ្តាញ ចំណេះដឹងផ្នែករឹងនិងសូហ្វវែរជាមូលដ្ឋាន ខ្លាំងបំណិនដោះស្រាយបញ្ហា។	បរិញ្ញាបត្ររង ឬការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈផ្នែកជំនួយផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យា ឬការគ្រប់គ្រងបណ្តាញ។ វិញ្ញាបនប័ត្រដូចជា

	•បំណិនទន់៖ ជំនាញទំនាក់ទំនងល្អ និងអន្តរបុគ្គល សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើការក្រោមសម្ពាធ បំណិនសេវាកម្មអតិថិជន។	CompTIA A+ ឬ Network+ អាចមានប្រយោជន៍។
៤.អ្នករចនាក្រាហ្វិក និងអ្នកឯកទេសពហុព័ត៌មាន	•បំណិនបច្ចេកទេស៖ ជំនាញផ្នែកកម្មវិធីរចនាក្រាហ្វិច (ឧ. Adobe Photoshop, Illustrator) ចំណេះដឹងអំពីឧបករណ៍បង្កើតពហុព័ត៌មាន (ឧ. កម្មវិធីកែវីដេអូ)។ • បំណិនទន់៖ ភាពច្នៃប្រឌិត អារម្មណ៍មើលឃើញខ្លាំង បំណិនទំនាក់ទំនងល្អ សមត្ថភាពក្នុងការបំពេញតាមកាលកំណត់។	បរិញ្ញាបត្រផ្នែករចនាក្រាហ្វិច សិល្បៈពហុព័ត៌មាន ឬផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធ។ ផលប័ត្របង្ហាញពីបំណិនរចនាគឺសំខាន់ណាស់។
៥.អ្នកជំនាញផ្នែកទីផ្សារមាតិកា និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម	• បំណិនទីផ្សារឌីជីថល៖ ការយល់ដឹងអំពីវេទិកាប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម បំណិនបង្កើតមាតិកា (ការសរសេរ ការកាត់តវីដេអូ) ចំណេះដឹងនៃការវិភាគប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម។ • បំណិនទន់៖ បំណិនទំនាក់ទំនង និងការសរសេរដ៏ល្អឥតខ្ចោះ ភាពច្នៃប្រឌិត ការគិតវិភាគ សមត្ថភាពក្នុងការរក្សាភាពទាន់សម័យជាមួយនឹងនិន្នាការប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម។	បរិញ្ញាបត្រផ្នែកទីផ្សារ ទំនាក់ទំនង ឬផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធ។ បទពិសោធន៍ជាមួយយុទ្ធនាការទីផ្សារប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គមមានតម្លៃ។
៦.អ្នកវិភាគទិន្នន័យ និងអ្នកឯកទេសសុវត្ថិភាពអ៊ីនធឺណិត	(អាជីពទាំងនេះទាមទារបំណិនកម្រិតខ្ពស់បន្ថែមទៀត) • វិភាគទិន្នន័យ៖ បំណិនវិភាគទិន្នន័យ ចំណេះដឹងនៃកម្មវិធីស្ថិតិសូហ្វវែ (ឧ. R, Python) សមត្ថភាពខ្លាំងលើការដោះស្រាយបញ្ហា និងការគិតវិភាគបែបស៊ីជម្រៅ • ឯកទេសសុវត្ថិភាពអ៊ីនធឺណិត៖ ស្តាប់ស៊ីជម្រៅអំពីប្រព័ន្ធ និងកម្មវិធីកំណត់សុវត្ថិភាពតាមអ៊ីនធឺណិត	បរិញ្ញាបត្រផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រទិន្នន័យ សន្តិសុខព័ត៌មាន ឬផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធ។ វិញ្ញាបនបត្រដែលទាក់ទងនឹងឯកទេសជាក់លាក់ត្រូវបានពេញចិត្ត។

ចំណាំ៖ នេះមិនមែនជាបញ្ជីពេញលេញទេ ហើយតម្រូវការជាក់លាក់អាចប្រែប្រួលអាស្រ័យលើនិយោជិក និងមុខតំណែង។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ វាផ្តល់នូវចំណុចចាប់ផ្តើមទូទៅសម្រាប់ការយល់ដឹងពីបំណិន និងគុណវឌ្ឍិដែលត្រូវការសម្រាប់អាជីព ICT នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ឯកសារ ៥.៤៖ គន្លឹះខ្លះៗសម្រាប់ការបញ្ចូល ICT ដោយជោគជ័យនៅក្នុងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

សេចក្ដីផ្ដើម៖

ឯកសារនេះផ្ដល់នូវការណែនាំជាក់ស្ដែងសម្រាប់គ្រូបង្រៀន ដើម្បីធានាបាននូវការបញ្ចូលឧបករណ៍បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងសារគមនាគមន៍ដោយជោគជ័យនៅក្នុងកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន។

គន្លឹះសំខាន់ៗ៖

- **ការធ្វើផែនការ និងការរៀបចំ៖**
  - ពិចារណាបរិបទរបស់អ្នក (ធនធាន បំណិនរបស់សិស្ស) នៅពេលជ្រើសរើសឧបករណ៍ ICT ។
  - តម្រឹមការបញ្ចូល ICT ជាមួយនឹងវត្ថុបំណងសិក្សា និងតម្រូវការកម្មវិធីសិក្សា។
  - រៀបចំផែនការសកម្មភាពចូលរួមដែលប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ ICT ដែលបានជ្រើសរើសប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។
  - សាកល្បង និងដោះស្រាយបញ្ហាឧបករណ៍ ICT ជាមុនដើម្បីជៀសវាងការរំខានក្នុងអំឡុងពេលសិក្សា។
- **ការអភិវឌ្ឍគ្រូបង្រៀន៖** បន្តអភិវឌ្ឍបំណិន ICT ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នកដើម្បីបញ្ចូលវាទៅក្នុងមេរៀនប្រកបដោយទំនុកចិត្ត។

- **ការចូលរួមរបស់សិស្ស៖** ជ្រើសរើសឧបករណ៍ ICT ដែលសមស្របតាមអាយុ និងការចូលរួមសម្រាប់សិស្ស។
- **ការបង្រៀនតាមតម្រូវការសិស្ស៖** គ្រូបង្រៀនអាចប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ ICT ដើម្បីបំពេញតាមបែបបទ និងតម្រូវការសិក្សារបស់សិស្ស។
- **ការវាយតម្លៃ៖** ឧបករណ៍ទាក់ទាញអាចផ្ដល់នូវការវាយតម្លៃជាដំណាក់ និងបូកសរុប (ឧ. កម្រងសំណួរតាមអ៊ីនធឺណិត ការស្ទង់មតិដែលទាក់ទាញ)។
- **ជំនួយផ្នែកបច្ចេកទេស៖** កំណត់បញ្ហាប្រឈមបច្ចេកទេសដែលអាចកើតមាន និងស្វែងរកដំណោះស្រាយ (ឧ. ជំហានដោះស្រាយបញ្ហាជាមូលដ្ឋាន ធនធានផ្សេងៗ)។

- **កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ៖** សហការជាមួយសហសេវិក និងចែករំលែកការអនុវត្តល្អបំផុតសម្រាប់ការបញ្ចូល ICT ។
- **ស្វែងរកជំនួយ៖** ប្រើប្រាស់ធនធានដែលមានដូចជា គោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា សិក្ខាសាលា និងសហគមន៍អនឡាញ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន៖ ដោយធ្វើតាមគន្លឹះទាំងនេះ និងស្វែងរកការកែលម្អជាបន្តបន្ទាប់ អ្នកអាចបញ្ចូលឧបករណ៍ ICT ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពទៅក្នុងមេរៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានរបស់អ្នកដោយបង្កើនបទពិសោធន៍សិក្សាសម្រាប់សិស្សរបស់អ្នក។

ឯកសារ ៦.១៖ និយមន័យ

នៅក្រោមការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន សាលារៀនត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិអំណាចក្នុងការកំណត់ខ្លឹមសារនៃការសិក្សារបស់ពួកគេ និងស្វែងរកការស៊ីសង្វាក់គ្នាជាមួយគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងៗទៀត។ ដើម្បីធ្វើកិច្ចការនេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព អ្នកគ្រប់គ្រងសាលារៀននិងគ្រូបង្រៀនត្រូវតែមានចំណេះដឹងអំពីបញ្ញត្តិ និងយន្តការទាំងនោះ និងយល់ពីការរៀបចំ និងវិសាលភាពរបស់ពួកគេ។

សេចក្តីណែនាំ៖ ដោយផ្អែកលើចំណេះដឹងរបស់អ្នក សូមផ្គូរផ្គងលក្ខខណ្ឌដែលបានផ្តល់ឱ្យខាងក្រោម និងនិយមន័យសមស្របដែលមាននៅក្នុងតារាង។

ពាក្យគន្លឹះសំខាន់ៗ	
• SEAMEO • ក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជន • ការជជែកដេញដោលក្នុងសាលារៀន	• ការជជែកដេញដោលយុវជនថ្នាក់ជាតិ • ការស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់កម្មវិធីសហគមន៍ខ្ញុំ • ក្លឹបជជែកដេញដោលសិស្ស

ពាក្យគន្លឹះ	**និយមន័យ**
…………………………..	ការពិភាក្សា ឬសកម្មភាពអំណះអំណាងដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធ ដែលសិស្សបង្ហាញពីទស្សនៈ និងអំណះអំណាងរបស់ពួកគេលើប្រធានបទ ឬបញ្ហាមួយជាក់លាក់។ ជាធម្មតាវាពាក់ព័ន្ធនឹងក្រុមពីរ ឬច្រើនជឹម ឬបុគ្គលដែលឈរជាក្រុមបដិសេដ និងចូលរួមក្នុងការពិភាក្សាផ្លូវការ បង្ហាញពីអំណះអំណាង និងបដិសេធអំណះអំណាងរបស់គូប្រជែងរបស់ពួកគេ។ គោលបំណងនៃការជជែកដេញដោលរបស់សាលារៀនគឺដើម្បីបង្កើនការគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ បំណិននិយាយជាសាធារណៈ និងសមត្ថភាពក្នុងការបង្កើតអំណះអំណាងដែលបញ្ចុះបញ្ចូល ខណៈពេលដែលលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការសន្ទនាប្រកបដោយការគោរព និងបែបស្ថាបនា។
…………………………..	អង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលក្នុងតំបន់មួយដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ១៩៦៥ ក្នុងចំណោមរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ដើម្បីលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់ក្នុងវិស័យអប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌ក្នុងតំបន់។
…………………………..	រចនាសម្ព័ន្ធសិស្សបង្កើតឡើងនៅក្នុងសាលារៀន ដើម្បីពង្រឹងការចូលរួមរបស់កុមារ ឬយុវជននៅក្នុងសាលារៀន និងការយល់ដឹងពីពលរដ្ឋវិជ្ជា។

…………………………..	របនាសម្ព័ន្ធសិស្សដែលផ្តល់ជាវេទិកាសម្រាប់សិស្ស ចូលរួមក្នុងការជជែកដេញដោល អនុវត្តការនិយាយជាសាធារណៈ អភិវឌ្ឍបំណិនគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ និងចូលរួមក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ជជែកពិភាក្សាដែលមានការប្រកួតប្រជែង។
…………………………..	ការប្រកួតប្រចាំឆ្នាំដ៏មានកិត្យានុភាពដែលរៀបចំឡើងដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា នៅគ្រប់ខេត្តក្រុងក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ក្រុមត្រូវបានវិនិច្ឆ័យលើការរៀបចំ និងភាពច្បាស់លាស់ ការនិយាយជាសាធារណៈ ការប្រើអំណះអំណាង និងការប្រើប្រាស់ទម្រង់ការចោទសួរ និងរបៀបធ្វើបទបង្ហាញ។
…………………………..	គឺជាកម្មវិធីជាតិដ៏ធំបំផុតសម្រាប់ការងារស្ម័គ្រចិត្ត និងការគៀងគរសហគមន៍ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ វាជាកម្មវិធីរបស់នាយកដ្ឋានយុវជននៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។ កម្មវិធីនេះមានគោលបំណងបង្កើតឱកាសសម្រាប់យុវជនក្នុងមូលដ្ឋាន ដើម្បីស្វែងយល់ និងផ្តួចផ្តើមគំនិតថ្មីៗ ដោយចូលរួមក្នុងការកសាង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍ដែលពួកគេរស់នៅ។

ឯកសារ ៦.២៖ កម្រិតផ្សេងៗគ្នា – លទ្ធភាពផ្សេងៗគ្នា

ឯកសារនេះផ្តល់នូវបញ្ជីគំនិតផ្តួចផ្តើមនឹងអាចកើតមានដែលសាលាអាចពិចារណាបង្កើតការស៊ីសង្វាក់គ្នាជាមួយប្រធានបទបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដែលបានពិពណ៌នារួចហើយនៅក្នុងឯកសារ ៦.១។

ភារកិច្ច

១. បំពេញតារាងខាងក្រោមដោយសញ្ញាធីក (√) នៅក្នុងក្រុមរបស់អ្នកនៅលើសន្លឹកក្រដាសផ្ទាំងធំ និងត្រូវរៀបចំដើម្បីចែករំលែកការពិចារណារបស់អ្នកជាមួយក្រុមធំ។

ឧទាហរណ៍នៃសកម្មភាពដើម្បីបង្កើតការស៊ីសង្វាក់គ្នា	តើសាលារៀនរបស់ធ្លាប់បានធ្វើសកម្មភាពបែបនេះដែរឬទេ?		តើនៅសាលារៀនរបស់អ្នកអាចកើតមានសកម្មភាពនេះដែរឬទេ?		តើអ្នកត្រូវការថវិកាដើម្បីធ្វើដែរឬទេ?		ជ្រើសរើសសកម្មភាព ២-៣ ដែលសាលារៀនរបស់អ្នកពិតជាអាចធ្វើបាន
	បាទ/ចាស	ទេ	បាទ/ចាស	ទេ	បាទ/ចាស	ទេ	
ក្រុមប្រឹក្សាកុមារ ឬយុវជនផ្តល់ការគាំទ្រដល់សកម្មភាពផ្សព្វផ្សាយបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន							
សិស្សានុសិស្សជជែកដេញដោលនៅក្នុងថ្នាក់រៀន							
រៀបចំឱ្យសិស្សចូលរួមការជជែកដេញដោលយុវជនថ្នាក់ជាតិ							
បញ្ចូលទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកស្ម័គ្រចិត្តសម្រាប់កម្មវិធីសហគមន៍ខ្ញុំ និងស្វែងរកកិច្ចសហការដែលអាចធ្វើទៅបាន							
បង្កើតក្លឹបជជែកដេញដោលសិស្សនៅក្នុងសាលារៀន							

ចុះឈ្មោះសិស្ស ឬគម្រោងសាលារៀនដើម្បីទទួលបានពានរង្វាន់អន្តរជាតិ							
តស៊ូមតិ គ.ស.ន.ក ឃុំ ស្រុក ខេត្ត ដើម្បីផ្តល់មូលនិធិដល់គម្រោងសហគមន៍							
បញ្ចុះបញ្ចូលអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលឱ្យគាំទ្របំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដើម្បីអភិវឌ្ឍបំណិនរបស់ក្មេងជំទង់ និងគៀងគរមនុស្សឱ្យចូលរួម							
រៀបចំសកម្មភាពរៃអង្គាសថវិកាដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យសិស្សចូលរួមក្នុងព្រឹត្តិការណ៍នៅក្រៅសាលារៀនសម្រាប់គាំទ្រសកម្មភាពដែលដឹកនាំដោយសិស្ស							

1. ត្រៀមខ្លួនដើម្បីពន្យល់ពីមូលហេតុដែលអ្នកជ្រើសរើសសកម្មភាពសក្តានុពល២ ដែលអ្នកបានធ្វើ។ តើអ្វីទាក់ទាញអ្នកឱ្យមានជម្រើសទាំងនេះ? តើអ្នកត្រូវការថវិកាដែរឬទេ? តើអ្វីអាចជាតំណភ្ជាប់ជាមួយនឹងការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន?

2. ប្រសិនបើអ្នកឆ្លើយថា "ទេ" ចំពោះសំណួរទីពីរ "តើនៅសាលារៀនរបស់អ្នកអាចកើតមានសកម្មភាពនេះដែរឬទេ?" សូមត្រៀមខ្លួនដើម្បីពន្យល់។

ឯកសារ ៦.៣៖ វីដេអូ ស្រី ចិន និងសមិទ្ធិផលរបស់នាង

សេចក្ដីណែនាំ៖ បន្ទិចទៀតនេះ អ្នកនឹងចាប់ផ្ដើមមើលវីដេអូអំពីសិស្សម្នាក់ឈ្មោះ **ស្រី ចិន**។ នាងជាសិស្សនៅអនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុនសែន រលួស។ អនុវិទ្យាល័យ ហ៊ុនសែន រលួស ជាសាលារៀនរដ្ឋមួយនៅខេត្តសៀមរាប ដែលបានចាប់ផ្ដើមអនុវត្តកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០១៥-១៦។

ភារកិច្ច

- មើលវីដេអូ រួចឆ្លើយសំណួរខាងក្រោមជាក្រុមតូចៗពី ៤ ទៅ ៥នាក់។
- ត្រៀមខ្លួនចែករំលែកគំនិតរបស់អ្នកជាមួយក្រុមផ្សេងៗទៀត។

សំណួរ

- តើមានគំនិតផ្ដួចផ្ដើមអ្វីទៀតដែល **ស្រី ចិន** បានចូលរួម?
- តើអ្វីជាអត្ថប្រយោជន៍សម្រាប់នាងក្នុងការចូលរួមក្នុងគំនិតផ្ដួចផ្ដើមបែបនេះ?
- តើសាលារៀនទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ? ហើយសម្រាប់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន?

ឯកសារ ៧.១៖ ផ្នែកសំខាន់ៗនៃរង្វាយតម្លៃបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន[8]

ការសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលបានចំណេះដឹងច្រើនជាងមុន ប៉ុន្តែរួមបញ្ចូលទិដ្ឋភាពផ្សេងទៀតនៃការអភិវឌ្ឍចិត្តសាស្ត្ររបស់មនុស្ស។ ទិដ្ឋភាពទាំងនេះរួមបញ្ចូលមិនត្រឹមតែចំណេះដឹងប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងការអភិវឌ្ឍបំណិន និងឥរិយាបថដែលជួនកាលគេស្គាល់ថា KSA ផងដែរ។ ទិដ្ឋភាពនីមួយៗនៃការសិក្សាបន្ថែមត្រូវបានពន្យល់ដូចខាងក្រោម៖

- **ការអភិវឌ្ឍចំណេះដឹង ('អ្វី' យើងរៀន)៖** ប្រភេទនៃការសិក្សាដូចនេះផ្តោតលើខ្លឹមសារមួយជាក់លាក់ដែលជួយអ្នកសិក្សាឱ្យធ្វើការសម្រេចចិត្តបានត្រឹមត្រូវដោយផ្អែកលើព័ត៌មានដ៏ទូលំទូលាយលើប្រធានបទដែលត្រូវរៀន។ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការវង្វាយតម្លៃនៃទិដ្ឋភាពនការសិក្សានេះនឹងផ្តោតលើចំណេះដឹងដែលទទួលបាននៅកម្រិតផ្ទាល់ខ្លួន គ្រួសារ និងសហគមន៍។
- **ការអភិវឌ្ឍបំណិន (ឧបករណ៍ដែលយើងប្រើដើម្បី 'អនុវត្ត' អ្វីដែលយើងរៀន)៖** ការសិក្សាបែបនេះផ្តោតលើការសិក្សាបំណិន ដោយយោងលើប្រធានបទ និងតម្រូវការរបស់សិស្ស។ បំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ជាធម្មតាពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលបានសមត្ថភាពផ្លូវចិត្តសង្គម និងបំណិនអន្តរបុគ្គល ដែលជួយអ្នកឱ្យធ្វើការសម្រេចចិត្តប្រកបដោយការយល់ដឹង ដោះស្រាយបញ្ហា គិតប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ទំនាក់ទំនងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព កសាងសុខភាពទំនាក់ទំនងឱ្យបានល្អ យល់ចិត្តអ្នកដទៃ និងដោះស្រាយជាមួយ ការគ្រប់គ្រងជីវិតរបស់ពួកគេឱ្យមានសុខភាពល្អ និងប្រកបដោយផលិតភាព (យើងសំដៅលើភាពជាក់លាក់ចំពោះគោលដៅទាំង១២ នៃបំណិនទន់នៅក្នុងការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន)។
- **ការអភិវឌ្ឍអាកប្បកិរិយា និងគុណតម្លៃ (នេះជាអ្វីដែលជំរុញយើងឱ្យប្រើអ្វីដែលយើងរៀន)៖** ការរៀនប្រភេទនេះគឺផ្តោតលើអាកប្បកិរិយា និងជំនឿរបស់សិស្ស ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងតាមរយៈការសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដែលមានកម្មវិធីអនុវត្តជាក់ស្តែង និងឆ្លើយតបទៅនឹងស្ថានភាពជាក់លាក់ដែលសិស្សត្រូវធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងពីឥរិយាបថ និងផលប៉ះពាល់នៃសកម្មភាពរបស់ពួកគេ។ ដំណើរការនេះរួមបញ្ចូលទាំងការអភិវឌ្ឍតម្លៃដូចជា ការយល់ចិត្ត ភាពស្មោះត្រង់ ការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះអ្នកដទៃ ការស្ម័គ្រចិត្តជាដើម។ ជាទូទៅ សំណួរដែលត្រូវសួរគឺ 'ប្រសិនបើអ្នកជាគាត់ ឬនាង តើអ្នកគួរធ្វើដូចម្តេច? ជាពលរដ្ឋសកម្ម?

ការសង្ខេប

អំពីវិជ្ជាសម្បទា៖ វិជ្ជាសម្បទាសំដៅលើខ្លឹមសារពិតដែលយើងបានសិក្សា និងសមត្ថភាពរបស់យើងក្នុងការយល់ដឹងខ្លឹមសារនោះ។

អំពីបំណិនសម្បទា៖ ម្យ៉ាងវិញទៀត បំណិនសម្បទាសំដៅលើសមត្ថភាពក្នុងការអនុវត្តចំណេះដឹងរបស់មនុស្សម្នាក់ក្នុងបរិបទជាច្រើន។ សមត្ថភាពបែបនេះ (ឧ. ការគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ ទំនាក់ទំនង ការសម្រេចចិត្ត។ល។) អាចមានភាពចម្រុះ និងអាចពង្រឹងឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក។ ឧទាហរណ៍ បំណិនការគិតពិចារណាស៊ីជម្រៅ អាចគាំទ្រការគិតបែប "ច្នៃប្រឌិត" ខណៈពេលដែលសមត្ថភាពទំនាក់ទំនងស៊ីជម្រៅ និងគំនិតច្នៃប្រឌិត ធ្វើឱ្យការគិតបែបនេះកាន់តែទូលំទូលាយ។

អំពីចរិយាសម្បទា៖ ជាចុងក្រោយ ការអភិវឌ្ឍចរិយាសម្បទា និងគុណតម្លៃ សំដៅលើឆន្ទៈរបស់បុគ្គលម្នាក់ក្នុងការរៀបចំការទទួលស្គាល់ថា ចំណេះដឹង និងបំណិនដែលយើងបានសិក្សាមានសារៈសំខាន់ណាស់ និងគួរតែអនុវត្តនៅក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់យើងម្នាក់ៗ។ ទោះបីជាមនុស្សម្នាក់អាច "យល់ដឹង" អ្វីមួយហើយមាន "សមត្ថភាពដើម្បីការអនុវត្ត" ការយល់ដឹងនោះនៅក្នុងការកំណត់ពិតប្រាកដក៏ដោយ យើងប្រហែលនៅតែមិនធ្វើដូច្នេះទេ ប្រសិនបើយើងមិនជឿថាវាសំខាន់។

ដ្យាក្រាមដែលមានប្រយោជន៍ដើម្បីពន្យល់អន្តរភ្ជាប់រវាងវិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា និងចរិយាសម្បទា

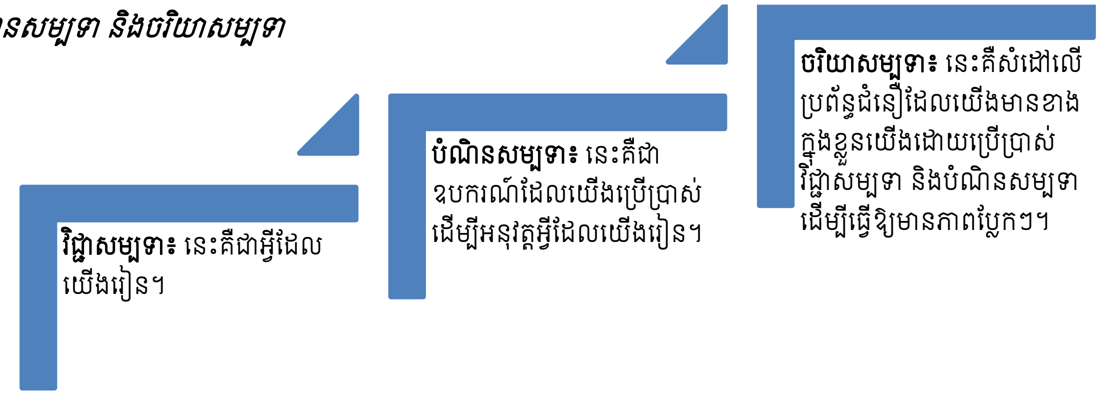

សំណួរពិភាក្សា

1. តើអ្នកធ្លាប់ជួបសិស្សដែលហាក់ដូចជាយល់មេរៀនពីបញ្ហាសង្គមដ៏សំខាន់ ប៉ុន្តែមិនដែលអនុវត្តចំណេះដឹងរបស់ពួកគេទេ? នៅពេលដែលការវាយតម្លៃរបស់អ្នកបង្ហាញថា សិស្សមិនបានរៀបចំអាកប្បកិរិយាសំខាន់ៗស្តីពីប្រធានបទទេ តើអ្នកអាចធ្វើអ្វីដើម្បីបង្វែរស្ថានភាពនេះ?
2. នៅពេលពិចារណាអំពីការទទួលបានចំណេះដឹង និងការរៀបចំផ្ទៃក្នុងនៃឥរិយាបថ តើអ្នកគិតថា វាងាយស្រួលជាងក្នុងការសម្រេចបានសម្រាប់សិស្សដែរឬទេ។ ពន្យល់ចម្លើយរបស់អ្នក។
3. ពីករណីសិក្សា យើងបានឃើញថា បំណិនគឺជាឧបករណ៍ដ៏សំខាន់មួយដែលសិស្សប្រើប្រាស់ដើម្បីអនុវត្តចំណេះដឹងដែលខ្លួនបានសិក្សា។ តើអ្នកអាចកំណត់បានដោយរបៀបណា ថាតើសិស្សកំពុងទទួលបានបំណិនជាក់លាក់ដែរឬទេ? តើអ្នកគិតថាការធ្វើតេស្តដោយប្រើក្រដាសនិងខ្មៅដៃមានប្រយោជន៍សម្រាប់ការវាយតម្លៃបែបនេះទេ?

លំហាត់

សេចក្តីណែនាំ៖ លំហាត់បន្តបន្ទាប់ខាងក្រោមបង្ហាញករណីសិក្សាខ្លីៗមួយចំនួនដែលអ្នកត្រូវធ្វើការវាស់ស្ទង់ជាបុគ្គល ឬនៅក្នុងក្រុមរបស់អ្នក។ ព្យាយាមកំណត់ពីកម្រិតមួយណាជា វិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា និងចរិយាសម្បទានៃប្រធានបទជាក់លាក់មួយដែលបានសិក្សាដោយនរណាម្នាក់ដែលករណីសិក្សាអាចអនុវត្តបាន។ សូមគូសធីកក្នុងក្រឡោន "បាទ/ចាស" ប្រសិនបើ វិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា និងចរិយាសម្បទា ត្រូវបានសិក្សាទទួលយក ឬ "ទេ" ប្រសិនបើមិនបានសិក្សាឬទទួលយក។ សូមត្រៀមពិភាក្សាចម្លើយរបស់អ្នកជាមួយក្រុមធំនៅពេលអ្នកបញ្ចប់។

ករណីសិក្សា	បានយល់ដឹងនូវវិជ្ជាសម្បទា		បានទទួលបំណិនសម្បទា		ចរិយាសម្បទាត្រូវបានទទួលយក	
	បាទ/ចាស	ទេ	បាទ/ចាស	ទេ	បាទ/ចាស	ទេ
ប្រធានបទ៖ ការអប់រំសុខភាព **ករណីសិក្សាទី១៖ វណ្ណៈ** បានបញ្ចប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ស្តីពីការការពារគ្រោះថ្នាក់ដោយជំងឺក្នុងសហគមន៍ ដូចជាជំងឺគ្រុនចាញ់ ជំងឺគ្រុនឈាម និងជំងឺរាករូស។ គាត់បានយល់ច្បាស់អំពីរោគសញ្ញានៃជំងឺ						

ករណីសិក្សា	បានយល់ដឹងនូវវិជ្ជាសម្បទា		បានទទួលបំណិនសម្បទា		ចរិយាសម្បទាត្រូវបានទទួលយក	
	បាទ/ចាស	ទេ	បាទ/ចាស	ទេ	បាទ/ចាស	ទេ
នីមួយៗ និងរបៀបដែលពួកគេទាក់ទងគ្នា។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយគាត់ខ្វះបំណិនទំនាក់ទំនងខ្លាំងដើម្បីផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាននេះហើយមានអារម្មណ៍ថាការលេងបាល់ជាមួយមិត្តភក្តិគឺជារឿងអាទិភាពខ្ពស់ជាងការចំណាយពេលសិក្សាលើប្រធានបទនេះ។						
ករណីសិក្សាទី២៖ ធីតា បានចូលរៀនដូចគ្នានឹង **វណ្ណៈ** ដែរ។ នាងក៏មានការយល់ដឹងយ៉ាងខ្លាំងអំពីខ្លឹមសារនៃវគ្គសិក្សានេះដែរ (ឧ. រោគសញ្ញាជំងឺ វិធីចម្លងមេរោគ)។ ជាអកុសល **ធីតា** មានបំណិនទំនាក់ទំនងខ្សោយណាស់ ហើយមិនអាចពន្យល់អ្នកដទៃបានល្អអំពីអ្វីដែលនាងបានសិក្សានោះទេ។						
ប្រធានបទ៖ តួនាទីពលរដ្ឋ **ករណីសិក្សាទី៣៖ សុខា** មានអាយុ ១៤ឆ្នាំ ពេលនាងបញ្ចប់វគ្គសិក្សាខ្លីស្តីពីតួនាទីពលរដ្ឋក្នុងពេលសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានរបស់នាង។ វគ្គនេះទាក់ទងនឹងសារៈសំខាន់នៃការតាមដានព័ត៌មាន ការព្យាយាមស្វែងយល់ពីបញ្ហាប្រចាំថ្ងៃ ការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតនៅពេលដល់អាយុ និងការបោះឆ្នោតពិតប្រាកដនៅពេលដល់ពេលកំណត់។ **សុខា** បានក្លាយជាអ្នកចេះដឹងខ្ពស់អំពីពលរដ្ឋ និងទទួលបានបំណិនពិចារណាស៊ីជម្រៅ ដូច្នេះនាងអាចមើលឃើញបញ្ហា ពីទស្សនៈផ្សេងៗជាច្រើន។ មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណឹងទេ ពេលនេះដល់អាយុហើយ នាងតែងតែទៅបោះឆ្នោតរាល់ពេលមានការបោះឆ្នោត ហើយជ្រើសរើសបេក្ខជនណាដែលតំណាងឱ្យទស្សនៈរបស់នាងបានល្អបំផុត។						

ករណីសិក្សា	ការយល់ដឹងទូទៅអំពី សង្គម		ការទទួលបំណិន សង្គម		ចរិយាសម្បទាថ្មី ការទទួលយក	
	បាទ/ចាស	ទេ	បាទ/ចាស	ទេ	បាទ/ចាស	ទេ
ករណីសិក្សាទី៤៖ សុភា បានបញ្ចប់វគ្គសិក្សាដូចគ្នានឹង **សុខា** ដែរ។ គាត់យល់ដឹងបានយ៉ាងច្បាស់អំពីបញ្ញត្តិនៃតួនាទីពលរដ្ឋ ហើយគាត់ក៏បានបង្ហាញពីសមត្ថភាពមួយចំនួនក្នុងការនិយាយយ៉ាងឆ្លាតវៃអំពីបញ្ហាផ្សេងៗ នៅពេលដែលគាត់បានអនុវត្តផ្ទាល់ដោយខ្លួនឯង។ ប៉ុន្តែទោះបីជាជារឿយៗគាត់យល់អំពីបញ្ហា និងអាចវិភាគពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនៃទស្សនៈផ្សេងគ្នាក៏ដោយ គាត់យល់ឃើញថានយោបាយគួរឱ្យធុញទ្រាន់ ហើយដូច្នេះមិនដែលប្រើសិទ្ធិរបស់គាត់ក្នុងការបោះឆ្នោត ឬអនុវត្តអ្វីដែលគាត់បានរៀនពីមុនមក ដើម្បីកែលម្អសហគមន៍របស់គាត់នៅក្នុងសាលារៀននោះទេ។						
ប្រធានបទ៖ ការងារ **ករណីសិក្សាទី៥៖ វណ្ណារ៉ា** ផ្តោតខ្លាំងលើការសិក្សាលើជម្រើសអាជីពផ្សេងៗ ក្នុងមុខវិជ្ជាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ដូច្នេះគាត់អាចធ្វើការសម្រេចចិត្តបានច្បាស់លាស់អំពីអ្វីដែលគាត់គួរធ្វើបន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការសិក្សា។ គាត់មានជំនឿយ៉ាងមុតមាំថា ការសិក្សាជម្រើសអាជីពផ្សេងៗ មានសារៈសំខាន់ចំពោះសុភមង្គលនាពេលអនាគត ក្នុងការងាររបស់គាត់។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ លោក **វណ្ណារ៉ា** យល់ឃើញថា ជម្រើសការងារជាច្រើនដែលលោកបានពិនិត្យទាំងអស់ ហាក់ដូចជាស្រដៀងគ្នា ហើយលោកមិនអាចបែងចែកឱ្យបានច្បាស់ពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនៃជម្រើសអាជីពផ្សេងៗនោះបានទេ។ ដូច្នេះហើយ សមត្ថភាពក្នុងការសម្រេចចិត្តរបស់គាត់ត្រូវបានថយចុះ ដោយសារតែគាត់មានការយល់ដឹងតិចតួចអំពីជម្រើសអាជីពនីមួយៗ និងមិនអាចប្រៀប						

ករណីសិក្សា	បានយល់ដឹងនូវវិជ្ជាសម្បទា		បានទទួលបំណិនសម្បទា		ចរិយាសម្បទាត្រូវបានទទួលយក	
	បាទ/ចាស	ទេ	បាទ/ចាស	ទេ	បាទ/ចាស	ទេ
ជៀបអាជីពទាំងនោះដោយស៊ីជម្រៅបាន។ ដូច្នេះ សមត្ថភាពធ្វើការសម្រេចចិត្តរបស់គាត់ត្រូវបានអន់ថយយ៉ាងខ្លាំង។ នៅទីបំផុតគាត់គ្រាន់តែធ្វើតាមជម្រើសអាជីពដែលឪពុកម្ដាយរបស់គាត់ចង់ឱ្យគាត់ធ្វើប៉ុណ្ណោះ។						
ករណីសិក្សាទី៦៖ បូរ៉ា មិនមានចំណាប់អារម្មណ៍ច្រើនក្នុងការសិក្សាអំពីជម្រើសអាជីពទេ ដោយសារគាត់គ្រាន់តែគ្រោងនឹងធ្វើការនៅចំការរបស់ពូគាត់តែប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែគាត់បានធ្វើតាមការចាប់អារម្មណ៍លើបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានដែលហៅជម្រើសអាជីពព្រោះមិត្តស្រីរបស់គាត់ក៏នៅក្នុងថ្នាក់រៀនដែរ។ គាត់យល់ឃើញថាប្រធានបទនៃវគ្គសិក្សានេះគួរឱ្យធុញទ្រាន់ ហើយបានអវត្តមានច្រើនក្នុងថ្នាក់ និងមិនដែលអានកិច្ចការដែលគ្រូបានដាក់ឱ្យណាមួយឡើយ។ គាត់មិនអាចប្រៀបធៀបការងារផ្សេងគ្នាបានដោយសារតែគាត់ខ្វះចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុងការធ្វើដូច្នេះ។						

ឯកសារ ៧.២៖ ការយល់ដឹងពីវិធីផ្សេងគ្នានៃវង្វាយតម្លៃ និងនិន្នភាពសម្រាប់ប្រភេទផ្សេងគ្នានៃការសិក្សាបំណិនជីវិត

ការប្រើប្រាស់វង្វាយតម្លៃជាដំណាក់ និងបូកសរុបនៅក្នុងការអប់រំបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន៖

ក្នុងការវាយតម្លៃការសិក្សាបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន មានវិធីសាស្ត្រសំខាន់ពីរដើម្បីសង្កេត៖

- **ការវាយតម្លៃជាដំណាក់** (ការអង្កេតរបស់គ្រូ ព័ត៌មានត្រឡប់ និងកម្រងសំណួរខ្លីៗ)៖ សំដៅលើដំណើរការនៃការវាយតម្លៃជាបន្តបន្ទាប់ បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ផ្នែកសិក្សានីមួយៗ ដើម្បីតាមដានការសិក្សារបស់សិស្ស និងធ្វើសកម្មភាពត្រឹមត្រូវតាមតម្រូវការ (ឧ. ការបង្រៀនឡើងវិញ)។ **លក្ខណៈសំខាន់ៗ**នៃការវង្វាយតម្លៃជាដំណាក់រួមមាន៖

តេស្តដែលមានកម្រិតលម្អៀងខ្ពស់	សំណួរមានកម្រិតលំបាកទាប
សំណួរបើកផ្តោតលើដំណើរការ	តេស្តគ្រប់ដណ្តប់លើខ្លឹមសារមួយចំនួន ឬខ្លី

- **ការវង្វាយតម្លៃបូកសរុប** (ការសង្កេតរបស់គ្រូ មិត្តភក្តិ និងស្វ័យវាយតម្លៃ ការធ្វើតេស្តជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ)៖ សំដៅលើវង្វាយតម្លៃចុងក្រោយនៅចុងខែ ឬឆមាស ដោយមិនចាំបាច់មានការបង្រៀនឡើងវិញទេ។ លក្ខណៈសំខាន់ៗនៃវង្វាយតម្លៃសង្ខេបរួមមាន៖

តេស្តមានកម្រិតលម្អៀងទាប	សំណួរមានកម្រិតលំបាកមធ្យម
សំណួរបិទផ្តោតលើផលិតផល (សំណួរវត្ថុបំណង)	តេស្តគ្រប់ដណ្តប់ខ្លឹមសារច្រើន ឬវែង

គ្រូបង្រៀន និងគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងសាលារៀនគួរផ្តល់ព័ត៌មានឱ្យបានច្បាស់លាស់ដល់សិស្ស និងមាតាបិតា ឬអាណាព្យាបាលអំពីលទ្ធផលនៃការសិក្សារបស់សិស្សក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗ។ សិស្សត្រូវទទួលបានព័ត៌មានច្បាស់លាស់អំពីចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ និងជំហានដែលពួកគេត្រូវអភិវឌ្ឍដើម្បីបង្កើនលទ្ធផលសិក្សារបស់ពួកគេ ក៏ដូចជាការអភិវឌ្ឍបំណិន និងឥរិយាបថ។ គ្រូបង្រៀនគួរបង្ហាញពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យវង្វាយតម្លៃដល់សិស្សទាំងអស់នៅដើមឆ្នាំសិក្សា ដើម្បីឱ្យសិស្សបានដឹងពីអ្វីដែលនឹងត្រូវវាយតម្លៃ និងត្រៀមខ្លួនបានល្អប្រសើរដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ។

សំណួរពិភាក្សា

1. តើគ្រូធ្វើអ្វីបន្ទាប់ពីវង្វាយតម្លៃជាដំណាក់?
2. ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថាការធ្វើវង្វាយតម្លៃជាដំណាក់គួរតែខ្លី?
3. ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថាសំណួរលើការវាយតម្លៃជាដំណាក់គួរតែងាយស្រួល?
4. តើការវាយតម្លៃជាដំណាក់ និងបូកសរុបមានគោលបំណងដូចគ្នាដែរឬទេ?
5. តើការធ្វើវង្វាយតម្លៃបូកសរុបគួរតែអនុវត្តដោយការបង្រៀនឡើងវិញដែរឬទេ? សូមពន្យល់ចម្លើយរបស់អ្នក។

ទម្រង់នៃការវាយតម្លៃ៖

មានឧបករណ៍ជាច្រើនប្រភេទដែលគ្រូអាចប្រើដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យវាយតម្លៃលើការរៀនបំណិនជីវិតរបស់សិស្ស។ ឧបករណ៍ទាំងនេះមួយចំនួនអាចសមរម្យសម្រាប់ការប្រមូលទិន្នន័យវាយតម្លៃលើទិដ្ឋភាពមួយចំនួននៃក្របខណ្ឌវិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា និងចរិយាសម្បទា (KSA) ប៉ុន្តែមិនមែនសម្រាប់ផ្នែកផ្សេងទេ។ សូមអានតាមរយៈផ្នែកខ្លះនៃឧបករណ៍វង្វាយតម្លៃដែលប្រើជាទូទៅមួយចំនួនដែលមានរាយខាងក្រោម ហើយធ្វើការពិភាក្សាជាមួយអ្នកសម្របសម្រួលអំពីប្រភេទនៃការសិក្សា (ឧទាហរណ៍ វិជ្ជាសម្បទា បំណិនសម្បទា ចរិយាសម្បទា) ដែលនីមួយៗអាចមានប្រយោជន៍។ តាមដានចម្លើយរបស់អ្នកនៅក្នុងតារាងលំហាត់ដែលបានផ្តល់ជូនខាងក្រោម។

- **តេស្តសរសេរ៖** ការធ្វើតេស្តសរសេរតម្រូវឱ្យសិស្សបង្ហាញការយល់ដឹងរបស់ពួកគេអំពីប្រធានបទមួយ ដោយសរសេរចម្លើយរបស់ពួកគេចំពោះសំណួរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជាជាងធ្វើអ្វីមួយដែលជាក់ស្តែង ឬផ្តល់ចម្លើយដោយនិយាយ។

- **ការសង្កេតរបស់គ្រូក្នុងអំឡុងពេលរៀនក្នុងថ្នាក់៖** វង្វាយតម្លៃបែបនេះពាក់ព័ន្ធនឹងការសង្កេតសិស្សនៅពេលពួកគេធ្វើការ ហើយបន្ទាប់មកទទួលយកកំណត់ត្រាព័ត៌មានផ្ទាល់មាត់នៃការសង្កេត។ កំណត់ត្រាព័ត៌មានផ្ទាល់មាត់ទាំងនេះរួមមានកំណត់ចំណាំដែលចុះកាលបរិច្ឆេទ និងកំណត់ចំណាំក្រៅផ្លូវការដែលពិពណ៌នាអំពីលទ្ធផលសិក្សា និងសមត្ថភាពរបស់សិស្សលើកិច្ចការជាក់លាក់។
- **ការអនុវត្តជាក់ស្តែង៖** នេះសំដៅលើគ្រប់ទម្រង់វង្វាយតម្លៃដែលតម្រូវឱ្យសិស្សបង្ហាញបំណិនជាក់ស្តែងនៅក្នុងន័យដែលអាចប្រើដើម្បីកំណត់កម្រិតសមត្ថភាពរបស់ពួកគេនៅក្នុងបំណិននោះតាមរយៈការរៀបចំវត្ថុបំណងជាក់ស្តែង។
- **ការវាយតម្លៃជាដៃគូ ឬការវាយតម្លៃជាក្រុម៖** នៅក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃការវាយតម្លៃបែបនេះ សិស្សវាយតម្លៃសមាជិកក្រុមនីមួយៗ (រួមទាំងខ្លួនឯង) ទាក់ទងនឹងគុណភាពការងារ ទំនួលខុសត្រូវ បំណិនអន្តរបុគ្គល អាកប្បកិរិយា និងការចែករំលែក។
- **ស្វ័យវង្វាយតម្លៃរបស់សិស្ស៖** ស្វ័យវង្វាយតម្លៃផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវឱកាសមួយដើម្បីធ្វើស្វ័យវង្វាយតម្លៃ ឬធ្វើការវិនិច្ឆ័យអំពីដំណើរការសិក្សា និងលទ្ធផលនៃការសិក្សារបស់ពួកគេ ដោយផ្អែកលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលពួកគេបានយល់ព្រមជាមួយគ្រូរបស់ពួកគេ។

លំហាត់

សេចក្តីណែនាំ៖ ពិចារណាអំពីនិយមន័យនៃទម្រង់នៃការវាយតម្លៃនីមួយៗដែលបានផ្តល់ជូនខាងលើ ហើយចង្អុលបង្ហាញថាតើការវាយតម្លៃប្រភេទនេះអាចត្រូវបានប្រើសម្រាប់ការវាស់វែងចំណេះដឹង បំណិនទទួលបាន និងឥរិយាបថដែលប្រកាន់យកដោយគូសធីក (√) នៅក្នុងក្រឡោននៃតារាងខាងក្រោម។ បន្ថែមមតិយោបល់ណាមួយដើម្បីបង្ហាញពីភាពត្រឹមត្រូវនៃការវិភាគរបស់អ្នកនៅក្នុងផ្នែកមតិយោបល់នៅក្នុងតារាង។

ទម្រង់នៃវង្វាយតម្លៃ	វិជ្ជាសម្បទា	បំណិនសម្បទា	ចរិយាសម្បទា
តេស្តសរសេរ			
ការសង្កេតគ្រូអំឡុងពេលបង្រៀន			
អនុវត្តជាក់ស្តែង			
ការវាយតម្លៃជាដៃគូ ឬជាក្រុម			
ស្វ័យវាស់វែងសិស្ស			

ឯកសារទី ៧.៣៖ ភាពផ្ទុយគ្នានៃការវាយតម្លៃការសិក្សាបែបប្រពៃណី និងការសិក្សាបែបគម្រោង

សេចក្តីណែនាំ៖ ចូរអានការសន្ទនា និងចូលរួមពិភាក្សាជាក្រុមដើម្បីឆ្លើយសំណួរខាងក្រោម៖

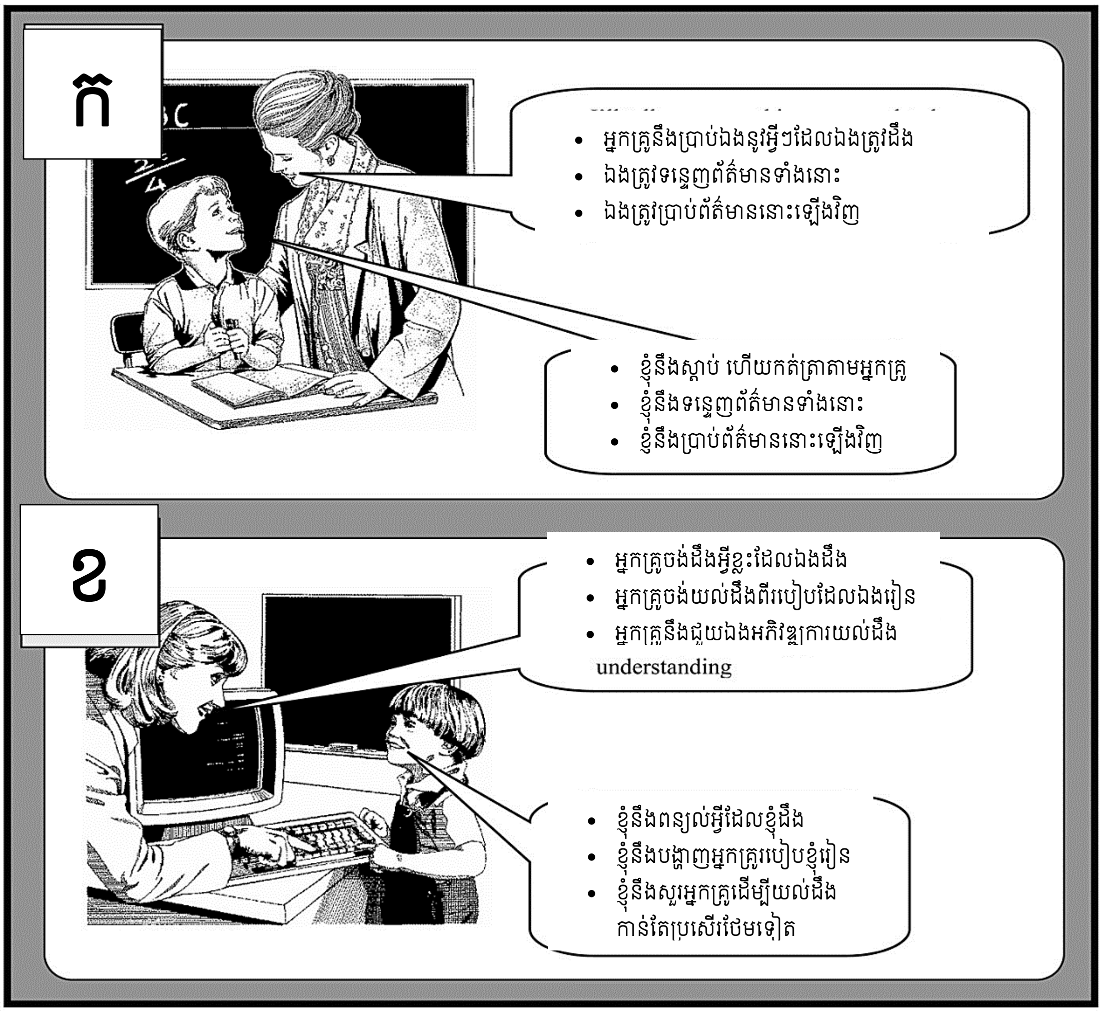

សំណួរពិភាក្សា

១. តើកម្រិតនៃការគិតមួយណាដែលត្រូវនឹងការវាយតម្លៃក្នុងរូបភាព(ក)? រូបភាព(ខ)? ចូរប្រើប្រាស់ទ្រឹស្តីប្លូមតាក់សូណូមីដើម្បីឆ្លើយនឹងសំណួរនេះ។

២. រកគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនៃយុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃទាំងក្នុងរូបភាព(ក) និងរូបភាព(ខ)។

៣. ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថា គ្រូបង្រៀននៅកម្ពុជាមិនសូវប្រើយុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃក្នុងរូបភាព(ខ)?

ឯកសារ ៧.៤៖ យុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃនៅក្នុងការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន

គំនិតគន្លឹះខ្លះៗ

- អំឡុងពេលវាយតម្លៃ គ្រូប្រើការសិក្សាបែបគម្រោង ចាប់អារម្មណ៍ពី **របៀប** សិស្សរកចម្លើយ ឬធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាជាងលើតែ **ចម្លើយ**។
- ដំណើរការសិក្សាមានសារៈសំខាន់ដូចគ្នានឹងផលិតផលសិក្សាដែរ។
- ការវាយតម្លៃបែបប្រពៃណី និងតេស្តស្តង់ដាមិនសមស្របសម្រាប់វាយតម្លៃការសិក្សាបែបគម្រោងទេ។
- ខណៈពេលដែលសាលារៀនជាច្រើននៅអនុវត្តតាមបរិបទតេស្តផ្លូវការ គ្រូបង្រៀនត្រូវបង្កើតដោយសំយោគបច្ចេកទេសវាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សាសិស្សថ្មីៗបន្ថែមលើប្រព័ន្ធដែលមានស្រាប់។

បច្ចេកទេសមួយចំនួនសម្រាប់វាយតម្លៃការសិក្សាអាស្រ័យលើគម្រោង និងការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហា

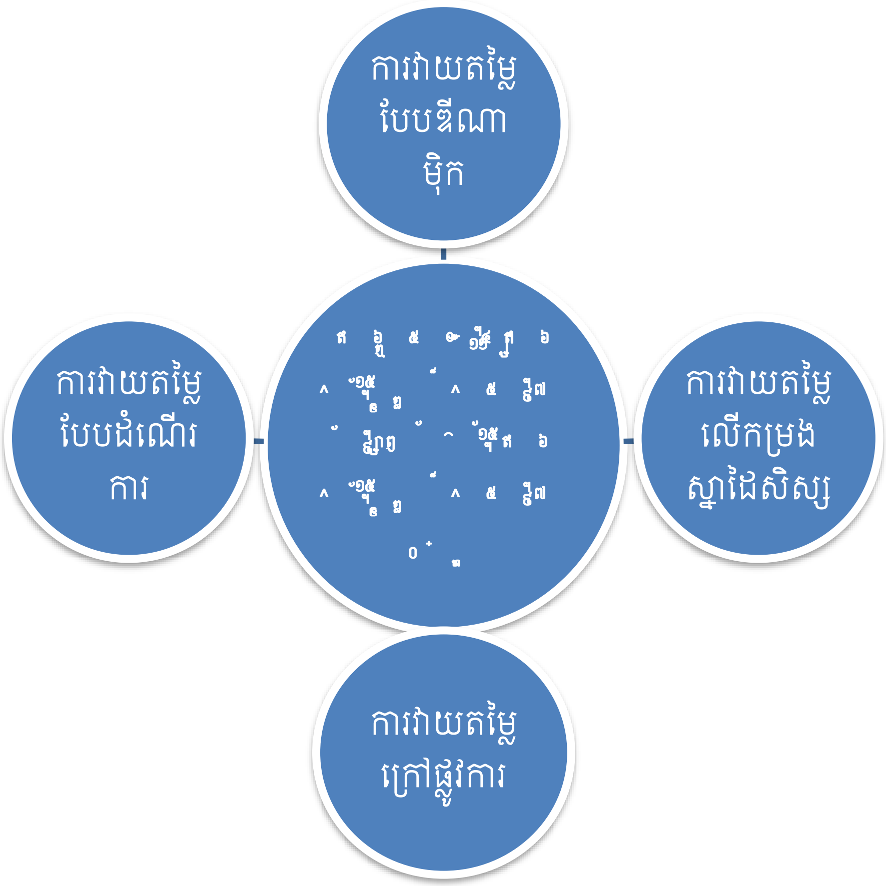

បច្ចេកទេសសម្រាប់វាយតម្លៃ[៩]

អ្នកទ្រឹស្តីអប់រំបានផ្តល់នូវបច្ចេកទេស ៤ សម្រាប់វាយតម្លៃក្នុងបរិបទសិក្សាតាមរយៈការបង្កើតការងារគម្រោង។ បច្ចេកទេសទាំងនេះ អាចមានភាពជាន់គ្នាខ្លះ តែក៏មានចំណុចពិសេសរៀងៗខ្លួនដែរ។

- **ការវាយតម្លៃបែបឌីណាមិក៖** បច្ចេកទេសនេះណែនាំគ្រូឱ្យបញ្ចូលការវាយតម្លៃលទ្ធផលសិក្សាសិស្សទៅក្នុងដំណើរបង្រៀន និងរៀនតែម្តង។ បច្ចេកវិទ្យាមួយចំនួនអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់ការវាយតម្លៃជាប្រចាំតាមបែបឌីណាមិកនេះដូចជាបណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម អ៊ីមែលជាដើម។ ការវាយតម្លៃអាចត្រូវបានចាត់ទុកជាបទពិសោធន៍សិក្សា និងមិនត្រូវបានរាប់បញ្ចូលទៅក្នុងការសម្រេចចុងក្រោយទៅលើលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្សនោះទេ។ ការវាយតម្លៃប្រភេទនេះត្រូវការគ្រូមានអន្តរកម្មដោយផ្ទាល់ជាមួយសិស្សក្នុងដំណើរការវាយតម្លៃ។
- **ការវាយតម្លៃផ្អែកលើកម្រងស្នាដៃសិស្ស៖** បច្ចេកទេសនេះ គ្រូធ្វើការរិះគន់ និងពិភាក្សាពីផលិតផលសិក្សាកើតឡើងក្នុងបរិបទជាក់ស្តែងរួមមាន កម្រងស្នាដៃសិស្ស ការងារគម្រោង ការសម្តែង ការតែងនិពន្ធ និងការធ្វើតេស្តនៅផ្ទះ។ ការប្រើប្រាស់ផលិតផលសិក្សាប្រភេទនេះអាចបំពេញបន្ថែមនូវចន្លោះប្រហោងនៃការវាយតម្លៃបែបប្រពៃណីលើការសិក្សារបស់សិស្ស។
- **ការវាយតម្លៃបែបដំណើរការ៖** បច្ចេកទេសនេះ គ្រូវាយតម្លៃលើដំណើរការ និងផលិផលសិក្សា។ បច្ចេកទេសប្រភេទនេះ គ្រូខ្លះអនុវត្តដោយប្រើប្រាស់ការសួរសំណួរ ការសម្ភាស ការពិភាក្សាក្រុម បញ្ជីត្រួតពិនិត្យ ការអង្កេតរួមគ្នា ការពិនិត្យលើសកម្មភាពដោះស្រាយបញ្ហាណាមួយជាដើម។
- **ការវាយតម្លៃបែបក្រៅផ្លូវការ៖** ការវាយតម្លៃបែបក្រៅផ្លូវការនេះ សំដៅលើការអង្កេតលើទំនាក់ទំនងតាមកែវភ្នែក ភាសាកាយវិការ ការសម្តែងទឹកមុខ និងរបៀបអនុវត្តការងារ។ ការសង្កេតបែបនេះអាចបំពេញបន្ថែមលើការវាយតម្លៃផ្លូវការផ្សេងៗដោយវាផ្តល់ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់គ្រូក្នុងការកែលម្អការបង្រៀន។

តើគេវាយតម្លៃដោយរបៀបណា ?
ស្លាបនានិយម ទាមទារឲ្យមានការកាត់បន្ថយការដាក់ចំណាត់ថ្នាក់សិស្ស និងការប្រឡងដោយប្រើតេស្តស្តង់ដា។

ឯកសារទី ៧.៥៖ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងពីបច្ចេកទេសនៃការវាយតម្លៃបែបស្ថាបនានិយម និងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋា

បច្ចេកទេសវាយតម្លៃ	ឧទាហរណ៍ និងសេចក្តីពន្យល់អំពីការអនុវត្តលើការបង្រៀន និងរៀនកម្មវិធីបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន
ការវាយតម្លៃបែបឌីណាមិក 	✚ ឧទាហរណ៍៖ ការរៀនបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន តាមរយៈដំណើរការ ៦ដំណាក់កាល ដែលសិស្សត្រូវរៀបចំសកម្មភាពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ ដើម្បីយល់ពីបញ្ហា និងស្វែងរកដំណោះស្រាយដែលអាចធ្វើទៅបាន។ គ្រូបង្រៀនវាយតម្លៃដោយការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយសិស្សក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការដើម្បីវាយតម្លៃការងារជាក្រុម និងការយល់ដឹងរបស់ពួកគេ។ ✚ **តួនាទីគ្រូបង្រៀន៖** ○ ធ្វើអន្តរកម្មជាមួយសិស្សដើម្បីកំណត់ថាតើពួកគេធ្វើការជាមួយគ្នាជាធីមបានល្អប៉ុណ្ណា? ○ កំណត់ថាតើសិស្សអាចអនុវត្តដំណាក់កាលនិងយល់ពីការណែនាំរបស់អ្នកនូវអ្វីដែលជាបញ្ហាប្រឈម (ការឆ្លុះបញ្ចាំងជាបន្តបន្ទាប់នៅចុងបញ្ចប់នៃដំណាក់កាលនីមួយៗ)។ ○ ឆ្លុះបញ្ចាំងជាមួយសិស្សដើម្បីកំណត់ពីរបៀបដែលពួកគេសម្រេចបាននូវផលិតផលចុងក្រោយ។ ○ អនុវត្តការវាយតម្លៃនៃរយៈពេលណាមួយជាមួយសិស្សអំពីរបៀបដែលពួកគេកំពុងអនុវត្តទាក់ទងនឹងបំណិន (ឧទាហរណ៍ ការវាយតម្លៃខ្លួនឯងជាប្រចាំសប្តាហ៍ សូមមើលខាងក្រោម)។ ○ គ្រូបង្រៀនគួរកត់ចំណាំរាល់អន្តរកម្មទាំងអស់របស់សិស្ស ហើយប្រើលក្ខណៈទាំងអស់នេះដើម្បីជួយពួកគេនៅពេលក្រោយ។
ការវាយតម្លៃលើកម្រងស្នាដៃសិស្ស	✚ ឧទាហរណ៍៖ សិស្សម្នាក់ៗត្រូវនិពន្ធកំណាព្យជាភាសាខ្មែរដោយប្រើក្បួនតែងកាព្យផ្សេងៗ។ គ្រូបង្រៀនវាយតម្លៃដោយពិនិត្យមើលផលិតផល និងនិយាយជាមួយសិស្ស បន្ទាប់ពីផលិតផលកម្រងស្នាដៃពួកគេត្រូវបានបញ្ចប់។ ✚ **តួនាទីគ្រូបង្រៀន៖** ○ ផ្តល់សម្ភារដល់សិស្សរក្សាទុក ឬចងក្រងកំណាព្យ

	○ អនុញ្ញាតឱ្យសិស្សធ្វើការសិក្សាបែបគម្រោងក្រៅថ្នាក់រៀន ○ ណែនាំសម្ភារផ្សេងៗដើម្បីជួយសិស្សធ្វើគម្រោង ○ ពិនិត្យមើលផលិតផល និងសួរសំណួរពីរបៀបសិស្សកំណត់ខ្លឹមសារ ចំណុចងាយស្រួល ចំណុចលំបាកជាដើម។ ល។ ○ កំណត់កម្រិតពិន្ទុដោយផ្អែកលើផលិតផល និងការសម្ភាសជាមួយសិស្ស។
ការវាយតម្លៃបែបដំណើរការ 	✚ ឧទាហរណ៍៖ សិស្សបង្កើតគម្រោងគណិតវិទ្យាមួយបង្ហាញពីគោលការណ៍ក្នុងជំពូកណាមួយ។ គម្រោងនេះនឹងត្រូវបានបង្ហាញនៅលើក្តារខៀនពិព័រណ៍ក្នុងថ្នាក់។ គ្រូបង្រៀនជួបសិស្សជាទៀងទាត់ដើម្បីពិភាក្សាពីគម្រោង និងធ្វើការវាយតម្លៃក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះ។ ✚ **តួនាទីគ្រូបង្រៀន៖** ○ គ្រូបង្រៀនផ្តល់ប៉ារ៉ាម៉ែត្រគម្រោងដល់សិស្សប៉ុន្តែផ្តល់ឱកាសឱ្យពួកគេកំណត់ពីទម្រង់ខ្លឹមសារត្រូវអនុវត្ត។ ○ គ្រូបង្រៀនធ្វើការប្រជុំពិភាក្សាជាទៀងទាត់ជាមួយសិស្សដើម្បីមើលថាតើពួកគេមានការវិវត្តអ្វីខ្លះ អំឡុងពេលអនុវត្តគម្រោង? ○ គ្រូបង្រៀនប្រើតារាងត្រួតពិនិត្យ(checklist)ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការវិវត្ត និងបញ្ហាប្រឈម ហើយប្រើប្រាស់ការអង្កេតនេះសម្រាប់វាយតម្លៃគម្រោងចុងក្រោយ។
ការវាយតម្លៃក្រៅផ្លូវការ 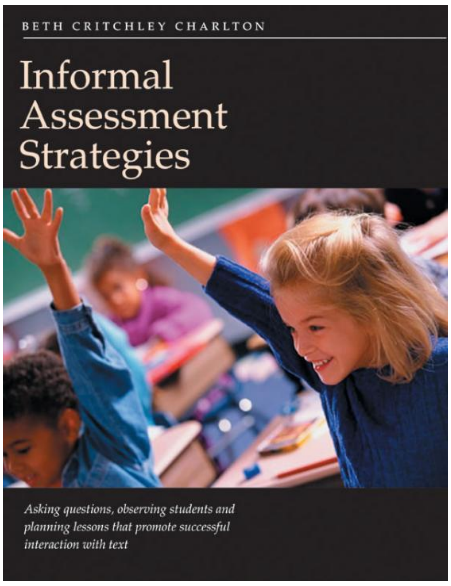	✚ ឧទាហរណ៍៖ គ្រូបង្រៀនឱ្យសិស្សធ្វើការជជែកដេញដោលជាភាសាអង់គ្លេសលើប្រធានបទណាមួយ។ បន្ថែមពីលើការសង្កេតមើលពីការតស៊ូការពារគំនិតរបស់ក្រុមនីមួយៗ គ្រូបង្រៀនធ្វើការសង្កេតទឹកមុខកម្រិតថាមពល និងការចូលរួមរបស់សិស្សផងដែរ។ ✚ **តួនាទីគ្រូបង្រៀន៖** ○ គ្រូបង្រៀនសង្កេតមើលការជជែកដេញដោល។ ○ បន្ថែមលើបញ្ជីត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃលើបច្ចេកទេសជជែកដេញដោយរបស់សិស្ស គ្រូបង្រៀនក៏អាចសង្កេតពីទឹកមុខកម្រិតថាមពល និងការចូលរួមផងដែរ។ ○ បន្ទាប់មក គ្រូសង្កេតលើលទ្ធផលពីការអង្កេតក្រៅផ្លូវការ និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យការវាយតម្លៃបែបដំណើរការ (ឧ. ពិន្ទុបញ្ជីផ្ទៀងផ្ទាត់) ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃរួមពីលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។

ការពិភាក្សាជាក្រុមតូច

នៅក្នុងក្រុមតូចៗរបស់អ្នក សូមចូលរួមដល់ការពិភាក្សាពីភាពស្រដៀងគ្នា និងខុសគ្នារវាងយុទ្ធសាស្ត្រវាយតម្លៃផ្សេងៗដែលបានពិពណ៌នាក្នុងតារាងខាងលើ។ បន្ទាប់មក សូមបំពេញតារាងដែលបានផ្ដល់ជូនខាងក្រោម ដែលសង្ខេបពីរបៀបដែលបច្ចេកទេសទាំងនេះស្រដៀងគ្នា និងរបៀបដែលវាខុសគ្នា។

កត្តា	ការវាយតម្លៃបែបឌីណាមិច	ការវាយតម្លៃបែបកម្រងស្នាដៃសិស្ស	ការវាយតម្លៃបែបដំណើរការ	ការវាយតម្លៃបែបក្រៅផ្លូវការ
ពេលវេលា (ឧ.មុនពេល អំឡុងពេល ក្រោយពេលបញ្ចប់កិច្ចការជាប្រចាំ)				
ការផ្ដោតលើគុណភាពផលិតផល (ឧ. ទាប មធ្យម ខ្ពស់)				
ការផ្ដោតលើដំណើរការ (ឧ. ទាប មធ្យម ខ្ពស់)				
អន្តរកម្មជាមួយគ្រូ (ឧ. ទាប មធ្យម ខ្ពស់)				
ការប្រើប្រាស់ការវាយតម្លៃបែបប្រពៃណី (ឧ.ទាប មធ្យម ខ្ពស់)				

ឯកសារ ៧.៦៖ ដំណើរការវាស់វែងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាននៃអនុវិទ្យាល័យអរញ្ញវង្សី

សេចក្តីណែនាំ៖ សូមអានករណីសិក្សាខាងក្រោម និងចូលរួមក្នុងការពិភាក្សាជាមួយក្រុមរបស់អ្នក ដើម្បីឆ្លើយសំណួរខាងក្រោម៖

ករណីសិក្សា អនុវិទ្យាល័យអរញ្ញវង្សី នៅពេលសម្ភាសន៍ គ្រូបង្រៀនដែលជានាយកសាលារៀនអរញ្ញវង្សី អាចពន្យល់លម្អិតពីដំណើរការរបស់ពួកគេ និងដកស្រង់កន្លែងដែលអាចស្វែងរកឧបករណ៍នៅក្នុងឯកសារណែនាំអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន ឆ្នាំ២០១៩ ដែលបង្ហាញថាពួកគេបានប្រើប្រាស់ឯកសារ។ នេះជាអ្វីដែលពួកគាត់បានពន្យល់។ **ការវាស់វែងធ្វើឡើងជាពីរដំណាក់កាល៖** ១) ការវាស់វែងចំណេះដឹងជារៀងរាល់ខែ៖ គ្រូគួរតែបង្កើតតេស្តដូចមុខវិជ្ជាផ្សេងៗទៀត។ សំណួរទាក់ទងនឹងប្រធានបទ ក៏ដូចជាដំណើរការស៊ើបអង្កេត។ ២) ការវាស់វែងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន៖ ក. **ការសង្កេត** ផ្អែកលើឧបសម្ព័ន្ធ ៧.២.២ (ទំព័រទី៩៩-១០១ ឯកសារណែនាំអនុវត្តរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (ឆ្នាំ២០១៩)។ ខ. ស្វ័យវាយតម្លៃរបស់សិស្ស ឧបសម្ព័ន្ធ ៧.៤។ គ្រូបង្រៀនសង្កេតមើលសិស្សក្នុងអំឡុងពេលសកម្មភាពដែលតម្រូវឱ្យធ្វើការងារជាក្រុម កិច្ចសហការជាមួយសមាជិក ការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នា ការច្នៃប្រឌិត និងជាទូទៅការអនុវត្តបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋានផ្សេងទៀតទាំងអស់ (សរុបចំនួន១២ ឬជ្រើសរើសដោយគ្រូតាមអាទិភាពថ្នាក់រៀន)។ ឧបករណ៍ស្វ័យវាយតម្លៃមាននៅទំព័រទី១០៣-១០៤ នៃឯកសារណែនាំអនុវត្តរបស់ក្រសួងអប់រំ (ឆ្នាំ២០១៩)។ ចុងក្រោយ វាយតម្លៃជារួមរបស់សិស្ស (រួមបញ្ចូលគ្នាទាំងការធ្វើតេស្តចំណេះដឹង និងការវាយតម្លៃលើបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន)៖ ដោយប្រើឧបករណ៍ "ឧបករណ៍វាយតម្លៃការអនុវត្ត" ឧបសម្ព័ន្ធ ៧.១.១ ទំព័រទី៩៥ នៃសេចក្តីណែនាំ។

សំណួរបំផុស

- ហេតុអ្វីបានជាអ្នកគិតថាសាលារៀនវាស់វែងទាំងចំណេះដឹង និងបំណិនជីវិតតាមមូលដ្ឋាន?
- តាមយោបល់របស់អ្នកដោយប្រើសេចក្ដីណែនាំសង្កេត តើអ្វីជាគោលដៅនៃអំឡុងពេលការសង្កេត?
- តើអ្វីជាគោលដៅនៃការសួរសិស្សឱ្យវាយតម្លៃខ្លួនឯង?
- តើអ្នកមានអារម្មណ៍ជឿជាក់ក្នុងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ទាំងនេះដែរឬទេ? បើមិនដូច្នេះទេ តើអ្នកត្រូវយល់ដឹងដូចម្ដេចមុននឹងអាចប្រើវាបាន?
- តើអ្វីជាអត្ថប្រយោជន៍នៃការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍បែបនេះ (ជាពិសេសឧបករណ៍សម្រាប់វង្វាយតម្លៃបំណិន)? តើអ្វីអាចជាបញ្ហាប្រឈម?

ឯកសារផ្នែកទី៣៖ ការបង្កើតបរិយាកាសគាំទ្រនៅក្នុងសាលារៀន

ឯកសារ ៨.១៖ ក្រោយបណ្តុះបណ្តាល

សេចក្តីណែនាំ៖

១.គិតអំពីពេលវេលាចុងក្រោយដែលអ្នក ឬមិត្តរួមការងាររបស់អ្នកបានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលទាក់ទងនឹងការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នក។

២. គិតអំពីអ្វីដែលបានរៀន និងអ្វីដែលបានកើតឡើងនៅពេលត្រលប់ទៅសាលារៀនវិញ។

៣. ឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរខាងក្រោម។

៤. ចែករំលែកចម្លើយរបស់អ្នកជាមួយអ្នកចូលរួមផ្សេងទៀត។

សំណួរបំផុស៖

អំឡុងពេលវគ្គបណ្តុះបណ្តាល៖

- តើអ្នកអាចរំឭកពេលចុងក្រោយដែលអ្នកបានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលអំពីអ្វីមួយដែលទាក់ទងនឹងការងាររបស់អ្នកបានដែរឬទេ? ដើម្បីងាយស្រួលដល់អ្នក ចូរគិតអំពីមិត្តរួមការងារ ឬមិត្តភក្តិ។
- តើអ្នកមានឱកាសដើម្បីសាកល្បងអនុវត្តការរៀនសូត្រថ្មីអំឡុងពេលហ្វឹកហាត់ដែរឬទេ?
- តើអ្នកមានពេលពិភាក្សា និងការឆ្លុះបញ្ចាំងដែរឬទេ?

ត្រឡប់មកសាលារៀនវិញ

- តើអ្នកអាចអនុវត្តអ្វីដែលបានរៀននៅក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់អ្នកដែរឬទេ? បើមិនដូច្នេះទេ តើមានបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះ?
- តើការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់អ្នកត្រូវបានទទួលស្គាល់ និងផ្តល់តម្លៃដោយអ្នកគ្រប់គ្រងសាលារៀនដែរឬទេ?
- តើអ្នកបានទទួលការគាំទ្រណាមួយដើម្បីអនុវត្តការរៀនថ្មីដែរឬទេ?
- តើអ្នកបានចែករំលែកការរៀនសូត្ររបស់អ្នកជាមួយអ្នកដទៃនៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នកដែរឬទេ? យ៉ាងដូចម្តេច?

ឯកសារ ៨.២៖ គំរូសិក្សា ៧០-២០-១០

សេចក្ដីណែនាំ៖

១. សូមមើលក្រាហ្វិកខាងក្រោម។ ប្រសិនបើអ្នកមិនច្បាស់លាស់ សូមសួរទៅកាន់អ្នកសម្របសម្រួល ឬទៅដៃគូរបស់អ្នក។

២. ឆ្លើយទៅនឹងសំណួរខាងក្រោម

៣. ត្រៀមខ្លួនដើម្បីចែករំលែកជាមួយក្រុម

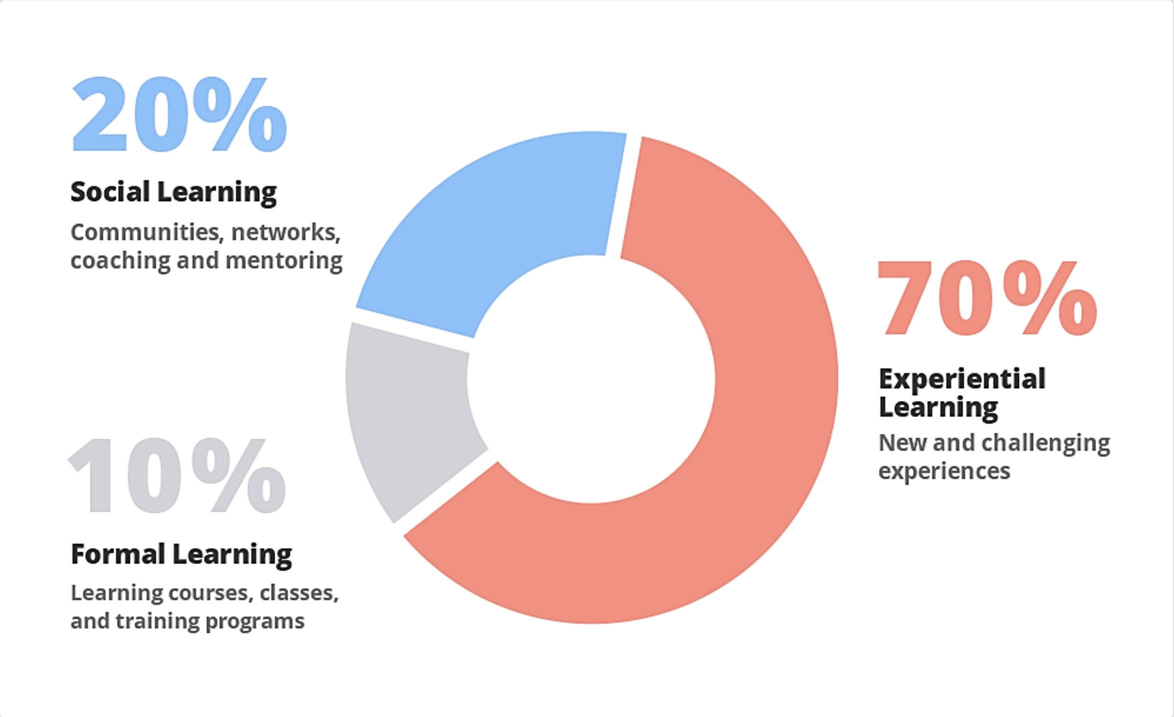

សំណួរបំផុស៖

- តើអ្នកធ្លាប់បានឮអំពីគំរូសិក្សា ៧០-២០-១០ ទេ?
- តើក្រាហ្វិកនេះមានន័យអ្វី? តើអ្នកយល់ស្របជាមួយវាដែរឬទេ?
- តើការហ្វឹកហាត់តែម្នាក់ឯងមានប្រសិទ្ធិភាពកម្រិតណា ដោយផ្អែកលើក្រាហ្វិកនេះ?
- តើមានធាតុផ្សំអ្វីខ្លះដែលចាំបាច់ត្រូវមានដើម្បីធ្វើឱ្យការបណ្ដុះបណ្ដាលមានប្រសិទ្ធភាព?

ឯកសារ ៨.៣៖ សេណារីយ៉ូ៖ សុភា និងការសិក្សាថ្មីៗ

សេចក្តីណែនាំ

១. អានសេណារីយ៉ូខាងក្រោម
២. ឆ្លើយសំណួរ
៣. ត្រៀមចែករំលែកទៅក្រុម

សេណារីយ៉ូ៖ សុភា បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីវិធីសាស្ត្របង្រៀនថ្មីកាលពីខែមុន។ គាត់បានទៅសាលារៀនវិញ ប៉ុន្តែបញ្ហាមិននឹកស្មានដល់មួយចំនួនបានកើតឡើង។ គាត់បានព្យាយាមណែនាំវិធីសាស្ត្ររៀនអាស្រ័យលើបញ្ហានៅក្នុងការបង្រៀន មានឈ្មោះថា បំណិនជីវិតតាមមូដ្ឋាន ប៉ុន្តែគាត់មិនអាចចាំបានទាំងអស់ដែលគាត់បានរៀនក្នុងអំឡុងពេលបណ្តុះបណ្តាលនោះទេ។ គ្មាននរណាម្នាក់នៅក្នុងសាលារៀនរបស់គាត់ហាក់ដូចជាមានចំណេះដឹងច្រើនអំពីការសិក្សាអាស្រ័យលើគម្រោង ដូច្នេះគាត់មិនដឹងថាត្រូវសុំជំនួយពីអ្នកណាទេ។ មិត្តរួមការងារផ្សេងទៀតតែងតែរវល់ និងប្រញាប់ប្រញាល់ត្រឡប់ទៅផ្ទះភ្លាមៗនៅពេលបង្រៀនចប់ហើយពិបាកមានពេលជួបពិភាក្សារឿងជាមួយគ្នា។

នាយកសាលាឈ្មោះលោកស្រី **ផល្លី** បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាមួយគាត់ផងដែរ ព្រោះគាត់ថ្មីទាំងអស់ ប៉ុន្តែគាត់ព្យាយាមជួយ។ គាត់បានបែងចែកថវិកាបន្ថែមមួយចំនួនសម្រាប់សកម្មភាពរបស់ **សុភា** ដោយលើកទឹកចិត្តឱ្យគាត់ព្យាយាមអនុវត្តហើយនាយកសាលារៀបចំកាលវិភាគគ្រូទាំងអស់ឡើងវិញដើម្បីបែងចែកពេលវេលាជាក់លាក់សម្រាប់កិច្ចប្រជុំ និងពិភាក្សាការអនុវត្តការបង្រៀន។ គាត់ក៏បានទាក់ទងទៅនាយកសាលាផ្សេងទៀតដែលគាត់បានជួបនៅវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីសុំយោបល់។ គាត់បានកំណត់គ្រូបង្រៀនដែលជាគ្រូប្រឹក្សារបស់ **សុភា** សម្រាប់ឆ្នាំបច្ចុប្បន្ន និងជួយគាត់ក្នុងការងារជាគ្រូបង្រៀនដើម្បីកែលម្អការណែនាំការសិក្សាអាស្រ័យលើបញ្ហានៅតាមថ្នាក់រៀន។

ក្រោយមក **សុភា** ចាប់ផ្តើមបំពេញការងារ និងអនុវត្ត! មិនតែប៉ុណ្ណោះ គាត់បានរកឃើញថា គ្រូបង្រៀនមួយចំនួននៅក្នុងសាលារៀនរបស់គាត់បានប្រើប្រាស់ការរៀនអាស្រ័យលើបញ្ហារួចហើយ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែមិនមានពេលចែករំលែកពីមុនមក។ នាយកសាលាបានធ្វើការជាមួយពួកគេ ដើម្បីរៀបចំកាលវិភាគរបស់ពួកគេឡើងវិញ និងធានាថាពេលវេលាសម្រាប់គ្រូបង្រៀនជួបជុំគ្នាជារៀងរាល់សប្តាហ៍ ហើយមិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ កិច្ចប្រជុំបច្ចេកទេសជាផ្លូវការត្រូវធ្វើនៅថ្ងៃព្រហស្បតិ៍។

សំណួរ

- តើអ្វីជាបញ្ហាចម្បងដែលសុភាជួបប្រទះនៅពេលគាត់ព្យាយាមណែនាំពីការរៀនបែបថ្មីនៅក្នុងសាលារៀន ?

- តើអ្វីបានជួយគាត់ឱ្យផ្សព្វផ្សាយវិធីសាស្ត្របែបថ្មី ?

- តើនាយកសាលាបានធ្វើអ្វីដើម្បីជួយគាត់ ? តើអ្នកបានធ្វើអ្វីប្លែកពីនេះដែរឬទេ ?

- តើអ្វីមិនដំណើរការ ?

- ហេតុអ្វីបានជាគ្រូផ្សេងទៀតមិនជួយ ? តើមានអ្វីស្រដៀងគ្នានេះកើតឡើងនៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នកដែរឬទេ ? តើធ្វើដូចម្តេចដើម្បីទប់ទល់នឹងការខ្វះខាតកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនេះ ?

ឯកសារ ៨.៤៖ ប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យនៅតាមសាលារៀនរបស់អ្នក

សេចក្ដីណែនាំ៖

- **ជំហានទី១៖** គិតអំពីអ្វីដែលបានពិភាក្សានៅក្នុងសេណារីយ៉ូ ហើយរំឭកឡើងវិញនូវធាតុដែលអាចគាំទ្រការងាររបស់គ្រូនៅតាមសាលារៀន។
- **ជំហានទី២៖** គូររូបក្រាហ្វិកក្នុងក្រដាសផ្ទាំងធំ ហើយបញ្ចូលគំនិតរបស់អ្នកបន្ថែមរង្វង់ជុំវិញគំនិតគោលប្រសិនបើអ្នកត្រូវការដើម្បីបន្ថែមគំនិតរបស់អ្នក។
- **ជំហានទី៣៖** ឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងក្រុម ប្រសិនបើអ្នកមានគំនិតបន្ថែមណាមួយនៃការគាំទ្រដែលអ្នកចង់មាននៅក្នុងសាលារៀនទាក់ទងនឹងសេវា ធនធាន ឬយន្តការគាំទ្រ។
- **ជំហានទី៤៖** បង្ហាញរូបភាពក្រដាស់ផ្ទាំងធំនៅលើជញ្ជាំង។
- **ជំហានទី៥៖** សុំឱ្យអ្នកចូលរួមមើលក្រដាស់ផ្ទាំងធំដែលបិទផ្សាយរបស់ក្រុមផ្សេងទៀត ហើយមើលភាពខុសគ្នា និងភាពស្រដៀងគ្នាដែលអាចកើតមាន។

ប្រព័ន្ធអេកូគរុកោសល្យនៅក្នុងសាលារៀនរបស់ខ្ញុំ

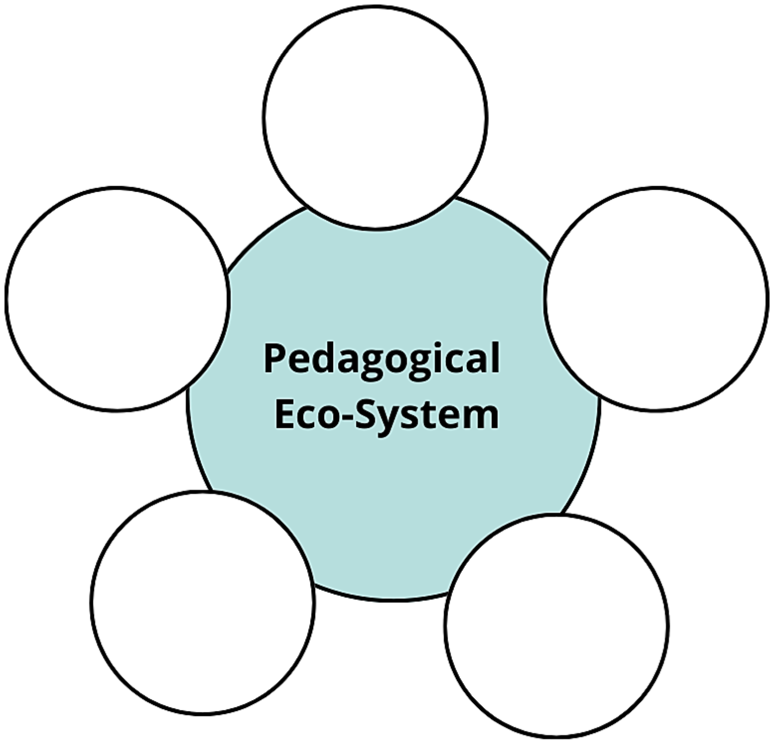

ឯកសារ ៨.៥៖ អ្នកដឹកនាំល្អ និងអ្នកដឹកនាំខ្សោយ

សេចក្តីណែនាំ

១. សូមអានតារាងខាងក្រោមដែលរាយបញ្ជីពីលក្ខណៈនៃអ្នកដឹកនាំល្អ និងអ្នកដឹកនាំខ្សោយ។
២. ជ្រើសរើសមួយណាសម្រាប់អ្នកដឹកនាំល្អ និងមួយណាសម្រាប់អ្នកដឹកនាំខ្សោយ
៣. ឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរខាងក្រោម
៤. ត្រៀមខ្លួនដើម្បីចែករំលែកជាមួយក្រុម

ក. សូមគូសធីក ប្រសិនបើអំណះអំណាងនេះសំដៅលើអ្នកដឹកនាំល្អ ឬអ្នកដឹកនាំខ្សោយ

អំណះអំណាង	អ្នកដឹកនាំល្អ	អ្នកដឹកនាំខ្សោយ
ពួកគេបើកចំហចំពោះគំនិតច្នៃប្រឌិត និងអ្វីដែលថ្មីៗ		
ពួកគេអាចមើលឃើញសក្តានុពលរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ		
ពួកគេគ្រប់គ្រងលម្អិត		
ពួកគេមិនចូលចិត្តការផ្លាស់ប្តូរ ហើយនឹងមិនទទួលយកហានិភ័យ		
ពួកគេរកតែកំហុសអ្នកដទៃ		
ពួកគេស្វាគមន៍ការទំនាក់ទំនងបើកចំហ		
ពួកគេមានភាពវិជ្ជមាន ហើយតែងតែលើកទឹកចិត្តអ្នកដទៃ		
ពួកគេដឹងថាពេលណាត្រូវផ្ទេរសិទ្ធិ		
ពួកគេអវិជ្ជមាន ហើយតែងតែបន្ទោសសមាជិកក្រុម		
ពួកគេមិនឱ្យតម្លៃលើតម្លាភាពទេ		
គេមិនខ្វល់ពីកំណើនមនុស្សទេ		

ខ. សំណួរឆ្លុះបញ្ចាំង៖

- តាមគំនិតរបស់អ្នក តើអ្វីជាភាពខុសគ្នាដ៏សំខាន់បំផុតរវាងអ្នកដឹកនាំល្អ និងអ្នកដឹកនាំខ្សោយ ?

- តាមបទពិសោធន៍របស់អ្នក តើគំរូមួយណាដែលអ្នកបានឃើញសម្រាប់អ្នកដឹកនាំល្អ? តើលក្ខណៈអ្វីខ្លះដែលអ្នកបានឃើញ?

- តាមបទពិសោធន៍របស់អ្នក តើគំរូមួយណាដែលអ្នកបានឃើញសម្រាប់អ្នកដឹកនាំខ្សោយ? តើលក្ខណៈអ្វីខ្លះដែលអ្នកបានឃើញ?

ឯកសារ ៨.៦៖ ករណីសិក្សានៅសាលារៀនបឋមសិក្សាភ្នាក់

សេចក្តីណែនាំ

- អានដោយប្រុងប្រយ័ត្ននូវករណីសិក្សាខាងក្រោម
- ឆ្លើយសំណួរ
- មេរៀន៖ ធ្វើការជាដៃគូ

មេរៀន៖ ការងារជាដៃគូ

ករណីសិក្សា

នៅសាលារៀនបឋមសិក្សាភ្នាក់ គេគ្រប់គ្រងធនធានរបស់ពួកគេប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីគាំទ្រដល់ការសិក្សារបស់សិស្ស។ នេះជារបៀបដែលពួកគេធ្វើវា៖

១. ពួកគេគូសផែនទីនូវអ្វីដែលសាលារៀនត្រូវការ ដោយសួរគ្រូ ឪពុកម្តាយ និងសហគមន៍។
២. ពួកគេបង្កើតថវិកាដោយផ្អែកលើតម្រូវការទាំងនោះ និងផ្តល់អាទិភាពដល់ធនធានដែលមានឥទ្ធិពលបំផុតលើ**ការសិក្សារបស់សិស្ស**។
៣. ពួកគេចែកចាយធនធានដោយស្មើភាព ដោយគិតពីតម្រូវការផ្សេងៗគ្នារបស់សិស្ស។ ឧទាហរណ៍ ពួកគេផ្តល់ជំនួយបន្ថែមសម្រាប់សិស្សដែលជួបការលំបាក និងបន្ថែមកិច្ចការលំបាកសម្រាប់សិស្សដែលរៀនពូកែ។
៤. ពួកគេប្រើប្រាស់ទិន្នន័យដូចជា ពិន្ទុតេស្ត និងការចូលរួម ដើម្បីសម្រេចថាតើធនធានណាដែលត្រូវការច្រើនបំផុត។ ចំណុចនេះជួយពួកគេកំណត់គោលដៅការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេ។
៥. ពួកគេធ្វើការជាមួយអាជីវករ និងអង្គការក្នុងស្រុកដើម្បីទទួលបានធនធាន និងជំនួយបន្ថែម។ ឧទាហរណ៍ ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាមួយអាចបរិច្ចាគកុំព្យូទ័រ និងកម្មវិធី។
៦. ពួកគេផ្តល់ឱកាសដល់គ្រូដើម្បីរៀន និងរីកចម្រើនតាមរយៈវគ្គបណ្តុះបណ្តាល។ ចំណុចនេះជួយឱ្យពួកគេទទួលបានធនធានច្រើនដែលអាចប្រើប្រាស់បាន។
៧. ពួកគេប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាដើម្បីសម្រួលការងារ ដូចជាការគ្រប់គ្រងកិច្ចការសាលារៀន និងជួយសិស្សឱ្យរៀន។
៨. ពួកគេថែរក្សាអគារសិក្សា និងសម្ភារបរិក្ខារ ឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ និងមានសុវត្ថិភាព។
៩. ពួកគេតាមដានថាតើការគ្រប់គ្រងធនធានរបស់ពួកគេថាតើដំណើរការបានល្អប៉ុណ្ណា ហើយចាំបាច់ផ្លាស់ប្តូរដែរឬទេ។

តាមរយៈការធ្វើកិច្ចការទាំងនេះ សាលារៀនបឋមសិក្សាភ្នាក់ យល់ថាពួកគេប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដើម្បីបង្កើតបរិយាកាសសិក្សាល្អសម្រាប់សិស្ស។

សំណួរៈ

- តើសកម្មភាពសំខាន់ៗអ្វីខ្លះដែលសាលារៀនបឋមសិក្សាភ្នាក់បានធ្វើដើម្បីធានាឱ្យមានការប្រើប្រាស់ធនធានបានល្អ?

- ហេតុអ្វីបានជាពួកគេប្រើទិន្នន័យដូចជា ពិន្ទុតេស្ត និងការចូលរួម ដើម្បីសម្រេចថាតើធនធានណាដែលត្រូវការច្រើនបំផុត។ ចំណុចនេះជួយពួកគេកំណត់គោលដៅការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេ។ តើអ្នកធ្វើវានៅឯសាលារៀនរបស់អ្នកដែរឬទេ?

- តើអ្នកអាចតាមដានស្ថានភាពឧបករណ៍ និងអគារនៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នកដោយរបៀបណា?

- ហេតុអ្វីបានជាសាលារៀនរួមបញ្ចូលសកម្មភាពជាក់លាក់មួយដើម្បីផ្តល់ឱកាសដល់គ្រូបង្រៀនដើម្បីរៀន និងរីកចម្រើនតាមរយៈវគ្គបណ្តុះបណ្តាល? តើវាទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងធនធានយ៉ាងដូចម្តេច?

- តើមានសកម្មភាពបន្ថែមណា ដែលអ្នកធ្វើនៅឯសាលារៀនរបស់អ្នក ដើម្បីប្រើប្រាស់ធនធានសាលារៀនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដែរឬទេ?

ឯកសារ ៨.៧៖ បញ្ជីត្រួតពិនិត្យការគ្រប់គ្រងធនធាន

សេចក្ដីណែនាំ

ដោយប្រើបញ្ជីត្រួតពិនិត្យនេះ សាលារៀនអាចធានាបាននូវការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃធនធានរបស់ពួកគេ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការរៀនសូត្រ និងសមិទ្ធផលការសិក្សារបស់សិស្ស។

តារាងត្រួតពិនិត្យ

ល.រ	បញ្ជីត្រួតពិនិត្យការគ្រប់គ្រងធនធាន	រួចរាល់	បន្ត	មិនទាន់ធ្វើ
១	**ធ្វើការវាយតម្លៃតម្រូវការដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រូ ឪពុកម្ដាយ និងសហគមន៍៖**			
	ចូលរួមជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការកំណត់តម្រូវការធនធានជាក់លាក់របស់សាលារៀន។			
	ពិចារណាលើកត្តាមួយចំនួនដូចជា ចំនួនសិស្ស តម្រូវការកម្មវិធីសិក្សា ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ បច្ចេកវិទ្យា និងការអភិវឌ្ឍបុគ្គលិក។			
២	**បង្កើតថវិកាដោយផ្អែកលើតម្រូវការដែលបានកំណត់ និងកំណត់អាទិភាពធនធានសម្រាប់ផលប៉ះពាល់ជាអតិបរមាលើការសិក្សារបស់សិស្ស៖**			
	បង្កើតថវិកាជាក់ស្ដែងស្របតាមតម្រូវការដែលបានកំណត់។			
	ចូលរួមជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការថវិកា។			
	ផ្ដល់អាទិភាពដល់ធនធានដោយផ្អែកលើផលប៉ះពាល់សក្ដានុពលរបស់ពួកគេលើលទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្ស។			
៣	**បែងចែកធនធានដោយស្មើភាព គិតពីតម្រូវការផ្សេងៗគ្នារបស់សិស្ស ៖**			
	ចែកចាយធនធានដោយសមធម៌ ដើម្បីដោះស្រាយតម្រូវការចម្រុះរបស់សិស្ស។			
	ផ្ដល់ការគាំទ្របន្ថែមសម្រាប់សិស្សដែលជួបការលំបាក រួមទាំងអន្តរាគមន៍ និងជំនួយតាមគោលដៅ។			
	ផ្ដល់ឱកាសបន្ថែមសម្រាប់សិស្សដែលទទួលបានជោគជ័យខ្ពស់ក្នុងការបន្តការសិក្សារបស់ពួកគេ។			
៤	**ប្រើទិន្នន័យដូចជា ពិន្ទុតេស្ដ និងការចូលរួម ដើម្បីកំណត់អាទិភាពនៃការបែងចែកធនធាន៖**			

	វិភាគទិន្នន័យសមិទ្ធផលរបស់សិស្សឱ្យទៀងទាត់ និងវង្វាស់ពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។			
	កំណត់ផ្នែកដែលត្រូវការធនធានបន្ថែម ឬអន្តរាគមន៍។			
	ដឹកនាំធនធានទៅកាន់តំបន់ដែលមានតម្រូវការ និងសក្តានុពលបំផុតសម្រាប់ការកែលម្អ។			
	វិភាគទិន្នន័យសមិទ្ធផលរបស់សិស្សទៀងទាត់ និងវង្វាស់ដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។			
៥	**បង្កើតភាពជាដៃគូអាជីវកម្ម និងអង្គការក្នុងស្រុក ដើម្បីចូលប្រើធនធាន និងជំនួយបន្ថែម៖**			
	សហការជាមួយអង្គការខាងក្រៅ អាជីវកម្ម និងអ្នកពាក់ព័ន្ធសហគមន៍។			
	ស្វែងរកការបរិច្ចាគ ជំនួយ ឬការឧបត្ថម្ភ ដើម្បីបង្កើនមូលដ្ឋានធនធានរបស់សាលារៀន។			
	ប្រើប្រាស់ធនធានសហគមន៍ ដើម្បីផ្តល់ឱកាសសិក្សាតែមួយគត់សម្រាប់សិស្ស។			
៦	**ផ្តល់ឱកាសអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈសម្រាប់គ្រូបង្រៀន ដើម្បីបង្កើនជំនាញរបស់ពួកគេ និងបង្កើនការប្រើប្រាស់ធនធាន៖**			
	ផ្តល់ជូនកម្មវិធីអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈដែលកំពុងដំណើរការ ស្របតាមតម្រូវការដែលបានកំណត់។			
	ផ្តោតលើការអនុវត្តការបង្រៀន ការរួមបញ្ចូលបច្ចេកវិទ្យា និងផ្នែកផ្សេងទៀតនៃការរីកចម្រើន។			
	ផ្តល់អំណាចដល់គ្រូបង្រៀនក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានដែលមានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដើម្បីគាំទ្រដល់ការរៀនសូត្ររបស់សិស្ស។			
៧	**ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីសម្រួលការងាររដ្ឋបាល និងលើកកម្ពស់ការបង្រៀន និងរៀន៖**			
	កំណត់ដំណោះស្រាយបច្ចេកវិទ្យាដែលមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ការងាររដ្ឋបាល។			
	ស្វែងរកឧបករណ៍បច្ចេកវិទ្យាអប់រំដើម្បីគាំទ្រការបង្រៀន និងស្វ័យសិក្សា។			
	ធានាថាគ្រូបង្រៀន និងសិស្សមានលទ្ធភាពទទួលបានធនធានបច្ចេកវិទ្យាសមស្រប។			
៨	**អនុវត្តផែនការថែទាំយ៉ាងសកម្ម ដើម្បីធានាសុវត្ថិភាព និងភាពជាប់បានយូរនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងឧបករណ៍សាលារៀន៖**			

	បង្កើតកាលវិភាគថែទាំសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ ជួសជុល និងកែលម្អជាប្រចាំ។			
	ផ្តល់អាទិភាពដល់វិធានការសុវត្ថិភាពក្នុងការថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។			
	រក្សាឧបករណ៍ និងគ្រឿងបរិក្ខារមានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អ ដើម្បីជៀសវាងការរំខាន។			
៩	**តាមដាន និងវាយតម្លៃជាប្រចាំនូវប្រសិទ្ធភាពនៃយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងធនធាន និងធ្វើការកែតម្រូវតាមតម្រូវការ៖**			
	បង្កើតប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការបែងចែកធនធាន និងការប្រើប្រាស់។			
	ប្រមូលមតិកែលម្អពីគ្រូបង្រៀន សិស្សានុសិស្ស និងមាតាបិតាអំពីផលប៉ះពាល់នៃធនធាន។			
	ប្រើលទ្ធផលវាយតម្លៃដើម្បីជូនដំណឹងដល់ការសម្រេចចិត្ត និងធ្វើការកែតម្រូវចាំបាច់។			

ឯកសារ ៩.១៖ ការវាយតម្លៃចំណេះដឹងរបស់អ្នកអំពីបញ្ញត្តិ និងដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ

សេចក្តីណែនាំ៖ ចូរអានសំណួរទាំងឡាយខាងក្រោម ដើម្បីទទួលបាននូវគំនិតអំពីទីតាំងរបស់អ្នកក្នុងន័យការយល់ដឹងរបស់អ្នកអំពីបញ្ញត្តិ និងដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ។ ចូរដាក់ពិន្ទុសម្រាប់ការយល់ដឹងរបស់អ្នកដោយស្មោះត្រង់ដើម្បីឱ្យអ្នកសម្របសម្រួលអាចដឹងបានយ៉ាងល្អថាគាត់ត្រូវតែពន្យល់បកស្រាយ។ បន្ទាប់ពីបានឆ្លើយសំណួរ និងដាក់ពិន្ទុសំណួរនីមួយៗ ចូររាយការណ៍ពិន្ទុសរុបរបស់អ្នកទៅកាន់ប្រធានក្រុមរបស់អ្នក ដើម្បីឱ្យគាត់អាចកំណត់មធ្យមភាគវាជាមួយនឹងពិន្ទុរបស់សមាជិកក្រុមផ្សេងទៀត។

ល.រ	សំណួរ	ពិន្ទុ
1.	តើអ្នកពិពណ៌នាអំពីការយល់ដឹងទូទៅរបស់អ្នកអំពីបញ្ញត្តិនៃការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំយ៉ាងដូចម្តេច? ☐ ខ្លាំង (៣) ☐ មធ្យម (២) ☐ ខ្សោយ (១)	
2.	តើអ្នកពិពណ៌នាអំពីការអនុវត្តនូវការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំនៅសាលារៀនឬខេត្តរបស់អ្នកយ៉ាងដូចម្តេច? ☐ ខ្លាំង (៣) ☐ មធ្យម (២) ☐ ខ្សោយ (១)	
3.	តើអ្នកបានឃើញ ឬអានឯកសារក្របខណ្ឌការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំដែលបានអនុម័តដោយក្រសួងអប់រំហើយឬនៅ? ☐ ខ្ញុំបានឃើញវា និងបានអានវា (២) ☐ ខ្ញុំបានឃើញវា ប៉ុន្តែមិនបានអានវាទេ (១) ☐ ខ្ញុំពុំបានដឹងអំពីឯកសារនេះទេ (០)	
4.	តើអ្នកពិពណ៌នាអំពីការយល់ដឹងរបស់អ្នកអំពីក្របខណ្ឌគន្លងអាជីពគ្រូបង្រៀនរបស់ក្រសួងអប់រំយ៉ាងដូចម្តេច? ☐ ខ្លាំង (៣) ☐ មធ្យម (២) ☐ ខ្សោយ (១)	
5.	តើអ្នកនិងពិពណ៌នាអំពីទំនុកចិត្តរបស់អ្នកក្នុងការរៀបចំប្រព័ន្ធអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំនៅតាមសាលារៀន នៅសាលារៀន ឬខេត្តរបស់អ្នកយ៉ាងដូចម្តេច? ☐ ខ្លាំង (៣) ☐ មធ្យម (២) ☐ ខ្សោយ (១)	
	ពិន្ទុសរុប	

ពិន្ទុខ្ពស់បំផុត៖ ១៤

ពិន្ទុទាបបំផុត៖ ៤

ពិន្ទុមធ្យម៖ ៩

ឯកសារ ៩.២៖ ក្របខណ្ឌការងារ CPD នៅកម្រិតសាលារៀន

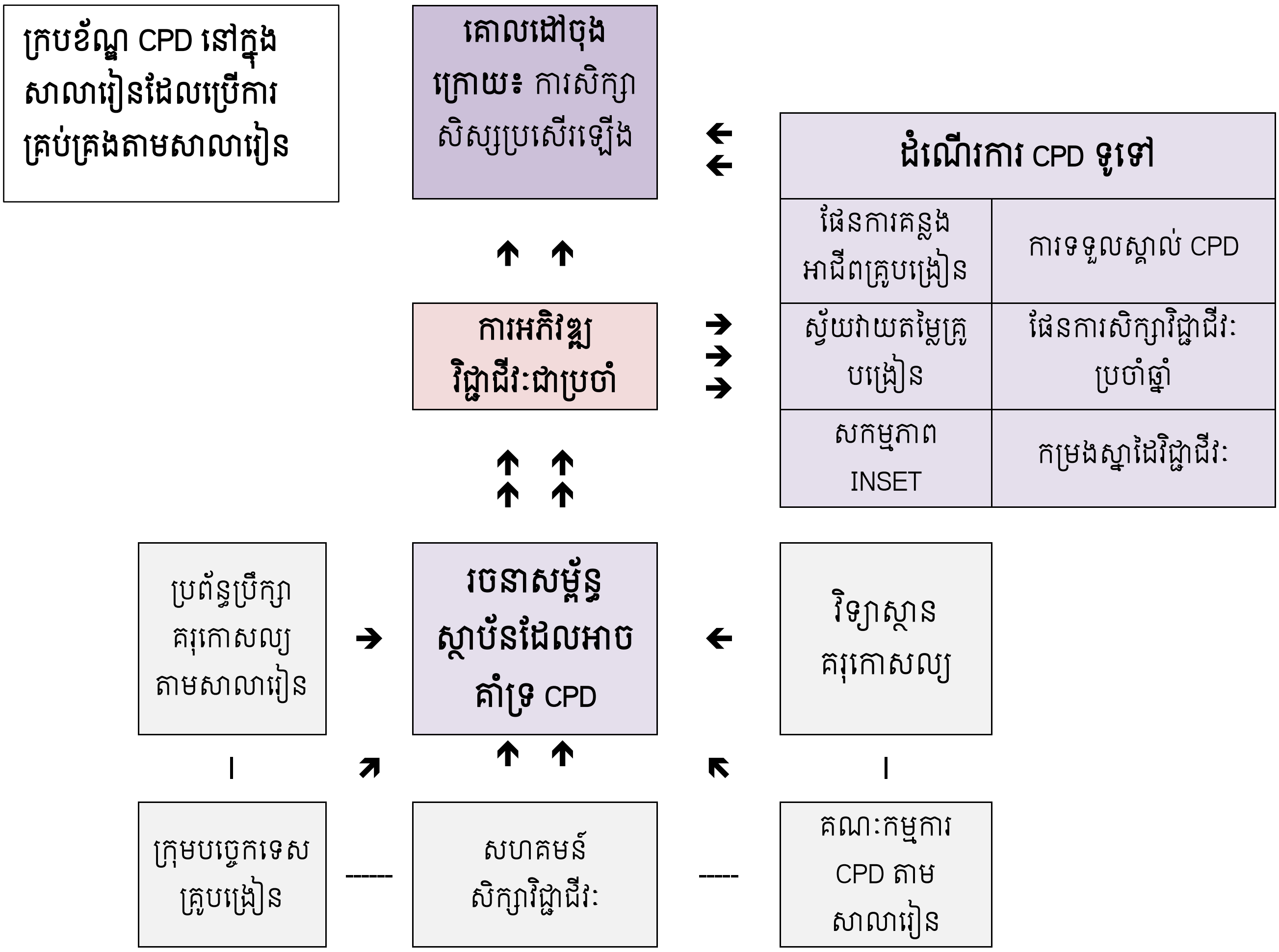

ឯកសារ ៩.៣៖ សកម្មភាពអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំដែលត្រូវពិចារណាសម្រាប់សាលារៀនរបស់អ្នក

ឯកសារនេះផ្តល់ជូននូវបញ្ជីសកម្មភាពអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំចំនួន១៥ ដែលអ្នកអាចធ្វើទៅបាននៅសាលារៀនរបស់អ្នក។ ចូរពិនិត្យមើលបញ្ជីនេះជាមួយអ្នកសម្របសម្រួលរបស់អ្នក ដើម្បីស្វែងយល់ឱ្យបានកាន់តែប្រសើរនូវអ្វីដែលសកម្មភាពនីមួយៗតម្រូវ។ បញ្ជីសកម្មភាព CPD ដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយជាងនេះមាននៅក្នុង *ក្របខណ្ឌអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំសម្រាប់គ្រូបង្រៀន និងនាយកសាលា* នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ជ របស់ក្រសួងអប់រំ។

លំហាត់ជាក្រុម៖ ក្រោយពីបានពិនិត្យមើលសកម្មភាពនីមួយៗរួចហើយ ចូរបំពេញតារាងខាងក្រោមជាមួយនឹងសញ្ញាធីក (✓) នៅក្នុងក្រុមរបស់អ្នកនៅលើសន្លឹកក្រដាសផ្ទាំងធំ ហើយត្រៀមខ្លួនចែករំលែកការពិចារណារបស់អ្នកជាមួយក្រុមធំ។
សូមត្រៀមខ្លួនពន្យល់ ហេតុអ្វីអ្នកជ្រើសរើសសម្មភាពមានសកក្តានុពល ៥ ដែលអ្នកបានជ្រើសរើស។ អ្វីដែលធ្វីឱ្យអ្នកចាប់អារម្មណ៍ក្នុងការជ្រើសរើសសកម្មភាពទាំងនេះ? តើអ្នកមានធនធានបច្ចេកទេសដើម្បីធ្វើវាដែរឬទេ? តើអ្នកមានថវិកាដើម្បីធ្វើដែរឬទេ?

សកម្មភាពអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំទូទៅសម្រាប់កម្រិតសាលារៀន

១. ការស្រាវជ្រាវសកម្ម	គ្រូអាចប្រើប្រាស់ថ្នាក់រៀនរបស់ខ្លួនជាទីតាំងស្រាវជ្រាវ។
២. សៀវភៅសិក្សា	គ្រូជ្រើសរើសសៀវភៅមួយក្បាលស្តីពីបញ្ហានៃភាពទាក់ទងអប់រំដែលសំខាន់ រួចហើយអានរួមគ្នា ពិភាក្សាអំពីគំនិតទាំងឡាយនៅក្នុងការប្រជុំតាមពេលគ្រោងទុក។
៣. ទស្សនកិច្ចផ្ទាល់	គ្រូចុះទស្សនកិច្ចតាមថ្នាក់រៀនរបស់សហការី ឬសាលារៀនផ្សេងទៀត ដើម្បីពិនិត្យ និងពង្រីកគរុកោសល្យផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។ ការចុះទស្សនកិច្ចគួរមានរចនាសម្ព័ន្ធនិងជាតុចេញច្បាស់លាស់។
៤. ការបង្វឹក	គ្រូស្នើសុំ និងទទួលព័ត៌មានត្រឡប់អំពីការប្រតិបត្តិរបស់ខ្លួនបន្ទាប់ពីបានសង្កេតដោយគ្រូបង្វឹកមួយរូប (ឧ. សហការី ឬអ្នកសង្កេតដទៃទៀត (TTI, ។ល។)។
៥. ធ្វើការជាមួយសហគមន៍	គ្រូទទួលឱកាសក្នុងការធ្វើការជាមួយអង្គការសហគមន៍ ដើម្បីអភិវឌ្ឍបំណិនដឹកនាំរបស់ខ្លួន និងស្វែងយល់អំពីសហគមន៍មូលដ្ឋានបានកាន់តែប្រសើរថែមទៀត។

៦. ការធ្វើផែនទីកម្មវិធីសិក្សា	ផែនទីកម្មវិធីសិក្សា គឺជាឧបករណ៍រៀបចំការបង្រៀន។ តាមរយៈការធ្វើផែនទីអ្វីដែលបានបង្រៀនជាក់ស្តែង និងពេលវេលា គ្រូអាចកែសម្រួលការបង្រៀនរបស់ខ្លួនបាន។
៧. វិភាគទិន្នន័យសិស្ស	គ្រូប្រើទិន្នន័យដើម្បីសម្រេចចិត្តបានកាន់តែប្រសើរអំពីអ្វីដែលត្រូវបង្រៀន របៀបកំណត់ថាតើសិស្សយល់នូវអ្វីដែលបានបង្រៀនដែរឬទេ ។ល។ គ្រូអាចប្រើតេស្ត កម្រងស្នាដៃសិស្ស ឬការសង្កេតសម្រាប់គោលបំណងនេះ។
៨. ការទទួលគរុសិស្ស	ការទទួលគរុសិស្ស ដាក់គ្រូបង្រៀននៅក្នុងតួនាទីប្រឹក្សាគរុកោសល្យមួយ។ គ្រូប្រឹក្សាគរុកោសល្យរៀនសូត្របានកាន់តែច្រើនអំពីការប្រតិបត្តិផ្ទាល់ខ្លួនខណៈពេលពួកគេកំពុងធ្វើផង និងជួយដល់គ្រូបង្រៀនថ្មីផងក្នុងការអភិវឌ្ឍការប្រតិបត្តិរបស់ខ្លួនផ្ទាល់។
៩. ការធ្វើផែនការកម្មវិធីសិក្សាបែបចម្រុះ	គ្រូរៀបចំកម្មវិធីសិក្សាដើម្បីឱ្យវាឆ្លងកាត់ខ្សែបន្ទាត់នៃកម្មវត្ថុ ដោយនាំយកប្រធានបទនានាទៅក្នុងសមាគមដ៏មានន័យ និងអនុញ្ញាតឱ្យសិស្សផ្តោតលើជំនាញសិក្សាទូលំទូលាយ។
១០. សៀវភៅកំណត់ត្រា	សៀវភៅកំណត់ត្រាគរុកោសល្យគឺជាបច្ចេកទេសមួយសម្រាប់កត់ត្រាការសង្កេត និងការឆ្លុះបញ្ចាំងទៅលើការបង្រៀនរបស់គ្រូណាម្នាក់។ វារួមចំណែកដល់ការបង្រៀនបែបឆ្លុះបញ្ចាំង។
១១. បណ្តាញផ្សព្វផ្សាយសង្គម	បណ្តាញបច្ចេកវិទ្យាអាចជួយដល់គ្រូក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយក្រុមអ្នកអប់រំកាន់តែទូលំទូលាយ និងចម្រុះ ដែលលើសពីសាលារៀនរបស់គ្រូណាម្នាក់ ដើម្បីចែករំលែកគំនិត និងការប្រតិបត្តិថ្មីៗ។
១២. កម្មវិធី CPD តាមអនឡាញ	គ្រូអាចទទួលបានក្រេឌីតពីអង្គការនានាដែលផ្តល់កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលអនឡាញ ដែលប្រើប្រាស់ការបង្រៀន និងកម្មវិធីដឹកនាំខ្លួនឯង។
១៣. ការចូលរួមអង្គការវិជ្ជាជីវៈ	សមាគមសម្រាប់គ្រូមុខវិជ្ជា (ឧ. សមាគមគណិតវិទ្យា) ផ្តល់នូវឱកាសដ៏ល្អមួយសម្រាប់កែលម្អចំណេះដឹងវិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូបង្រៀន។
១៤. ការសិក្សាពេលវិស្សមកាល	គ្រូក៏អាចចូលរួមវគ្គសិក្សាពិសេសៗដែលមានការគាំទ្រអាហារូបករណ៍ពីសាលារៀននៅវិទ្យាស្ថាន ឬសាកលវិទ្យាល័យនានាក្នុងស្រុកផងដែរ។
១៥. គម្រោងប្រធានក្រុមបច្ចេកទេស	តួនាទីមួយរបស់ប្រធានក្រុមបច្ចេកទេសគឺ ជួយក្រុមគ្រូបង្រៀនកំណត់រកគម្រោងមួយដែលមានន័យពេលលេញចំពោះពួកគេ បន្ទាប់មកធ្វើការជាដំណាក់កាលៗដែលត្រូវការអនុវត្តវា។

ឯកសារ ៩.៤៖ ការបង្កើតប្រព័ន្ធអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំដ៏ជោគជ័យមួយ

ការដាក់ផែនការរួមគ្នាមួយដើម្បីដាក់ប្រព័ន្ធ CPD មួយតាមសាលារៀន

គោលបំណងមួយក្នុងចំណោមគោលបំណងសំខាន់ៗនៃម៉ូឌុលនេះគឺដើម្បីជួយឱ្យអ្នកគ្រប់គ្រងសាលារៀនបានដឹងនូវអ្វីដែលពួកគេគួរតែធ្វើនៅពេលពួកគេត្រឡប់ទៅកាន់សាលារៀនរបស់ពួកគេវិញ ដើម្បីរៀបចំប្រព័ន្ធ CPD មួយតាមសាលារៀន។ ខាងក្រោមនេះគឺជាយោបល់មួយចំនួន៖

យោបល់ទី១៖ **ប្រមូលឯកសារមានប្រយោជន៍មួយចំនួន** ដើម្បីឱ្យអ្នកបានយល់ដឹងកាន់តែប្រសើរអំពីក្របខណ្ឌគោលនយោបាយរបស់ក្រសួងអប់រំ ពីព្រោះវាពាក់ព័ន្ធនឹងប្រព័ន្ធ CPD ។ ឯកសារសំខាន់ៗមួយចំនួនដែលត្រូវអានរួមមានជាអាទិ៍ដូចជា៖

- *ក្របខណ្ឌអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំសម្រាប់គ្រូបង្រៀន និងនាយកសាលា ឆ្នាំ២០១៩-២៣*
- *សៀវភៅណែនាំការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ*
- *សៀវភៅណែនាំសហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈ*

ឯកសារទាំងនេះអាចរកបាននៅលើវេបសាយរបស់ក្រសួងអប់រំ
(https://www.moeys.gov.kh/index.php/kh/)

យោបល់ទី២៖ **ជួបជាមួយបុគ្គលិកបង្រៀនសំខាន់ៗនៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នក (ឧ. នាយករង ប្រធានក្រុមបច្ចេកទេស ។ល។) និងបង្កើនការយល់ដឹងរបស់ពួកគេអំពីបញ្ហា CPD ។** អ្នកអាចពិចារណាចម្លងតាមម៉ូឌុលនេះ ដោយប្រើឯកសារទាំងឡាយដែលបានផ្តល់ជូនអ្នក។

យោបល់ទី៣៖ **រៀបចំគណៈកម្មការ CPD តាមសាលារៀននៅក្នុងសាលារៀនរបស់អ្នក** តាមគោលការណ៍ណែនាំនៅក្នុងឯកសារក្របខណ្ឌអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំរបស់ក្រសួងអប់រំ ដែលដាក់បញ្ចូលនូវអ្នកដឹកនាំសំខាន់ៗនៅក្នុងចំណោមគ្រូបង្រៀនរបស់អ្នក។ ព្យាយាមធានាឱ្យបានថា អ្នកដឹកនាំដែលមានឋាមវន្ត(ឌីណាមិក)បំផុតក្នុងសាលារៀន ដែលមានចំណេះដឹងល្អផ្នែកគរុកោសល្យស្ថិតនៅក្នុងតួនាទីជាថ្នាក់ដឹកនាំនៅក្នុងគណៈកម្មការនេះ។

យោបល់ទី៤៖ ធ្វើការវាយតម្លៃតម្រូវការដើម្បីកំណត់នូវតម្រូវការសមត្ថភាពសំខាន់ៗបំផុតនៅសាលារៀនរបស់អ្នក តាមរយៈការស្ទង់មតិ សម្ភាសន៍ និងមធ្យោបាយផ្សេងៗ។

យោបល់ទី៥៖ **លើកទឹកចិត្តឱ្យគ្រូបង្រៀនផ្លាស់ទីឆ្ពោះទៅរកការបង្កើតសហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈមួយ។** នេះពុំមែនជាកិច្ចការងាយស្រួលធ្វើរហូតទេ ពីព្រោះសហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈ (PLC) ពុំមែនជាគណៈកម្មការ ឬចេនាសម្ព័ន្ធផ្លូវការមួយឡើយ ប៉ុន្តែជាបណ្តាញគ្រូបង្រៀនក្រៅផ្លូវការមួយដែលជួយគ្នាទៅវិញទៅមក និងចែករំលែកអ្វីៗជាមួយគ្នា។ ប៉ុន្តែយ៉ាងហោចណាស់សាលារៀនអាចចាប់ផ្តើមដំណើរការដោយភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងគ្រូបង្រៀនជាមួយគ្នានៅក្នុងក្រុមផ្សព្វផ្សាយសង្គម ដែលគោលបំណងរបស់ពួកគេគឺចែករំលែក និងបង្កើនការប្រាស្រ័យទាក់ទងក្នុងចំណោមគ្រូបង្រៀន។ ក្រុមផ្សេងៗទៀតអាច

បង្កើតឡើងនៅពេលក្រោយ។ សូមអានសៀវភៅណែនាំសហគមន៍សិក្សាវិជ្ជាជីវៈរបស់ក្រសួងអប់រំ ដើម្បីទទួលបានការណែនាំបន្ថែមអំពីការបង្កើតសហគមន៍នេះនៅសាលារៀនរបស់អ្នក។

យោបល់ទី៦៖ **កំណត់អត្តសញ្ញាណអ្នកផ្តល់សេវា CPD មួយចំនួននៅក្នុងតំបន់របស់អ្នក ដែលអាចផ្តល់នូវការគាំទ្រជាមួយនឹង INSET ឬវគ្គសិក្សាអនឡាញ (ឧ. LNGOS, TTIs ។ល។) ។**

យោបល់ទី៧៖ **ធានាថា អ្នកបានដាក់បញ្ចូលថវិកាសម្រាប់សកម្មភាពគាំទ្រ CPD ទៅក្នុងផែនការកែលម្អសាលារៀនរបស់អ្នក។**

តើការស្រាវជ្រាវសាកលនិយាយដូចម្តេចអំពីការអនុវត្តប្រព័ន្ធ CPD នៅកម្រិតសាលារៀន?

ប្រទេសផ្សេងៗជាច្រើនក្រៅពីកម្ពុជា កំពុងស្វែងរកការប្រើប្រាស់គោលវិធីគ្រប់គ្រងតាមសាលារៀន ដើម្បីកែលម្អការរៀបចំសាលារៀន ជាមធ្យោបាយក្នុងការរៀបចំប្រព័ន្ធ CPD នៅកម្រិតសាលារៀន។ ការស្រាវជ្រាវសាកលបញ្ជាក់ថា ប្រទេសជាច្រើនកំពុងតែបរាជ័យនៅក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែងទាំងនេះ[១០]។ ទាំងនេះគឺជាហេតុផលមួយចំនួន ដែលអ្នកស្រាវជ្រាវរាយការណ៍អំពីមូលហេតុដែលប្រព័ន្ធ CPD នៅកម្រិតសាលារៀនតែងតែបរាជ័យ៖

១. អាទិភាពទាប៖ គ្រូបង្រៀនផ្តោតតែទៅលើថ្នាក់សិក្សាឯកជនរបស់ពួកគេ និងកិច្ចការផ្សេងៗតាមទម្លាប់ ហើយផ្តល់អាទិភាពទាបទៅលើការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈ។

២. ខ្វះភាពជាអ្នកដឹកនាំ៖ ពុំមាននរណាម្នាក់នៅសាលារៀន ដែលមានជំនាញឯកទេសខ្ពស់ផ្នែក CPD ដើម្បីសម្របសម្រួលសកម្មភាព CPD ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដូច្នេះមានស្ថានភាពមួយហៅថា "អ្នកខ្វាក់ដឹកនាំអ្នកខ្វាក់"។

៣. ការជំរុញទឹកចិត្តទាប៖ គ្រូបង្រៀនបំពេញតែភារកិច្ច CPD តាមរបៀបជាយន្តការមួយដោយពុំអស់ពីបេះដូងទៅលើកិច្ចការនោះឡើយ។ ដូច្នេះ មានផលជះតិចតួចទៅលើការប្រតិបត្តិជាក់ស្តែងនៅក្នុងថ្នាក់រៀន។

៤. លទ្ធភាពប្រើប្រាស់ពេលវេលានៅមានកម្រិត៖ ពេលវេលាដែលបានចាត់ចែងសម្រាប់សកម្មភាព CPD (ឧ. ២ម៉ោងក្នុងមួយសប្តាហ៍) ហាក់ដូចជាតិចតួចពេកដើម្បីធ្វើឱ្យមានផលជះពិតប្រាកដទៅលើចំណេះដឹង និងបំណិនរបស់គ្រូបង្រៀន។

៥. ភាពទាក់ទងមានកម្រិតទាប៖ គ្រូបង្រៀនពុំបានមើលឃើញជាក់ស្តែងថា សកម្មភាព CPD ពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍខ្លួន ឬបញ្ហាជាក់ស្តែងនៅសាលារៀនឡើយ។ វាគ្រាន់តែជាបន្ទុកការិយាធិបតេយ្យបន្ថែមដែលពួកគេត្រូវតែធ្វើដោយពុំបានដឹងពីមូលហេតុប៉ុណ្ណោះ។

៦. ខ្វះធនធាន៖ ទោះពេលដែលសាលារៀនព្យាយាមបង្កើតនូវកិច្ចប្រឹងប្រែងមួយដើម្បីអនុវត្តគោលការណ៍ CPD ក៏ដោយ ក៏ពុំមានធនធានសម្រាប់វគ្គសិក្ខាសាលារៀន ទស្សនកិច្ច ការស្រាវជ្រាវសកម្មឡើយ ។ល។

៧. ពិបាកផ្លាស់ទីពីការវាយតម្លៃទៅកាន់សកម្មភាព៖ បន្ទាប់ពីសាលារៀនបានធ្វើការវាយតម្លៃទៅលើស្ថានភាពនៅក្នុងសាលារៀនរបស់ពួកគេរួចហើយ មានភាពអសមត្ថភាពមួយក្នុងការផ្គូរផ្គងលទ្ធផលជាមួយនឹងដំណោះស្រាយជាដុំកំភួនដែលអាចមានផលជះ។

៨. ខ្វះសម្ភារជាឯកសារ៖ សាលារៀនទទួលបានតិចតួចនូវឯកសារជាភាសាជាតិ ដើម្បីជួយឱ្យពួកគេយល់បានកាន់តែប្រសើរថែមទៀតអំពីដំណើរការ CPD ។ ឯកសារដែលមានទាំងនោះសុទ្ធតែក្រាស់ និងពិបាកអាន។

ក្រុមពិភាក្សា ៖ ចូរពិនិត្យមើលសំណួរទាំងឡាយខាងក្រោមតាមក្រុមតូចៗរបស់អ្នក ហើយបង្កើតចម្លើយដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក និងបទពិសោធន៍របស់អ្នកដទៃ។ ត្រូវរៀបចំខ្លួនដើម្បីពិភាក្សាចម្លើយរបស់អ្នកជាមួយក្រុមធំទាំងមូល។

សំណួរពិភាក្សា៖

១. តើមានបញ្ហាដែលបានដកស្រង់នៅខាងលើនេះចំនួនប៉ុន្មាន ដែលអ្នកយល់ថាពាក់ព័ន្ធនឹងប្រទេសកម្ពុជា (ឧ. បញ្ហាទាំងអស់ ? បញ្ហាភាគច្រើន ? បញ្ហាខ្លះ ? ។ល។) ?

២. ក្នុងចំណោមបញ្ហាទាំងឡាយដែលបានដកស្រង់ខាងលើ តើបញ្ហា **ពីរ ឬ បី** ណាខ្លះដែលអ្នកយល់ថាសំខាន់ជាងគេបំផុតនៅក្នុងបរិបទកម្ពុជា ហើយក៏ពិបាកដោះស្រាយជាងគេបំផុតផងដែរ ?

៣. ចំពោះបញ្ហាចំនួនពីរ ឬ បី ដែលអ្នកបានដកស្រង់ថាមានអាទិភាពខ្ពស់ជាងគេ តើអ្នកនឹងព្យាយាមដោះស្រាយវានៅសាលារៀនរបស់អ្នក ឬនៅក្នុងខេត្តរបស់អ្នកដោយរបៀបណា ? ចូរព្យាយាមមានភាពជាក់លាក់នៅពេលបរិយាយអំពីដំណោះស្រាយរបស់អ្នក។

ចម្លើយ៖

ឯកសារ ៩.៥៖ ការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ

តើអ្នកណាជាអ្នកសម្របសម្រួលប្រព័ន្ធទទួលស្គាល់ CPD?
CPDMO (ការិយាល័យគ្រប់គ្រងការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈជាប្រចាំ)។

តើអ្នកណាអាចផ្តល់សកម្មភាព CPD ដែលផ្តល់ជាក្រេឌីត? ដោយអ្នកផ្តល់សេវា CPD ដែលមានការទទួលស្គាល់ (អង្គភាពទទួលស្គាល់ដោយក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា) ឧទាហរណ៍ វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ ឬដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឬនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេសនៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា សហការជាមួយវិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ។

តើអ្នកណាអាចទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីសកម្មភាព CPD? គ្រូបង្រៀន នាយកសាលា អ្នកឯកទេសអប់រំ (រួមទាំងបុគ្គលិកក្រសួងអប់រំ នៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ បុគ្គលិកវិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ)។

តើអ្វីជាឧទាហរណ៍នៃសកម្មភាព CPD? CPD មានគោលបំណងផ្តល់ឱកាសសិក្សាយ៉ាងទូលំទូលាយពីការសិក្សាផ្លូវការដល់ការសិក្សាក្រៅផ្លូវការ។ នៅប៉ុន្មានឆ្នាំខាងមុខនេះ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា នឹងពង្រីកការផ្តល់ជូននេះ ដែលសម្រាប់ពេលនេះត្រូវបានតំណាងដោយការសិក្សាទល់មុខផ្លូវការ និងឱកាសសិក្សាតាមបែបចម្រុះតែប៉ុណ្ណោះ។

តើខ្ញុំអាចស្វែងរកព័ត៌មានអំពីវគ្គសិក្សា CPD **ដែលអាចរកបាននៅឯណា**? នៅលើគេហទំព័រ CPD ។

តើក្រេឌីត CPD **ជាអ្វី**?
អ្នកចូលរួមអាចសន្សំក្រេឌីត CPD ដែលអាចត្រូវបានប្រើក្នុងទម្រង់ផ្សេងៗគ្នា រួមទាំងក្រេឌីតនៅក្នុងកម្រិតខ្ពស់ ឬវឌ្ឍនភាពអាជីពវិជ្ជាជីវៈ។ អ្នកផ្តល់សេវា CPD កត់ត្រាក្រេឌីតនៅក្នុងប្រព័ន្ធ HRMIS ដោយផ្ទាល់។
១ក្រេឌីត CDP គឺស្មើនឹង ១៥ម៉ោង រៀនផ្ទាល់(F2F) និង៣០ម៉ោងទៀតសម្រាប់ការអនុវត្ត និងការឆ្លុះបញ្ចាំងខ្លួនឯង។

- *ជម្រើសផ្សេងទៀតនឹងមាននៅពេលអនាគត៖* ៤៥ម៉ោងនៃការអនុវត្តការបង្រៀនដែលមានការត្រួតពិនិត្យ ឬ ១៥ម៉ោង "បញ្ចូលជាតុចូល" ពីប្រភពដែលអាចទទួលយកបាន បូកថែម ៣០ម៉ោងស្វ័យសិក្សា (ការងារជាក់ស្តែង ការស្រាវជ្រាវ ការងារមន្ទីរពិសោធន៍ និងការអនុវត្ត

នៃជាតុចូល) ឬ ៤៥ម៉ោងនៃការសិក្សាដោយឯករាជ្យ ការពិសោធ ឬការងារតាមមូលដ្ឋាន (លទ្ធផលដែលត្រូវបញ្ជាក់ដោយអ្នកគ្រប់គ្រង ឬអ្នកគ្រប់គ្រងអង្គការ)។

អ្នកត្រូវមានអត្តសញ្ញាណ HRMIS របស់អ្នក ដើម្បីកត់ត្រាការសិក្សា និងទទួលបានក្រេឌីត CPD ។

ពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ CPD៖

ក្របខណ្ឌ CPS រួមបញ្ចូលទាំងសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចសម្រាប់គ្រូបង្រៀនដើម្បីអនុវត្ត CPD ១០០ម៉ោងក្នុងមួយឆ្នាំ។ នេះប្រហែលស្មើនឹង ៣ម៉ោងក្នុងមួយសប្ដាហ៍ក្នុងមួយឆ្នាំសិក្សា។

តើអ្នកអាចប្រើក្រេឌីត CPD បានដោយរបៀបណា?

- សម្រាប់ការតម្លើងគុណវុឌ្ឍិគ្រូបង្រៀន (TQU)។
    - ឧ. ការកែលម្អការអប់រំទៅកម្រិតបរិញ្ញាបត្រផ្នែកអប់រំ (B Ed) ឬខ្ពស់ជាងនេះ។

ធនធានបន្ថែមស្ដីពី CPD៖

- គេហទំព័រចម្បង (ភាសាខ្មែរ)៖ http://cpd.moeys.gov.kh/blog
- ធនធានដែលរកបាន៖ http://cpd.moeys.gov.kh/resource
- ទំព័រ Facebook នៃ CPDMO:
- វីដេអូ៖ https://www.facebook.com/CPDMO.MoEYS/videos
- វីដេអូស្ដីពីប្រព័ន្ធ HRMIS៖ https://www.facebook.com/CPDMO.MoEYS/videos/309758614791446

unicef

PLAN INTERNATIONAL

Save the Children

ChildFund Cambodia

Room to Read

អង្គការមូលនិធិសិទ្ធិកុមារ
Child Rights Foundation Organization

អង្គការអប់រំពិភពលោក
WORLD EDUCATION